

Financieel jaarverslag 2024

Coöperatie Menzis U.A.

Inhoudsopgave

KENGETALLEN 4

BESTUURSVERSLAG 5

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR	6
VOORWOORD	6
PROFIEL	7
BELEID EN RESULTATEN 2024	13
ORGANISATIE	16
VOORUITBLIK OP 2025	32
DUURZAAMHEIDSVERKLARING 2024	34
DE WAARDE VAN MENZIS	34
ALGEMENE TOELICHTINGEN	36
EU-TAXONOMIE	54
KLIMAATVERANDERING (E1)	72
WATERVERONTREINIGING (E2)	88
CIRCULAIR MATERIAAL GEBRUIK EN AFVAL (E5)	96
VITALITEIT EN GEZONDHEID VAN MEDEWERKERS (S1)	103
WERKOMSTANDIGHEDEN IN DE ZORG (S2)	112
TOEGANG TOT ZORG (S4)	117
INTEGRITEIT EN BEDRIJFSETHIEK (G1)	138
BIJLAGEN	143

VERSLAGEN VAN DE LR, RVC EN OR 168

VERSLAG VAN DE LEDENRAAD	169
VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	174
VERSLAG VAN DE ONDERNEMINGSRAAD	182

JAARREKENINGEN 184

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2024	185
GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2024	186
GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2024	188
GECONSOLIDEERD KASTROOMOVERZICHT OVER 2024	190
OVERZICHT VAN DE GEHANTEERDE GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING	191
RISICOPROFIEL	207
TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2024	220
TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2024	232

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024	241
ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2024	242
ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2024	243
GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING	244
TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2024	245
TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2024	247
OVERIGE GEGEVENS	249
STATUTAIRE BEPALING OVER DE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	249
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	249
ASSURANCE-RAPPORT MET BEPERKTE MATE VAN ZEKERHEID VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT OVER DE DUURZAAMHEIDSVKLARING	249

Kengetallen

	2024	2023
In miljoenen euro's:		
Omzet (verdiende premies en bijdragen eigen rekening)	7.067,9	6.609,5
Zorgkosten (schaden eigen rekening)	-6.966,5	-6.316,6
Bedrijfskosten	-145,1	-151,1
Beleggingsresultaat	112,7	105,4
Resultaat	79,8	250,3
Eigen vermogen	1.675,6	1.595,8
Voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's	67,7	27,9
In percentages:		
Solvabiliteit (Solvency II)	161%	162%
Aantallen:		
Aantal merken	3	3
Aantal regio's waarvoor Menzis Wlz-uitvoerder is	3	3
Aantal leden einde verslagjaar	1.842.258	1.846.151
Aantal leden begin verslag jaar +1	1.903.379	1.845.610
Aantal medewerkers einde verslagjaar (fte's)	1.206	1.244

Bestuursverslag

Verslag van de Raad van Bestuur

Voorwoord

Zorg op het juiste moment, op de juiste plek, betaalbaar en toegankelijk. Daar is het Menzis uiteindelijk om te doen. Als zorgverzekeraar doen we dat voor onze leden, als zorgkantoor voor de inwoners van 'onze' regio's. Samen met onze partners streven wij er iedere dag naar om mensen de zekerheid te bieden dat de zorg die ze nodig hebben, ook beschikbaar is. Het wordt hierbij steeds belangrijker dat we met elkaar voorkomen dat mensen zorg nodig hebben.

Menzis staat er goed voor. We hebben twee jaar op rij een positief campagneresultaat en een goede financiële positie. Onze leden waarderen onze producten en diensten en we hebben gemotiveerde medewerkers. Wij beseffen meer dan ooit dat Coöperatie Menzis in de regio een bijzondere positie en de verantwoordelijkheid heeft om de zorg voor alle inwoners (Wlz) en leden (Zvw) in de regio Groningen, Twente en Midden (Achterhoek, Rivierenland, Arnhem en Gelderse Vallei) toegankelijk te houden.

Het was lang onduidelijk wat de komst van een nieuw kabinet voor de zorgsector en de zorgverzekeraars zou betekenen. Pas in de loop van het jaar werden de plannen concreter en werden contouren zichtbaar van wat er zou gaan veranderen. Blikvangers waren de beoogde verlaging en tranchering van het eigen risico, een voorgestelde verandering in de bekostiging van acute zorg en de bepleite noodzaak om met alle partijen in het veld weer een nieuw (aanvullend) zorg- en welzijnsakkoord af te sluiten. Op al die onderwerpen lopen de gesprekken nog volop door op het moment van schrijven van dit voorwoord.

In 2024 hebben we met partners in de regio samengewerkt om de kwaliteit en toegang tot zorg te waarborgen. Ook hebben we gewerkt aan de implementatie van nieuwe, toekomstige, wetgeving, zoals CSRD en DORA (inwerkingtreding 17 januari 2025), het realiseren van een nieuw dataplatform en het verbeteren van onze klantbediening voor onze leden en inwoners in de regio. De campagne 2024 leverde ruim 60.000 nieuwe leden op. Daarmee hebben wij nu 1,9 miljoen leden.

In februari 2025 is Jan Fidder benoemd tot nieuwe voorzitter van de Raad van Commissarissen van Menzis. We heten hem van harte welkom. Jan Fidder volgt Peter van Lieshout op die zijn benoemingstermijn heeft afgerond. Wij zijn Peter van Lieshout zeer dankbaar en wensen hem alle goeds.

We zijn trots op de resultaten die we samen hebben bereikt en hebben vertrouwen in onze koers. Op deze weg gaan wij graag met onze collega's in 2025 verder.

Wouter Bos & Dirk Jan Sloots
Raad van Bestuur Coöperatie Menzis

Wageningen, 27 maart 2025

Profiel

Coöperatie Menzis dient als zorgverzekeraar en zorgkantoor een publiek belang: het is onze verantwoordelijkheid dat mensen de zorg krijgen die ze nodig hebben en dat we de zorg als geheel toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief van hoog niveau houden. We zijn een coöperatie zonder winstoogmerk en aandeelhouders, waarin het geldt dat mensen aan ons toevertrouwen weer ten goede komt aan de zorg. We zijn een coöperatie waarin leden in de Ledenraad een stem geven aan al onze leden. En deze stem wordt gehoord, want de Ledenraad heeft een belangrijke adviesrol die onze koers mede bepaalt.

Kernactiviteiten

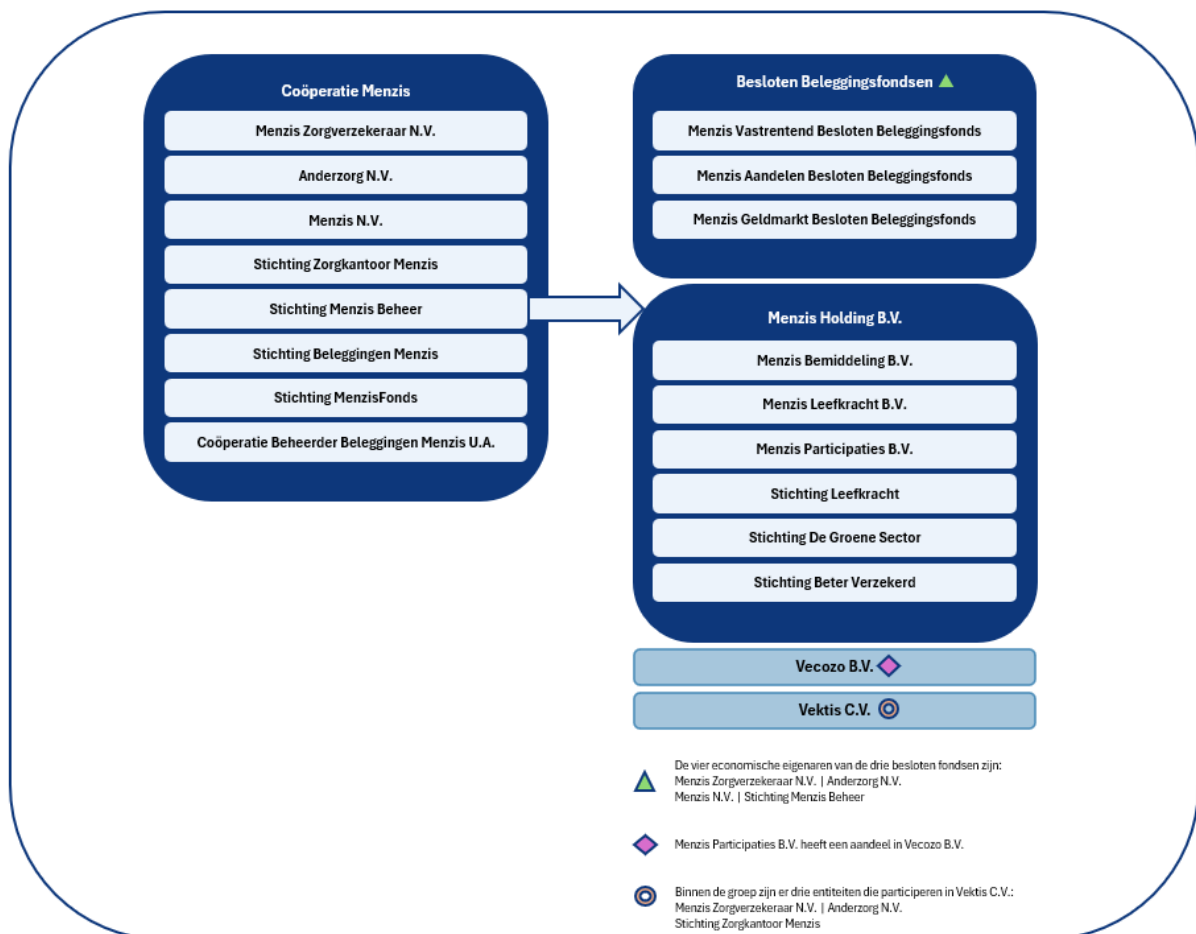
Coöperatie Menzis staat aan het hoofd van de Menzis groep en is daarmee verantwoordelijk voor het beheer, het bestuur en de financiering van de met de groep verbonden ondernemingen. Als zorgverzekeraar bieden we de verplichte wettelijke verzekering tegen zorgkosten aan conform de Zorgverzekeringswet (Zvw). Daarnaast verzekeren we aanvullende zorgkostenrisico's, die niet door de verplichte wettelijke verzekering worden gedekt. Onder de coöperatie vallen ook de Zorgkantoren Arnhem, Twente en Groningen. Deze zorgkantoren voeren voor de inwoners van de betreffende regio's de Wet langdurige zorg (Wlz) uit. Tot slot leveren we, in samenwerking met andere risicodragende partijen, bemiddelingsdiensten waarbij we optreden als tussenpersoon.

De zorgverzekeringsmerken Menzis, Anderzorg en VinkVink bieden in heel Nederland de basis-, aanvullende verzekering en tandartsverzekering aan. Menzis, waar tot en met 2024 ook het label Hema onder valt, biedt zowel individuele als collectieve zorgverzekeringen, die rechtstreeks met de verzekerde of via een tussenpersoon worden afgesloten. Daarbij werkt Menzis ook samen met een aantal prijsvergelijkers. Menzis levert ook zorgadvies voor vragen over ziekte, behandelingen en wachtlijstbemiddeling. Anderzorg richt zich op mensen die kiezen voor online dienstverlening en biedt alleen individuele zorgverzekeringen aan. Daarbij werkt Anderzorg niet samen met tussenpersonen, maar wel met een aantal zorgvergelijkers. VinkVink richt zich op mensen die kiezen voor dienstverlening via een app en biedt alleen individuele zorgverzekeringen aan. Net als Anderzorg werkt VinkVink niet samen met tussenpersonen, maar wel met een aantal prijsvergelijkers.

Juridische structuur

Coöperatie Menzis U.A. bestaat als juridische groep uit verschillende juridische entiteiten. De economische activiteiten van deze entiteiten worden als één onderneming uitgevoerd. Binnen de coöperatie kennen we eenheid van bestuur. Dit betekent dat er geen onderscheid is tussen de aansturing van de groep en de aansturing van een individuele juridische entiteit die tot de coöperatie behoort. Uiteraard wordt rekening gehouden met het risicoprofiel van de afzonderlijke entiteiten in onder meer visie, strategie, de planning & controlcyclus en het kapitaalbeleid. Ten aanzien van de verschillende entiteiten is er onderscheid in de interne en externe verantwoording.

De juridische structuur van de coöperatie ziet er ultimo 2024 als volgt uit:

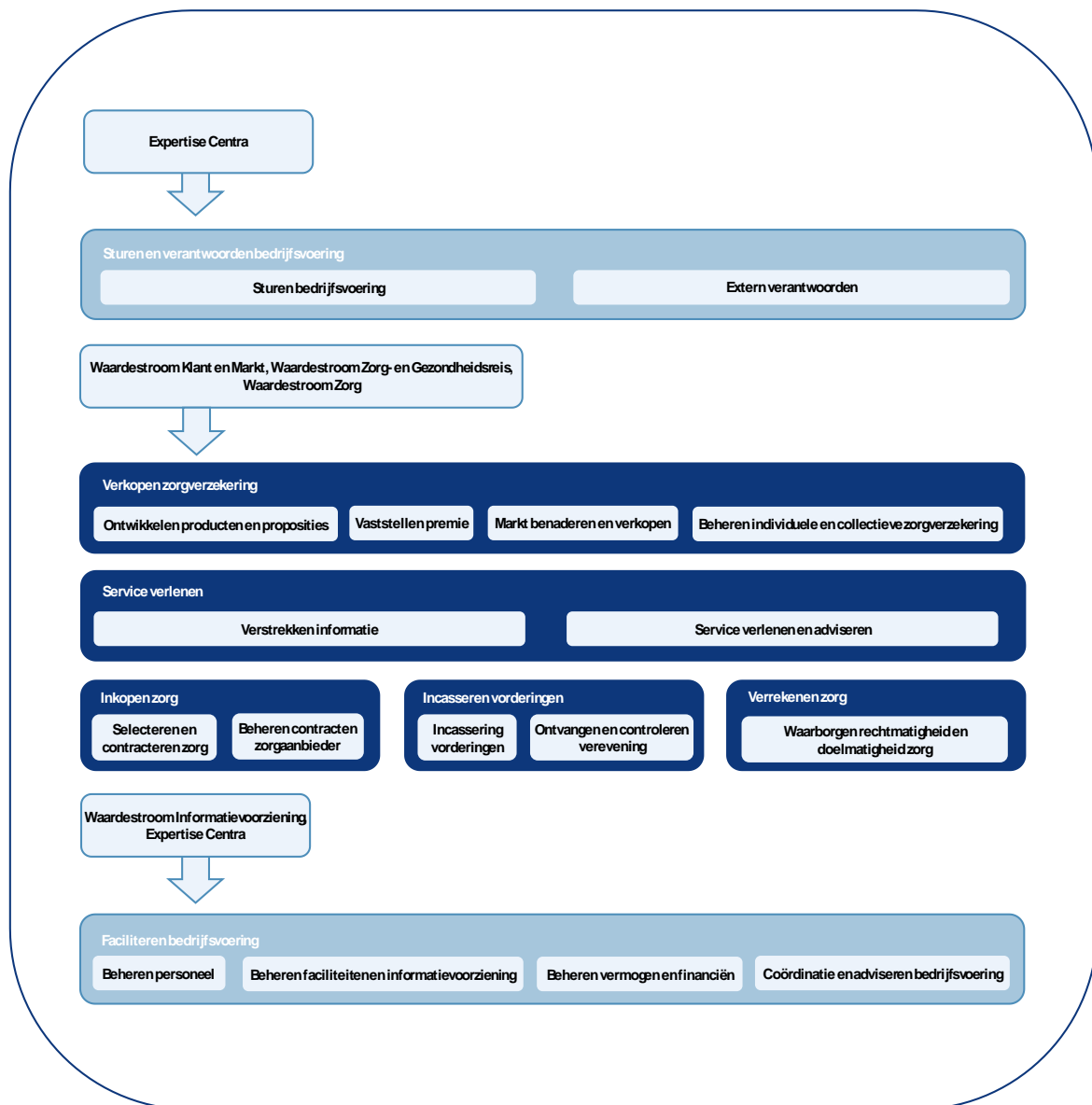

Afbeelding 1: Juridische structuur

Bedrijfsmodel

In het bedrijfsmodel van Coöperatie Menzis hebben we de activiteiten die samenhangen met het verzekeren van zorgkosten in bedrijfsketens uitgewerkt.

Afbeelding 2: Bedrijfsmodel

Missie, visie, kernwaarden en strategie

Ieder mens leefkrachtiger, nu en in de toekomst. Door mensen zekerheid te bieden dat de zorg die ze nodig hebben ook daadwerkelijk beschikbaar is op het juiste moment, op de juiste plek, betaalbaar en toegankelijk. Dat doen we als zorgverzekeraar en zorgkantoor samen met tal van partners. Daarbij wordt het steeds belangrijker dat we met elkaar voorkomen dat mensen zorg nodig hebben. Vooral in onze (zorgkantoor)regio's zijn we daarop aanspreekbaar. Steeds stellen we weer de mens centraal en niet onszelf, de zorgaanbieder of het systeem. Aan die opdracht werken we elke dag.

Met onze strategie richten we ons op het verzilveren van onze positie in de regio's waar we marktleider zijn en onze zorgkantoren hebben. Ook willen we meerwaarde bieden aan onze leden en de inwoners van onze zorgkantoorregio's door middel van persoonlijke en relevante producten, dienstverlening en communicatie. Daar hoort bij dat we meer datagedreven werken en keuzes maken, die passen bij de omvang van ons ledenbestand.

Trends en ontwikkelingen waar we mee te maken hebben, zijn onder andere de veranderende wensen van onze leden, technologische veranderingen, toename van wet- en regelgeving, stevige concurrentie op de premie, personeelsschaarste in de zorg en het onder druk staan van de toegankelijkheid van de zorg. Hierdoor staan we voor een aantal belangrijke uitdagingen:

- ***Schaarste en tekorten in de zorg***

Het aantal ouderen in Nederland neemt steeds meer toe en dat geldt ook voor de vraag naar zorg. Een op de zes mensen die werken, werkt in de zorg. Als er niets verandert neemt dat aantal alleen maar toe. Daarbij is het verloop en het ziekteverzuim hoog, waardoor het verschil tussen de vraag naar zorg en het aanbod van zorg alleen maar nijpender wordt. Dit wordt merkbaar door langere wachttijden voor patiënten en voor zorgaanbieders die hun diensten niet meer kunnen draaien of hun dienstverlening moeten verminderen. En dat zorgt er weer voor dat de toegankelijkheid en kwaliteit van de zorg verder onder druk komen te staan.

- ***Concurrentie op premie***

De concurrentie om de gunst van de verzekerde spitst zich steeds meer toe op premieverschillen, mede onder invloed van online prijsvergelijkers. De overstapmarkt wordt inmiddels gedomineerd door premie-gemotiveerde overstappers en de markt heeft in toenemende mate een *winner-takes-it-all*-karakter.

- ***Politieke onzekerheid***

Op 2 juli 2024 is het kabinet Schoof beëdigd. Het nieuwe kabinet heeft aangekondigd maatregelen te nemen, zoals het verlagen van het verplichte eigen risico, om de toegang tot zorg gelijkwaardiger te maken. Deze maatregelen gaan zorgen voor een toename van de wachtlijsten en een hogere druk op de zorg. Vanuit de politiek is er momenteel minder aandacht voor preventie. Vanaf 2025 werken partijen aan een aanvulling op het Integraal Zorg Akkoord (IZA), geïnitieerd door het kabinet, om de uitdagingen in de zorg gezamenlijk aan te pakken.

- **Toenemende rol zorgverzekeraars in de regio**

In het IZA uit 2022, heeft de zorgverzekeraar met de meeste verzekerden (samen met de aangewezen regio gemeente) een initiërende en coördinerende rol gekregen bij het opstellen van regiobeelden en -plannen. Met het IZA-akkoord is tussen zorgverzekeraars een andere balans gezocht tussen samenwerken en concurreren. Bij impactvolle transformaties mogen de twee grootste zorgverzekeraars, mits goed beargumenteerd en conform diverse criteria, beoordelen namens alle zorgverzekeraars in de regio.

- **Innovatieve bedrijfsvoering**

We zien dat de wensen van onze leden veranderen. Ontwikkelingen volgen elkaar in steeds hoger tempo op, vraagstukken worden complexer, de wereld digitaliseert en duurzaamheid is geen keuze meer, maar een noodzaak. Innovatie is nodig om onze dienstverlening en producten blijvend aan te laten sluiten op de wensen van onze leden en inwoners in de regio. De politiek en de toezichthouders leggen de lat steeds hoger. Dit vereist dat we wendbaar blijven en dat we onze producten en dienstverlening blijven innoveren.

Missie

De missie van Coöperatie Menzis is:

'Ieder mens leefkrachtiger, nu en in de toekomst.'

Visie

Om deze missie te realiseren, luidt onze visie:

'Coöperatie Menzis biedt haar leden een aantrekkelijke zorgverzekering tegen een scherpe premie. Als zorgverzekeraar en zorgkantoor gaan wij voorop bij het bevorderen van duurzaam toegankelijke zorg en gezondheid. Wij geloven in de kracht van samenwerking en zijn hierop in en vanuit onze regio's zichtbaar, leidend en gewaardeerd. Daarom kiezen leden voor ons.'

Kernwaarden

Bij het realiseren van de missie en visie staan drie kernwaarden centraal. Die waarden zijn richtinggevend voor ons gedrag, waarop we aanspreekbaar zijn, en zorgen ervoor dat we onze visie en strategie kunnen waarmaken:

- Menselijk
- Resultaatgericht
- Vooruitstrevend

Afbeelding 3: Strategie

Strategie

Onze strategie rust op vijf pijlers. De pijlers worden jaarlijks getoetst, maar bieden in principe houvast tot 2028.

Strategische Pijlers:

1. Regie in de regio
Doel: duurzaam toegankelijke zorg en gezondheid
2. Verlagen van de kostprijs
Doel: een scherpe premie
3. Continu verbeteren van proposities en dienstverlening
Doel: tevreden leden

Organisatorische pijlers:

4. Menzis wendbaar, datagedreven en vereenvoudigd
5. Menzis financieel gezond, duurzaam en 'in control'

Beleid en resultaten 2024

Eind 2024 hebben ruim 60.000 meer mensen voor een zorgverzekering bij Coöperatie Menzis gekozen dan het jaar ervoor. Dit betekent twee jaar op rij een positief campagneresultaat. En dat we dankzij een scherpe premie, producten, dienstverlening en zichtbaarheid in onze regio's het vertrouwen van veel leden hebben weten te behouden. Wij hebben nu 1,9 miljoen leden. Met VinkVink hebben we een behoorlijke groei gerealiseerd. De financiële resultaten van onze coöperatie zijn positief en de klantwaardering steeg bij alle merken. Dit is een prestatie waar we trots op zijn.

Coöperatie Menzis staat er goed voor. Het positieve financiële resultaat van 2023 hebben we gebruikt om de premiestijging te beperken. We merken dat de goede resultaten door de hele organisatie energie geven om op de ingeslagen weg verder te gaan. Zo blijkt uit het medewerkersonderzoek dat medewerkers meer betrokken en bevlogen zijn. Dit merken we binnen de gehele organisatie, van klant en markt tot zorginkoop en zorgadvies, door onder andere nieuwe initiatieven om onze sterke positie in de regio ook op andere terreinen te verzilveren. In onze regio's zijn we met inwoners in gesprek geweest over de nodige veranderingen in de zorg voor de Zvw en Wlz. En tijdens de najaarscampagne waren we weer op markten in de regio aanwezig om vragen te beantwoorden en te helpen bij het kiezen van een passende zorgverzekering. Met het MenzisFonds hebben we in 2024 weer kleinschalige maatschappelijke organisaties ondersteund met een financiële bijdrage. Op de Dag van de Mantelzorg hebben we enkele mantelzorgers in onze regio's in het zonnetje gezet. Deze onzichtbare helden zorgen voor hun naasten en zijn onmisbaar. In samenwerking met regionale partners hebben we laagdrempelige beweegevents georganiseerd zoals de Menzis 4 Mijl van Groningen, de Menzis Singelloop in Enschede en de Airborne Freedom Run in Arnhem.

Toegang tot zorg

Wij gunnen mensen een gezond leven en daarbij hoort toegankelijke zorg, nu en in de toekomst. Door de toenemende schaarste aan arbeidskrachten en stijgende zorgvraag zien wij de druk op de zorg toenemen. Om de zorg voor de toekomst beschikbaar te houden, hebben wij in onze regio's een regierol. Samen met partners en zorgaanbieders in de regio voeren we de regioplannen uit en spannen wij ons maximaal in voor het toegankelijk houden van de zorg. In 2024 heeft de NZa ons erop gewezen dat we een aantal processen rond zorginkoop, zorgplicht en wachttijden verder moeten optimaliseren. Dit hebben we serieus opgepakt en opgelost. De aanhoudende wachttijden blijven om actie vragen. Met de inzet van onze wachtlijstbemiddeling van Zorgadvies verkorten wij de wachttijden. In 2024 hebben wij voor 8.379 leden bemiddeld en de wachttijd met gemiddeld 97 dagen per bemiddeling verkort. In regio Twente hebben we het afgelopen jaar ook een belangrijke stap gezet in de aanpak van het huisartsentekort in Enschede. In het voorjaar van 2025 zal een nieuwe praktijk haar deuren openen en onder andere aan 4.000 voormalig Co-Med patiënten de mogelijkheid bieden zich weer in te schrijven bij een vaste huisartsenpraktijk. In het onderstaande kader benoemen wij meer voorbeelden uit de regio.

Voorbeelden uit onze regio

Groningen

Op 19 juli 2024 zijn de regionale samenwerkingsafspraken voor Welzijn op Recept in de provincie Groningen ondertekend. Welzijn op Recept biedt een alternatief voor huisartsen om mensen met psychosociale klachten naar een welzijnscoach te verwijzen in plaats van medicijnen voor te schrijven. Deze aanpak helpt bij klachten die geen medische oorzaak hebben, maar ontstaan door bijvoorbeeld (geld)zorgen, eenzaamheid, stress of verlies. Groningen is de eerste provincie waar wij als zorgverzekeraar, samen met regionale huisartsenorganisatie DokNoord, alle tien gemeenten en tien welzijnsorganisaties deze samenwerkingsafspraken hebben vastgelegd.

Twente

Het lijkt vanzelfsprekend dat de patiëntgegevens op het juiste moment op de juiste plek digitaal beschikbaar zijn. De realiteit is echter anders. In regio Twente starten in 2025 25 zorgaanbieders aan een ambitieus project om de samenwerking te verbeteren door informatie beter op elkaar af te stemmen. Met financiering vanuit het IZA gaan de organisaties de komende twee jaar aan de slag om in te spelen op de toenemende en complexere zorgvraag in de regio. Zij streven onder andere naar een completer en actueler patiëntendossier. Het project richt zich in eerste instantie op zes onderwerpen. Zo zal er bijvoorbeeld beter inzicht komen in de beschikbare bedden in de regio, zodat een patiënt beter op de juiste vervolgplek terecht komt. Dit zal de kwaliteit van zorg verbeteren en de efficiëntie verhogen.

Midden

Een voorbeeld van het verminderen van wachttijden is de pilot met het Centraal Toelichtingspunt (CTP). In Arnhem/Nijmegen verwijzen deelnemende huisartsen patiënten met GGZ-klachten door naar één centraal punt, dat vervolgens kijkt of iemand inderdaad GGZ-zorg nodig heeft en, zo ja, welke zorgaanbieder deze zorg het beste kan bieden. Het intakeproces wordt geoptimaliseerd en onjuiste verwijzingen worden voorkomen wat leidt tot het verminderen van wachttijden.

Voor nog meer mooie voorbeelden verwijzen we naar onze [website](#).

Contractering

Het Zorginkoopbeleid 2025 (gepubliceerd op 1 april 2024) vormde de basis voor het maken van de zorginkoopafspraken voor de Zvw. Dit beleid sluit aan op de afspraken die zijn gemaakt in het IZA en bij de Green Deal Duurzame Zorg 3.0. Het is gelukt om in december 2024 met alle ziekenhuizen in onze regio's een contract af te sluiten. Daarmee hebben de leden in onze regio's de zekerheid dat ze terecht kunnen in alle ziekenhuizen in de regio. De contractering van enkele resterende ziekenhuizen wordt naar verwachting in de eerste maanden van 2025 afgerond. Ook bij de zorgaanbieders van andere zorgsoorten in de Zvw zagen we een versnelling in het contracteerproces ten opzichte van eerdere jaren. Voor de inkoop van langdurige zorg heeft Menzis Zorgkantoor het meerjarig inkoopbeleid 2024-2026 en is voor 2025 de zorg al ingekocht.

Restitutiepolis Menzis omgezet naar combinatiepolis

In onze samenleving is zorg van onschatbare waarde en het liefst zouden we willen dat iedereen alle zorg altijd en overal kan krijgen. Maar helaas zijn zowel beschikbare financiële middelen als zorgpersoneel schaars. In 2024 hebben we het moeilijke besluit genomen om de restitutiepolis voor de GGZ en wijkverpleging om te zetten naar een combinatiepolis vanaf 2025. We zagen dat onze leden die de afgelopen jaren naar onze restitutiepolis zijn overgestapt veel meer zorg vragen dan gemiddeld. Dat betekent een forse toename in de zorgkosten voor een relatief kleine groep leden. Dat maakt een zuivere restitutiepolis vanuit solidariteit tussen de leden onhoudbaar. Voor de GGZ en wijkverpleging wordt de zorg in de combinatiepolis tot maximaal 85% van het bedrag dat Menzis gemiddeld voor die behandeling heeft gecontracteerd, vergoed. Leden van Coöperatie Menzis die in 2024 een Menzis Basis Vrij polis hadden afgesloten, kunnen in 2025 gebruikmaken van een overgangsjaar.

Huisvesting

We worden als organisatie kleiner, werken gedeeltelijk thuis en gedeeltelijk op kantoor of elders. Ook werken we steeds efficiënter en vindt het contact met onze leden meer digitaal plaats. De afgelopen jaren hebben we het aantal vierkante meters dat we gebruiken teruggebracht en passende oplossingen gezocht. In 2024 hebben we het kantoorpand in Wageningen verkocht aan de gemeente Wageningen. Menzis huurt de komende jaren een deel van het gebouw terug en verkent alternatieven. In Enschede is het pand gerenoveerd en heeft de nieuwe huurder zijn intrek genomen. In Groningen zijn er geen wijzigingen en huren we kantoorruimte.

Wet- en regelgeving

Op het gebied van cybersecurity en duurzaamheid hebben wij onze bedrijfsvoering het afgelopen jaar verder geoptimaliseerd. Hierbij volgen wij de nieuwe Europese DORA-regelgeving en de duurzaamheidsregelgeving (CSRD), die beide vanuit Europa in toenemende mate om inspanningen vragen. De Duurzaamheidsverklaring maakt sinds dit jaar onderdeel uit van dit jaarverslag. Ook werken we volop aan de realisatie van een nieuw data intelligence platform om maximale waarde uit data te halen.

Kerncijfers

In onderstaande tabel hebben we de belangrijkste resultaten uit 2024 weergegeven.

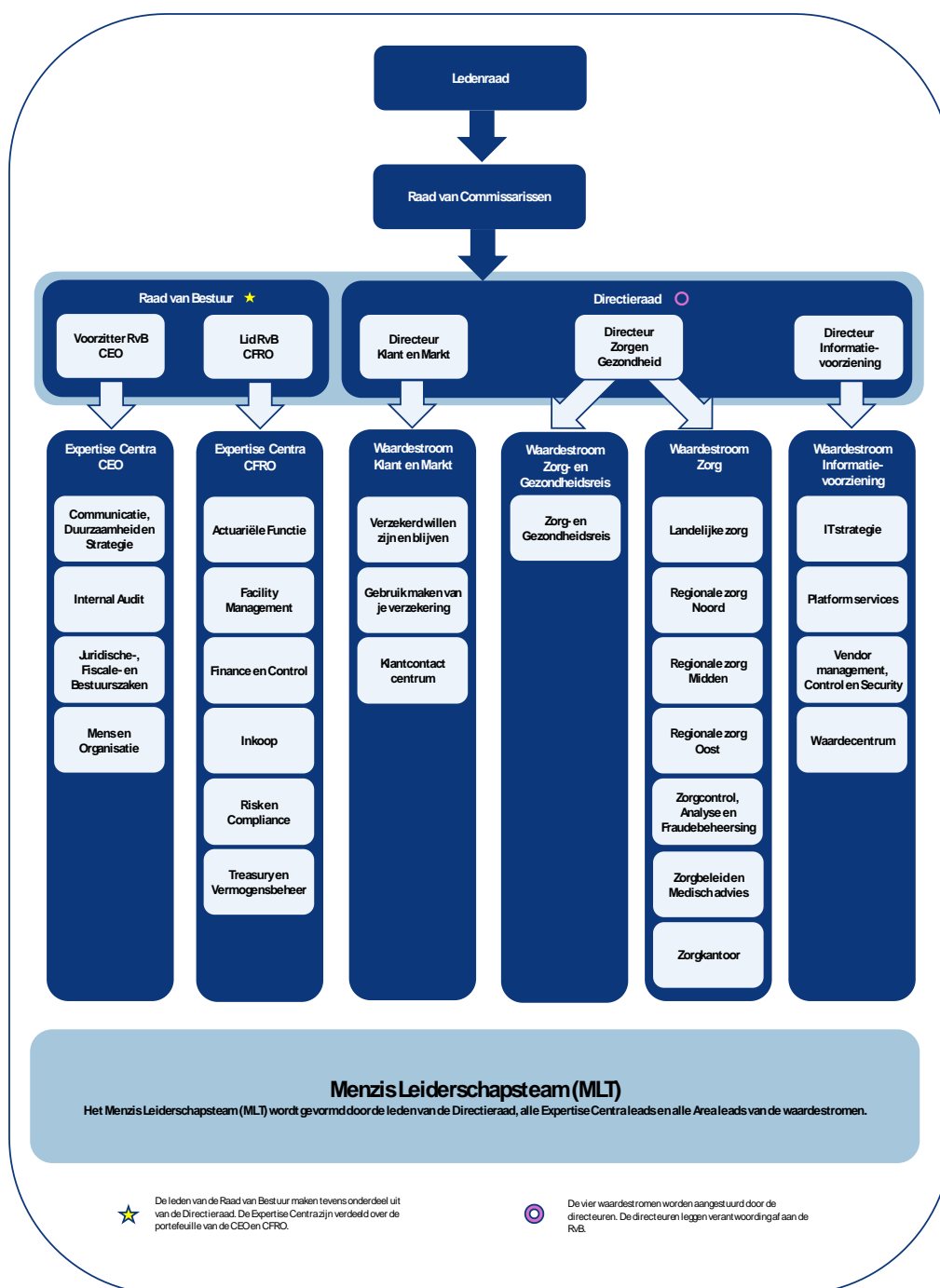
Kwantitatieve indicator	2024	2023
Aantal leden einde verslagjaar	1,8 miljoen	1,8 miljoen
Klanttevredenheid (NPS)	Menzis (23) 2 ^e in benchmark Anderzorg (21) 2 ^e in benchmark VinkVink (19) 2 ^e in benchmark	Menzis (15) 3 ^e in benchmark Anderzorg (16) 5 ^e in benchmark VinkVink (18) 2 ^e in benchmark
Doorlooptijd verzekerdennota's	4,9 dagen	6,0 dagen
Doorlooptijd polismutaties	0,8 dagen	1,1 dagen
Bedrijfskosten	1,6% van het premiegeld	1,6% van het premiegeld

Organisatie

Governance

Governancestructuur

De functionele scheiding tussen de taken en verantwoordelijkheden van de Ledenraad, de Raad van Commissarissen (RvC) en de Raad van Bestuur (RvB) is geborgd door wetgeving, statuten en reglementen.

Afbeelding 4: Organogram

Ledenraad

Wie bij Menzis, Anderzorg of VinkVink verzekerd is, is tevens lid van Coöperatie Menzis U.A. Aan het hoofd van de coöperatie staat de Ledenraad, een vertegenwoordiging van alle leden. De Ledenraad laat duidelijk zien hoe we mét en vóór elkaar werken. Daarbij toetst de Ledenraad de missie, de visie en het beleid van de coöperatie aan de praktijk van alledag en maakt signalen uit de praktijk bespreekbaar. Ook wordt de Ledenraad betrokken bij het ontwikkelen van het zorginkoopbeleid, het vaststellen van de jaarrekening(en), statutenwijzigingen, fusies en (her-)benoemingen voor de RvC. Behalve deze formele bevoegdheden heeft de Ledenraad ook een toetsende rol en een klankbordfunctie voor de RvB.

Raad van Commissarissen (RvC)

De RvC houdt toezicht op het beleid van de RvB en op de algemene gang van zaken binnen de coöperatie en de entiteiten die daaraan verbonden zijn. Het toezicht gaat onder meer over strategie, leiding en organisatie, duurzaamheid, vermogensbeheer, uitoefenen van de bestuurstaak en de manier waarop de coöperatie zich richt op maatschappelijke en sociale belangen. De RvC staat de RvB met raad terzijde.

Raad van Bestuur (RvB)

Het bestuur van Coöperatie Menzis is opgedragen aan de RvB. De leden van de RvB leggen voor hun bestuurstaak samen en afzonderlijk verantwoording af aan de RvC. Gegevens die de commissarissen nodig hebben om hun taak uit te voeren, worden tijdig door de RvB aan de RvC verschaft. De RvB vergadert wekelijks met de Directieraad (DR) en de RvB neemt besluiten zoveel mogelijk op basis van de gezamenlijke mening van de DR.

De RvB is verantwoordelijk voor het opstellen van een duurzame langetermijnstrategie van de coöperatie. De vertaling naar deelstrategieën, jaarplannen en begrotingen worden getoetst, geëvalueerd en beoordeeld door de RvC en uiteindelijk vastgesteld. De RvB laat zich leiden door de doelstellingen die zijn afgeleid van de coöperatiestrategie. De RvB laat zich door drie adviescommissies adviseren: de Beleggingsadviescommissie (BAC), de Commissie Duurzaamheid (CD) en de Commissie Gebruik Data (CGD). De commissies adviseren over het vaststellen van het beleid, de implementatie van en het toezicht houden op de uitvoering van het beleid van respectievelijk vermogensbeheer, duurzaamheid en datagebruik binnen de coöperatie. Daarbij maakt de RvB een zorgvuldige afweging van belangen en risico's, en houdt rekening met alle belanghebbenden en de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en gedragscodes. Ook neemt de RvB de door de RvC goedgekeurde risicobereidheid mee in de besluitvorming.

Nevenfuncties

Nevenfuncties van de leden van de RvB worden ter goedkeuring voorgelegd aan de RvC en staan hieronder vermeld. Het aantal en de aard van de nevenfuncties van ieder lid van de RvB zijn zodanig dat een goede taakvervulling is gewaarborgd.

Drs. W.J. Bos, voorzitter, CEO:

- Lid Bestuur Zorgverzekeraars Nederland
- Voorzitter RvT Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie
- Voorzitter Bestuur dr. J. M. den Uyl lezing

Drs. H.J. Sloots, lid RvB, CFRO:

- Lid BCvU Zorgverzekeraars Nederland
- Lid RvC Vektis B.V.
- Lid RvC Vecozo B.V.
- Lid RvT Vereniging van Zorgaanbieders Voor Zorgcommunicatie en voorzitter Audit- en Risicocommissie

Directieraad (DR)

Voor het borgen van een goede ‘checks and balances’ maakt Menzis gebruik van een executive committee in de vorm van een DR. De DR bestond in 2024 uit vijf leden: twee leden van de RvB en drie directeuren van de waardestromen. De DR is nauw betrokken bij de voorbereiding van de besluitvorming door de RvB. De leden van de DR, niet zijnde de leden van de RvB, hebben ieder een raadgevende stem in de vergaderingen van de DR, waarbij zij aanwezig zijn. Besluitvorming in de DR vindt zoveel mogelijk plaats op basis van consensus. De leden van de RvB hebben ieder één stem in de vergaderingen van de DR en RvB.

Menzis LeiderschapsTeam (MLT)

Naast de RvB, drie adviescommissies en de DR kent Coöperatie Menzis ook een MLT. Die bestaat uit de DR-leden en hun direct reports. Het MLT vergadert periodiek over onderwerpen van gemeenschappelijk belang, zoals strategische vraagstukken, duurzaamheid, kwartaalcijfers en ontwikkelingen met betrekking tot de zorginkoop en verzekeringsmarkt. Voor die vergaderingen kunnen alle leden van het MLT thema's en onderwerpen agenderen.

Wet- en regelgeving

Bij Coöperatie Menzis hebben we te maken met veel wetten. De belangrijkste zijn:

- Zorgverzekeringswet (Zvw)
- Wet langdurige zorg (Wlz)
- Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg)
- Wet op het financieel toezicht (Wft)
- Sanctiewet
- Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
- Wet normering topinkomens (WNT)
- Wet structurele maatregelen wanbetalers
- EU Solvency II richtlijn
- EU Digital Operational Resilience Act (DORA) (inwerking 17 januari 2025)
- EU Artificial Intelligence Act (IA Act)

Daarnaast zijn verschillende gedragscodes vanuit de sector van toepassing, zoals:

- [Gedragscode Goed Zorgverzekeraarschap](#)
- [Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Zorgverzekeraars](#)

In de Uniforme Maatregelen van de zorgverzekeraars is een nadere uitwerking opgenomen van onderwerpen uit de verschillende gedragscodes.

We hebben ons de afgelopen jaren voorbereid op het voldoen aan nieuwe duurzaamheidswetgeving, de CSRD. Naar verwachting zal de CSRD in 2025 geïmplementeerd worden in de Nederlandse wet- en regelgeving. De implementatie in de Nederlandse wet zal plaatsvinden na vaststelling van het jaarverslag. Daarnaast houden we er rekening mee dat we over een aantal jaar moeten voldoen aan aanvullende duurzaamheidswetgeving, de *Corporate Sustainability Due Diligence Directive* (CSDDD). Ook heeft in 2024 de implementatie plaatsgevonden van de Digital Operational Resilience Act (DORA). Vanaf 17 januari 2025 dient Menzis aan DORA te voldoen.

Het nakomen van wet- en regelgeving wordt gemonitord vanuit de waardestromen en expertise centra met ondersteuning van het Expertise centrum Juridische-, Fiscale- en Bestuurszaken zaken en het Expertise centrum Risk en Compliance. We monitoren continu bestaande wet- en regelgeving op wijzigingen en hebben de introductie van - voor onze coöperatie - relevante nieuwe wet- en regelgeving tijdig in scope.

Toezicht

Als zorgverzekeraar vinden we toezicht, het toezicht houden en verantwoording afleggen aan toezichthouders bij onze maatschappelijke rol horen. We ervaren een goede relatie met de RvC, de Ledenraad en externe toezichthouders, zoals De Nederlandsche Bank (DNB), de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), de Autoriteit Consument en Markt (ACM), de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

We stellen ons transparant op richting toezichthouders en werken proactief mee aan onderzoeken en informatieverzoeken, zodat zij de toezichthoudende taak richting ons goed kunnen vervullen. Aanbevelingen van toezichthouders gebruiken we om onze organisatie en dienstverlening naar onze leden verder te optimaliseren. In 2024 vonden door toezichthouder DNB reguliere onderzoeken plaats. Op basis van deze uitkomsten zijn er geen verhoogde risico's ten opzichte van de zorgverzekeraarsmarkt. De NZa heeft meerdere onderzoeken gedaan. Onder andere naar de proactiviteit van zorgverzekeraars aangaande de zorgplicht MSZ en GGZ. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft de NZa ons voor de MSZ een aanwijzing opgelegd inzake overtreding van artikel 11 van de Zvw. We hebben een intern programma doorlopen met als uitgangspunt te voldoen aan de normen en kaders uit wet- en regelgeving. De conclusie van de NZa is dat Menzis voldoet aan de opgelegde aanwijzing en daarmee heeft de NZa haar onderzoek afgerond. De samenwerking met toezichthouders is in 2024 wederom constructief geweest. De eventuele aanbevelingen vanuit de DNB en NZa worden opgevolgd.

Onze coöperatie beschikt over een Secretaris Toezicht die contact onderhoudt met de verschillende toezichthouders over onderzoeken en vragen. Ook draagt de Secretaris Toezicht zorg voor het verstrekken van tijdige, volledige en juiste informatie aan de toezichthouders. Door goed in contact te blijven met toezichthouders kunnen we onze organisatie, het toezicht en daarmee de zorg in Nederland blijven verbeteren.

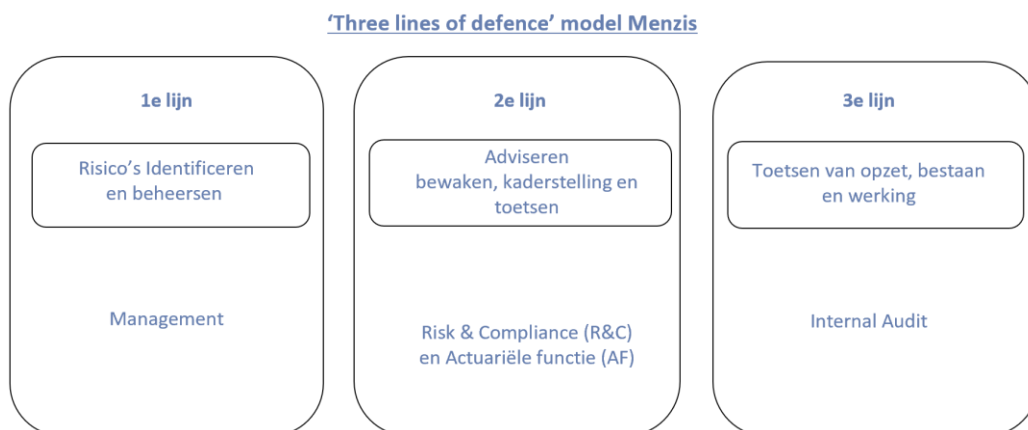
Risicomanagement

Om de bedrijfsdoelen van Coöperatie Menzis te realiseren, is het van belang continu bewust te zijn van risico's die aan die doelen verbonden zijn. Risicomanagement houdt in dat we in onze (strategische) besluitvorming zorgvuldig afwegen welke risico's er zijn en welke impact deze risico's hebben. Afhankelijk van de impact bepalen we welke beheersmaatregelen nodig zijn om ze te beheersen. We maken daarbij onderscheid tussen financiële en niet-financiële risicocategorieën. Ze zijn afgestemd op het bedrijfsmodel (zie 'Profiel: bedrijfsmodel') en sluiten aan op wet- en regelgeving (zie: 'Organisatie: wet- en regelgeving').

Ons risicomanagement(systeem) kan nog zo goed van opzet zijn, als er geen risicobewustzijn is bij de DR, het management en de medewerkers dan zal er ook geen sprake zijn van effectief risicomanagement. Dat maakt dat Menzis doorlopend aandacht besteedt aan risicomanagement. In 2024 zijn ook diverse activiteiten uitgevoerd ter vergroting van het risicobewustzijn binnen de organisatie. Zo organiseerden we workshops op het gebied van risicomanagement voor het (nieuwe) management en enkele groepen medewerkers. Ook in het kennismakingsprogramma voor nieuwe medewerkers hebben we hier aandacht voor.

Three lines of defence

We werken volgens het *three lines of defence model* (3LOD-model), dat taken en verantwoordelijkheden van de bedrijfsfuncties, het risicomanagement en Internal Audit definieert.

Afbeelding 5: Three lines of defence model

Het 3LOD-model vormt binnen Menzis de structuur van de besturingsorganisatie, inclusief taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Voor wat betreft risicomanagement zijn de taken en verantwoordelijkheden als volgt over de drie lijnen verdeeld:

1^e lijn:

De 1^e lijn bestaat uit expertise centra, area's en waardestromen. Zij zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor bedrijfsvoering en risicomanagement. Risicomanagement dient een integraal onderdeel van de besturing te vormen. Risico's vormen een bedreiging bij het behalen van Menzis' doelstellingen. Deze ambitie is als volgt geformuleerd: *In het denken, handelen en verantwoording afleggen over risico's, worden risico's bewust aangegaan, bewust vermeden of bewust gemitigeerd.* De expertise centra, area's en waardestromen worden bij hun werkzaamheden op positief kritische wijze ondersteund door medewerkers van Business Control (BC). De 1^e lijn is zelf verantwoordelijk voor het aangeven in hoeverre zij in control is.

2^e lijn:

De 2^e lijn bestaat uit de expertise centra Risk en Compliance (R&C) en de Actuariële Functie (AF). R&C en AF ondersteunen de eerste lijn op het gebied van risicomanagement- en compliance. Deze ondersteuning bestaat uit:

- het opstellen van actuariële, risicomanagement en compliance kaders en beleid en het adviseren hierover;
- het op onafhankelijke wijze monitoren van en rapporteren over de uitvoering van de kaders en beleid;
- het adviseren over risicomanagement en compliance in besluitvorming en het reviewen van relevante controleactiviteiten (toetsen);
- het toezicht houden op de naleving van wet- en regelgeving en intern beleid;
- het toezicht houden op de naleving van privacy wet- en regelgeving door de functionaris gegevensbescherming;
- het vormgeven van het Menzis business continuity management proces;
- het afhandelen van compliance, integriteit- en privacy incidenten;
- het beoordelen van de toereikendheid van de technische voorzieningen en premiestelling.

3^e lijn:

De 3^e lijn bestaat uit het Expertise centrum Internal Audit (IA). De reikwijdte van Internal Audit activiteiten omvat, maar is niet beperkt tot, objectieve onderzoeken van bewijsmateriaal met het doel onafhankelijke beoordelingen (toetsen) te verstrekken aan de Raad van Bestuur (RvB) en de Audit, Risk en Compliance (ARC) commissie, het management en externe partijen over de toereikendheid en effectiviteit van governance-, risicomanagement- en beheersprocessen voor Menzis.

Strategische toprisiko's

De DR stelt tijdens het Menzis Risk Assessment (MRA) vast of de hoogte van de geïdentificeerde risico's voor de coöperatie acceptabel is. Daarnaast bepaalt de DR of de risicobereidheid aangescherpt moet worden. Als de risico's hoger zijn dan de vastgestelde bereidheid nemen we aanvullende beheersmaatregelen. Elk kwartaal beoordeelt en bespreekt het Menzis Risicocomité de status van de risico's en de beheersing ervan opnieuw, en legt ze vast in een centraal risicodossier. We gebruiken hiervoor de applicatie Cerrix. In de kwartaalrapportages legt de DR verantwoording af aan de RvC.

Toprisico's 2024

Op grond van de strategie 2025 hebben we de strategische toprisiko's voor de coöperatie in kaart gebracht. Onderstaande risico's zijn door de DR aangemerkt als strategische toprisiko's 2024:

1. Het lukt Coöperatie Menzis niet om in de regio's impactvolle transformatieplannen (IZA) op te stellen en te bewerkstelligen ('de transformatie komt niet van de grond');
2. Het lukt Coöperatie Menzis niet om voor haar leden en inwoners zorg in te kopen tegen een scherpe prijs;
3. Coöperatie Menzis is niet in staat om voldoende personeel met de noodzakelijke competenties te behouden en aan te trekken;
4. Coöperatie Menzis is niet of onvoldoende in staat om te sturen op basis van data en data-analyse;
5. Coöperatie Menzis voldoet niet aan de eisen van de toezichthouders voor bedrijfsvoering en wet- en regelgeving (privacy/cyber/data/CSRD).

Voor bovenstaande top risico's hebben we, waar nodig en mogelijk, aanvullende beheersmaatregelen geformuleerd. We sturen de implementatie van deze maatregelen via de planning- & controlcyclus (een stuur- en beheersinstrument). De verantwoordelijke leidinggevenden en/of directeuren voeren vervolgens deze maatregelen uit.

Risicobereidheid

Tijdens de uitvoering van de verzekeringsactiviteiten, die zijn gericht op het behalen van de gestelde doelen, kunnen zich risico's voordoen. We stellen jaarlijks vast welke soorten risico's we bereid zijn te accepteren of willen vermijden, en hoeveel risico we bereid zijn te accepteren. Onze risicobereidheid leggen we vast in een verklaring, de risicobereidheidsverklaring (RBV). Deze verklaring omvat zowel kwalitatieve verklaringen als kwantitatieve maatstaven die betrekking hebben op kapitaal, risicomaatstaven, liquiditeit en andere relevante maatstaven. Ons risicomanagement is erop gericht de risico's te identificeren, te bepalen wat de belangrijke risico's zijn en op welke wijze we deze risico's willen beheersen, zodanig dat we binnen de risicobereidheid blijven.

De verklaringen en maatstaven bieden een duidelijk kader voor het sturen op risico's waar het management en de medewerkers hun dagelijks handelen en besluitvorming mee in overeenstemming kunnen brengen. Jaarlijks actualiseren we onze risicobereidheid en stelt de RvC de RBV vast.

ORSA (Own Risk and Solvency Assessment)

Het risicoprofiel dat naar voren komt uit het MRA (zie Strategische top risico's) en de RBV (zie Risicobereidheid) is input voor de ORSA. Dit assessment is een hulpmiddel om, uitgaande van de coöperatiestrategie, inzicht te krijgen in de impact van interne en externe risico's, die op korte en langere termijn kunnen optreden.

De ORSA is een onderdeel van de Solvency II regelgeving. Solvency II is het toezichtsregime voor (her)verzekeraars in Europa. Op basis van dit regime worden stringente eisen gesteld aan het vereiste en aanwezige kapitaal, het risicomanagement en toezichtsrapportages.

De financiële positie van een zorgverzekeraar wordt bepaald door de mate van kostendekkendheid van premies/opbrengsten, de toereikendheid van de voorzieningen en de hoogte van het eigen vermogen. Om de financiële positie te kunnen beoordelen, moeten we met alle risicoaspecten rekening houden. De financiële risicoaspecten komen samen in de ORSA. Diverse scenario- en gevoeligheidsanalyses en *reverse stress*-testen dienen hiervoor als basis. Per scenario hebben we de ontwikkeling van het vermogen en de kapitaalsvereiste volgens Solvency II inzichtelijk gemaakt. Op deze wijze ontstaat er een beeld van de mogelijke waarschijnlijkheid en impact van risico's op het vermogen van de coöperatie.

Aansluitend wordt het op termijn benodigde kapitaal vastgesteld op basis van de strategie, risico's en de risicobereidheid. Vervolgens kunnen we de strategie bijstellen en maatregelen treffen om de risico's te verkleinen. Ook kunnen we herstelmaatregelen opstellen, die in werking treden wanneer een risico zich manifesteert. De ORSA wordt minimaal één keer per jaar uitgevoerd en hiermee stelt de RvB vast of Coöperatie Menzis, gegeven het beleid en de onderkende risico's, continu beschikt over voldoende solvabiliteit.

In de ORSA 2024 hebben we - via enkele individuele worst case scenario's - het worst case combinatiescenario doorgerekend, waarbij meerdere individuele scenario's zich gelijktijdig voordoen, en we hebben twee combinatiescenario's doorgerekend, gericht op specifieke risicogebeurtenissen, namelijk de risicogebeurtenissen langdurige hoge inflatie en een extreme klimaatgerelateerde gebeurtenis. We hebben daarbij de volgende effecten doorgerekend:

- Verslechtering van het vereveningsresultaat;
- Lagere rendementen op beleggingen;
- Stijging van ledenaantallen;
- Stijging van de beheerskosten.

De ORSA 2024 laat zien dat de premie- en solvabiliteitspositie van Coöperatie Menzis ongeveer gelijk is aan die van 2023. De ORSA toont aan dat in het basisscenario, op basis van de strategie, het geprojecteerde eigen vermogen ter dekking van de SCR ruim boven de gestelde doelsolvabiliteit ligt. Ondanks de goede solvabiliteitspositie van Menzis en de behaalde resultaatverbeteringen blijft het inzetten op een scherpe kostprijs belangrijk, evenals het op een goede manier balans vinden tussen het beheersen van risico's en het aanhouden van voldoende kapitaal daarvoor.

De resultaten laten zien dat de coöperatie bij doorrekening van de *worst case* scenario's de komende drie jaar over voldoende solvabiliteit beschikt om aan de wettelijke eisen te voldoen. Geen van de individuele *worst case* scenario's zal in enig jaar leiden tot een eigen vermogen lager dan de intern vastgestelde doelsolvabiliteit. Ook in het geval van het gelijktijdig voordoen van meerdere individuele *worst case* scenario's, het *worst case* combinatiescenario, daalt de solvabiliteitsratio in geen van de jaren onder de vereiste solvabiliteit van 100%. Wel komt de solvabiliteit voor de Menzis groep en voor de individuele zorgverzekeringsentiteiten in dit scenario onder de intern vastgestelde minimum- en doelsolvabiliteit. Volgens de interventieladder uit het kapitaalbeleid zullen we op dat moment acties uitzetten en een herstelplan maken om de solvabiliteitsratio binnen maximaal drie jaar weer te laten voldoen aan de intern vastgestelde minimumsolvabiliteit en binnen maximaal vijf jaar aan de intern vastgestelde doelsolvabiliteit. Voor de twee combinatiescenario's gericht op de risicogebeurtenissen (bij langdurige hoge inflatie en een extreme klimaatgerelateerde gebeurtenis (klimaatramp) in één van onze kernregio's) geldt dat de solvabiliteitsratio in deze twee scenario's niet onder de intern vastgestelde doelsolvabiliteit uitkomt, zowel voor de Menzis groep als voor de individuele zorgverzekeringsentiteiten.

Risicocategorieën

De coöperatie hanteert conform Solvency II de volgende risicocategorieën:

- **Verzekeringstechnisch risico:**
Het verzekeringstechnisch risico definiëren we als het risico dat de huidige en toekomstige zorgkosten (inclusief uitvoeringskosten) die we voor onze leden betalen onvoldoende gefinancierd kunnen worden vanuit de premie-inkomsten, bijdragen vanuit de overheid (vereveningsbijdragen) en de schadevoorziening. Deze risico's kunnen ontstaan tijdens het ontwikkelen en verkopen van zorgverzekeringen, het inkopen en contracteren van zorg en het uitbetalen en verrekenen van zorgkosten. Voor de coöperatie is dit het grootste risico.

- Marktrisico:**

Het marktrisico betreft het risico op verliezen óf op ongunstige veranderingen in de financiële situatie als direct of indirect gevolg van schommelingen van de marktprijzen van activa, verplichtingen en financiële instrumenten. Het beleggingsbeleid is gericht op het leveren van een bijdrage aan een scherpe premie voor de leden, door op een duurzame manier te beleggen. We willen stabiele resultaten in de tijd behalen, rekening houdend met de risico's en andere voorwaarden die we hebben vastgesteld.
- Tegenpartijkredietrisico:**

We lopen tegenpartijkredietrisico op verliezen óf op een ongunstige verandering in de financiële situatie als gevolg van schommelingen in de kredietwaardigheid van tegenpartijen, zoals zorgverleners, financiële instellingen, overheden, aan overheid gelieerde instellingen en verzekeren. Daarnaast lopen we dit risico over het vermogen dat we hebben belegd in een beleggingsfonds voor Nederlandse Woninghypotheken. De risicobeperkende maatregelen richten zich zowel op de kwaliteit van de tegenpartij als op de omvang van de uitgeleende gelden aan de tegenpartij.
- Operationeel risico:**

Een operationeel risico is zowel het risico van een (financieel) verlies door inadequate of falende interne processen, personeel, informatie of systemen, als ook inadequate (naleving van) uitbestedingen. Operationele risico's beheersen we door het uitvoeren van operationeel risicomanagement, waarbij we interne controlemaatregelen treffen om risico's in voldoende mate te beheersen. De operationele risico's en interne controlemaatregelen hebben we per waardeestroom en expertise centrum opgenomen in operationele *risk & control frameworks*.
- Liquiditeitsrisico:**

Liquiditeitsrisico is de mogelijkheid dat Menzis niet aan directe betalingsverplichtingen kan voldoen en het risico dat we geen beleggingen en andere activa te gelde kunnen maken om aan onze financiële verplichtingen te voldoen wanneer deze opeisbaar zijn. We beheersen dit risico door maatregelen die het korte- en langetermijnliquiditeitsrisico monitoren, zoals het periodiek opstellen van een liquiditeitsprognose en het beleggen in vooral beursgenoteerde effecten.

Voor wat betreft de onzekerheden in de zorgkosten en bijdragen verwijzen we naar paragraaf 'Onzekerheden in de zorgkosten en bijdragen', onderdeel van de geconsolideerde jaarrekening.

Medewerkers: diversiteit en arbeidsparticipatie

Als zorgverzekeraar hebben we een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid, waarbij niet alleen de financiële gezondheid, maar ook andere maatschappelijke aspecten van belang zijn. Daarom nemen we naast financiële cijfers ook informatie op over onder andere sociale en personeelsaangelegenheden. Deze aspecten komen ook aan de orde in de Duurzaamheidsverklaring. In de voorgaande onderdelen van het bestuursverslag hebben we al enkele maatschappelijke aspecten toegelicht. In deze paragraaf lichten we nog enkele sociale aspecten toe die betrekking hebben op onze medewerkers.

Samenstelling Raad van Bestuur (RvB), Directieraad (DR) en Raad van Commissarissen (RvC)

We hebben een diversiteitsbeleid voor de RvB in relatie tot de overige DR-leden en de RvC. Ten aanzien van diversiteit hebben we rekening gehouden, en zullen we ook bij voorkomende vacatures rekening houden, met de volgende elementen:

- Complementaire samenstelling van kennis, vaardigheden en professionele achtergrond;
- Gebalanceerde man-vrouwverhouding;
- Complementaire samenstelling van persoonlijkheden en culturele en maatschappelijke achtergrond;
- Evenwichtige leeftijdsopbouw.

Daarbij hebben we een concrete doelstelling opgenomen ten aanzien van de gebalanceerde man-vrouwverhouding:

- De RvC bestaat uit minimaal 30% vrouwen en minimaal 30% mannen, waarbij we streven naar een verhouding van 50% vrouwen en 50% mannen. In 2024 heeft de RvC gedurende het hele jaar bestaan uit vier mannen (67%) en twee vrouwen (33%), waarmee de doelstelling is bereikt.
- De DR, inclusief de leden van de RvB, kent een streefpercentage van minimaal 30% vrouwen en minimaal 30% mannen, waarbij we streven naar een verhouding van 50% vrouwen en 50% mannen. In 2024 bestond de Directieraad uit de twee bestuurders en drie directeuren. Twee van deze vijf leden zijn vrouw (40%) en drie man (60%).

Diversiteit

De kernwaarde *menselijk* hoort al sinds jaar en dag bij Coöperatie Menzis en komt ook terug in onze naam; de mens staat bij ons centraal. We hebben aandacht voor elkaar, zijn inclusief en behandelen elkaar respectvol. Ook als werkgever vinden we het belangrijk dat iedereen echt zichzelf kan zijn en niemand wordt buitengesloten.

Vanuit de maatschappij ontstaat steeds meer de behoefte om sociale ongelijkheid te bestrijden en vooroordelen en stigma's over bepaalde groepen te verminderen. Ook bij ons willen we steeds verder invulling geven aan deze behoefte en daarom zijn we sinds een paar jaar concreet aan de slag gegaan met diversiteit en inclusie.

Een werkgroep heeft kennis en inzichten opgehaald bij andere organisaties en we zijn ook intern het gesprek met (groepen) collega's aangegaan. Vervolgens zijn we in 2021 gestart met het creëren van meer interne bewustwording rond diversiteit. Dit is onder andere gedaan door gezamenlijk vanuit de DR het volgende statement te formuleren:

Wij kijken bewust actief naar wat je kunt. Bij Coöperatie Menzis herkennen, erkennen en benutten we ieders talent. We zoeken de kracht in de overeenkomsten en de verschillen, met alle ongemakkelijkheden die er soms bij komen kijken. Iedereen moet zichzelf kunnen zijn. Wij zijn samen verantwoordelijk voor een veilige omgeving. De dialoog is de basis voor actie. Zullen we samen Menzis nog mooier maken?

In 2022 is door de DR besloten dat ook een streefcijfer van minimaal 30% voor de man-vrouwverhouding in de eerste managementlaag wordt ingevoerd. In 2023 hebben we hierop gestuurd, maar werd dit streefcijfer nog niet behaald. Vanaf 2024 is het minimum van 30% een harde ondergrens geworden. Dit doel hebben we ook opgenomen in de Charter Diversiteit van de SER die we op 22 september 2022 hebben ondertekend. We sturen op deze doelstelling door bij bestaande en nieuwe vacatures gericht te zoeken naar vrouwelijke kandidaten. We zijn bereid daarop een langere doorlooptijd te accepteren waar nodig. Daarbij geldt dat we in het geval van gelijke geschiktheid de voorkeur geven aan vrouwelijke sollicitanten. Het afgesproken minimum van 30% is in 2024 gerealiseerd. Vanaf medio 2024 zijn 9 van de 25 managementposities in de eerste managementlaag ingevuld door vrouwen. Een van deze 25 posities werd a.i. ingevuld door een vrouw en stond eind 2024 nog vacant voor definitieve invulling.

Arbeidsparticipatie

Voor bestaande functies hebben we een positief aannamebeleid voor sollicitanten uit de doelgroep van de Participatiewet (mensen met een beperking en Wajongers). In het kader van werving en selectie hebben we aandacht voor diversiteit in de volle breedte, dus niet alleen genderdiversiteit, maar ook het stimuleren van verjonging van de organisatie. Zo zoeken we actief en doorlopend (jonge) mensen die stage willen lopen. Ook investeren we door middel van een Talent Ontwikkel Programma (TOP) en een Young Professionals programma in de persoonlijke ontwikkeling van jonge mensen met drie tot vijf jaar werkervaring. Zo proberen we de jongere generatie binnen onze organisatie door te laten stromen naar cruciale posities en hen zo duurzaam aan ons te binden.

Financiën

Financieel resultaat

We zijn een financieel gezonde en stabiele organisatie. Het behouden van een solide financiële positie is een uitgangspunt bij de premiestelling. Als coöperatie hebben we geen winstoogmerk en geven we, wanneer dat mogelijk is, behaalde resultaten terug aan onze leden in de vorm van lagere premies. Als verzekeraar zijn we wettelijk verplicht om voldoende reserves aan te houden om fluctuaties in de zorgkosten en andere risico's die we als organisatie lopen op te kunnen vangen. Voor een nadere toelichting over de onzekerheden in de zorgkosten en bijdragen zie 'Onzekerheden in de zorgkosten en bijdragen' onderdeel van de geconsolideerde jaarrekening. Met het huidige niveau aan reserves voldoen we aan de wettelijke eisen en zijn we een financieel gezonde organisatie.

Ten opzichte van 2024 zijn de premies van de basisverzekering voor 2025 tussen de € 8,50 en € 12,00 per maand verhoogd. De premies van de aanvullende verzekeringen voor 2025 zijn ten opzichte van 2024 gemiddeld met 2,3% verhoogd. Om de stijging van de premie voor 2025 te beperken is er een voorziening voor een niet kostendekkende premie gevormd van € 67,7 miljoen.

Coöperatie Menzis U.A.	2024	2023
Verdiende premies en bijdragen eigen rekening	7.067.885	6.609.503
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	4.550	13.795
Schaden eigen rekening	-6.966.497	-6.316.586
Bedrijfskosten	-145.073	-151.117
Overige technische lasten en baten eigen rekening	860	-5.062
Resultaat technische rekening schadeverzekering	-38.275	150.533
Opbrengst uit beleggingen	112.678	105.419
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening	-4.550	-13.795
Overige baten en lasten	9.996	8.168
Resultaat na belastingen	79.849	250.325

Het resultaat van Coöperatie Menzis bedraagt in 2024 € 79,8 miljoen (2023: € 250,3 miljoen). Dit bestaat uit het technisch resultaat van € - 38,3 miljoen (2023: € 150,5 miljoen) en het overige resultaat van met name beleggingen van € 118,1 miljoen (2023: € 99,8 miljoen). De in 2023 gevormde voorziening voor een niet kostendekkende premie voor 2024 van € 27,9 miljoen is gedurende 2024 vrijgevallen.

De verdiende premies en bijdragen eigen rekening zijn ten opzichte van 2023 met € 458,4 miljoen toegenomen tot € 7.067,9 miljoen in 2024 (2023: € 6.609,5 miljoen). De schaden eigen rekening namen ten opzichte van 2023 met € 649,9 miljoen toe tot € 6.966,5 miljoen in 2024 (2023: € 6.316,6 miljoen).

Premiedemping

Als de reserves groter zijn dan nodig geven we, rekening houdend met onze strategie en kapitaalbeleid, een verantwoord deel van de overreserve terug aan onze leden. Dat doen we door de overreserve te verrekenen in de premie. Daarbij kiezen we voor een stabiel beleid. Dit betekent dat de overreserve niet in één keer wordt verrekend, maar over meerdere jaren wordt uitgespreid. Hiermee streven wij naar een stabiele premieontwikkeling.

Solvabiliteit

De solvabiliteit wordt vastgesteld op basis van Solvency II wetgeving. Hierin zijn stringente eisen gesteld aan het vereiste kapitaal, het risicomanagement en de toezichtrapportages. De Europese wet- en regelgeving is in de Nederlandse wet- en regelgeving geïmplementeerd, voor zover deze geen rechtstreekse werking heeft. DNB houdt in Nederland toezicht op de naleving van de Solvency II-regelgeving. De European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) houdt toezicht op DNB.

In dit financieel jaarverslag hebben we de balans opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Het eigen vermogen dat in de balans van dit financieel jaarverslag is opgenomen, bedraagt per 31 december 2024 € 1.675,6 miljoen (2023: € 1.595,8 miljoen). De waardering en rubricering van balansposten volgens de Solvency II wetgeving verschilt ten opzichte van de balans die in dit financieel jaarverslag is opgenomen. Daarom is in dit verslag bij de toelichting op de balans het eigen vermogen zowel op basis van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek als op basis van de Solvency II-grondslagen opgenomen.

In het kapitaalbeleid is vastgelegd welke solvabiliteit, op basis van de Solvency II-grondslagen, Coöperatie Menzis en de andere tot de groep behorende entiteiten die onder toezicht staan van DNB, minimaal willen aanhouden. Voor Coöperatie Menzis U.A. is de doelsolvabiliteit vastgesteld op 128% van de wettelijk aan te houden solvabiliteit. Op basis van het risicoprofiel en de omvang van de entiteit is de doelsolvabiliteit voor Menzis Zorgverzekeraar N.V. en Menzis N.V. vastgesteld op 120%, en voor Anderzorg N.V. op 125%.

In 2024 bedraagt de wettelijk aan te houden solvabiliteit voor Coöperatie Menzis € 1.063,2 miljoen (2023: € 1.009,8 miljoen). De doelsolvabiliteit bedraagt € 1.360,8 miljoen (2023: € 1.292,5 miljoen). Het beschikbare eigen vermogen op basis van de Solvency II-grondslagen bedraagt € 1.710,0 miljoen (2023: € 1.637,9 miljoen). Hiermee bedraagt de solvabiliteitsratio 161% (2023: 162%). In de paragraaf 'Toelichting op de balans' bij het onderdeel 'Eigen Vermogen' lichten we dit verder toe.

Liquiditeit

De liquide middelen zijn eind 2024 ten opzichte van de stand ultimo 2023 afgenomen met € 207,2 miljoen tot € 170,2 miljoen. Het verloop van de liquiditeit in het boekjaar is weergegeven in het kasstroomoverzicht als onderdeel van de jaarrekening. In 2024 is het declaratietempo verder toegenomen, waardoor er meer zorgkosten in het jaar zelf zijn gedeclareerd en uitgekeerd. De liquiditeiten zijn in 2024 beter gespreid, doordat Menzis gebruik maakt van een geldmarktfonds. Hiermee hebben we het tegenpartijkredietrisico op de huisbankier kunnen verkleinen.

In het bepalen van de waardering van balansposten en het wettelijk aan te houden vermogen zijn de kasstromen in het boekjaar 2024 en daarna van belang. De hiermee samenhangende onzekerheid is relatief beperkt. Immers, de inkomende kasstromen voor de premie zijn goed voorspelbaar, evenals die van de vereveningsbijdragen. De uitgaande kasstromen hebben betrekking op uit te betalen zorg- en beheerskosten. De uit te betalen zorgkosten over 2024 worden over meerdere jaren uitbetaald. Hier speelt de afhankelijkheid van het op gang komen van de declaratieprocessen van ziekenhuizen en GGZ-instellingen en het afsluiten van DOT's (DBC's op weg naar Transparantie) een belangrijke rol. Voor 2024 is 83% van de geprognosticeerde zorgkosten ook in 2024 betaald.

We voorzien in onze financieringsbehoefte door inzet van eigen middelen. Door middel van een liquiditeitsprognose kunnen we tijdig eventueel aanvullende benodigde middelen onttrekken aan de beleggingen. Andersom worden liquide middelen die tijdelijk niet nodig zijn aanvullend belegd.

Continuïteit

Als onderdeel van het opstellen van de jaarrekening hebben we de continuïteitsveronderstelling voor de komende twaalf maanden beoordeeld. Op basis van de huidige financiële positie, waaronder de solvabiliteitspositie en het kunnen beschikken over voldoende liquiditeiten voor de bedrijfsvoering, hebben we geen significante continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Om die reden is de jaarrekening opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Fiscale positie

In 2023 is met de Belastingdienst een nieuw Horizontaal Toezicht convenant gesloten met een looptijd van drie jaar. In dit convenant zijn afspraken vastgelegd over de samenwerking, transparantie over onze activiteiten en het nakomen van fiscale verplichtingen. De wijze waarop we onze fiscale risico's beheersen, is beschreven in ons *Tax Control Framework*. De belangrijkste geldstromen naar de Belastingdienst zijn de af te dragen loonheffing over de salarissen van onze medewerkers en de verschuldigde omzetbelasting over *out of pocket* beheerskosten. Daarnaast betalen we omzetbelasting over de zorg en hulpmiddelen, die we voor leden en inwoners van onze regio's inkopen. We betalen over 2024 geen vennootschapsbelasting, vooral omdat de zorgverzekeringsentiteiten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Met ingang van 2024 is de Wet minimumbelasting 2024 van toepassing. Menzis Zorgverzekeraar N.V., Anderzorg N.V., Menzis N.V. en Stichting Zorgkantoor Menzis vallen niet onder de reikwijdte van deze wet en zullen daarom niet worden geconfronteerd met een bijheffing. Wij zijn nog met de Belastingdienst in overleg over toepassing van deze nieuwe wet op de overige entiteiten binnen de Menzis groep. Tot en met 2028 kan gebruikgemaakt worden van een tijdelijke vrijstelling, waardoor gedurende deze periode in ieder geval geen bijheffing plaatsvindt.

Beleggingsresultaat

De marktwaarde van de beleggingsportefeuille per 31 december 2024 is € 1.840,3 miljoen (2023: € 1.649,0 miljoen). Het behaalde rendement over 2024 is € 109,7 miljoen positief (2023: € 97,6 miljoen positief).

De vooruitzichten bij de aanvang van het afgelopen jaar waren redelijk en dat heeft zich vertaald in een goed beleggingsjaar. Vooral de aandelenmarkten draaiden uitstekend, terwijl de rentes aan het eind van het jaar hoger stonden dan aan het begin van het jaar, uitgezonderd Europese rentes. De US-dollar had een goed jaar ten opzichte van de Euro en andere valuta's. Begin 2024 was de verwachting dat de daling van de inflatie zou doorzetten, wat ruimte zou bieden voor accommoderend beleid van de centrale banken. De inflatie daalde inderdaad richting de targetinflatie, waardoor de centrale banken startten met renteverlagingen. Zowel de Federal Reserve System (FED) als de Europese Centrale Bank (ECB) verlaagden de rente met 100 basispunten in respectievelijk drie en vier stappen. De obligatiemarkten waren hierop al vooruitgelopen, waardoor de rentes richting het einde van 2024 weer wat stegen. De Amerikaanse economie bleef robuust en stabiel, terwijl Europa te maken had met uitdagingen, zoals hoge schulden en politieke instabiliteit in Frankrijk. De verkiezingsuitslag in de Verenigde Staten zorgde voor een extra stijging van de aandelenkoersen, ondanks de onzekerheid over het nieuwe beleid. De Japanse centrale bank verhoogde onverwacht de rente, wat kortstondige paniek veroorzaakte op de markten, maar dit werd snel hersteld door positieve macrocijfers.

2024 was uiteindelijk een goed jaar voor de beleggingsresultaten van Menzis. De grootste bijdrage aan het rendement kwam van de aandelenportefeuille, met name door de waardeinstijging van de Amerikaanse aandelen, gevolgd door de geldmarktbeleggingen vanwege de positieve korte rente, en de bedrijfsobligaties, met name door de geleidelijke daling van de rentes en de spread. Ondanks enkele uitdagingen in Europa, zoals de politieke en economische problemen in Frankrijk en Duitsland, wisten we door een gediversifieerde portefeuille en strategische allocatie een positief resultaat te behalen.

Duurzaam beleggen

In de Duurzaamheidsverklaring is nadere informatie opgenomen over duurzaam beleggen, inclusief specifieke informatie in relatie tot het thema klimaatverandering. In aanvulling op de Duurzaamheidsverklaring:

Sinds 2024 belegt Menzis naast groene obligaties ook in sociale- en duurzame ('sustainable') obligaties voor de bedrijfs- en staatsobligatieportefeuilles. Deze obligaties zijn vergelijkbaar met groene obligaties, maar richten zich op projecten met een positieve sociale of duurzame impact in plaats van een positieve milieu-impact. De engagementactiviteiten voor zowel de bedrijfs- als staatsobligatieportefeuille zijn uitgebreid, waardoor de dekking van het aantal bedrijven waar engagement mee plaatsvindt, is vergroot. Dit is vergelijkbaar met de strategie voor de aandelenportefeuille. Het voeren van engagement over duurzame thema's, zoals klimaatverandering en biodiversiteit, is hetzelfde ongeacht of Menzis obligatiehouder of aandeelhouder is. Het verschil is dat Menzis als aandeelhouder ook via stemrecht invloed kan uitoefenen op een bedrijf, bijvoorbeeld wanneer in een engagementtraject niet de gewenste resultaten worden behaald. Als obligatiehouder ontbreekt dat stemrecht. Engagement met overheden is een nieuw onderwerp voor ons en krijgt steeds meer momentum binnen de markt van institutionele investeerders.

Fraudebeheersing

Als zorgverzekeraar hebben we de premiegelden van onze leden in beheer. Die gelden gebruiken we voor het betalen van de zorgkosten aan onze relaties. We gebruiken het geld waarvoor het bedoeld is: het betalen van goede en toegankelijke zorg voor degenen die zorg daadwerkelijk nodig hebben. Wanneer er gefraudeerd wordt met verzekeringsgelden zal dat leiden tot een onnodig hogere premie. Bij zorgfraude denken we aan fraude door zorgaanbieders, zorgverleners, verzekerden, leveranciers en eigen medewerkers, die opzettelijk de regels overtreden voor eigen financieel gewin. Bijvoorbeeld door het indienen van valse facturen of declareren van duurdere zorg dan feitelijk is geleverd.

Fraude kost geld dat opgebracht wordt door premiebetalers (Zvw) en alle werkenden en belastingbetalers in Nederland (Wlz) en schaadt het vertrouwen in de zorg- en de gehele verzekeringsbranche. Daarom werken we actief aan het voorkomen, opsporen en aanpakken van fraude. We hebben een fraudebeleid, waarbij het voorkomen van fraude speerpunt van het beleid is. Het fraudebeleid wordt door de RvB vastgesteld. We houden bij onze processen en de ontwikkeling van onze producten en polisvoorwaarden rekening met het voorkomen van fraude. Met betrekking tot het voorkomen van interne fraude worden medewerkers bij indiensttreding en bij verandering van functie gescreend. Signalen van fraude volgen we op. Die signalen komen vanuit onze eigen organisatie en onze ketenpartners zoals ZN, NZa, IGJ, IKZ, gemeenten, zorgaanbieders, budgethouders en verzekerden.

Fraudebeheersing is onderdeel van onze gehele bedrijfsvoering. Dat wil zeggen dat alle bedrijfsonderdelen aandacht hebben voor het voorkomen en opsporen van fraude, waarbij de nadruk ligt op het voorkomen. Uitbetaalde fraudegelden behoeven dan immers niet teruggevorderd te worden. We proberen fraude in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren en vervolgschade te beperken. Voor de beheersing van fraude is een systeem van risicomanagement vereist dat ons helpt om fraude zoveel mogelijk te voorkomen. Van het lijnmanagement verwachten we dat het bekend is met de frauderisico's en deze risico's aantoonbaar beheerst.

Bij bewezen fraude leggen we maatregelen op in overeenstemming met het uniform maatregelenbeleid van de gezamenlijke zorgverzekeraars. Ons uitgangspunt is dat iedere euro aan fraude wordt teruggehaald. In 2024 heeft Fraudebeheersing ruim € 3,8 miljoen aan onrechtmatige declaraties opgespoord en teruggevorderd of bespaard.

In het kader van preventie werken we intern en extern aan het verder positioneren van het team Fraudebeheersing. Intern is het vergroten van bewustwording onder medewerkers van belang. Dit doen we onder meer door het geven van workshops en trainingen. Extern werken we onder andere samen met kerngemeenten en opleidingsinstituten, zoals het ROC, aan de ontwikkeling van een routekaart voor zorgopleidingen. Daarnaast organiseren we workshops en webinars om bewustwording te vergroten en zo in te zetten op preventie. Fraudebeheersing heeft in 2024 trainingen gegeven aan het ROC Twente in het kader van de Proeftuin Aanpak Zorgfraude.

Vooruitblik op 2025

Coöperatie Menzis heeft vertrouwen in de toekomst. We zijn een middelgrote zorgverzekeraar met drie zorgkantoren, en we zijn financieel gezond en leidend in onze regio's. In 2025 gaan we verder uitvoering geven aan de strategie. Daarmee lopen we als zorgverzekeraar en zorgkantoor voorop bij het bevorderen van duurzaam toegankelijke zorg en gezondheid. Onze zorgplicht nemen we serieus en dit brengen we dan ook binnen de Zvw en Wlz ten uitvoer. We blijven scherp op onze kostprijs en het verbeteren van onze dienstverlening om relevant(er) te zijn voor onze leden en inwoners in onze regio's. Daarnaast werken we vanuit het IZA, GALA en WOZO aan regionale verankering en duurzame relaties met maatschappelijke partners. We zijn een goede werkgever. En we blijven inzetten op het verduurzamen van de samenleving en onze organisatie. Tot slot blijven we sturen op onze resultaten en verantwoorden deze naar onze externe toezichthouders.

Geopolitieke spanningen

De geopolitieke spanningen nemen toe. We leven met iedereen mee die hierdoor, op welke manier dan ook, getroffen wordt. Deze spanningen zorgen voor onzekerheid en beïnvloeden financiële markten. Een oorlog heeft mogelijk negatieve impact op bijvoorbeeld beurzen en daarmee op het resultaat van de beleggingsportefeuille. Naast de financiële impact blijven we ook alert op hybride dreigingen en verhogen wij onze weerbaarheid. Bijvoorbeeld op het gebied van cybersecurity. We nemen de dreiging dat hackers (grote) Nederlandse bedrijven in problemen willen brengen zeer serieus en dit heeft dan ook onze verhoogde aandacht.

Kabinet en aanvullende zorgakkoorden

Het kabinet heeft in de loop van 2024 verschillende plannen gepresenteerd ten aanzien van de zorg. Ook werken de partijen in zorg en welzijn samen aan een aanvulling op het Integraal Zorgakkoord. Coöperatie Menzis kijkt er naar uit om hier met de verschillende partners vervolg aan te geven.

Transparantie op duurzaamheid

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) is een Europese richtlijn die bedrijven verplicht om te rapporteren over duurzaamheid. Deze richtlijn is bedoeld om transparantie en verantwoordelijkheid te vergroten op het gebied van milieu, sociale zaken en governance. Voordat de CSRD van kracht wordt in Nederland, moet deze echter nog worden opgenomen in de Nederlandse wetgeving. Voor boekjaar 2024 hebben we besloten om vrijwillig een assurance opdracht aan te gaan voor de door ons opgestelde geconsolideerde duurzaamheidsverklaring. Vanwege het belang dat wij hechten aan duurzaamheid en de verwachte implementatie van de Nederlandse wet in 2025 werken we in 2025 verder aan het implementeren van deze richtlijn. Daarmee geven we uitvoering aan onze duurzaamheidsplannen. Hierbij zijn we ons bewust van de discussie die in Europa wordt gevoerd over de complexiteit van de duurzaamheidsgerelateerde wetgeving. Op 26 februari 2025 heeft de Europese Commissie het Omnibus-vereenvoudigingspakket gepubliceerd met voorstellen om onder andere de CSRD, CSDDD en de EU-Taxonomie wetgeving te versimpelen. Het doel van de Omnibus is een geconsolideerd duurzaamheidskader te creëren en overlappende EU-rapportage- en due diligence-vereisten te vereenvoudigen. Het Omnibus-vereenvoudigingspakket bevindt zich nog in de voorstelfase en is mogelijk nog onderhevig aan wijzigingen. Via onze branchevereniging Zorgverzekeraars Nederland werken we met andere zorgverzekeraars samen en streven we eenduidigheid na. Met de Duurzaamheidsverklaring laten we zien wat onze ambities en resultaten zijn op het gebied van duurzaamheid.

Artificial intelligence

De ontwikkelingen op het gebied van artificial intelligence (AI) gaan razendsnel en wij bereiden ons hierop voor. We bekijken de kansen die AI biedt voor een betere dienstverlening en een efficiëntere bedrijfsvoering, en ontwikkelen beleid dat voldoet aan de AI-act. Tegelijkertijd wegen we mogelijke belemmeringen zorgvuldig af. Ook bereiden we onze medewerkers voor op het gebruik van meer AI in de toekomst.

Financieel gezond

We zijn financieel gezond en houden op basis van vele risicoscenario's, onder andere op het gebied van beleggingen en zorgkosten, voldoende reserves aan om financiële tegenslagen op te vangen. Daardoor zijn we in geval van een zware schok nog steeds in staat om aan onze verplichtingen te voldoen. Als coöperatie hebben we geen winstdoelstelling en kennen we geen aandeelhouders. Door de inzet van reserves, die niet aangehouden hoeven te worden, kunnen we de stijging van de zorgverzekeringspremie beperken.

Overig

Op basis van klantevaluaties bekijken we of de huidige formulering van onze missie voldoende bestendig is. Ten aanzien van investeringen en financiering hebben we geen bijzondere projecten voor 2025 voorzien, anders dan de reguliere processen die voor 2025 zijn begroot en in de doelen en ambities voor 2025 zijn opgenomen.

Duurzaamheidsverklaring 2024

De waarde van Menzis

In de samenleving groeit het bewustzijn en het gevoel van urgentie rondom klimaatverandering, biodiversiteitsverlies, vervuiling en thema's zoals sociale ongelijkheid, armoede en gezondheid. Coöperatie Menzis heeft met haar beleid en activiteiten impact op de maatschappij, het milieu en de economie, en wil hierin haar verantwoordelijkheid nemen. Onze impact op mens en milieu en de financiële gevolgen van duurzaamheidskwesties beoordelen we in de dubbele materialiteitsanalyse (DMA). Deze analyse geeft richting in de duurzaamheidsaspecten waarover we in deze verklaring rapporteren. Door middel van transparantie over duurzaamheidsaspecten streeft Menzis ernaar om met oog voor mens en milieu verantwoordelijkheid te nemen voor het door Menzis gevoerde beleid. Bijdragen aan maatschappelijke thema's in een leefbare wereld is essentieel onderdeel van de identiteit van Coöperatie Menzis en onze maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Duurzaamheid binnen Menzis omvat verschillende aspecten. Menzis zet vanuit haar missie *'leder mens leefkrachtiger, nu en in de toekomst'* al langere tijd in op thema's als *'duurzaam toegankelijke zorg'*, *'regie in de regio'* en *'het bieden van een scherpe premie'*. Leefkracht gaat over mensen die veerkracht voelen, over mensen die zowel geestelijk als lichamelijk meer kwaliteit van leven weten te bereiken, zodat zij kunnen doen wat voor hen belangrijk is. Vanuit haar rol als zorginkoper kan Menzis zorgaanbieders aansporen verder te verduurzamen. Als institutionele belegger houdt Menzis rekening met de impact van de beleggingsportefeuille op onder andere mens en het klimaat. Met het oog op duurzame inzetbaarheid heeft Menzis aandacht voor de gezondheid en vitaliteit van haar medewerkers. En ook vanuit de eigen bedrijfsvoering heeft Menzis de ambitie en de mogelijkheid om steviger in te zetten op zaken als het reduceren van CO₂-emissies.

Om onze missie te bereiken, streven we naar duurzame en blijvend toegankelijke zorg voor iedereen. Onze kernactiviteiten, strategische doelen en resultaten dragen hieraan bij. Daarnaast gaan we verder dan alleen het verzekeren van zorg. We bieden ook ondersteuning bij de toegang tot zorg en gezondheidsbevordering. Ook is het van belang dat de zorg die we inkopen van goede kwaliteit is en betaalbaar blijft, zodat we onze verzekerden zekerheid van goede curatieve (en langdurige) zorg kunnen bieden. We sturen op een duurzame organisatie met een minimale footprint van onze activiteiten en beleggingen. En we sturen op een organisatiecultuur, die gericht is op gezondheid, betrokkenheid van onze medewerkers, en die gekenmerkt wordt door gedrag dat hoort bij een wendbare organisatie.

De waarde die we creëren, hebben we weergegeven in een waardecreatiemodel (afbeelding 6). Dit model heeft Menzis in 2023 opgesteld en laat zien welke financiële, sociale, natuurlijke en menselijke *'kapitalen'* we inzetten en hoe we met onze organisatie en kernactiviteiten waarde toevoegen voor onze belanghebbenden. Inzicht in het proces van waardecreatie helpt ons te blijven sturen op de belangrijkste impact die we hebben op onze verzekerden, de maatschappij en onze omgeving. De waarde die we creëren, bestaat uit een externe en een interne impactstroom.

Om transparant te zijn over onze verantwoordelijkheid rapporteren wij in deze duurzaamheidsverklaring conform de richtlijnen van de Corporates Sustainability Reporting Directive (CSRD). Waar het waardecreatiemodel ons in 2023 waardevolle inzichten gaf in onze impact, vormt de dubbele materialiteitsanalyse (DMA) in 2024 de basis van onze duurzaamheidsverklaring. De DMA helpt ons om te prioriteren en met de Commissie Duurzaamheid als adviserend orgaan aan de Raad van Bestuur kent duurzaamheid een bestendige plek binnen de organisatie. Met dit verslag laten we zien welke kant we op willen en welke stappen we daarvoor nog kunnen en moeten zetten.

Afbeelding 6: Waardecreatiemodel

Algemene toelichtingen

Grondslag voor het opstellen van informatie

Deze duurzaamheidsverklaring is opgesteld op geconsolideerde basis en heeft dezelfde consolidatiekring als de geconsolideerde jaarrekening. In het hoofdstuk *‘Overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving’* van de jaarrekening van Coöperatie Menzis U.A. (hierna te noemen Menzis) vindt u een overzicht van de entiteiten die zijn meegeconsolideerd. De CSRD-wetgeving is nog niet vastgesteld in de Nederlandse wetgeving. Desondanks rapporteren we volgens de richtlijnen van de CSRD, en zal de accountant een assurance verklaring met beperkte mate van zekerheid afgeven.

De entiteiten Menzis Zorgverzekeraar N.V., Anderzorg N.V. en Menzis N.V. zijn in verband met de omvang van de individuele entiteiten verplicht om dit jaar of volgend jaar een duurzaamheidsverklaring op te stellen indien de CSRD in de Nederlandse wetgeving wordt opgenomen. Omdat deze entiteiten onderdeel zijn van de geconsolideerde duurzaamheidsverklaring maken wij gebruik van de vrijstelling volgens artikel 19 bis, lid 9, en artikel 29 bis, lid 8, van Richtlijn 2013/34/EU en stellen wij daarom geen afzonderlijke duurzaamheidsverklaring op voor deze dochterondernemingen.

In onze duurzaamheidsverklaring dekken we zowel de upstream- als downstreamwaardeketen van Menzis. Dit houdt in dat we rapporteren over de duurzaamheidsimpact van onze leveranciers (niet-zorgleveranciers) en de zorg die we bij zorgleveranciers inkopen (upstream). Daarnaast rapporteren we over de impact van onze producten en diensten op onze klanten en eindgebruikers en de impact van onze beleggingsportefeuille (downstream) op het milieu.

We hebben ervoor gekozen om geen gebruik te maken van de mogelijkheid dat ESRS 1 sectie 7.7 geeft om gerubriceerde of gevoelige informatie, informatie over intellectueel eigendom, knowhow of de resultaten van innovatie weg te laten. Verder maken we geen gebruik van de vrijstelling onder artikel 19 bis, lid 3, en 29 bis, lid 3, van Richtlijn 2013/34/EU. Alle vereiste niet-financiële informatie hebben we opgenomen in dit jaarverslag conform de CSRD-eisen.

Nieuwe duurzaamheidswetgeving

Naar verwachting zal de CSRD in 2025 geïmplementeerd worden in de Nederlandse wet- en regelgeving. De late implementatie van CSRD in de Nederlandse wet zorgt voor onduidelijkheid en onzekerheid over het moment van inwerkingtreding van CSRD voor Nederlandse ondernemingen. Het is afhankelijk van de timing van publicatie, het moment van inwerkingtreding en de vorm van implementatie wat de gevolgen voor ons zullen zijn met betrekking tot de wettelijke verplichting van de duurzaamheidsverklaring, de controle hiervan en daarmee de te verstrekken assurance-opdrachten voor het jaarverslag van 2024. Deze onduidelijkheid brengt ook onzekerheid met zich mee voor ons bij het opstellen van het jaarverslag 2024. De CSRD-standaarden vereisen entiteitspecifieke en tijdelijke interpretaties en het omgaan met inherente meer- of evaluatieonzekerheden. Op het moment van opstellen van het jaarverslag is de CSRD nog niet opgenomen in de Nederlandse wet en is er nog geen verplichting op een duurzaamheidsverklaring op te stellen dat in lijn is met de Europese duurzaamheidsstandaard.

Om deze onzekerheid voor te zijn heeft het bestuur van Coöperatie Menzis besloten om vrijwillig een duurzaamheidsverklaring conform de CSRD op te stellen en hiervoor een assurance opdracht met beperkte mate van zekerheid aan te gaan voor de door ons opgestelde geconsolideerde duurzaamheidsverklaring. Daarmee volgen we de Europese richtlijnen zoals bekend op 1 januari 2025. Mocht de Nederlandse wetgeving na 27 maart 2025 (goedkeuring door RvC en vaststelling jaarverslag door de Ledenraad) worden ingevoerd en met terugwerkende kracht betrekking hebben op het boekjaar 2024, kunnen eventuele wijzigingen die dit met zich mee zou brengen niet meer verwerkt worden.

Schattingen, aannames en verwijzingen

Voor een aantal thema's maken we gebruik van schattingen en aannames. Voor de kwantitatieve rapportage van de scope 3 CO₂-emissies wordt er gebruik gemaakt van indirecte bronnen om deze in te schatten waardoor er sprake is van enige onzekerheid in deze rapportage. De grootste onzekerheid zit in de schattingen van de CO₂-emissies van de Zorginkoop en van onze beleggingen. Voor verdere details over de berekening van de CO₂-uitstoot van onze Zorginkoop verwijzen we naar de bijlage *'Definities van alle meetwaarden'* en *'Methode en aannames berekening CO₂-uitstoot Zorginkoop'*. In de bijlage *'Definities van alle meetwaarden'* en *'Datakwaliteit berekening CO₂-uitstoot beleggingen'* is de berekeningsmethode en de kwaliteit van de data die is gebruikt voor de berekening van de CO₂-uitstoot van onze beleggingen beschreven.

Voor dit rapportagejaar wordt er niet afgeweken van de in artikel 6.4 van ESRS 1 gegeven tijdshorizonnen, tenzij anders aangegeven. Artikel 6.4 van ESRS 1 definieert de tijdshorizonnen als volgt: korte termijn is korter dan 1 jaar, middellange termijn is tussen 1 en 5 jaar, en de lange termijn is meer dan 5 jaar.

Om herhaling van informatie te voorkomen zijn een aantal ESRS-vereisten opgenomen in andere delen van het jaarverslag. Een overzicht van de vereisten en de plek in het verslag kunt u vinden in bijlage *'Openbaarmakingsvereisten en opname door verwijzing'*.

Governance

De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichhoudende organen

Bij Menzis kennen we een dualistisch bestuursmodel, waarbij er sprake is van een Raad van Bestuur (hierna: RvB) en een Raad van Commissarissen (hierna: RvC). Derhalve is er geen sprake van niet-uitvoerende bestuurders. De RvC bestaat voor 100% uit onafhankelijke commissarissen. Eind 2024 heeft de RvC zes (6) leden en de RvB heeft er twee (2). Voor Menzis bestaat er geen wettelijke verplichting om vertegenwoordigers van werknemers in deze organen te benoemen en daarom hebben we dit ook niet gedaan. De Directieraad (hierna: DR) bestaat naast de leden van de RvB ook uit de drie directeuren van de waardestromen.

De RvC en de RvB brengen een breed scala aan ervaring en kennis mee, waaronder expertise in de verzekeringssector, effectief bestuur, organisatie en communicatie, kennis van producten en markten, beheerste bedrijfsvoering en evenwichtige besluitvorming. Het Menzis Leiderschap Team (hierna: MLT), bestaat naast de DR-leden uit de afdelingshoofden, brengt relevante ervaring mee die aansluit bij de behoeften van hun afdelingen. Deze ervaring wordt doorgaans verwacht en geëvalueerd tijdens het sollicitatie- en selectieproces. Op dit moment is er nog geen capaciteitsmatrix beschikbaar en zal er volgend jaar onderzocht worden of, hoe en tot welk detailniveau dit ontwikkeld en opgezet kan worden.

De man-vrouwverdeling binnen de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen is als volgt:

- RvC bestaat uit 67% man en 33% vrouw;
- RvB bestaat uit 100% man;
- DR bestaat uit 60% man en 40% vrouw;
- MLT bestaat uit 63% man en 37% vrouw.

Bovenstaande organen zijn in het organogram in afbeelding 4 in het bestuursverslag weergegeven. In 2025 zijn wij van plan om de reglementen van de RvC en RvB te actualiseren. Hierbij willen we onderzoeken hoe we de verantwoordelijkheden voor de impacts, risico's en kansen (hierna: IRO's), zoals geïdentificeerd in de DMA, explicieter kunnen opnemen in deze reglementen. Op deze manier willen we de verantwoordelijkheden voor het toezicht op de IRO's formeel vastleggen. Hoewel dit niet expliciet in een mandaat is vastgelegd, is de RvB eindverantwoordelijk voor wat er binnen de organisatie gebeurt en daarmee ook voor de relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen.

De implementatie van de CSRD is belegd bij team duurzaamheid. Om het toezicht op IRO's, die in verschillende thema's gegroepeerd zijn, in 2024 binnen de organisatie te waarborgen, heeft dit team gekeken naar afdelingen waar deze thema's relevant zijn en wie binnen de afdeling geschikt is om hiervoor de verantwoordelijkheid op zich te nemen. Deze personen kwamen vaak uit het MLT of de DR. De verantwoordelijken noemen we de thema-eigenaren. De meeste thema-eigenaren hebben zitting in of worden gerepresenteerd in de Commissie Duurzaamheid. De Commissie Duurzaamheid heeft een adviserende rol voor de RvB en overlegt ieder kwartaal over de voortgang van de materiële thema's en IRO's.

Menzis beschouwt het toezicht en de sturing op IRO's als gelijk aan de sturing en verantwoording van andere bedrijfsvoeringonderdelen. Hierdoor is er geen specifiek formeel proces voor het monitoren, beheersen en overzien van de IRO's, en worden er geen specifieke controles en procedures toegepast op het IRO-management. De rapportage over de IRO's verloopt via de reguliere rapportagelijnen, waardoor er geen specifieke rapportagelijns is ingericht. De RvB heeft een adviescommissie ingesteld voor de regie en monitoring van de IRO's voor 2024. In 2025 zullen we onze reglementen evalueren en, gezien de formele en volledige vastlegging van IRO's op meerdere onderdelen ontbreekt, overwegen of een explicietere beschrijving rondom de IRO's opgenomen moet worden.

In 2024 heeft de Commissie Duurzaamheid voor het eerst de voortgangsmonitoring van de materiële IRO's besproken. In 2025 gaat de commissie kijken naar hoe de doelen voor de IRO's worden overzien en hoe de voortgang formeel zal worden gemonitord. De Commissie Duurzaamheid zal onderzoeken in welke vorm zij gaat adviseren over de doelen en voortgang richting de DR.

De reglementen van de RvC en RvB bevatten geen expliciete bepalingen over de beschikbaarheid of ontwikkeling van vaardigheden en deskundigheid op het gebied van duurzaamheidsthema's. Wel is vastgelegd dat de RvC en RvB jaarlijks beoordelen op welke onderdelen zij training of opleiding nodig hebben. In 2024 zijn er twee bijscholing sessies georganiseerd voor de RvC en het MLT, waarin de CSRD en de implicaties voor Menzis werden behandeld.

Bij de herziening van deze reglementen in 2025 gaan we kijken hoe we deze informatie meenemen. Ook gaan we in 2025 bekijken hoe de vaardigheden en deskundigheid zich verhouden tot materiële IRO's binnen de materiële thema's.

Informatie verschaft aan en omgang met duurzaamheidsthema's door bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen van de onderneming

De RvB wordt elk kwartaal door de Commissie Duurzaamheid geïnformeerd over duurzaamheid binnen de organisatie en de ontwikkeling op de CSRD-wetgeving. De RvB is via de dubbele materialiteitsanalyse (hierna: DMA) geïnformeerd over materiële IRO's. Afgelopen jaar richtte de Commissie zich vooral op de voortgang van het verslag en de implementatie van de CSRD. De resultaten en effectiviteit van beleid, maatregelen, maatstaven en doelen, evenals de implementatie van due diligence, worden nog niet geagendeerd door de Commissie Duurzaamheid. In de komende jaren hopen wij dit verder te ontwikkelen. De RvC en het MLT werden niet periodiek geïnformeerd over eerdergenoemde onderdelen.

De toezichthoudende organen houden rekening met risico's en kansen bij het beoordelen van de Coöperatiestrategie 2028. Jaarlijks wordt er intern een kaderbrief opgesteld inclusief een SWOT-analyse. Bij het nemen van besluiten over belangrijke transacties en het risicobeheersing proces worden de IRO's niet standaard expliciet in overweging genomen. Echter, bij besluiten van de RvB worden duurzaamheidsaspecten in overweging genomen die direct, of indirect betrekking kunnen hebben op de geïdentificeerde IRO's.

De DMA van Menzis is een fundamentele stap en bevat een lijst van materiële impacts, risico's en kansen die gegroepeerd zijn in verschillende thema's binnen onze organisatie of in de waardeketen spelen. De DMA wordt in z'n geheel geagendeerd en vastgesteld door de RvB waardoor er in 2024 geen afzonderlijke lijst van materiële IRO's geadresseerd. Er is in 2024 geen formele adressering van IRO's waarop de RvC, RvB en het MLT acteren tijdens de rapportageperiode.

Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen

Menzis hanteert op dit moment geen beloningsbeleid met variabele beloningen. Daarom is er ook geen sprake van beloningen die gekoppeld zijn aan prestaties op duurzaamheidsthema's, zoals onder andere klimaatoverwegingen, voor leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen. Er is ook geen voornemen om dergelijke beloningsbeleid te implementeren.

Due-diligenceverklaring

In bijlage 'Due-diligenceverklaring' hebben we een overzicht opgenomen van de belangrijkste aspecten en stappen van ons due-diligenceproces. Dit overzicht toont waar in de duurzaamheidsverklaring deze aspecten worden beschreven en hoe ze betrekking hebben op de algemene- en thematische rapportagevereisen van de ESRS.

Risicobeheersing en interne controles voor duurzaamheidsverklaring

Voor het opstellen van de duurzaamheidsverklaring wordt er conform het *three lines of defence* model gewerkt. Hoewel er informeel al processen en controles zijn ingericht om dit te waarborgen, zijn we in 2024 begonnen met het formeel vastleggen hiervan. De definitieve vastlegging volgt in 2025.

Voor de risicobeheersing en interne controle bij het opstellen van de duurzaamheidsverklaring hanteren we het *three lines of defence model*.

1e lijn:

Het duurzaamheidsteam is verantwoordelijk voor het verslaggevingsproces in overeenstemming met wet- en regelgeving. De thema-eigenaar is verantwoordelijk voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de rapportage over het eigen thema. De afdeling Finance & Control vervult een controlefunctie in de CSRD-verslaglegging om te waarborgen dat deze voldoet aan de wettelijke vereisten van de CSRD. Tot slot wordt de Commissie Duurzaamheid geïnformeerd over het verslaggevingsproces. Zij draagt bij aan de inhoud en adviseert de Raad van Bestuur hierover.

2e lijn:

De tweede lijn, bestaande uit Risk en Compliance (R&C), ondersteunt de eerste lijn bij risicomanagement en compliance. Een afgevaardigde van R&C heeft een vaste uitnodiging voor commissievergaderingen en wordt geïnformeerd over het verslaggevingsproces en de inhoud van het verslag.

3e lijn:

Internal Audit (IA) vervult de rol van de derde lijn en voert jaarlijks een systematische risicoanalyse uit om het auditplan te bepalen. In het auditplan 2024 is duurzaamheid (CSRD) opgenomen waarin onderzoek is gedaan naar een aantal specifieke thema's. Er is onderzocht of we voor de in scope geplaatste thema's een adequate interne beheersomgeving hebben ingericht, zowel in opzet als in bestaan, om een betrouwbare verantwoording van de resultaten te waarborgen volgens de CSRD-vereisten.

We hebben een uniform risicomanagementproces op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Dit proces is generiek voor zowel verander- als bedrijfsvoeringsrisico's, met een begrippenkader en zeven basisstappen op elk niveau in de organisatie. Voor het CSRD-verslagleggingsproces is eind december 2024 een start gemaakt met een Risicoanalyse van bedrijfsprocessen. Dit proces wordt in 2025 afgerond, waarbij ook de belangrijkste risico's en strategieën om deze te mitigeren worden vastgesteld. Ook zijn de formeel vastgestelde processen voor de integratie van bevindingen uit risico-inschatting en interne controles op het gebied van duurzaamheidsrapportage onderdeel van de reguliere interne functies en processen. Eventuele bevindingen van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen zijn via het reguliere proces beschikbaar.

Strategie

Businessmodel

Inwoners van Nederland kunnen zich bij Menzis verzekeren tegen zorgkostenrisico's. Als zorgverzekeraar bieden we de verplichte wettelijke verzekering tegen zorgkosten aan conform de Zorgverzekeringswet (Zvw). Daarnaast verzekeren we aanvullende zorgkostenrisico's, die niet door de wettelijke verzekering worden gedekt. Onder Menzis vallen ook Zorgkantoren Arnhem, Twente en Groningen. Deze zorgkantoren voeren voor de inwoners van de betreffende regio's de Wet langdurige zorg (Wlz) uit. We tellen per jaareinde 2024 1.286 eigen werknemers. Gezien de beperkte geografische spreiding omdat we enkel kantoorlocaties in Nederland hebben zullen we onze werknemers niet opsplitsen per geografisch gebied.

Strategie

Onze strategie rust op vijf pijlers, waarvan drie direct gekoppeld zijn aan materiële thema's. De strategische pijler *'Regie in de regio'* streeft naar duurzame en toegankelijke zorg en gezondheid. Deze pijler is verbonden aan de thema's klimaatverandering, circulariteit, waterverontreiniging, toegankelijkheid tot zorg en werkomstandigheden in de zorg, omdat deze thema's direct invloed hebben op de gezondheid en het welzijn van de gemeenschap. De strategische pijler *'Continu verbeteren van propositie en dienstverlening'* richt zich op het verhogen van de tevredenheid van Menzis-verzekerden en is gekoppeld aan het thema 'toegang tot diensten', omdat een verbeterde dienstverlening en propositie essentieel zijn voor het waarborgen van gemakkelijke en efficiënte toegang tot zorgdiensten voor alle verzekerden. De strategische pijler *'Menzis financieel gezond, duurzaam en in control'* heeft als doel de basis op orde te houden en is verbonden aan de thema's *'vitaliteit en gezondheid van medewerkers'* en *'integriteit en bedrijfsethiek'*, omdat een gezonde en ethische bedrijfsvoering cruciaal is voor de duurzame financiële gezondheid van de organisatie.

De strategie wordt uitgebreider beschreven in het bestuursverslag op in het hoofdstuk *'Profiel: Missie, visie, kernwaarden en strategie'*. In onze Menzis strategie 2028 zijn geen specifieke doelstellingen geformuleerd in termen van significante producten, categorieën klanten, geografische gebieden en relaties met belanghebbenden zoals bedoeld in de ESRS.

Duurzaam beleggen

We realiseren ons dat voor het vervullen van onze taak als zorgverzekeraar het nodig is dat Menzis zelf een gezonde organisatie is. We beleggen een deel van onze financiële reserves. Ons beleggingsbeleid is erop gericht om de kosten voor onze verzekerden te verlagen door op een duurzame manier te beleggen. We willen stabiele resultaten behalen, rekening houdend met de risico's en andere voorwaarden die we hebben vastgesteld.

Maatschappelijke betrokkenheid en duurzaamheid zijn voor ons vanzelfsprekend en richtinggevend; ook als institutionele investeerder volgen we die leidraad. Als institutionele investeerder willen we beleggen in bedrijven en landen die verantwoord ondernemen op het gebied van milieu, sociale omstandigheden en ondernemingsbestuur. Denk daarbij aan onderwerpen zoals klimaat, mensenrechten, arbeidsomstandigheden en anticorruptie. Deze Environmental, Social & Governance (ESG) onderwerpen komen terug in wereldwijd aanvaarde principes en verdragen waar we als Coöperatie Menzis rekening mee houden. Het beleggen van vermogen heeft (indirect) impact op de mens, het milieu en de maatschappij. Daarom belegt Menzis op een manier, zodat we naast het behalen van financieel rendement, ook streven naar het realiseren van een positieve bijdrage op het gebied van milieu, sociale omstandigheden en ondernemingsbestuur (ESG) en streven naar het bijdragen aan het zoveel mogelijk voorkomen, dan wel beperken en zo nodig herstellen van eventuele daadwerkelijke of potentiële negatieve bijdrage, die door ondernemingen waarin we beleggen worden veroorzaakt.

Voor de beleggingsportefeuille zetten wij een uitsluitingenbeleid in om maatschappelijk onwenselijk gedrag of maatschappelijk onwenselijke producten uit de beleggingsportefeuille te weren. Internationale verdragen en richtlijnen, zoals de Global Compact Principles, de UNGP's en de OESO-richtlijnen, vormen de basis voor het uitsluitingenbeleid. Menzis investeert niet in bedrijven in strijd handelen met deze verdragen en richtlijnen. Wat betreft staatsobligatie portefeuille beleggen wij niet in landen waartegen door de Verenigde Naties of Europese Unie een sanctie is uitgevaardigd. Menzis sluit bedrijven ook uit op basis van normatieve gronden en beoordeelt daarvoor in hoeverre de bedrijfsactiviteiten van deze bedrijven passend zijn bij de missie, visie en strategie van Menzis. Afhankelijk van de productbetrokkenheid en thema's hanteren we een drempelwaarde, zoals voor bedrijven in de sectoren fossiele brandstoffen en chemische producten. Menzis kent een zerotolerancebeleid voor bedrijven in de controversiële wapenindustrie en in de teelt of productie van tabak. In bedrijven die actief zijn op dit gebied investeert Menzis niet.

De Coöperatie heeft € 47,1 miljoen beleggingen uit de sector fossiele brandstoffen, waarvan € 22,1 miljoen in kolen, € 8,8 miljoen in olie en € 16,2 miljoen in gas. Daarnaast hebben we € 3,6 miljoen beleggingen in de sector chemische producten. De marktwaarde van kolen, olie, gas en chemische producten is gebaseerd op Solvency II-waardes.

Duurzaam werkgeverschap

Als werkgever heeft Coöperatie Menzis, samen met haar medewerkers, een verantwoordelijkheid op het gebied van vitaliteit en gezondheid. Vanuit onze missie en strategie zetten we al geruime tijd actief in op de fysieke en mentale gezondheid van medewerkers zoals ook beschreven in het hoofdstuk 'Vitaliteit en gezondheid van medewerkers (S1)'. Dat doen we voor de eigen medewerkers en (in sommige gevallen ook) voor uitzendkrachten en ingehuurd personeel. Vitaliteit en gezondheid draagt bij aan de leefkracht van medewerkers en is belangrijk voor een gezonde werk-privébalans. Dat is, in de context van een 'maatschappelijke organisatie' in de zorg, een belangrijke doelstelling.

Waardeketen

In 2024 is binnen de Commissie Duurzaamheid de waardeketen van onze organisatie in kaart gebracht. Het verkopen van zorgverzekering polissen en het inkopen van zorg om aan de aanspraak van verzekerden te voldoen, vormt daarbij de basis. Het uitvoeren van de Wlz is een gevolg van de marktpositie in onze drie kernregio's. Met de generieke waardeketen van Zorgverzekeraars Nederland (hierna: ZN) als basis hebben we in afbeelding 7 de belangrijkste bedrijfsprocessen - met daarbij de upstream- en downstreamketenpartners - weergegeven.

Afbeelding 7: Waardeketen Menzis

Gebaseerd op onze bedrijfsprocessen is ons voornaamste product de zorgverzekering voor onze verzekerden. Daarnaast adviseren en regelen we langdurige zorg voor inwoners in onze zorgkantorregio's. Als zorgverzekeraar leveren we toegevoegde waarde door toegang tot zorg te waarborgen aan de inwoners van Nederland.

Binnen het Nederlandse zorgstelsel hebben we als zorgverzekeraar een acceptatieplicht voor alle inwoners van Nederland, die zich bij ons willen verzekeren voor de basisverzekering. Daarnaast bieden we aanvullende zorgverzekeringen aan en is Menzis uitvoerder van drie zorgkantoren. Hiermee is de verkoop van zorgverzekeringpolissen aan inwoners van Nederland het belangrijkste downstream aspect. Om deze rol te kunnen vervullen, is de inkoop van zorg bij zorgaanbieders voor onze verzekerden het belangrijkste upstream aspect.

Belangen en opvattingen van belanghebbenden

Bij Menzis onderhouden we contact met belanghebbenden om belangen en opvattingen uit te wisselen, samenwerking te optimaliseren en besluitvorming te versterken. Voor onze strategie en het businessmodel erkennen wij drie belangrijke belanghebbenden: onze verzekerden en inwoners van Nederland, medewerkers van Menzis en zorgaanbieders. De belanghebbenden hebben we hieronder weergegeven.

	Hoe betrokkenheid is georganiseerd	Doel van de betrokkenheid	Hoe worden de uitkomsten meegenomen
Verzekerden en inwoners	- Ledenraad	- Inspraak in Zvw zorginkoopbeleid - Informeren over en input ophalen voor strategie	- Input wordt meegenomen in de vaststelling van het nieuwe Zvw zorginkoopbeleid
Medewerkers Menzis	- Ondernemingsraad (OR)	- Inspraak op en beoordeling van belangrijke besluiten van de organisatie en betrokkenheid bij de implementatie.	- Het verlenen van advies of instemming op verschillende onderwerpen.
Zorgaanbieders (gemeenten en zorgverleners)	- Reputatie-onderzoek	- Inzicht krijgen hoe zorgaanbieders de huidige en gewenste reputatie van Menzis zien.	- Het reputatie-onderzoek is in 2024 voor het eerst uitgevoerd. De resultaten bieden inzicht in verbeterpunten voor de bedrijfsvoering van Menzis.
Natuur	- <i>De natuur is voor ons een stille belanghebbende. We zullen in 2025 op zoek gaan naar een geschikte manier om deze belanghebbende te betrekken.</i>	-	-

De belangen van verzekerden, inwoners en eigen medewerkers worden via bovenstaande gremia meegenomen. In de rechter kolom van de tabel wordt beschreven hoe de uitkomsten van de gremia worden meegenomen. Voor het zorgpersoneel zijn er echter nog geen stappen ondernomen om met hen in gesprek te gaan over de strategie en het businessmodel.

Hoewel we geen formeel beleid hebben voor de betrokkenheid van belanghebbenden, presenteren we onze strategie wel aan belanghebbenden en verzamelen we hun input. We erkennen namelijk dat de betrokkenheid van belanghebbende essentieel is voor onze DMA. Met de invoering van de CSRD hebben we in 2024 ons duurzaamheidsbeleid herzien. Dit vernieuwde beleid richt zich op een structurele en toekomstgerichte governance van duurzaamheid. Een belangrijk onderdeel hiervan is de betrokkenheid van belanghebbenden, zodat we op de hoogte blijven van hun verwachtingen. Aangezien dit duurzaamheidsbeleid recentelijk is herzien, zijn de processen nog niet optimaal ingericht en bevinden ze zich in een ontwikkelingsfase.

We hebben geen aanpassingen aan onze strategie en/of businessmodel doorgevoerd of gepland, omdat er vanuit de belangen en opvattingen van de belanghebbenden geen aanleiding is geweest om dit te doen.

Specifiek over de opvattingen en belangen van getroffen belanghebbenden met betrekking tot de duurzaamheidsimpacts van Menzis zijn er momenteel nog geen formele processen ingericht om de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen te informeren. De aankomende jaren onderzoeken wij hoe we dit willen vormgeven. We streven om dit zo snel mogelijk, maar uiterlijk in 2026, ingericht te hebben.

Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel

In onderstaande tabel is een samenvatting te vinden van de materiële thema's van Menzis, inclusief de IRO's. Hierin is ook per IRO aangegeven op welk deel van de waardeketen deze betrekking heeft en wat de tijdshorizon is, waarbij een continu tijdshorizon zowel betrekking heeft op de korte, middellange en lange termijn.

Omschrijving	Impact Materialiteit		Financiële Materialiteit		Waardeketen	Tijdshorizon
	Positief	Negatief	Kans	Risico		
Klimaatverandering (E1)						
De negatieve impact van CO ₂ -uitstoot van onze zorginkoop en beleggingen op klimaatverandering, mens en milieu.		•			Zorginkoop, Beleggingen	Continu
Zorgkostoename door hittestress, toename van allergieën en luchtwegenproblemen, pandemie en tropische ziekten. Voor ons zouden deze acute fysieke risico's kunnen zorgen voor een toename van de declaratie van zorgkosten en daarmee een verhoging van onze verplichtingen.				•	Zorginkoop	Continu
De financiering van de verduurzaming van zorg (gerelateerd aan klimaatverandering) leidt mogelijk tot hogere zorgkosten.				•	Zorginkoop	Continu
We verwachten dat het beleggen in bedrijven die op een positieve manier bijdragen aan klimaatverandering op de lange termijn een vergelijkbaar of beterrendement oplevert in vergelijking met een beleggingsportefeuille waarbij wordt belegd in bedrijven die in negatieve zin bijdragen aan klimaatverandering.			•		Beleggingen	Continu

Omschrijving	Impact Materialiteit		Financiële Materialiteit		Waardeketen	Tijdshorizon
	Positief	Negatief	Kans	Risico		
Waterverontreiniging (E2)						
Medicijnresten in oppervlaktewater vormen een risico voor organismen in water (impact op marine-biodiversiteit). Het gebruik van medicijnen zorgt voor medicijnresten in het grond- en oppervlaktewater. Ook heeft de productie van geneesmiddelen een milieu-impact op watervervuiling.		•			Zorginkoop	Continu
Vervuiling van water kan leiden tot meer (infectie) ziektes en resistentie voor medicijnen, en daarmee kan het leiden tot verhoogde druk op het zorgstelsel en toenemende zorgkosten.				•	Zorginkoop	Continu

Omschrijving	Impact Materialiteit		Financiële Materialiteit		Waardeketen	Tijdshorizon
	Positief	Negatief	Kans	Risico		
Circulariteit (E5)						
De zorgsector produceert veel afval en is grootverbruiker van (schaarse) grondstoffen. Hiermee draagt onze zorginkoop indirect bij aan milieubelasting en uitputting van grondstoffen.		•			Zorginkoop	Middellange en lange termijn
In het geval van een laag tempo van verduurzaming - in relatie tot circulariteit en afval in de zorg - bestaat het risico dat materialen niet meer beschikbaar zijn door schaarste of dat materialen duurder worden.				•	Zorginkoop	Middellange en lange termijn
Stimuleren van spaarzaam gebruik en hergebruik van hulpmiddelen en grondstoffen, en tegengaan van verspilling in zorgsector. En daarnaast vermindering van zorgkosten en afvalkosten.			•		Zorginkoop	Middellange en lange termijn

Omschrijving	Impact Materialiteit		Financiële Materialiteit		Waardeketen	Tijdshorizon
	Positief	Negatief	Kans	Risico		
Vitaliteit en gezondheid van medewerkers (S1)						
Vanuit de missie en intrinsieke motivatie van Menzis dragen we bij aan de vitaliteit van medewerkers door hen te ondersteunen bij het op peil houden van hun mentale en fysieke gezondheid en (werk)geluk. Dit doen wij voor onze medewerkers met initiatieven gericht op een goede werkdruk en een fijne werk-privébalans. Wij zullen dit verder toelichten bij 'acties'.	•				Eigen bedrijfsvoering	Continu
Door onvoldoende in te zetten op de vitaliteit en gezondheid van medewerkers voelen medewerkers zich minder goed, zijn ze minder productief en is er sprake van meer ziekteverzuim. Ook leidt het tot problemen met het behoud en aantrekken van medewerkers (in een reeds krappe arbeidsmarkt).				•	Eigen bedrijfsvoering	Continu

Omschrijving	Impact Materialiteit		Financiële Materialiteit		Waardeketen	Tijdshorizon
	Positief	Negatief	Kans	Risico		
Arbeidsomstandigheden in de zorg (S2)						
Door in te zetten op duurzame transformatie van de zorg, met als doel werkdruk verlagen en zorgprocessen efficiënter inrichten en verder digitaliseren, dragen we vanuit Menzis bij aan het toekomstbestendig organiseren van zorg.	•				Zorginkoop	Middellange en lange termijn
Als inkoper van zorg en door de spanning die ontstaat door de prijsdruk op de zorgkosten, hebben we vanuit Menzis invloed op de werkomstandigheden in de zorg.		•			Zorginkoop	Middellange en lange termijn
Door de toenemende zorgvraag zonder een gelijktijdig stijgend aanbod van zorgpersoneel (onder andere vanwege de ervaren hoge werkdruk) is de verwachting dat de werkdruk en arbeidsmarktkrapte steeds verder toeneemt. Hierdoor komt de zorgplicht onder druk te staan. Uitval van zorgpersoneel wordt opgevangen door duurdere invalkrachten. Daarnaast kan uitstel van zorg leiden tot een grotere zorgbehoefte, waardoor de zorgkosten nog verder oplopen.				•	Zorginkoop	Middellange en lange termijn

Omschrijving	Impact Materialiteit		Financiële Materialiteit		Waardeketen	Tijdshorizon
	Positief	Negatief	Kans	Risico		
Toegang tot zorg (S4)						
Door regie te pakken en daadwerkelijke transformatie van het zorglandschap te realiseren, wordt duurzaam toegankelijke zorg voor onze verzekerden en de inwoners in de Menzis-regio's gewaarborgd;	•				Zorginkoop	Continu
Door zorg van hoge kwaliteit in te kopen, kunnen verzekerden en Wlz-zorggebruikers rekenen op de best mogelijke zorg op het moment dat het nodig is.	•				Zorginkoop	Continu
Als de veranderingen in het zorgveld niet voldoende worden doorgevoerd, kunnen we vanuit Menzis mogelijk niet voldoen aan onze zorgplicht. Dit zou onze rol als zorgverzekeraar onder druk kunnen zetten en kan zelfs leiden tot represailles van toezichthouders.				•	Zorginkoop	Continu

Omschrijving	Impact Materialiteit		Financiële Materialiteit		Waardeketen	Tijdshorizon
	Positief	Negatief	Kans	Risico		
Toegang tot zorg (S4)						
Toegang tot Diensten (Zvw)						
Verdere digitalisering verlaagt de toegankelijkheid voor Nederlanders met beperkte digitale vaardigheid, in het bijzonder als dit ook gepaard gaat met laaggeletterdheid		•			Eigen bedrijfsvoering	Continu
Onze impact op verzekerden en hun vertrouwen door eerlijk en transparant informatie en advies te geven over verzekeringsproducten en onze voorwaarden, alsook optimale klantbediening met als uitgangspunt persoonlijk relevant op het juiste moment op de juiste plek	•				Eigen bedrijfsvoering	Continu
Door het gebruik van data en het verder digitaliseren van de verzekeringsreis en het verder innoveren van de zorg- en gezondheidsreis kunnen wij inspelen op de veranderende behoeftes van onze verzekerden. Hierdoor zijn verzekerden tevredener over ons als zorgverzekeraar, wat leidt tot behoud van verzekerden, een goede reputatie en het aantrekken van nieuwe verzekerden.			•		Eigen bedrijfsvoering	Continu
Verzekerden ontvangen onvoldoende of onjuiste informatie ten aanzien van hun verzekering. Hierdoor neemt de tevredenheid van verzekerden af en stappen zij eventueel over naar een andere verzekeraar				•	Eigen bedrijfsvoering	Continu

Omschrijving	Impact Materialiteit		Financiële Materialiteit		Waardeketen	Tijdshorizon
	Positief	Negatief	Kans	Risico		
Toegang tot zorg (S4)						
Toegang tot diensten (Wlz)						
De positieve impact van Menzis door het bemiddelen van onze verzekerden en inwoners in de Menzis-regio's naar een passende zorgaanbieder wanneer dit gewenst is en cliëntondersteuning met vragen rondom het regelen en de uitvoering van de langdurige zorg.	•				Eigen bedrijfsvoering	Middellange termijn

Omschrijving	Impact Materialiteit		Financiële Materialiteit		Waardeketen	Tijdshorizon
	Positief	Negatief	Kans	Risico		
Integriteit en bedrijfsethiek (G1)						
De impact die bedrijfsethiek (zoals anti-corruptie en anti-fraude) en eerlijke praktijken (zoals compliance en transparantie) hebben op het vertrouwen van alle belanghebbenden waar Menzis een verantwoordelijkheid voor draagt: onze verzekerden, de maatschappij en ketenpartners.	•				Eigen bedrijfsvoering	Continu
In het geval van een integriteitskwestie bij ons of een ketenpartij leidt dit tot reputatieschade en mogelijk boetes/sancties vanuit de toezichthouder en afname van het vertrouwen in Menzis.				•	Eigen bedrijfsvoering	Continu

Een omschrijving van de materiële IRO's en de wisselwerking daarvan met de strategie en het businessmodel hebben we per thema opgenomen in het thema specifieke hoofdstuk.

We hebben geen aanpassingen aan onze strategie en/of businessmodel doorgevoerd of gepland, omdat er geen aanleiding vanuit de geïdentificeerde IRO's is geweest om dit te doen. In 2025 wordt opnieuw gekeken of deze input tot aanpassingen leidt. Zoals eerder beschreven, is de waardeketen in 2024 opgesteld. Daar zijn nog geen aanpassingen in doorgevoerd.

Op dit moment is er geen financiële verwerking en/of effecten van materiële risico's en kansen in de financiële verantwoording. Dit komt onder andere omdat er nog geen directe invloed van de geïdentificeerde IRO's is vastgesteld.

De analyse van de veerkracht van de strategie en het businessmodel van Menzis zijn meegenomen in het jaarlijkse Own Risk and Solvency Assessment (Hierna: ORSA). In dit assessment is rekening gehouden met alle entiteiten die vallen onder Menzis. Het assessment bevat een beoordeling van de algehele solvabiliteitsbehoefte, de naleving van kapitaalvereisten en een identificatie van afwijkingen in het risicoprofiel. Er zijn verschillende scenario's uitgewerkt, waarbij de impact op de financiële positie wordt getoetst. Vanuit de DMA is alleen het fysieke klimaatrisico als materieel bevonden in de ORSA, dit assessment wordt ieder jaar in het derde kwartaal uitgevoerd. Uit het assessment is gebleken dat het doorgerekende fysieke klimaatrisico een beperkte impact heeft op de solvabiliteitspositie van Menzis in de projectieperiode van 2025 t/m 2027 (namelijk een daling van de solvabiliteitsratio met 3 procentpunt) en dat er ruim voldoende vermogen is om de gevolgen van dit risico op te vangen.

We rapporteren over het jaar 2024 voor het eerst volgens de richtlijnen van de CSRD. Daarom worden wijzigingen in IRO's (nog) niet gerapporteerd. De IRO's zijn gerapporteerd op basis van de European Sustainability Reporting Standards (hierna: ESRS'en). Er zijn geen andere rapportagevereisten toegevoegd.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Beschrijving van de processen om materiële impacts, risico's en kansen in kaart te brengen en te analyseren

Bij Menzis hebben we een proces ontwikkeld, dat toeziet op de IRO's, om zowel de potentiële als de daadwerkelijke gevolgen van de activiteiten op mens en milieu in kaart te brengen, te beoordelen, prioriteiten te stellen en te monitoren. We hebben met behulp van interne experts impacts, risico's en kansen in kaart gebracht en gescoord op impact en financiële materialiteit. Voor het scoren van de impacts is er een aanname gedaan op de score van de waarschijnlijkheid. Wanneer de waarschijnlijkheid een maximale score toegekend krijgt, gaan wij uit van een daadwerkelijke impact.

We hebben ook een proces ontwikkeld om IRO's te identificeren. Dit begon met het opstellen van een longlist op basis van ESRS-standaarden, duurzaamheidsrapportages van peers, sectortrends en een SWOT-analyse. Vervolgens werden de thema's geconcretiseerd en gekoppeld aan de waardeketen en belanghebbenden. In scoringssessies met thema-eigenaren en experts zijn de IRO's beoordeeld en gescoord op waarschijnlijkheid, omvang, intensiteit en omkeerbaarheid. De resultaten zijn intern gevalideerd en goedgekeurd door de DR. Het proces legt geen focus op specifieke activiteiten, zakelijke relaties of geografische dimensies of andere factoren die aanleiding geven tot een verhoogd risico op ongunstige impacts.

Binnen het proces wordt verder een stakeholderanalyse uitgevoerd, waarbij we de betrokken belanghebbenden analyseren op basis van impact. Vervolgens stellen we, uiterlijk in 2026, een stakeholder-engagement proces op dat het overleg met deze groepen omvat.

Wij geven geen prioriteit aan scores van negatieve impacts of positieve impacts. In plaats daarvan worden alle impacts gelijkwaardig beoordeeld. Om te bepalen welke duurzaamheidsthema's materieel zijn voor rapportagedoeleinden maken wij gebruik van de drempelwaarde, beschreven verder op in dit hoofdstuk.

In de scoringssessies per thema, waarin zowel de thema-eigenaar, beleidsadviseurs duurzaamheid als Finance & Control aanwezig waren, zijn de IRO's in samenhang met elkaar geëvalueerd. Hierbij is rekening gehouden met de gevolgen van impacts en afhankelijkheden op de risico's en kansen.

De in kaart gebrachte risico's en kansen zijn beoordeeld door de themaverantwoordelijke onder begeleiding van het team Duurzaamheid en afdeling Finance & Control. De financiële materialiteit is gescoord op waarschijnlijkheid en omvang met een 5-puntenschaal. Er is dan ook geen prioritering bepaald ten opzichte van andere soorten risico's. Het besluitvormingsproces en de interne controleprocedures hebben we niet formeel vastgelegd. Informeel vindt er afstemming plaats over de IRO's tussen het team Duurzaamheid, de afdeling Finance & Control, en de thema-verantwoordelijken. In 2024 zijn de resultaten verwerkt in de DMA, die ter advisering zijn voorgelegd aan de Commissie Duurzaamheid en vervolgens ter besluitvorming aan de DR. Wat betreft de controleprocedures kijkt de afdeling Finance & Control mee bij het scoren.

Het proces om impacts en risico's in kaart te brengen, te beoordelen en te beheersen, is in 2024 niet formeel geïntegreerd in ons algehele risicobeheersingsproces. Op dit moment ligt de verantwoordelijkheid voor risicobeheersing bij het team Duurzaamheid en Finance & Control. Het proces om kansen in kaart te brengen, te beoordelen en te beheersen, is in 2024 niet geïntegreerd in het algemene managementproces. In het proces hebben we, naast de expert view, geen gebruik gemaakt van input parameters. Aangezien er geen voorgaande rapportageperiode is, zijn er geen wijzigingen in het proces om de IRO's te identificeren, te beoordelen en te rapporteren.

In bijlage 'Openbaarmakingsvereisten en opname door verwijzing' volgt een lijst van de rapportage-eisen, die bij het opstellen van de duurzaamheidsverklaring in acht zijn genomen op basis van de uitkomsten van de DMA.

We hebben een drempelwaarde gehanteerd om te bepalen over welke duurzaamheidsthema's we rapporteren. Voor elk thema wordt, op basis van de scores voor impact, risico's en kansen, een totale score toegekend voor zowel impactmaterialiteit als financiële materialiteit. De DMA 2024 hanteert op themaniveau een drempelwaarde van 50% van de financiële materialiteit en/of 50% van de impact materialiteit. Thema's met een hogere score hebben we aangemerkt als materiële thema's en daarmee opgenomen in deze rapportage. De thema's op de shortlist vormen een juiste weergave van de duurzaamheidsthema's die het relevantst zijn voor Menzis. Ook de verhouding tussen environmental, social en governance thema's is in balans.

EU-taxonomie

De EU-Taxonomieverordening (Verordening (EU) 2020/852) is sinds 2020 van kracht en vormt een essentieel onderdeel van de Europese wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid. Deze verordening stelt een classificatiesysteem vast voor duurzame economische activiteiten, met als doel investeringen te sturen naar activiteiten die bijdragen aan de milieu- en klimaatdoelstellingen van de EU.

Op grond van artikel 8 van deze rechtstreeks werkende EU-Taxonomieverordening is Coöperatie Menzis verplicht om te voldoen aan de EU-Taxonomieverordening en moet rapporteren over de mate waarin de economische activiteiten in aanmerking komen voor (*taxonomy-eligible*) en afgestemd zijn op (*taxonomy-aligned*) de criteria van de EU-Taxonomie. De EU-Taxonomieverordening onderscheidt voor verzekeraars twee economische activiteiten: verzekeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten. We zijn van mening dat naar de huidige inzichten zorgverzekeringsactiviteiten niet in aanmerking komen (niet *eligible*) voor de EU-Taxonomieverordening.

De wettelijk gedefinieerde verzekeringspakketten bieden geen mogelijkheid tot variatie van dekkingen in de polisvoorwaarden. Zorgverzekeraars hebben ook geen zicht op de oorzaak van de medische behandelingen, die worden vergoed. Mede hierdoor is het zeer lastig, zo niet onmogelijk, om vast te stellen of een deel van de premieomzet wellicht toe te rekenen is aan klimaatadaptie en is de tabel conform bijlage X van de gedelegeerde EU-verordening 2021/2178 (Verordening (EU) 2021/2178) (de verzekerings-KPI voor schadeverzekerings- en schadeherverzekeringsondernemingen) niet opgenomen.

Voor de beleggingsactiviteiten rapporteert Menzis volgens de EU-Taxonomieverordening template: *'Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde activiteiten in verhouding tot de totale beleggingen'* en volgens template 1: *'Activiteiten in verband met kernenergie en fossiel gas'*.

Voor de verantwoording over rapportagejaar 2024 dient Menzis het volgende te rapporteren voor de template: *'Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde activiteiten in verhouding tot de totale beleggingen'*. Hieronder de belangrijkste elementen uit de tabel.

- Taxonomie-afgestemde beleggingen: Dit betreft de beleggingen die voldoen aan de criteria van de EU-Taxonomieverordening en bijdragen aan de milieu- en klimaatdoelstellingen van de EU. Deze beleggingen zijn gericht op activiteiten die als duurzaam zijn geclassificeerd volgens de EU-Taxonomieverordening, namelijk (1) klimaatmitigatie, (2) klimaatadaptatie, (3) duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen, (4) transitie naar een circulaire economie, (5) preventie en bestrijding van verontreiniging en (6) bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen. Menzis rapporteert over 2024 op alle 6 doelstellingen op zowel alignment als eligibility.
- Relatief aandeel: De verhouding van de op de EU-Taxonomieverordening afgestemde beleggingen, ten opzichte van de door de KPI bestreken activa, uitgedrukt als een percentage. Dit percentage geeft inzicht in de mate waarin de beleggingsportefeuille is afgestemd op de duurzaamheidscriteria van de EU-Taxonomieverordening.
- Totale beleggingen: De totale beleggingen die vallen onder de EU-Taxonomieverordening voor Menzis zijn: aandelen, bedrijfsobligaties, staatsgerelateerde obligaties, private equity/venture capital, Nederlandse woninghypotheken en de gebouwen/terreinen van Menzis.

Daarnaast dient Menzis te rapporteren over *'Activiteiten in verband met kernenergie en fossiel gas'*. De tabellen over kernenergie en fossiel gas bevatten informatie over beleggingen in projecten en bedrijven die betrokken zijn bij de productie van kernenergie en/of de productie/distributie van fossiel gas.

- Kernenergie wordt als duurzaam beschouwd als het voldoet aan de criteria die zijn vastgesteld door de EU. Deze criteria zien erop toe dat de kernenergieproductie veilig is en bijdraagt aan de klimaatdoelstellingen van de EU.
- Fossiel gas wordt als duurzaam beschouwd als het voldoet aan specifieke technische criteria die zijn vastgesteld door de EU. Deze criteria zorgen ervoor dat fossiel gas wordt gebruikt als een overgangsbrandstof, ter vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en ter ondersteuning van de overgang naar een klimaat neutrale economie.

De totale beleggingen vormen de noemer van de berekeningen die worden gemaakt in de template: *'Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde activiteiten in verhouding tot de totale beleggingen'*. Hieronder is de samenstelling van de noemer van de KPI toegelicht, inclusief de relatie naar het totaal belegd vermogen. Bedragen zijn afgerond op duizenden.

- De boekhoudkundige waarde van de totale activa bedragen €3.007,0 miljoen met een totaal belegd vermogen van €1.844,1 miljoen, per 31 december 2024;
- De marktwaarde, gebaseerd op Solvency II, van het totaal belegd vermogen, gebruikt in de noemer, is per 31 december 2024: €1.873,6 miljoen. Het verschil met de post *'beleggingen in jaarrekening'* is een gevolg van de waardering van de beleggingen op basis van Solvency II.
- De marktwaarde van de beleggingen die buiten de EU-Taxonomieverordening vallen, centrale overheden, centrale banken en supranationale emittenten, is: €945,9 miljoen.
- De marktwaarde, gebaseerd op Solvency II, van de noemer, de totale KPI, in de tabel in de bijlage *'De verzekerings-KPI voor schadeverzekerings- en schadeherverzekeringsondernemingen'* is: €927,7 miljoen. Dit is gebaseerd op de marktwaarde van het totaal van de beleggingen exclusief investeringen in centrale overheden, centrale banken en supranationale emittenten;
- De beleggingen in Nederlandse Woninghypotheken zijn niet meegenomen in de dataset voor publieke beleggingen. Daarom voegt Menzis deze handmatig toe en bedraagt €90,8 miljoen. De in aanmerking komende activiteiten van de Nederlandse woninghypotheken is 100%, de alignment betreft 14.61% (2023: 0%).

Menzis houdt (nog) geen rekening met taxonomie doelstellingen, de samenstelling van de beleggingsportefeuille is een resultante van het Strategisch Beleggingsbeleid en het Beleid Duurzaam Beleggen. De veranderingen van de gerapporteerde data ten opzichte van vorig jaar komt voornamelijk door de toename van de gerapporteerde data *'afgestemde data'* van Nederlandse woninghypotheken, en doordat financiële ondernemingen over 2024 voor het eerst verplicht zijn te rapporteren over taxonomiedoelstellingen. De strategische beleggingsmix is verder gelijk gebleven. De beleggingsportefeuille is breed gespreid over verschillende beleggingscategorieën, sectoren, regio's, etc. De strategische allocatie naar Nederlandse woninghypotheken is in 2024 verhoogd met €31 miljoen en dit leidt tot een toename van de gerapporteerde *'afgestemde data'*.

Templates voor KPI's van verzekerings- en herverzekeringsondernemingen

In onderstaande tabel *'Template: Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde activiteiten in verhouding tot de totale beleggingen'* is de uitsplitsing van het aandeel van de beleggingen weergegeven die gericht zijn op de financiering of verband houden met de op de EU-Taxonomie afgestemde activiteiten, in verhouding tot de totale beleggingen waarvoor de EU-Taxonomie geldt.

De scope van deze analyse betreft het totaal belegd vermogen exclusief investeringen in centrale overheidsinstellingen en bestaat uit de beleggingen in beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties, staatsgerelateerde obligaties, Private Equity en Venture Capital (niet-beursgenoteerde zorgbeleggingen), Nederlandse woninghypotheken en de gebouwen/terreinen van Menzis.

De data die is gebruikt voor deze analyse is afkomstig van een externe dataprovider. De dataprovider analyseert bedrijven die zelfstandig rapporteren in overeenstemming met de EU-Taxonomie. Dit zijn bedrijven die vallen onder de richtlijn inzake niet-financiële verslaggeving (NFRD/CSRD), specifiek artikel 19a en 29a van richtlijn 2013/34/EU. Menzis heeft voor deze analyse en berekeningen conform de vereisten alleen de door de bedrijven gerapporteerde data gebruikt.

In overeenstemming met de EU-Taxonomieverordening rapporteert Menzis voor de beleggingen over zes economische activiteiten zowel op eligibility als alignment.

Template: Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde activiteiten in verhouding tot de totale beleggingen

Het aandeel van de beleggingen die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde activiteiten in verhouding tot de totale beleggingen			
De gewogen gemiddelde waarde van alle beleggingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten, in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa, met daaruit voortvloeiende wegingsfactoren voor beleggingen in ondernemingen zoals hieronder:		De gewogen gemiddelde waarde van alle beleggingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten, met daaruit voortvloeiende wegingsfactoren voor beleggingen in ondernemingen zoals hieronder:	
Op omzet gebaseerd:	2,720%	Op omzet gebaseerd:	€ 25.235.589,94
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	3,536%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 32.799.534,85
Het percentage door de KPI bestreken activa in verhouding tot de totale beleggingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen (totaal activa onder beheer). Met uitzondering van beleggingen in overheidsentiteiten.		De monetaire waarde van door de KPI bestreken activa. Met uitzondering van beleggingen in overheidsentiteiten.	
Coverage ratio	100,00%	Coverage monetaire waarde	€ 927.667.641,83

Aanvullende rapportages: uitsplitsing van de noemer van de KPI			
Het percentage derivaten in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa.		De waarde in geldbedragen van derivaten:	
	0,00%	€	-
Het aandeel van blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:	
Voor niet-financiële ondernemingen:	42,672%	Voor niet-financiële ondernemingen:	€ 395.855.379,73
Voor financiële ondernemingen:	15,072%	Voor financiële ondernemingen:	€ 139.821.218,51
Het aandeel van blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen uit niet-EU-landen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen uit niet-EU-landen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:	
Voor niet-financiële ondernemingen:	38,508%	Voor niet-financiële ondernemingen:	€ 357.229.356,94
Voor financiële ondernemingen:	14,978%	Voor financiële ondernemingen:	€ 138.946.072,97
Het aandeel van blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:	
Voor niet-financiële ondernemingen:	12,287%	Voor niet-financiële ondernemingen:	€ 113.978.161,22
Voor financiële ondernemingen:	18,76%	Voor financiële ondernemingen:	€ 174.030.810,60
Het aandeel van blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:		Waarde van blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa:	
	11,209%	€	103.982.071,77
Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polishouders wordt gedragen, en die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:		De waarde van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polishouders wordt gedragen, en die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:	
	0,00%		0
De waarde van alle beleggingen die niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten financieren, in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van alle beleggingen die niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten financieren:	
Op omzet gebaseerd:	81,956%	Op omzet gebaseerd:	€ 760.280.493,57
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	81,341%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 754.572.001,04
De waarde van alle beleggingen die economische activiteiten financieren die voor de taxonomie in aanmerking komen, doch niet op de taxonomie zijn afgestemd in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van alle beleggingen die voor de taxonomie in aanmerking komen, doch niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten financieren:	
Op omzet gebaseerd:	15,324%	Op omzet gebaseerd:	€ 142.151.558,32
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	15,124%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 140.296.105,94

Aanvullende rapportages: uitsplitsing van de teller van de KPI

Het aandeel van op de taxonomie afgestemde blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:	De waarde van op de taxonomie afgestemde blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:
Voor niet-financiële ondernemingen:	Voor niet-financiële ondernemingen:
Op omzet gebaseerd: 1,289%	Op omzet gebaseerd: € 11.960.352,23
Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 2,088%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: € 19.369.197,18
Voor financiële ondernemingen:	Voor financiële ondernemingen:
Op omzet gebaseerd: 0,0003%	Op omzet gebaseerd: € 2.628,81
Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0,017%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: € 157.728,78
Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polishouders wordt gedragen, en die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:	De waarde van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polishouders wordt gedragen, en die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:
Op omzet gebaseerd: 0,00%	Op omzet gebaseerd: 0
Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0,00%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0
Het aandeel van op de taxonomie afgestemde blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:	De waarde van op de taxonomie afgestemde blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:
Op omzet gebaseerd: 1,431%	Op omzet gebaseerd: € 13.272.608,89
Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 1,431%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: € 13.272.608,89

Uitsplitsing van de teller van de KPI per milieudoelstelling

Op de taxonomie afgestemde activiteiten — op voorwaarde van een positieve beoordeling voor “geen ernstige afbreuk doen aan” en sociale waarborgen:				
1	Klimaatmitigatie	Omzet: 2,711%	Transitieactiviteiten: A % omzet;	0,007%
		CapEx: 3,533%	CapEx	0,032%
2	Klimaatadaptatie	Omzet: 0,003%	Faciliterende activiteiten: B % (omzet);	0,729%
		CapEx: 0,001%	CapEx	1,079%
3	Duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen	Omzet: 0,000%	Transitieactiviteiten: A % omzet;	0,000%
		CapEx: 0,000%	CapEx	0,000%
4	Transitie naar een circulaire economie	Omzet: 0,006%	Faciliterende activiteiten: B % (omzet);	0,004%
		CapEx: 0,001%	CapEx	0,001%
5	Preventie en bestrijding van verontreiniging	Omzet: 0,000%	Transitieactiviteiten: A % omzet;	0,000%
		CapEx: 0,000%	CapEx	0,000%
6	Bescherming en herstel biodiversiteit en ecosystemen	Omzet: 0,000%	Faciliterende activiteiten: B % (omzet);	0,000%
		CapEx: 0,000%	CapEx	0,000%

Rapportage 2023:

Het aandeel van de beleggingen dat gericht is op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde activiteiten in verhouding tot de totale beleggingen			
De gewogen gemiddelde waarde van alle beleggingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten, in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa, met daartoe voortvloeiende wegingsfactoren voor beleggingen in ondernemingen zoals hieronder:		De gewogen gemiddelde waarde van alle beleggingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten, met daartoe voortvloeiende wegingsfactoren voor beleggingen in ondernemingen zoals hieronder:	
Op omzet gebaseerd:	1,04%	Op omzet gebaseerd:	€ 10.013.670,34
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	1,74%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 16.753.640,76
Het percentage door de KPI bestreken activa in verhouding tot de totale beleggingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen (totaal activa onder beheer). Met uitzondering van beleggingen in overheidsentiteiten.		De monetaire waarde van door de KPI bestreken activa. Met uitzondering van beleggingen in overheidsentiteiten.	
Op omzet gebaseerd:	100,00%	Op omzet gebaseerd:	€ 962.852.917,37
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	100,00%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 962.852.917,37
Aanvullende rapportages: uitsplitsing van de noemer van de KPI			
Het percentage derivaten in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa.		De waarde in geldbedragen van derivaten:	
0,00%		0	
Het aandeel van blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:	
Voor niet-financiële ondernemingen:	54,82%	Voor niet-financiële ondernemingen:	€ 527.806.725,80
Voor financiële ondernemingen:	19,21%	Voor financiële ondernemingen:	€ 184.975.251,80
Het aandeel van blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen uit niet-EU-landen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen uit niet-EU-landen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:	
Voor niet-financiële ondernemingen:	34,74%	Voor niet-financiële ondernemingen:	€ 334.453.467,49
Voor financiële ondernemingen:	10,26%	Voor financiële ondernemingen:	€ 98.764.059,99
Het aandeel van blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:	
Voor niet-financiële ondernemingen:	7,01%	Voor niet-financiële ondernemingen:	€ 67.449.577,11
Voor financiële ondernemingen:	7,68%	Voor financiële ondernemingen:	€ 73.943.143,29
Het aandeel van blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:		Waarde van blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa:	
11,29%		€ 108.678.219,37	
Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polshouders wordt gedragen, en die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:		De waarde van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polshouders wordt gedragen, en die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:	
0,00%		0	
De waarde van alle beleggingen die niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten financieren, in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van alle beleggingen die niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten financieren:	
Op omzet gebaseerd:	86,56%	Op omzet gebaseerd:	€ 833.473.360,28
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	84,97%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 818.163.998,89
De waarde van alle beleggingen die economische activiteiten financieren die voor de taxonomie in aanmerking komen, doch niet op de taxonomie zijn afgestemd in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van alle beleggingen die voor de taxonomie in aanmerking komen, doch niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten financieren:	
Op omzet gebaseerd:	12,39%	Op omzet gebaseerd:	€ 119.269.601,46
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	13,28%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 127.838.992,43
Aanvullende rapportages: uitsplitsing van de teller van de KPI			
Het aandeel van op de taxonomie afgestemde blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van op de taxonomie afgestemde blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:	
Voor niet-financiële ondernemingen:		Voor niet-financiële ondernemingen:	€ 10.013.670,34
Op omzet gebaseerd:	1,04%	Op omzet gebaseerd:	€ 16.753.640,76
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	1,74%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 0
Voor financiële ondernemingen:		Voor financiële ondernemingen:	€ 0
Op omzet gebaseerd:	0,00%	Op omzet gebaseerd:	€ 0
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,00%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 0
Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polshouders wordt gedragen, en die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:		De waarde van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polshouders wordt gedragen, en die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:	
0,00%		0	
Op omzet gebaseerd:	0,00%	Op omzet gebaseerd:	€ 0
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,00%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 0
Het aandeel van op de taxonomie afgestemde blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:		De waarde van op de taxonomie afgestemde blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:	
0,00%		0	
Op omzet gebaseerd:	0,00%	Op omzet gebaseerd:	€ 0
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,00%	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 0
Uitsplitsing van de teller van de KPI per milieudoelstelling*			
Op de taxonomie afgestemde activiteiten — op voorwaarde van een positieve beoordeling voor "geen ernstige afbreuk doen aan" en sociale waarborgen:			
1	Klimaatmitigatie	Omzet: 1,01%	Transitieactiviteiten: A % (omzet, CapEx)
		CapEx: 1,73%	Faciliterende activiteiten: B % (omzet, CapEx)
2	Klimaatadaptatie	Omzet: 0,03%	Transitieactiviteiten: A % (omzet, CapEx)
		CapEx: 0,01%	Faciliterende activiteiten: B % (omzet, CapEx)

* Coöperatie Mearns beschikt op dit moment niet over de benodigde informatie om te kunnen rapporteren over de op de taxonomie afgestemde activiteiten voor de milieudoelstellingen: (3) Duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen, (4) Transitie naar een circulaire economie, (5) Preventie en bestrijding van verontreiniging en (6) Bescherming en herstel biodiversiteit en ecosystemen. In de tabel zijn deze in principe verplichte rapportage-regels daarom weggelaten.

Template: Activiteiten in verband met kernenergie en fossiel gas

Rij	Activiteiten in verband met kernenergie	
1	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan onderzoek, ontwikkeling, demonstratie en uitrol van innovatieve installaties voor elektriciteitsopwekking die energie produceren uit nucleaire processen met een minimum aan afval van de splijtstofcyclus.	JA
2	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw en veilige exploitatie van nieuwe nucleaire installaties voor de productie van elektriciteit of proceswarmte, voor onder meer stadsverwarming of industriële processen zoals de productie van waterstof, alsook verbetering van de veiligheid daarvan, met gebruikmaking van de beste beschikbare technologieën.	JA
3	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de veilige exploitatie van bestaande nucleaire installaties die elektriciteit of proceswarmte produceren, voor onder meer stadsverwarming of industriële processen zoals de productie van waterstof uit kernenergie, alsook verbetering van de veiligheid daarvan.	JA
Activiteiten in verband met fossiel gas		
4	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw of exploitatie van installaties voor elektriciteitsopwekking die elektriciteit produceren uit fossiele gasvormige brandstoffen.	JA
5	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw, renovatie en exploitatie van installaties voor warmte-/koudekrachtkoppeling met behulp van fossiele gasvormige brandstoffen.	JA
6	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw, renovatie en exploitatie van installaties voor warmteopwekking die warmte/koude produceren met behulp van fossiele gasvormige brandstoffen.	JA

Rapportage 2023:

Rij	Activiteiten in verband met kernenergie	
1	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan onderzoek, ontwikkeling, demonstratie en uitrol van innovatieve installaties voor elektriciteitsopwekking die energie produceren uit nucleaire processen met een minimum aan afval van de splijtstofcyclus.	NEE
2	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw en veilige exploitatie van nieuwe nucleaire installaties voor de productie van elektriciteit of proceswarmte, voor onder meer stadsverwarming of industriële processen zoals de productie van waterstof, alsook verbetering van de veiligheid daarvan, met gebruikmaking van de beste beschikbare technologieën.	NEE
3	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de veilige exploitatie van bestaande nucleaire installaties die elektriciteit of proceswarmte produceren, voor onder meer stadsverwarming of industriële processen zoals de productie van waterstof uit kernenergie, alsook verbetering van de veiligheid daarvan.	NEE
Activiteiten in verband met fossiel gas		
4	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw of exploitatie van installaties voor elektriciteitsopwekking die elektriciteit produceren uit fossiele gasvormige brandstoffen.	NEE
5	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw, renovatie en exploitatie van installaties voor warmte-/koudekrachtkoppeling met behulp van fossiele gasvormige brandstoffen.	NEE
6	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw, renovatie en exploitatie van installaties voor warmteopwekking die warmte/koude produceren met behulp van fossiele gasvormige brandstoffen.	NEE

Template: Op de taxonomie afgestemde economische activiteiten (noemer)

Rij	Economische activiteiten	bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)			
		Bedrag		%	
		CCM + CCA			
1	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
2	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 64.936,73	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,007%
3	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ 426.727,12	Op omzet gebaseerd:	0,046%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 343.237,03	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,037%
4	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
5	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
6	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
7	Bedrag en aandeel van andere op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ 24.808.862,82	Op omzet gebaseerd:	2,674%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 32.391.361,09	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	3,492%
8	Totaal toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ 25.235.589,94	Op omzet gebaseerd:	2,720%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 32.799.534,85	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	3,536%

Rij	Economische activiteiten	bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)			
		Mitigatie van klimaatverandering			
		Bedrag		%	
1	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
2	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 64.936,73	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,007%
3	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ 426.727,12	Op omzet gebaseerd:	0,046%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 343.237,03	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,037%
4	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
5	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
6	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
7	Bedrag en aandeel van andere op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ 24.808.862,82	Op omzet gebaseerd:	2,674%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 32.391.361,09	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	3,492%
8	Totaal toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ 25.235.589,94	Op omzet gebaseerd:	2,720%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 32.799.534,85	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	3,536%

Rij	Economische activiteiten	bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)			
		Adaptatie aan klimaatverandering			
		Bedrag		%	
1	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
2	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
3	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
4	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
5	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
6	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
7	Bedrag en aandeel van andere op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
8	Totaal toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%

Template: Op de taxonomie afgestemde economische activiteiten (teller)

Rij	Economische activiteiten	bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)				
		CCM + CCA				
		Bedrag		%		
1	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
2	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	64.936,73	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,198%
3	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	426.727,12	Op omzet gebaseerd:	1,691%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	343.237,03	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	1,046%
4	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
5	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
6	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
7	Bedrag en aandeel van andere op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	24.808.862,82	Op omzet gebaseerd:	98,309%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	32.391.361,09	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	98,756%
8	Totaal bedrag en aandeel van de taxonomie afgestemde economische activiteiten in de teller van de toepasselijke kernprestatie-indicatoren	Op omzet gebaseerd:	€	25.235.589,94	Op omzet gebaseerd:	100,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	32.799.534,85	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	100,000%

Rij	Economische activiteiten	bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)			
		Mitigatie van klimaatverandering			
		Bedrag		%	
1	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
2	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 64.936,73	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,198%
3	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ 426.727,12	Op omzet gebaseerd:	1,691%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 343.237,03	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	1,046%
4	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
5	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
6	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
7	Bedrag en aandeel van andere op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ 24.808.862,82	Op omzet gebaseerd:	98,309%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 32.391.361,09	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	98,756%
8	Totaal bedrag en aandeel van de taxonomie afgestemde economische activiteiten in de teller van de toepasselijke kernprestatie-indicatoren	Op omzet gebaseerd:	€ 25.235.589,94	Op omzet gebaseerd:	100,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ 32.799.534,85	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	100,000%

Rij	Economische activiteiten	bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)			
		Bedrag		%	
1	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
2	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
3	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
4	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
5	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
6	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
7	Bedrag en aandeel van andere op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de teller van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
8	Totaal bedrag en aandeel van op de taxonomie afgestemde economische activiteiten in de teller van de toepasselijke kernprestatie-indicatoren	Op omzet gebaseerd:	€ -	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€ -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%

Template: Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten

Rij	Economische activiteiten	bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)				
		Bedrag		%		
		CCM + CCA				
1	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
2	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
3	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	365,50	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
4	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	677.197,38	Op omzet gebaseerd:	0,073%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	222.640,23	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,024%
5	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	1.484,27	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	343,24	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
6	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
7	Bedrag en aandeel van andere voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	141.472.511,17	Op omzet gebaseerd:	15,250%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	140.073.122,47	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	15,099%
8	Totaal bedrag en aandeel van voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	142.151.558,32	Op omzet gebaseerd:	15,324%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	140.296.105,94	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	15,124%

Rij	Economische activiteiten	bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)				
		Mitigatie van klimaatverandering				
		Bedrag		%		
1	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
2	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
3	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	365,50	Op omzet gebaseerd:	0,0000394%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
4	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	677.197,38	Op omzet gebaseerd:	0,073%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	222.640,23	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,024%
5	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	1.484,27	Op omzet gebaseerd:	0,000160%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	343,24	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000037%
6	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
7	Bedrag en aandeel van andere voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	141.472.511,17	Op omzet gebaseerd:	15,250%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	140.073.122,47	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	15,099%
8	Totaal bedrag en aandeel van voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	142.151.558,32	Op omzet gebaseerd:	15,324%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	140.296.105,94	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	15,124%

Rij	Economische activiteiten	bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)				
		Bedrag		%		
		Adaptatie aan klimaatverandering				
1	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
2	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
3	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
4	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
5	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
6	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
7	Bedrag en aandeel van andere voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%
8	Totaal bedrag en aandeel van voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd:	€	-	Op omzet gebaseerd:	0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	€	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,000%

Template: Niet voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten

Rij	Economische activiteit	Bedrag	Percentage
1	Bedrag en aandeel van de in rij 1 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd: € -	Op omzet gebaseerd: 0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd: € -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0,000%
2	Bedrag en aandeel van de in rij 2 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd: € -	Op omzet gebaseerd: 0,000%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd: € 361.496,89	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0,039%
3	Bedrag en aandeel van de in rij 3 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd: € 65.789,96	Op omzet gebaseerd: 0,007%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd: € 34.583,11	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0,004%
4	Bedrag en aandeel van de in rij 4 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd: € 658,08	Op omzet gebaseerd: 0,000071%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd: € 535,96	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0,000058%
5	Bedrag en aandeel van de in rij 5 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd: € 244,24	Op omzet gebaseerd: 0,000026%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd: € 366,37	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0,000039%
6	Bedrag en aandeel van de in rij 6 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd: € 122,12	Op omzet gebaseerd: 0,000013%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd: € -	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0,000%
7	Bedrag en aandeel van andere niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI	Op omzet gebaseerd: € 760.213.679,16	Op omzet gebaseerd: 81,949%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd: € 754.175.018,72	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 81,298%
8	Totaal bedrag en aandeel van niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten in de noemer van de toepasselijke KPI*	Op omzet gebaseerd: € 760.280.493,57	Op omzet gebaseerd: 81,956%
		Op kapitaaluitgaven gebaseerd: € 754.572.001,04	Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 81,341%

Klimaatverandering (E1)

Inleiding

De Nederlands zorgsector stoot jaarlijks ruim 17 megaton CO₂e (Hierna: CO₂) uit. Dit is zo'n 7% van de jaarlijkse Nederlandse uitstoot van broeikasgassen.

Bij Menzis zijn ongeveer 1,8 miljoen Nederlanders verzekerd. Dit zou betekenen dat onze inkoop van zorg gelijk is aan ongeveer 10% van de klimaat- en milieu-impact van de zorg.

Daarnaast heeft klimaatverandering betrekking op de beleggingsportefeuille. Door binnen het beleggingsbeleid en de -portefeuille keuzes te maken ten gunste van het klimaat, dragen we bij aan het voorkomen, beperken en waar mogelijk herstellen van negatieve impact op ESG-onderwerpen als milieu (E) en maatschappij (S).

Beschrijving impacts risico's en kansen

Vanuit de DMA blijkt dat de impact voornamelijk gemaakt wordt via de zorginkoop. Vooral verbruik van niet duurzaam opgewekte energie (gebouwen en mobiliteit) van zorgaanbieders zelf, maar ook in de lange waardeketen van de zorgaanbieders maakt dat de bijdrage van de zorgsector een groot aandeel is van de CO₂-voetafdruk van Menzis. Wij zijn bij de materiële impact betrokken via de zorgaanbieders, waarbij zorg wordt ingekocht. Daarnaast draagt de beleggingsportefeuille ook bij aan onze CO₂-voetafdruk. Blootstelling aan klimaatverandering gerelateerde gebeurtenissen leidt tot negatieve effecten op de gezondheid van onze verzekerden, vooral op de langere termijn, en is van invloed op de waardebestendigheid van onze beleggingsportefeuille.

We hebben de volgende negatieve impact gedefinieerd:

- De negatieve impact van CO₂-uitstoot van onze zorginkoop en beleggingen op klimaatverandering, mens en milieu.

Wij zien de volgende risico's:

- Zorgkostentoeename door hittestress, toename van allergieën en luchtwegenproblemen, pandemie en tropische ziekten. Voor ons zouden deze acute fysieke risico's kunnen zorgen voor een toename van de declaratie van zorgkosten en daarmee een verhoging van onze verplichtingen.
- De financiering van de verduurzaming van zorg (gerelateerd aan klimaatverandering) leidt mogelijk tot hogere zorgkosten.

We zien de volgende kans:

- We verwachten dat het beleggen in bedrijven die op een positieve manier bijdragen aan klimaatverandering op de lange termijn een vergelijkbaar of beterrendement oplevert in vergelijking met een beleggingsportefeuille waarbij wordt belegd in bedrijven die in negatieve zin bijdragen aan klimaatverandering.

De impact staat in verbinding met de strategie van Menzis onder de pijler '*Menzis financieel gezond, duurzaam en in control*' en de pijler '*Regie in de regio*'. De verwachte tijdshorizon van de impact is continu.

Transitieplan voor klimaatmitigatie

Zorgverzekeraars willen een transitie in de zorg realiseren via de Green Deal Samen Werken aan Duurzame Zorg 3.0 (hierna: GDDZ 3.0). De ambitie is 30% minder CO₂-uitstoot in de zorgsector in 2026 ten opzichte van 2018, 55% minder CO₂-uitstoot in 2030 ten opzichte van 2018 en een klimaatneutrale zorgsector in 2050.

De ambities die zorgverzekeraars samen hebben gesteld vanuit de GDDZ 3.0 volgen het algemene reductie traject van het Klimaatakkoord van Parijs. Specifiek voor de Nederlandse zorg is (nog) geen nader wetenschappelijk onderbouwd reductiepad vastgesteld.

De lidstaten van de Europese Unie hebben de klimaatdoelen van het Klimaatakkoord van Parijs uitgewerkt in afspraken, waarbij het doel is om in 2030 een reductie van de uitstoot van broeikasgassen van 55% te realiseren. In 2050 wil de Europese Unie klimaatneutraal zijn. De Nederlandse Rijksoverheid heeft deze doelen overgenomen en zelfs iets aangescherpt in het coalitieakkoord 2021-2025. De GDDZ 3.0 sluit aan op deze doelen.

We hebben op dit moment geen klimaattransitieplan, maar we zullen in de komende jaren wel een dergelijk plan gaan uitwerken. Het tijdspad wordt in 2025 bepaald. De informatie die vanuit Zorgverzekeraars Nederland beschikbaar is over het klimaattransitieplan hebben we hierboven beschreven.

Bij Menzis hebben we op dit moment geen decarbonisatiehefbomen geïdentificeerd. Echter, blijkt het dat een groot deel van de CO₂-uitstoot van zorgverzekeraars afkomstig is van zorgaanbieders. Wij willen zorgaanbieders en leveranciers stimuleren om te verduurzamen door middel van zorginkoop en contractering. Hierbij sluiten we aan bij de afspraken uit de GDDZ 3.0 en de sectorale uitvoeringsplannen. We zullen ook overleggen met de branches om de top 3-5 verduurzamingsacties met de meeste impact voor CO₂-reductie te bepalen. Alle zorgverzekeraars gaan hierop gelijktijdig sturen. Daarnaast trainen we zorginkopers in het voeren van duurzaamheidsgesprekken.

In de zorginkoop keten (scope 3) van Menzis kunnen onderdelen voorkomen die niet of slechts zeer moeizaam en/of pas op zeer lange termijn CO₂-emissievrij geleverd kunnen worden. Enkele voorbeelden hiervan zijn oud (historisch) vastgoed van zorgaanbieders in Nederland of geneesmiddelenproductie in Oost-Azië, waar CO₂-emissiereductie langzamer verloopt dan in Nederland.

De uitwerking van de GDDZ 3.0 op het gebied van klimaatverandering is meegenomen in het zorginkoopbeleid 2025. Hierbij is rekening gehouden met de duurzaamheidsimpact van de zorgsector, zoals onderzocht door het RIVM.

Als onderdeel van de GDDZ 3.0 wordt er door de branchepartijen een monitor opgezet, waarin onder andere de CO₂-uitstoot wordt meegenomen. Deze monitor zal inzicht moeten geven in de duurzaamheidsprestaties van de zorgsector en zal dienen als basis voor verdere acties en verbeteringen.

Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel

Voor het thema klimaatverandering zien we vanuit Menzis een fysiek en transitierisico. Het fysieke risico is: *'Zorgkostoename door hittestress, toename allergieën en luchtwegenproblemen, pandemie en tropische ziekten. Voor Menzis zouden deze acute fysieke risico's kunnen zorgen voor een toename van de declaratie van zorgkosten en daarmee een verhoging van de verplichtingen.'* Het transitierisico is: *'De financiering van verduurzaming van de zorg (gerelateerd aan klimaatverandering) leidt mogelijk tot hogere zorgkosten.'*

Alleen het fysieke klimaatrisico is meegenomen in het risico-assessment van de ORSA. Dit is een analyse van de veerkracht van de strategie en het businessmodel van Menzis. In dit assessment is rekening gehouden met alle entiteiten die vallen onder Menzis. Het assessment bevat een beoordeling van de algehele solvabiliteitsbehoefte, de naleving van kapitaalvereisten en een identificatie van afwijkingen in ons risicoprofiel. Er zijn verschillende scenario's uitgewerkt, waarbij de impact op de financiële positie wordt getoetst. Dit assessment wordt ieder jaar in het derde kwartaal uitgevoerd. Uit het assessment is gebleken dat het doorgerekende fysieke klimaatrisico een beperkte impact heeft op de solvabiliteitspositie van Menzis in de projectieperiode van 2025 t/m 2027, namelijk een daling van de solvabiliteitsratio met 3 procentpunt. Ook is gebleken dat we ruim voldoende vermogen hebben om de gevolgen van dit risico op te vangen.

De volgende stap in de veerkrachtanalyse is het maken van een verdiepingsslag, waarbij ook klimaatscenario's worden geadresseerd. Dit zal in 2025 worden uitgevoerd.

De volgende onderdelen hebben we nog niet meegenomen in het huidige assessment en nemen we wel op in de veerkrachtanalyse die in 2025 zal worden uitgevoerd:

- Het effect van de transitie naar een koolstofarme en veerkrachtige economie op onder andere het energieverbruik en energiemix waarbij er ook rekening wordt gehouden met technologische ontwikkelingen.
- Gebruikte tijdshorizonten voor de analyse.
- De beoogde financiële effecten van fysieke en transitierisico's en mitigerende maatregelen. In het assessment is ook geen rekening gehouden met klimaatscenario's.
- De onzekerheid in de analyse en de mate waarin de aan risico blootstaande activa en bedrijfsactiviteiten in aanmerking zijn genomen bij het vastleggen van de strategie van de onderneming, investeringsbesluiten en actuele en geplande mitigerende maatregelen.
- Het vermogen om onze strategie en ons businessmodel op korte, middellange en lange termijn aan te passen.

Beschrijving van de processen om materiële klimaatimpact, -risico's en -kansen in kaart te brengen en te analyseren

Het proces van het in kaart brengen en analyseren van de klimaatimpact, -risico's en -kansen hebben we beschreven in hoofdstuk algemene toelichtingen. Het komende jaar maken we een verdiepingsslag door het uitvoeren van een veerkrachtanalyse met inbegrip van klimaatscenario's.

Beleid

Het beleid van Menzis op het gebied van klimaatverandering wordt hieronder gepresenteerd. Eerst zal er ingegaan worden op de zorginkoop van Menzis en vervolgens op de beleggingsportefeuille.

Zorginkoop

We werken met de andere zorgverzekeraars en zorgaanbieders samen om de zorgsector te verduurzamen. De doelen om een klimaat neutrale zorgsector te realiseren, zijn vastgelegd in een sectoraal uitvoeringsplan. Dit plan is een uitwerking van de GDDZ 3.0, toegespitst op zorgverzekeraars in Nederland.

Voor het thema klimaatverandering sluiten we ons aan bij de ambities die zijn benoemd in het sectoraal uitvoeringsplan, onderdeel van de GDDZ 3.0 en zien we dit als ons beleid op het gebied van klimaatverandering.

Belangrijkste inhoud van beleid en relatie tot IRO's.

Het uitgangspunt van de GDDZ 3.0 is samenwerken aan duurzame zorg: het streven naar zorg met de laagst mogelijke impact op het klimaat, milieu en de leefomgeving, met inachtneming van wet- en regelgeving. Dit houdt in dat er wordt ingezet op *'groene en klimaat neutrale zorg'* met minimale uitstoot van broeikasgassen en minimale impact op de leefomgeving. Daarnaast wordt er gestreefd naar spaarzaam en circulair gebruik van grondstoffen en materialen.

Ongeveer 99% van de totale CO₂-emissies van zorgverzekeraars zit in de keten (de zorgsector) en daar zit dan ook de grootste impact om de CO₂-footprint te verkleinen. Zorgverzekeraars hebben indirect invloed op de CO₂-emissies van de hele zorgsector via de zorginkoop bij de zorgaanbieders.

Verzekeraars dragen bij aan de verduurzaming van de zorgsector door:

- A) verduurzamen van zorgvastgoed;
- B) toewerken naar duurzame mobiliteit;
- C) ontdekken en aanpakken van andere CO₂-hotspots.

Het beleid ziet toe op klimaatmitigatie in de waardeketen, met name upstream waar het de zorginkoop betreft. Het beleid ziet indirect ook toe op energie-efficiëntie, namelijk het verduurzamen van het zorgvastgoed. Het beleid ziet toe op verschillende tijdshorizonten.

Monitoringproces van beleid.

In de GDDZ 3.0 zijn afspraken gemaakt over monitoring en evaluatie:

De Regiegroep GDDZ 3.0 monitort en bewaakt de voortgang en uitvoering van de afspraken. In 2024 vindt, boven op de kwartaal-overleggen van de regiegroep, een tussentijds evaluatiemoment plaats (mid-term review).

Reikwijdte

De reikwijdte van de GDDZ 3.0 omvat alle ondertekenaars, waaronder overheidsinstellingen, brancheorganisaties, zorgverzekeraars en zorginstellingen.

Het sectoraal uitvoeringsplan heeft betrekking op de zorgverzekeraars in Nederland.

Verantwoordelijkheid (hoogste niveau binnen de organisatie).	De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk en besluitvormend.
Indien van toepassing, externe standaarden of toezeggingen.	De uitgangspunten van de GDDZ 3.0 en dus ook het sectoraal uitvoeringsplan van ZN voor de Green Deal sluiten aan bij het Rijksbrede beleid en (internationale) wet- en regelgeving op het terrein van klimaat, milieu, zorg en volksgezondheid, waaronder het 'Fit-for-55'-pakket vanuit de Europese Green Deal.
Indien van toepassing, overwegingen van belangen belangrijkste belanghebbenden.	Het sectoraal uitvoeringsplan is onderdeel van de GDDZ 3.0. GDDZ 3.0, inclusief doelen, is gezamenlijk opgesteld en ondertekend door de brancheorganisaties in de zorg (zorgaanbieders) en de individuele zorgverzekeraars van ZN.
Indien van toepassing, beschikbaarheid van beleid voor belanghebbenden.	De GDDZ 3.0 en het sectoraal uitvoeringsplan is openbaar en kan online worden gevonden.

Beleggingsportefeuille

Onderstaande tabel heeft betrekking op het Beleid Duurzaam Beleggen in combinatie met de geïdentificeerde impact en kans.

Belangrijkste inhoud van beleid en relatie tot IRO's.	<p>Menzis heeft een aantal beleggingsovertuigingen en beleggingsbeginselen geformuleerd. De beleggingsovertuigingen worden gebruikt voor de inrichting van het vermogensbeheer van Menzis. Op duurzaamheid heeft Menzis de overtuiging "<i>duurzaam beleggen voor een betere wereld</i>" geformuleerd. Menzis is overtuigd dat duurzaam beleggen, op de lange termijn, leidt tot een vergelijkbaar of beter risico- rendementsprofiel van een beleggingsportefeuille. Onderdeel van de beleggingsbeginselen, gericht op de uitvoering en implementatiekeuze van de beleggingen, is "<i>duurzaam beleggen past bij onze verzekerden en strategie</i>". Menzis verwacht met de beleggingen, waar mogelijk, positief bij te dragen aan thema's die passen bij de verzekerden en strategie, waaronder klimaatverandering.</p> <p>De kern van het Beleid Duurzaam Beleggen is de Due Diligence Cyclus, gebaseerd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, deze vormen samen met de '<i>UN Guiding Principles on business and human rights</i>' de basis voor het Beleid Duurzaam Beleggen. Dit beleid laat zien hoe Menzis ESG-risico's, -impact en -kansen identificeert en hoe wij door middel van keuzes in de beleggingsportefeuille en via actief aandeelhouderschap zoveel mogelijk negatieve bijdrage vanuit de beleggingsportefeuille proberen te voorkomen of te beperken, en waar mogelijk inspelen op kansen. Dit geldt ook voor het thema klimaatverandering.</p>
---	---

	<p>Het Beleid Duurzaam Beleggen richt zich voor het thema klimaatverandering op verschillende sectoren met als doel en streefpunt een positieve bijdrage te realiseren en negatieve bijdrage te verkleinen. Het beleid ziet toe op klimaatmitigatie bijvoorbeeld door het afstemmen van de beleggingen op het Parijs Klimaatakkoord, met specifieke doelstellingen voor het aandelenmandaat en de belegging in een Nederlands Woninghypothekenfonds. Daarnaast belegt Menzis in groene bedrijfs- en staatsobligaties waardoor onder andere aan de energietransitie wordt bijgedragen. Deze investeringen ondersteunen projecten die bijvoorbeeld bijdragen aan energie-efficiënte groene gebouwen en de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen.</p> <p>Het beleid ziet toe op de downstream kant van de waardeketen, namelijk de beleggingen.</p>
Monitoringproces van beleid.	<p>We monitoren continu de ESG-risico's in de beleggingsportefeuille en bespreken de uitkomsten met de externe vermogensbeheerders en andere relevante dienstverleners. Deze informatie gebruiken we ook voor de jaarlijkse evaluatie van het beleid dat maatregelen - zoals engagement, stemmen en uitsluiting van bedrijven - omvat. De fiduciair beheerder adviseert Menzis bij de selectie van externe vermogensbeheerders en monitort ook hun ESG-prestaties. We ontvangen maand- en kwartaalrapportages voor monitoring en evaluatiegesprekken, en betrekken onze Ledenraad periodiek bij de beleidsbeoordeling.</p>
Reikwijdte	<p>Het Beleid Duurzaam Beleggen is van toepassing op alle beleggingscategorieën, exclusief de gebouwen in eigen beheer.</p>
Verantwoordelijkheid (hoogste niveau binnen de organisatie).	<p>De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk en besluitvormend.</p>
Indien van toepassing, externe standaarden of toezeggingen.	<p>We zijn lid van en werken samen met organisaties die duurzaam beleggen bevorderen, zoals Eumedion, UNPRI en VBDO. In 2024 startten we met ongeveer 15 verzekeraars een IMVO-expertgroep om kennis over verantwoord beleggen te delen en blijven ontwikkelen. In het Beleid Duurzaam Beleggen (online beschikbaar op de Menzis website) is een lijst met verdragen, conventies en lidmaatschappen toegevoegd die op dit moment worden toegepast en een integraal onderdeel zijn van de Due Diligence Cyclus, bijvoorbeeld de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen.</p>
Indien van toepassing, overwegingen van belangen belangrijkste belanghebbenden.	<p>We betrekken onze Ledenraad periodiek bij de beleidsbeoordeling en werken samen met belanghebbenden voor specifieke duurzaamheidsonderwerpen.</p>
Indien van toepassing, beschikbaarheid van beleid voor belanghebbenden.	<p>Het Beleid Duurzaam Beleggen is beschikbaar op de website van Menzis.</p>

Onderdeel van het Beleid Duurzaam Beleggen is het uitsluitingenbeleid, engagement- en stembeleid en de duurzame implementatie van de beleggingsmandaten/fondsen. In het uitsluitingenbeleid zijn normen opgenomen voor productgroepen/gedragingen waarin we vanuit Menzis niet wensen te investeren. De uitsluitingen op klimaat zijn in lijn gebracht met de richtlijnen vanuit het Parijs Klimaatakkoord en zijn van toepassing op de aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuille.

Het engagement- en stembeleid laat zien hoe we ons als actieve aandeelhouder inzetten. Als onderdeel van ons engagementbeleid spreekt de externe engagement-manager bedrijven ook aan op hun Net-Zero-gedrag. We stimuleren bedrijven om hun CO₂-uitstoot te rapporteren en expliciet in te zetten op het verminderen van CO₂-uitstoot. Met de engagementactiviteiten verwachten wij de transitie naar Net-Zero verder te stimuleren bij bedrijven. Ook voeren we engagement met overheden op Net-Zero. Voorbeelden hiervan zijn dialogen over de voortgang van decarbonisatie en ander nationaal klimaatbeleid. In het stembeleid zijn klimaatrisico's geïntegreerd in onze stemactiviteiten en verwachten we robuuste transitieplannen van de bedrijven in onze portefeuille.

Met onze beleggingen in groene bedrijfs- en staatsobligaties, respectievelijk 16,4% en 12,3% per 31 december 2024 van de totale beleggingen in bedrijfs- en staatsobligaties, investeren we in groene projecten, die bijdragen aan de energietransitie. Zo wordt ons geld bijvoorbeeld ingezet voor hernieuwbare energie, groene gebouwen, schoner transport en efficiënt afval- en waterbeheer. Met de beleggingen in Nederlandse woninghypotheken bieden we hypotheekklanten de mogelijkheid hun huis te verduurzamen. Onderdeel van de strategie van het beleggingsfonds is dat de vermogensbeheerder hypotheekklanten informeert over het faciliteren en realiseren van energiebesparingsmaatregelen. Hiermee verwachten wij het energielabel van de hypothekenportefeuille te verbeteren.

We passen duurzame benchmarks toe op verschillende beleggingscategorieën. Voor het aandelenmandaat geldt een doelstelling voor CO₂-reductie in lijn met de Paris Aligned Benchmark. Voor andere beleggingscategorieën worden momenteel algemenere duurzame benchmarks gebruikt. Voor het bedrijfsobligatie mandaat wordt in 2025 een Paris Aligned Benchmark toegepast.

Acties

Zorginkoop

In het sectoraal uitvoeringsplan van Zorgverzekeraars Nederland wordt de GDDZ3.0 in concrete acties omgezet.

Voor het thema klimaatverandering hebben we onderstaande uitwerking gemaakt. De acties zijn gericht op klimaatmitigatie en de upstream kant van de waardeketen.

Stimuleren via zorginkoop(beleid):

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten.	In gelijkgerichtheid, via het zorginkoopbeleid, stimuleren van zorgaanbieders om zich in te spannen voor CO ₂ -emissiereductie. Dit zal jaarlijks gebeuren via het publiceren van zorginkoopbeleid, waarin dit wordt meegenomen.
Reikwijdte van acties	We benoemen in alle zorginkoopbeleidsdocumenten voor 2025 (gepubliceerd op 27 maart 2024) het belang van reductie van CO ₂ -uitstoot, grondstofverbruik en afvalproductie in het voorwoord van de directeur zorg.
Tijdshorizon	Deze actie heeft betrekking op 2024 en 2025. Jaarlijks wordt het zorginkoopbeleid herzien. Het zorginkoopbeleid wordt uiterlijk 1 april van het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarop het zorginkoopbeleid betrekking heeft gepubliceerd.

Stimuleren via zorginkoop(beleid):

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten.	Via het zorginkoopbeleid wordt van zorgaanbieders met meer dan 100 medewerkers verwacht dat ze een mobiliteitsplan uit werken voor het terugdringen van CO ₂ -emissie.
Reikwijdte van acties	We benoemen in alle zorginkoopbeleidsdocumenten voor 2025 (gepubliceerd op 27 maart 2024) het belang van reductie van CO ₂ -uitstoot, grondstofverbruik en afvalproductie in het voorwoord van de directeur zorg.
Tijdshorizon	Deze actie heeft betrekking op 2024 en 2025. Jaarlijks wordt het zorginkoopbeleid herzien. Het zorginkoopbeleid wordt uiterlijk 1 april van het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarop het zorginkoopbeleid betrekking heeft gepubliceerd.

Stimuleren via zorginkoop(beleid):

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten.	Aanjagen en ondersteunen, opstellen en uitvoeren van CO ₂ -routekaarten: alle zorgaanbieders in de medisch-specialistische zorg (MSZ), geestelijke gezondheidszorg (GGZ), gezondheidszorgpsycholoog (GZ) en Wijkverpleging en V&V met meer dan 250 fte horen een kwalitatief goede CO ₂ -routekaart (inclusief strategisch vastgoedplan) te (laten) ontwikkelen. Dit is meegenomen in het zorginkoopbeleid voor 2024.
Reikwijdte van acties	We benoemen in alle zorginkoopbeleidsdocumenten voor 2025 (gepubliceerd op 27 maart 2024) het belang van reductie van CO ₂ -uitstoot, grondstofverbruik en afvalproductie in het voorwoord van de directeur zorg.
Tijdshorizon	Deze actie heeft betrekking op 2024. Jaarlijks wordt het zorginkoopbeleid herzien. Het zorginkoopbeleid wordt uiterlijk 1 april van het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarop het zorginkoopbeleid betrekking heeft gepubliceerd.

Trainen zorginkopers:

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten.	Zorgverzekeraars Nederland heeft in het sectoraal uitvoeringsplan de actie benoemd om een training duurzaamheid aan te bieden voor zorginkopers. Het doel van het trainingsprogramma is dat zorginkopers voldoende kennis en vertrouwen ontwikkelen, en tools tot hun beschikking hebben om met de zorgaanbieders in gesprek te gaan over verduurzaming. Deze training heeft vooral betrekking op klimaatverandering.
Reikwijdte van acties	Zorginkopers, zorgexperts en regiomanagers van Menzis.
Tijdshorizon	Deze training heeft in het tweede kwartaal van 2024 plaatsgevonden.

De implementatie van bovenstaande acties vereisen geen significante operationele uitgaven en/of kapitaaluitgaven. Daarnaast kunnen bovenstaande acties nog niet worden verdeeld onder decarbonisatiehefboom omdat Menzis deze nog niet heeft gedefinieerd.

Het is moeilijk om vanuit het perspectief van CO₂-uitstoot in te schatten of er belanghebbenden zijn die schade ondervinden, omdat dit betrekking heeft op vele verschillende zorgproducten. Daarom hebben we geen duidelijk beeld hiervan. Om deze reden is er nog geen ondersteuning door Menzis geboden voor een oplossing.

Beleggingsportefeuille

Afdeling Treasury & Vermogensbeheer heeft in 2024 extra ESG-data aangeschaft om de ESG-risico's, waaronder klimaatrisico's, binnen het aandelen- en bedrijfsobligatiemandaat beter te kunnen monitoren, en om de ESG-risico's voor staatsobligaties te volgen. Deze data worden tevens gebruikt om te voldoen aan EU-wet- en regelgeving, en om als institutionele investeerder de externe vermogensbeheerders beter te kunnen controleren en uitdagen op het gebied van duurzaamheid.

ESG-data

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten. In 2024 hebben we geïnvesteerd in een uitbreiding van ESG-data. Deze investering omvat een breed scala aan gegevens, zoals ESG-risico- en controverse scores, die de financieel materiële risico's op verschillende duurzaamheidsthema's, waaronder klimaatverandering, in kaart brengen.

Daarnaast zijn specifieke data aangeschaft voor het kunnen rapporteren over de EU-taxonomieverordening. Ook zijn klimaatgerelateerde datamodules afgenomen om de CO₂-uitstoot en zowel fysieke als transitieklimaatrisico's te meten. Verder hebben we geïnvesteerd in impactdata, die gerelateerd zijn aan het SDG-raamwerk en duurzame thema's.

Deze data stellen ons in staat beter inzicht te krijgen in de ESG-risico's en te voldoen aan de EU-wet- en regelgeving. We willen deze data ook inzetten om tot een ESG-ricomonitor te komen voor de beleggingsportefeuille.

Deze actie richt zich op de downstream kant van onze waardeketen.

Reikwijdte van acties	Aandelen, bedrijfsobligaties en in mindere mate staatsobligaties.
Tijdshorizon	De investering is in 2024 gedaan en is op basis van een jaarlijkse licence fee zodat we ook in de toekomstige jaren deze informatie kunnen gebruiken voor onze beleggingen.

De implementatie van bovenstaande acties vereisen geen significante operationele uitgaven en/of kapitaaluitgaven. Daarnaast kunnen bovenstaande acties nog niet worden verdeeld onder decarbonisatiehefboom omdat Menzis deze nog niet heeft gedefinieerd.

Het is moeilijk om vanuit het perspectief van CO₂-uitstoot in te schatten of er belanghebbenden zijn die schade ondervinden, omdat dit betrekking heeft op vele verschillende zorgproducten. Daarom hebben we geen duidelijk beeld hiervan. Om deze reden is er nog geen ondersteuning door Menzis geboden voor een oplossing.

Doelstellingen

We hebben een klimaatdoelstelling met betrekking tot de zorginkoop (deel van scope 3.1) en het aandelenmandaat (deel van scope 3.15). Doelstellingen voor de rest van scope 1, 2 en 3 emissies moeten we nog vaststellen.

Zorginkoop

De doelstelling is vastgelegd in de GDDZ 3.0 en het sectoraal uitvoeringsplan van Zorgverzekeraars Nederland.

Meetbare doelstelling	De ondertekenaars van de GDDZ 3.0 hebben zich gecommitteerd aan het doel om 55% reductie CO ₂ -uitstoot van de zorgaanbieders in 2030 en klimaatneutraliteit in 2050 te realiseren. De streefwaarde is relatief. Er zijn sectorbreed geen absolute streefwaardes aan gekoppeld. De eenheid is CO ₂ -equivalent.
Reikwijdte	Betreft scope 1,2 en 3 CO ₂ -emissies van de zorgaanbieders. Deze emissies vallen onder scope 3.1 van onze CO ₂ -uitstoot.
Basiswaarde	Care (Wlz): directe CO ₂ -emissie van aardgasgebruik 459 kton en indirecte CO ₂ -emissie elektra en warmte 441 kton. cure (Zvw): directe CO ₂ -emissie van aardgasgebruik 489 kton en indirecte CO ₂ -emissie elektra en warmte 515 kton.

Basisjaar	De inzet van de Nederlandse overheid is 55% reductie van de uitstoot ten opzichte van 1990. Omdat cijfers op landelijk niveau voor de zorg ontbreken om een betrouwbare vergelijking te kunnen maken met 1990 gaan de sectorale routekaarten care en cure uit van reductie ten opzichte van 2016. In 2022 heeft een herijking van deze sectorale routekaarten plaatsgevonden en is een eerste voortgangsrapportage op basis van portefeuilleroutekaarten uitgebracht. Daarin is voor de care het referentiejaar 2018 aangehouden. Voor de cure varieert het referentiejaar tussen 1996 en 2020. Omdat het voor de ziekenhuizen niet mogelijk is gebleken om het historische energiegebruik in beeld te brengen tot in 1990, dat is het referentiejaar voor de CO ₂ -reductiedoelstellingen in het Klimaatakkoord. Om deze reden konden de ziekenhuizen een eigen referentiejaar kiezen tussen 1990 en 2020.
Toepassingsperiode	De periode loopt tot 2050.
Mijlpalen of tussentijdse doelen (alleen indien relevant)	Zorgbreed (care en cure) geldt een gemiddelde CO ₂ -reductie voor vastgoed en energie van 30% voor eind 2026 ten opzichte van het referentiejaar 2018.
Methodologie en aannames	In de onderhandelingen van de GDDZ 3.0 is het doel vastgesteld. De GDDZ 3.0, en dus ook dit doel, moest aansluiten aan bij het Rijksbrede beleid en (internationale) wet- en regelgeving op het terrein van klimaat, milieu, zorg en volksgezondheid en de onderbouwing hiervan. Op deze manier is het doel vastgesteld.
Afsluitend wetenschappelijk bewijs (alleen indien relevant)	GDDZ 3.0 heeft doelen gesteld in lijn met het Klimaatakkoord Parijs. Het Klimaatakkoord Parijs is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek, zoals van IPCC. De stappen die we zetten, zijn in lijn met dit Klimaatakkoord.
Hoe zijn belanghebbenden betrokken bij vaststellen van het doel?	GDDZ 3.0, inclusief doelen, is met de belanghebbenden gezamenlijk opgesteld en ondertekend door de brancheorganisaties in de zorg (zorgaanbieders) en de individuele zorgverzekeraars van ZN.
Prestaties	In de GDDZ 3.0 is vastgelegd dat onder leiding van de Regiegroep een monitor wordt ontwikkeld om voortgang en resultaten van verduurzaming in de zorg te volgen. De focus ligt op CO ₂ -reductie bij vastgoed, energiegebruik en medewerkersvervoer. In aanloop naar het opstellen van de GDDZ 3.0 is door het Expertisecentrum Verduurzaming Zorg (EVZ), in opdracht van VWS, een eerste inschatting gemaakt van mogelijk te halen resultaten. Het EVZ concludeerde op 20 september 2022 dat een reductie van 55% tegen 2030 haalbaar lijkt.

Een volledige CO₂-emissieberekening voor de gehele zorgsector (alle zorg vergoed binnen zorgverzekeringen en de langdurige zorg) was nog niet eerder gemaakt, dus specifieke reductiedoelen voor de scope 3-emissie van de zorginkoop van Menzis zijn nog niet vastgesteld. De CO₂-emissieberekening bevat zowel door zorgverzekeraars gecontracteerde als ongecontracteerde zorg, die valt onder de Zorgverzekeringswet, Wet langdurige zorg, tandartsverzekeringen en aanvullende verzekeringen. Het toespitsen van de CO₂-emissies naar gecontracteerde zorg is nog niet mogelijk, aangezien dit een zeer uitgebreide en zorginhoudelijke verfijning vereist. Op basis van de initiële emissiebepaling zullen wij in de komende periode, in overleg met onze waardeketen, eerst werken aan het verminderen van de onzekerheid bij de huidige emissiebepaling en het nauwkeuriger vaststellen van de emissiefactoren per zorgsoort. Dit zal ons vervolgens in staat stellen om concrete reductiedoelstellingen te definiëren.

We geven uitvoering aan deze doelen door het opnemen van de doelen in het zorginkoopbeleid en in de overeenkomsten die worden gesloten met zorgaanbieders. Er is geen basiswaarde bekend, waardoor de absolute reductie niet kan worden bepaald. Er wordt binnen ZN overwogen of er een basisjaar kan worden vastgesteld.

Het doel is in de GDDZ 3.0 opgenomen als 55% procent reductie ten opzichte van het basisjaar (care: 2018, cure tussen 1996-2020) en een klimaatneutrale zorgsector in 2050 conform het Rijksbrede beleid en (internationale) wetgeving op het terrein van klimaat. Dit doel is absoluut, hetgeen betekent dat als de zorgsector groeit, de CO₂-reductie moet toenemen om in 2030 op 55% reductie ten opzichte van 2018 te bereiken en in 2050 een netto uitstoot van nul te hebben; dit betekent dat de uitstoot van broeikasgas in 2050 niet hoger mag zijn dan wat er wordt vastgelegd. Scope 3 van de zorgverzekeraars bestaat voor het grootste deel uit de CO₂-emissies in de zorg. Vandaar dat de focus ligt op reductie van CO₂ in de zorg. Dit gaat dus over categorie 1 van scope 3. Om ervoor te zorgen dat de basiswaarde representatief is, heeft het Expertisecentrum Verduurzaming Zorg in 2019 samen met de zorgbranches een aanpak ontwikkeld voor het opstellen van de portefeuilleroutekaart voor de cure en de care.

Tot en met juli 2022 hebben 88 cure-instellingen en 164 care-instellingen een portefeuilleroutekaart ingeleverd bij het EVZ. Dit vertegenwoordigt ongeveer 25% van de langdurige zorginstellingen die bij de branches zijn aangesloten en ongeveer 95% van de ziekenhuisorganisaties. Op basis van het bruto vloeroppervlak van het vastgoed is dit 62% in de care en 95% in de cure.

Het EVZ maakt gebruik van informatie die door instellingen wordt verstrekt. Deze informatie is vervolgens geëxtrapoleerd naar 100% van de deelsectoren, met het totale aantal vierkante meters bruto vloeroppervlak, zoals opgegeven in de sectorale routekaart als bron voor de extrapolatie.

GDDZ 3.0 heeft het doel gesteld in lijn met het Klimaatakkoord Parijs. Het Klimaatakkoord is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek, zoals van IPCC. Hoewel de stappen die gezet zijn in lijn zijn met het Klimaatakkoord, is deze niet gebaseerd op een science-based framework. In de GDDZ 3.0 zijn zogeheten portefeuilleroutekaarten opgenomen om CO₂-uitstoot in kaart te brengen en te reduceren. De CO₂-routekaart gaat uit van drie prestatie-indicatoren:

- Het gebruik van fossiele brandstof in m³ aardgas per m² gebruiksoppervlakte;
- Het totale energieverbruik in kWh per m² gebruiksoppervlakte;
- De hoeveelheid zelf opgewekte stroom.

Het doel heeft betrekking op klimaatmitigatie en is daarmee tot alle acties gerelateerd tot de zorginkoop van Menzis. Vanuit de GDDZ 3.0 zijn de grootste decarbonisatiehefbomen voor de zorgsector het verduurzamen van het vastgoed en mobiliteit. De bijdrage van deze hefbomen, voor het bereiken van de doelen, is niet nader gespecificeerd in de GDDZ 3.0. Daarbij is er dus ook geen rekening gehouden met klimaatscenario's.

Beleggingsportefeuille

Wij hebben momenteel een doelstelling geformuleerd volgens de CSRD-rapportagestandaard voor het aandelenmandaat. Voor de overige beleggingscategorieën, - zoals Nederlandse woninghypotheken, bedrijfsobligaties en staatsobligaties - onderzoeken we in 2025 in hoeverre per beleggingscategorie een doelstelling kan worden opgesteld. Ongeveer 2% van ons vermogen beleggen we in private bedrijven. Dit zijn voornamelijk bedrijven in een vroege fase qua ontwikkeling, zonder een volwassen bedrijfsmodel. Hierdoor zijn er weinig tot geen data beschikbaar. Omdat deze bedrijven qua omvang beperkt zijn, in een vroege fase van ontwikkeling zitten en niet actief zijn in een CO₂-intensieve industrie worden deze niet meegenomen in de ambitie om klimaatneutraal te beleggen.

Doelstelling voor het wereldwijde aandelenmandaat

Meetbare doelstelling	Met het aandelenmandaat streven we naar een CO ₂ -neutrale portefeuille in 2050 door 100% van de aandelenbeleggingen in dat jaar te investeren in CO ₂ -neutrale beleggingen.
Reikwijdte	Wereldwijde aandelen
Basiswaarde	De emissies van het aandelenmandaat worden afgezet tegen de MSCI ACWI ¹ . Naarmate bedrijven verduurzamen, veranderen de basiswaarden van de benchmark.
Basisjaar	Voor aandelen is het basisjaar gelijk aan het jaar dat de portefeuille is ingericht: 2022.
Toepassingsperiode	Voor aandelen loopt deze periode van 2022 – 2050

¹ De MSCI ACWI is een benchmark die institutionele investeerders een breed en gediversificeerd overzicht biedt van de wereldwijde aandelenmarkt. Deze benchmark omvat grote en middelgrote bedrijven, en dekt ongeveer 85% van de wereldwijde investeerbare aandelenmarkt.

Methodologie en aannames	<p>Voor de aandelenportefeuille zijn de klimaatdoelstellingen afgestemd op de Paris Aligned Benchmark. Dit betekent dat de Greenhouse Gas (GHG) Intensity minimaal 50% lager is dan die van de hoofdindex, de MSCI ACWI en dat de index-niveau koolstofintensiteit jaarlijks met gemiddeld 7%-10% moet afnemen. De GHG-intensiteit wordt berekend door de GHG-emissies van scope 1, 2 en 3 per bedrijf te normaliseren door deze te delen door de EVIC (enterprise value including cash). Hierbij wordt rekening gehouden met stijgingen en dalingen van de EVIC om te voorkomen dat de decarbonisatie overschat wordt enkel vanwege een stijging in de marktwaarde van een bedrijf.</p>
Afsluitend wetenschappelijk bewijs (alleen indien relevant)	<p>De Paris Aligned Benchmark is ontworpen om te voldoen aan de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs. De benchmark die wordt gevolgd voor het wereldwijde aandelenmandaat van Menzis is wetenschappelijk onderbouwd en streeft naar een jaarlijkse zelfdecarbonisatie van 7%-10% en een minimale GHG-intensiteit die 50% lager is dan de hoofdindex, de MSCI ACWI, om in lijn te blijven met een klimaatscenario van 1,5°C.</p>
Hoe zijn belanghebbenden betrokken bij vaststellen van het doel	<p>De belanghebbenden zijn niet betrokken geweest bij het vaststellen de doelstelling.</p>
Prestaties	<p>Per december 2024 is dit de aandelenportefeuille:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 88,71 ton CO₂ per 1 miljoen dollar geïnvesteerd • 85,16 ton CO₂ per 1 miljoen euro geïnvesteerd <p>Strategisch gewicht aandelen is € 334 miljoen</p> <p>Per Q4 2024 stoot de aandelenportefeuille 74% minder CO₂ uit dan de MSCI ACWI. De scope 1, 2 en 3 emissies worden maandelijks gemonitord en vastgelegd in het interne Menzis Monitoring Rapport. In dit rapport worden de emissies vergeleken met de benchmark en wordt de jaarlijkse reductie in kaart gebracht. Bij opvallende cijfers wordt contact opgenomen met de externe vermogensbeheerder.</p>

De CO2-voetafdruk van Menzis

In dit hoofdstuk presenteren we de CO2-uitstoot van Menzis.

Retroperspectief					
	Basisjaar 2024	%N/N-1	2025	2030	2050
Scope 1 – emissies					
Bruto scope 1-emissies (ton CO2e)	525				
Scope 2 – emissies					
Bruto locatiegebaseerde scope 2 – emissies (ton CO2e)	582				
Bruto marktgebaseerde scope 2 – emissies (ton CO2e)	83				
Scope 3 – emissies					
Totaal bruto indirecte (scope 3) emissies (ton CO2e)	1.034.486				
3.1 Gekochte goederen en diensten	1.014.994				
3.6 Zakelijk verkeer	282				
3.7 Woon-werkverkeer	385				
3.15 Beleggingen	18.825				
Totale broeikasgasemissies (locatiegebaseerd) (ton CO2e)	1.035.593				
Totale broeikasgasemissies (marktgebaseerd) (ton CO2e)	1.035.094				

De totale CO2-uitstoot afkomstig van de zorg inkoop van Menzis (over 2023) is 1.007.400 ton (CO2e), waarvan 235.180 ton voor de Wlz (CO2e). De methode en aannames voor het bereken van deze CO2-uitstoot is beschreven in de bijlage 'Methode en aannames berekening CO2-uitstoot Zorginkoop'. De totale CO2-uitstoot van onze beleggingen, exclusief de CO2-uitstoot van de beleggingen in geldmarktfondsen, is 18.825 ton (CO2e). De kwaliteit van de data dat gebruikt is om deze uitstoot te berekenen is beschreven in de bijlage 'Datakwaliteit berekening CO2-uitstoot beleggingen'.

Hieronder hebben we de uitstoot per netto-opbrengst van Menzis gerapporteerd conform de methodiek zoals beschreven in de bijlage 'Definities van alle meetwaarden':

Broeikasgas intensiteit per netto-opbrengst	Vergelijkende informatie	N	% N / N-1
Totale broeikasgasemissies (locatiegebaseerd) per netto-opbrengst (ton CO ₂ -eq/€ miljoen)		141,557	
Totale broeikasgasemissies (marktgebaseerd) per netto-opbrengst (ton CO ₂ -eq/€ miljoen)		141,489	

Carbon credits

Vanuit Menzis hebben we contractueel met de gasleverancier afgesproken dat de leverancier voor ons gehele contractvolume Gold Standard carbon credits inkoopt en vernietigt. Deze carbon credits worden in het opvolgend jaar door de gasleverancier ingekocht en vernietigd. Op basis van de contractuele afspraken verwachten we daarom dat voor alle emissies als gevolg van ons gasverbruik, de gasleverancier carbon 256 tCO₂e credits zal inkopen en vernietigen. Voor het gasverbruik in 2023 zijn in 2024 carbon credits ingekocht voor een project buiten onze waardeketen en buiten de Europese Unie.

Onze bijdrage in 2024 is in april 2025 bekend. Het is hierbij nog niet duidelijk welk aandeel hiervan zich kwalificeert voor Menzis volgens artikel 6 in het Parijs Klimaatakkoord. Deze actie pakken we in 2025 op om dit bij de aankomende contractverlenging met de gasleverancier te gaan borgen in het gascontract.

Onderstaande informatie is niet bekend, dus een uitsplitsing kan niet gemaakt worden:

- Het aandeel van reductieprojecten en verwijderingsprojecten;
- Het aandeel voor elke erkende kwaliteitsstandaard;
- Het aandeel uitgegeven door projecten in de EU; en
- Het aandeel dat kwalificeert als een Corresponding Adjustment in de zin van artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs.

Waterverontreiniging (E2)

Inleiding

Medicijnresten komen vaak via het riool in het oppervlaktewater terecht door thuisgebruik of verkeerd weggooiën door de patiënt. Ook de medicijnresten afkomstig van bijvoorbeeld röntgencontrastmiddelen in ziekenhuizen of zorginstellingen, komen vaak in het oppervlaktewater terecht.

Jaarlijks wordt minstens 190 ton aan medicijnresten in het oppervlaktewater gemeten. Ongeveer 95% van deze emissie vindt plaats via het menselijk lichaam en de afval(water)keten².

Naast de impact van het gebruik van medicijnen is er ook upstream impact door de productie van geneesmiddelen.

Beschrijving impacts risico's en kansen

Vanuit de DMA blijkt dat de noodzaak voor het reduceren van medicijnresten in het oppervlaktewater vooral tot uiting komt in onze zorginkoop. We zijn bij de materiële impact betrokken via de zorgaanbieders waarbij zorg wordt ingekocht.

We hebben daarbij de volgende negatieve impact gedefinieerd:

- Medicijnresten in oppervlaktewater vormen een risico voor organismen in water (impact op marine-biodiversiteit). Het gebruik van medicijnen zorgt voor medicijnresten in het grond- en oppervlaktewater. Ook heeft de productie van geneesmiddelen een milieu-impact op watervervuiling.

We zien het volgende risico:

- Vervuiling van water kan leiden tot meer (infectie) ziektes en resistentie voor medicijnen, en daarmee kan het leiden tot verhoogde druk op het zorgstelsel en toenemende zorgkosten.

De impact staat in verbinding met de strategie van Menzis onder pijler '*Regie in de regio*'. Het doel van deze pijler is namelijk duurzaam en toegankelijke zorg en gezondheid. De tijdshorizon van de impact is continu.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Het proces van het in kaart brengen en analyseren van de impacts, risico's en kansen hebben we beschreven in het hoofdstuk algemene toelichtingen. Menzis heeft geen consultaties georganiseerd met getroffen gemeenschappen tijdens het in kaart brengen van de impacts, risico's en kansen over het thema waterverontreiniging.

Beleid

Vanuit Menzis werken we met de andere zorgverzekeraars en zorgaanbieders samen om de vervuiling van water tegen te gaan. Het doel, om de milieubelasting door medicatie(gebruik) te verminderen, is vastgelegd in een sectoraal uitvoeringsplan. Dit plan is een uitwerking van de GDDZ 3.0 en toegespitst op de zorgverzekeraars in Nederland.

---

² Bron: Uitvoeringsprogramma ketenaanpak medicijnresten uit water 2024-2027

Voor het thema waterverontreiniging sluiten we ons aan bij de ambities die zijn benoemd in het sectoraal uitvoeringsplan, onderdeel van de GDDZ 3.0. We zien dit als ons beleid op het gebied van waterverontreiniging.

Belangrijkste inhoud van beleid en relatie tot IRO's	Het beleid is gericht op het verminderen van de negatieve impact ten aanzien van watervervuiling door medicijnen.
	De hoofdbestanddelen van het sectoraal uitvoeringsplan zijn het tegengaan van medicijnverspilling, het meenemen van duurzaamheidscriteria bij de inkoop van preferente medicijnen en (genees)middelen en het continueren en uitbreiden van de ketenaanpak.
Monitoringproces van beleid	In de GDDZ 3.0 zijn afspraken gemaakt over monitoring en evaluatie: De Regiegroep monitort en bewaakt de voortgang en uitvoering van de afspraken. In 2024 vindt, boven op de kwartaal-overleggen van de Regiegroep, een tussentijds evaluatiemoment plaats (mid-term review).
Reikwijdte	De reikwijdte van de GDDZ 3.0 omvat alle ondertekenaars, waaronder overheidsinstellingen, brancheorganisaties, zorgverzekeraars en zorginstellingen. Het sectoraal uitvoeringsplan heeft betrekking op de zorgverzekeraars in Nederland. De zorgsector als geheel heeft impact op de natuur: klimaat, milieu en biodiversiteit. De natuur kan als zodanig worden beschouwd als stille belanghebbende in dit beleid.
Verantwoordelijkheid (hoogste niveau binnen de organisatie)	De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk en besluitvormend.
Indien van toepassing, externe standaarden of toezeggingen	De uitgangspunten van de GDDZ 3.0, en dus ook het sectoraal uitvoeringsplan van ZN voor de Green Deal, sluiten aan bij het Rijksbrede beleid en (internationale) wet- en regelgeving op het gebied van klimaat, milieu, zorg en volksgezondheid, waaronder de <i>'Ketenaanpak Medicijnresten uit Water'</i> .
Indien van toepassing, overwegingen van belangen belangrijkste belanghebbenden.	Het sectoraal uitvoeringsplan is onderdeel van de GDDZ 3.0. De GDDZ 3.0, inclusief doelen, is met alle relevante belanghebbenden gezamenlijk opgesteld en ondertekend door de brancheorganisaties in de zorg (zorgaanbieders) en de individuele zorgverzekeraars van ZN.
Indien van toepassing, beschikbaarheid van beleid voor belanghebbenden.	De GDDZ 3.0 en het sectoraal uitvoeringsplan zijn openbaar en kunnen online worden gevonden.

Afspraken in de GDDZ 3.0 die zich richten op het voorkomen van de impact van medicijnresten zijn:

- Het gepast voorschrijven en afleveren van noodzakelijke medicijnen;
- Inzetten op inname van ongebruikte medicijnen en waar mogelijk op termijn heruitgifte van specifieke medicatie;
- Ziekenhuizen en andere relevante zorgaanbieders zetten in op vermindering van de lozing van röntgencontrastmiddelen;
- Omdat het merendeel van de medicijnresten via privégebruik in het milieu belandt, informeren zorgaanbieders medicijnontvangers over het belang om medicijnen en medicijnresten niet door de gootsteen of toilet te spoelen, maar te retourneren volgens het advies van de Rijksoverheid. Met datzelfde doel participeren partijen actief in de jaarlijkse landelijke publiekscampagne de 'Week van Ons Water' in de tweede helft van oktober en brengen de inzamelweek breed onder de aandacht;
- Partijen continueren de samenwerking in de ketenaanpak 'medicijnresten uit water' en het onderzoeken van zuivering aan de bron.

Maatregelen in de ketenaanpak 'medicijnresten' uit water zijn gericht op:

- Vervangen en zoveel mogelijk beperken van zorgwekkende stoffen in medicijnen;
- Inzetten op het bevorderen van 'groene' medicijnen;
- Meenemen van milieu-impact bij het inkopen, toelaten en voorschrijven van medicijnen.

We hebben geen beleid beschikbaar voor het vermijden van incidenten en noodsituaties in relatie tot waterverontreiniging.

Acties

In het sectorale uitvoeringsplan van Zorgverzekeraars Nederland wordt de GDDZ3.0 in concrete acties omgezet. Voor waterverontreiniging is deze uitwerking als volgt aangepakt:

Stimuleren via zorginkoop(beleid) Farmaceutische zorg

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten

In het zorginkoopbeleid Farmaceutische zorg voor 2025 is het volgende opgenomen: we verwachten van zorgaanbieders farmacie dat ze zich committeren aan de acties uit het sectoraal uitvoeringsplan GDDZ 3.0 van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie (KNMP). We gaan met de apotheketens in gesprek over de duurzaamheidsprestaties van hun leden. Daarbij focussen we op de volgende onderwerpen:

- Terugdringen van medicijnverspilling, bijvoorbeeld door gepast verstrekken of door gebruik van thuismedicatie. Daarbij streven we naar substantieel minder ingeleverde geneesmiddelenrestanten in 2026 ten opzichte van 2022.
- Informeren: patiënten actief informeren over het inzamelen van niet-gebruikte medicijnen via de apothek en monitoren welke restanten worden ingeleverd.

- Gepast gebruik van medicatie stimuleren door voorschrijvers en patiënten te adviseren over:
  - Tijdig afbouwen (bewaken behandelduur, volgen stop- en startcriteria en tijdig evalueren) conform de module Minderen en stoppen van medicatie (KNMP, NHG en andere partijen, 2020). Concreet vragen wij extra aandacht voor het verminderen van het gebruik van protonpompremmers aan de hand van het kennisdocument *'Protonpompremmers'*.
  - Geneesmiddelen met een lagere milieu- of klimaatimpact. Concreet vragen wij aandacht voor het gebruik van poederinhalatoren in plaats van dosis-aerosolen vanwege het sterke broeikaseffect van dosis-aerosolen.
  - In samenspraak met onder andere huisartsen stimuleren we het inzetten van alternatieve interventies, die mogelijk het gebruik van medicatie voorkomen.

Reikwijdte van acties

Deze acties hebben zowel upstream als downstream effect. Upstream: de apotheken en apotheekhoudende huisartsen, die een actieve rol hebben bij het uitvoeren van deze acties.

Downstream: onze verzekerden, die het effect van deze acties merken, alsmede de natuur als stille belanghebbende die ook positief effect moet ondervinden.

Tijdshorizon

In 2024 is in het zorginkoopbeleid Farmaceutische zorg voor 2025 een passage over het sectoraal uitvoeringsplan opgenomen. Dit beleid is gepubliceerd op 27 maart 2024.

Maatregelen hebben betrekking op het inkoopbeleid en de overeenkomsten die zorgverzekeraars afsluiten met apothekers, ziekenhuizen en leveranciers, en op (voorlichting over) duurzame keuzes die verzekerden hebben ten aanzien van medicijngebruik. De acties hebben dus verbintenis met de upstream-kant van de waardeketen, namelijk de zorgaanbieders.

Informerende acties en Apotheekhoudende huisartsen over kennis en tools rondom groene voorbeelden

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland, en verwachte uitkomsten.

In het zorginkoopbeleid Farmaceutische zorg voor 2025 is opgenomen: We verwachten van zorgaanbieders farmacie dat ze zich committeren aan de acties uit het uitvoeringsplan GDDZ 3.0 van de KNMP.

	<p>Waar mogelijk ondersteunen we zorgaanbieders met kennis en tools, zoals voorbeelden van groene initiatieven die bij enkele apothekers geïmplementeerd zijn, bewezen impact hebben op duurzaamheid en kostenbesparend of kostenneutraal zijn. Goede voorbeelden zijn ook te vinden in de <i>'Inspiratiegids verspil geen pil'</i> van de Coalitie Duurzame Farmacie en de <i>'Toolkit Groene Apotheek'</i> van de KNMP.</p>
Reikwijdte van acties	<p>Deze acties hebben zowel upstream als downstream effect. Upstream: de apotheken en apotheekhoudende huisartsen, die een actieve rol hebben bij het uitvoeren van deze acties.</p> <p>Downstream: onze verzekerden, die het effect van deze acties merken, alsmede de natuur als stakeholder die ook positief effect moet ondervinden.</p>
Tijdshorizon	<p>In 2024 is in het zorginkoopbeleid Farmaceutische zorg voor 2025 een passage over het sectoraal uitvoeringsplan opgenomen. Dit beleid is gepubliceerd op 27 maart 2024.</p> <p>Maatregelen hebben betrekking op het inkoopbeleid en de overeenkomsten die zorgverzekeraars afsluiten met apothekers, ziekenhuizen en leveranciers en op (voorlichting over) duurzame keuzes die verzekerden hebben ten aanzien van medicijngebruik. De acties hebben dus verbintenis met de upstream-kant van de waardeketen, namelijk de zorgaanbieders.</p>
Stimuleren via zorginkoop(beleid) Medisch specialistische zorg	
Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten.	<p>In het zorginkoopbeleid Medisch specialistische zorg (MSZ) voor 2025 is opgenomen: we verwachten van zorgaanbieders MSZ dat ze zich committeren aan de acties uit de uitvoeringsplannen van de GDDZ 3.0 van respectievelijk de NVZ en NFU. Zorgverzekeraars, en ten minste de marktleider-zorgverzekeraar, gaan met ziekenhuizen in gesprek over hun duurzaamheidsprestaties. Daarbij focussen we op de volgende onderwerpen en sectorbrede doelstellingen uit de uitvoeringsplannen van de NVZ/NFU.</p> <p>Specifiek voor milieu-impact medicijngebruik: aantoonbaar uitvoering geven aan het eigen plan van aanpak voor het terugdringen van medicijnverspilling en overtollig medicijngebruik (mede) op basis van door de NVZ en NFU6 geselecteerde bewezen effectieve interventies.</p>
Reikwijdte van acties	<p>Deze acties hebben zowel upstream als downstream effect. Upstream: de ziekenhuizen, die een actieve rol hebben bij het uitvoeren van deze acties.</p>

	Downstream: onze verzekerden, die het effect van deze acties merken, alsmede de natuur als stakeholder die ook positief effect moet ondervinden.
Tijdshorizon	<p>In 2024 is in het zorginkoopbeleid Farmaceutische zorg voor 2025 een passage over het sectoraal uitvoeringsplan opgenomen. Dit beleid is gepubliceerd op 27 maart 2024.</p> <p>Maatregelen hebben betrekking op het inkoopbeleid en de overeenkomsten die zorgverzekeraars afsluiten met apothekers, ziekenhuizen en leveranciers, en op (voorlichting over) duurzame keuzes die verzekerden hebben ten aanzien van medicijngebruik. De acties hebben dus verbintenis met de upstream-kant van de waardeketen, namelijk de zorgaanbieders.</p>
Stimuleren via zorginkoop(beleid) Geestelijke Gezondheidszorg	
Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten	<p>In het zorginkoopbeleid Geestelijke Gezondheidszorg voor 2025 is opgenomen: we verwachten van zorgaanbieders GGZ dat ze zich committeren aan de acties uit het uitvoeringsplan GDDZ 3.0 van de Nederlandse GGZ. Zorgverzekeraars, en ten minste de marktleider- zorgverzekeraar, gaan met de zorgaanbieders in gesprek over hun duurzaamheidsprestaties. Daarbij focussen we, na afstemming met de branche, op de volgende onderwerpen en sectorbrede doelstellingen uit het uitvoeringsplan van de Nederlandse GGZ.</p> <p>Specifiek voor milieu-impact medicijngebruik: Terugdringen van medicijnverspilling en medicijngebruik gericht op 20% minder verspilling in 2026 ten opzichte van 2023.</p>
Reikwijdte van acties	<p>Deze acties hebben zowel upstream als downstream effect.</p> <p>Upstream: de zorgaanbieders van geestelijke gezondheidszorg, die een actieve rol hebben bij het uitvoeren van deze acties.</p> <p>Downstream: onze verzekerden, die het effect van deze acties merken, alsmede de natuur als stille belanghebbende die ook positief effect moet ondervinden.</p>
Tijdshorizon	In 2024 is in het zorginkoopbeleid Farmaceutische zorg voor 2025 een passage over het sectoraal uitvoeringsplan opgenomen. Dit beleid is gepubliceerd op 27 maart 2024.

Maatregelen hebben betrekking op het inkoopbeleid en de overeenkomsten die zorgverzekeraars afsluiten met apothekers, ziekenhuizen en leveranciers en op (voorlichting over) duurzame keuzes die verzekerden hebben ten aanzien van medicijngebruik. De acties hebben dus verbintenis met de upstream-kant van de waardeketen, namelijk de zorgaanbieders.

Deelname aan het Netwerk Medicijnresten uit Water Noord-Nederland

---

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten Deelname aan het Netwerk Medicijnresten uit Water Noord-Nederland om het perspectief van zorgverzekeraars in te brengen bij de ontwikkelingen vanuit het Netwerk.

Reikwijdte van acties Deze acties hebben zowel upstream als downstream effect. Upstream: de zorgaanbieders, die voordeel hebben van de deelname van Menzis aan het Netwerk Medicijnresten uit Water Noord-Nederland.

Downstream: onze verzekerden, die het effect van deze acties merken, alsmede de natuur als stille belanghebbende die ook positief effect moet ondervinden.

Tijdshorizon De actie heeft betrekking op 2024.

Maatregelen hebben betrekking op het ontwikkelen van interventies, die moeten bijdragen aan het verminderen van medicijnresten in het water. Deze interventies focussen zich onder andere op zorgaanbieders. De acties hebben dus verbintenis met de upstream-kant van de waardeketen, namelijk de zorgaanbieders.

De implementatie van bovenstaande acties vereisen geen significante operationele uitgaven en/of kapitaaluitgaven.

Medicijnresten in het oppervlaktewater hebben negatieve effecten op de overleving en voortplanting van waterdieren, en daarmee op de ecologische doelen voor de waterkwaliteit. Daarnaast bemoeilijken ze de zuivering van drinkwater. Vervuiling van oppervlaktewater met medicijnresten heeft nog geen schadelijke gevolgen voor de mens. In het drinkwater zijn medicijnresten aangetroffen, maar de concentraties zijn zo laag dat het geen schadelijk effect heeft voor de mens.

Er zijn geen herstelmaatregelen genomen voor de belanghebbenden die schade ondervinden van de daadwerkelijke impact.

Doelstellingen

We hebben op dit moment geen doelstelling geformuleerd voor het thema waterverontreiniging. Om het effect van het beleid en de in te zetten acties te kunnen meten, dient monitoring nog te worden opgezet. De effectiviteit hebben we momenteel nog niet vastgesteld. Ook moeten indicatoren en maatstaven nog ontwikkeld worden.

Er zijn momenteel geen wettelijke normen vastgesteld voor humane medicijnresten in het water. Er is echter wel een vrijwillige norm dat de risicogrens (risico-quotiënt) van medicijnen die in het water worden aangetroffen, niet mag worden overschreden.

Maatstaven en doelen worden ontwikkeld in samenhang met de monitoring van de GDDZ 3.0 en de ketenaanpak Medicijnen uit water. De monitoring-KPI's voor thema 5 van de GDDZ 3.0 zijn naar verwachting eind 2024 gereed. Het is onbekend wanneer de KPI's ten aanzien van de verontreiniging van water door medicijnresten beschikbaar zijn. Deze worden opgesteld vanuit de ketenaanpak medicijnresten uit water.

Circulair materiaal gebruik en afval (E5)

Inleiding

De zorgsector in Nederland gebruikt jaarlijks ongeveer 34.000 kiloton abiotische grondstoffen, hetgeen overeenkomt met 13,0% van het totaal in Nederland. Tevens produceert de zorgsector bijna 5.000 kiloton afval (4,2% van het totaal in Nederland), vooral in de ouderenzorg (incontinentiemateriaal en GFT/organisch materiaal) en de ziekenhuiszorg (papier/karton en plastic/kunststoffen). De hoeveelheid grondstoffen is eindig en het delven van grondstoffen gaat vaak gepaard met milieuschade³.

Om dit hoge materiaalgebruik en de grote hoeveelheid afvalproductie aan te pakken, is een verschuiving nodig van een wegwerpmentaliteit naar een hergebruikmentaliteit. Het streven is om het verbruik van materialen te verminderen en actief gebruik te maken van de R-ladder, waarbij afvalpreventie en hergebruik centraal staan.

Bij Menzis zijn ongeveer 1,8 miljoen Nederlanders verzekerd. Dit betekent dat onze zorginkoop gekoppeld kan worden aan ongeveer 3.400 kiloton abiotische grondstoffen en ongeveer 500 kiloton afval per jaar, uitgaande van een afgerond inwonertal van 18.000.000 voor Nederland.

Beschrijving impacts risico's en kansen

Vanuit de DMA blijkt dat het belang voor circulair materiaalgebruik en het reduceren van afvalstromen vooral tot uiting komt in onze zorginkoop. We zijn bij de materiële impact betrokken via de zorgaanbieders waarbij wij zorg inkopen.

We hebben de volgende negatieve impact gedefinieerd:

- De zorgsector produceert veel afval en is grootverbruiker van (schaarse) grondstoffen. Hiermee draagt onze zorginkoop indirect bij aan milieubelasting en uitputting van grondstoffen.

We zien het volgende risico:

- In het geval van een laag tempo van verduurzaming - in relatie tot circulariteit en afval in de zorg - bestaat het risico dat materialen niet meer beschikbaar zijn door schaarste of dat materialen duurder worden.

We zien de volgende kans:

- Stimuleren van spaarzaam gebruik en hergebruik van hulpmiddelen en grondstoffen, en tegengaan van verspilling in zorgsector. En daarnaast vermindering van zorgkosten en afvalkosten.

De impact van dit thema staat in verbinding met de strategie van Menzis onder de pijler '*Regie in de regio*'. Het doel van deze pijler is duurzame en toegankelijke zorg en gezondheid. De verwachte tijdshorizon van de impact is de middellange en lange termijn.

---

³ Bron: RIVM Het effect van de Nederlandse zorg op het milieu. Deze cijfers zijn gebaseerd op metingen over het jaar 2016 en betreft afgeronde bedragen.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Het proces van het in kaart brengen en analyseren van de impacts, risico's en kansen hebben we beschreven in hoofdstuk algemene toelichtingen. We hebben binnen de upstream- en downstreamwaardeketen geen screening uitgevoerd op onze activa en activiteiten om de daadwerkelijke potentiële impacts, risico's en kansen in kaart te brengen.

Beleid

We werken met de andere zorgverzekeraars en zorgaanbieders samen om materiaalgebruik terug te dringen en circulair werken te stimuleren. De tussentijdse doelen (materiaalgebruik terugdringen en in 2050 een volledig circulaire zorgsector) zijn vastgelegd in een sectoraal uitvoeringsplan. Dit plan is een uitwerking van de GDDZ 3.0 toegespitst op zorgverzekeraars in Nederland.

Voor wat betreft het thema materiaalinstroom en afval sluiten we ons aan bij de ambities die zijn benoemd in het sectoraal uitvoeringsplan, onderdeel van de GDDZ 3.0.

Belangrijkste inhoud van beleid en relatie tot IRO's.

Het uitgangspunt van de GDDZ 3.0 is samenwerken aan duurzame zorg: het streven naar zorg met de laagst mogelijke impact op het klimaat, milieu en de leefomgeving met inachtneming van wet- en regelgeving. Dit houdt in dat er wordt ingezet op *'groene en klimaatneutrale zorg'* met minimale uitstoot van broeikasgassen en minimale impact op de leefomgeving. Daarnaast wordt er gestreefd naar spaarzaam en circulair gebruik van grondstoffen en materialen.

Het beleid dat voortvloeit uit het sectoraal uitvoeringsplan richt zich op het verminderen van de afvalstroom en van het grondstoffenverbruik van disposables die worden gebruikt door zorgaanbieders, verbruikshulpmiddelen die worden gebruikt door onze verzekerden en verbruikshulpmiddelen die worden gebruikt in zorginstellingen. De belangrijkste instrumenten hiervoor zijn het hergebruiken van hulpmiddelen, het recyclen van materialen en het ontwikkelen van duurzame alternatieven voor disposables.

De zorginkoop voor disposables en verbruikshulpmiddelen is nu gebaseerd op prijsafspraken op basis van volume. Dit werkt verspilling in de hand. De inkoopketen moet werk maken van een ander inkoopmodel, waarbij spaarzaam omgaan met grondstoffen en hergebruik van materialen het uitgangspunt zijn.

De impact van zorgverzekeraars op het circulair en spaarzaam met grondstoffen en materialen werken, is zowel direct als indirect. Direct via het inkopen van hulpmiddelen (en medicijnen) en indirect via de zorginkoop bij zorgaanbieders. De impact vindt dus plaats in de waardeketen, zowel aan de upstream kant als downstream kant.

Monitoringproces van beleid.	In de GDDZ 3.0 zijn afspraken gemaakt over monitoring en evaluatie: De Regiegroep GDDZ 3.0 monitort en bewaakt de voortgang en uitvoering van de afspraken. In 2024 vond, boven op de kwartaal-overleggen van de regiegroep, een tussentijds evaluatiemoment plaats (mid-term review).
Reikwijdte.	De reikwijdte van de GDDZ 3.0 omvat alle ondertekenaars, waaronder overheidsinstellingen, brancheorganisaties, zorgverzekeraars en zorginstellingen. Het sectoraal uitvoeringsplan heeft betrekking op de zorgverzekeraars in Nederland.
Verantwoordelijkheid (hoogste niveau binnen de organisatie).	De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk en besluitvormend.
Indien van toepassing, externe standaarden of toezeggingen.	De uitgangspunten van de GDDZ 3.0, en dus ook het sectoraal uitvoeringsplan van ZN, sluiten aan bij het Rijksbrede beleid en (internationale) wet- en regelgeving op het terrein van klimaat, milieu, zorg en volksgezondheid, waaronder 'Nederland Circulair 2050'.
Indien van toepassing, overwegingen van belangen belangrijkste belanghebbenden.	Het sectoraal uitvoeringsplan is onderdeel van de GDDZ 3.0. GDDZ 3.0, inclusief doelen, is met alle belanghebbenden gezamenlijk opgesteld en ondertekend door de brancheorganisaties in de zorg (zorgaanbieders) en de individuele zorgverzekeraars van ZN.
Indien van toepassing, beschikbaarheid van beleid voor belanghebbenden.	De GDDZ 3.0 en het sectoraal uitvoeringsplan is openbaar en kan online worden gevonden.

Acties

In het sectorale uitvoeringsplan van Zorgverzekeraars Nederland wordt de GDDZ3.0 in concrete acties omgezet.

Voor materiaalinstroom is deze uitwerking als volgt aangepakt:

Stimuleren via zorginkoop(beleid) Hulpmiddelenzorg en langdurige zorg in de Wlz

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten	Circulariteit is voor bepaalde zorgsoorten direct van toepassing. Er is in het zorginkoopbeleid voor de inkoop van hulpmiddelenzorg specifiek aandacht besteed aan circulariteit, omdat het hier een productieproces van tastbare goederen betreft. Zo wordt het doel om in 2026 minimaal 20% van de ingekochte hulpmiddelen herbruikbaar te laten zijn benoemd.
--	--

	<p>In het zorginkoopbeleid voor langdurige zorg in de Wlz is specifiek aandacht besteed aan circulariteit. Voor circulair werken worden per sector de <i>best practices</i> in kaart gebracht. Bij Menzis zetten we in op kennisdeling over deze <i>best practices</i> binnen Menzis Zorgkantoor en bij andere zorgaanbieders.</p> <p>Als dit doel wordt gerealiseerd, zal de afvalstroom van hulpmiddelen significant afnemen, alsmede het (eenmalig) gebruik van grondstoffen. Hiermee wordt bijgedragen aan de doelen van de GDDZ 3.0.</p>
Reikwijdte van acties	Hulpmiddelenzorg en langdurige zorg in de Wlz.
Tijdshorizon	<p>Het zorginkoopbeleid wordt uiterlijk 1 april van het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarop het zorginkoopbeleid betrekking heeft gepubliceerd. In 2024 is in het zorginkoopbeleid Hulpmiddelenzorg voor 2025 een passage over circulariteit opgenomen. Dit beleid is gepubliceerd op 27 maart 2024.</p> <p>Voor de Wlz betreft het zorginkoopbeleid voor meerdere jaren, namelijk 2024, 2025 en 2026. Dit zorginkoopbeleid is gepubliceerd op 1 juni 2023.</p>
<p>Voor afval is deze uitwerking als volgt aangepakt:</p> <p>Onderzoeken duurzame zorginkoopcriteria Hulpmiddelenzorg</p>	
Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten.	Onderzoek naar de mate waarin door zorgverzekeraars gezamenlijk criteria voor verduurzaming in inkoop mogen worden gesteld. Onderdeel daarvan zou onder andere kunnen zijn het opnemen van duurzaamheidscriteria in de contractering van hulpmiddelenleveranciers met als doel het terugdringen van verpakkingen, het voorkomen van verspilling en het stimuleren van hergebruik. Dit draagt bij aan het laten afnemen van de afvalstroom in de zorg.
Reikwijdte van acties	De gehele zorgsector. Daarbij ligt de prioriteit bij zorgsoorten die een groot aandeel hebben in de afvalstroom, zoals hulpmiddelenzorg.
Tijdshorizon	In het plan van aanpak voor 2025 moet binnen Zorgverzekeraars Nederland een tijdshorizon worden uitgewerkt. Het daadwerkelijk opnemen van duurzaamheidscriteria in de contractering van hulpmiddelenleveranciers kan op zijn vroegst in 2026 worden gerealiseerd. De uitvoering zal dan ingaan vanaf januari 2027.

Stimuleren via zorginkoop(beleid) Farmaceutische zorg

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten Om zorgaanbieders te stimuleren de afvalstromen in de farmaceutische zorg te verminderen wordt er in het inkoopbeleid gestuurd op het terugdringen van verspilling en het bevorderen van hergebruik bij zorgaanbieders, zoals bij hulpmiddelen, voeding en medicijnen. Hierbij wordt ook bijgedragen aan het lobbyen voor eventuele aanpassingen in dwarsbomende regelgeving. Dit draagt bij aan het laten afnemen van de afvalstroom in de zorg.

Verder wordt er in het zorginkoopbeleid gestreefd naar gelijkgerichtheid, waarbij zorgaanbieders worden gestimuleerd om bij de inkoop van hulpmiddelen te sturen op vermindering van grondstoffengebruik. Dit gebeurt per sector en in overleg met de branche, waarbij de focus ligt op de belangrijkste hulpmiddelen.

Reikwijdte van acties Zorgaanbieders in de farmaceutische zorg die zorg leveren, gerelateerd aan hulpmiddelenzorg, voeding en medicijnen.

Tijdshorizon Ieder jaar wordt het zorginkoopbeleid van Menzis herzien. Het wordt uiterlijk 1 april van het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarop het zorginkoopbeleid betrekking heeft gepubliceerd. In 2024 is in het zorginkoopbeleid Farmaceutische zorg voor 2025 een passage over duurzaamheid opgenomen. Dit beleid is gepubliceerd op 27 maart 2024.

Stimuleren via zorginkoop(beleid) alle zorgsoorten

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten In het Zvw-zorginkoopbeleid 2024 hebben zorgverzekeraars de verwachting opgenomen dat zorgaanbieders zich committeren aan de GDDZ 3.0 en duurzaamheid verankeren in hun bedrijfsstrategie.

Op het regionale Wlz-zorginkoopbeleid 2024-2026 is de ZN-visie op duurzame toegang tot langdurige zorg integraal van toepassing. In deze visie is eveneens de verwachting opgenomen dat zorgaanbieders zich committeren aan de GDDZ 3.0 en dat zij duurzaamheid verankeren in hun strategie.

	Door een breed commitment aan de GDDZ 3.0 en de hierin geformuleerde doelen ontstaat draagvlak en verantwoordelijkheidsgevoel bij alle betrokken belanghebbenden. Dit vergroot de kans op realisatie van de geformuleerde doelen.
Reikwijdte van acties	Zorgaanbieders
Tijdshorizon	<p>Ieder jaar wordt het zorginkoopbeleid van Menzis herzien. Het wordt uiterlijk 1 april van het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarop het zorginkoopbeleid betrekking heeft gepubliceerd. In 2024 is in het zorginkoopbeleid voor 2025 voor alle zorgsoorten een passage over het commitment van zorgaanbieders aan de GDDZ 3.0 opgenomen. Dit beleid is gepubliceerd op 27 maart 2024.</p> <p>Voor de Wlz betreft het zorginkoopbeleid voor meerdere jaren, namelijk 2024, 2025 en 2026. Dit zorginkoopbeleid is gepubliceerd op 1 juni 2023.</p>
Stimuleren via zorginkoop(beleid) Hulpmiddelenzorg	
Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten.	Zorgverzekeraars/zorgkantoren stimuleren de zorgaanbieders om afvalstromen in kaart te brengen en via het zorginkoopbeleid te sturen op vermindering van de hoeveelheid ongesorteerd restafval. Dit heeft als doel om inzicht te krijgen in de afvalberg in de zorg en duidelijkheid te verschaffen over mogelijke oplossingen. Het zorginkoopbeleid is een krachtig middel om zorginstellingen aan te sporen zich in te zetten voor afvalvermindering. Inzicht en handelingsperspectief zijn essentieel voor het aanpakken van de afvalberg. Door afvalstromen in kaart te brengen, wordt duidelijk waar in het zorgproces het meeste afval wordt geproduceerd.
Reikwijdte van acties	Zorgaanbieders van hulpmiddelenzorg
Tijdshorizon	Ieder jaar wordt het zorginkoopbeleid van Menzis herzien. Het wordt uiterlijk 1 april van het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarop het zorginkoopbeleid betrekking heeft gepubliceerd. In 2024 is in het zorginkoopbeleid voor 2025 een passage over circulariteit opgenomen. Dit beleid is gepubliceerd op 27 maart 2024.

De implementatie van bovenstaande acties vereisen geen significante operationele uitgaven en/of kapitaaluitgaven. Daarnaast is het moeilijk om vanuit het perspectief van materiaal instromen en afval in te schatten of er belanghebbenden zijn die schade ondervinden, omdat dit betrekking heeft op vele verschillende zorgproducten. Daarom hebben we geen duidelijk beeld hiervan. Om deze reden is er nog geen ondersteuning door Menzis geboden voor een oplossing.

Doelstellingen

Voor de subthema's materiaalinstromen en afval dienen nog maatstaven en doelen dienen vastgesteld te worden in samenhang met de op te stellen monitoring van de Green Deal Duurzame Zorg.

Om het effect van het beleid en de in te zetten acties te kunnen meten dient monitoring nog te worden opgezet. De effectiviteit is momenteel nog niet vast te stellen. Ook moeten indicatoren en maatstaven nog ontwikkeld worden.

In het plan van aanpak voor 2025 moet binnen Zorgverzekeraars Nederland een tijdshorizon worden uitgewerkt.

Materiaal instromen

Op dit moment hebben we nog geen bestaand beleid voor materiaalinstromen en is er nog geen informatie beschikbaar over verschillende materiaal instromen. Zowel de GDDZ 3.0 als het ZN uitvoeringsplan richten zich niet specifiek op materiaalinstromen. In de GDDZ 3.0 zijn ambities aangegeven, maar geen gespecificeerd beleid.

De tweede pijler van de GDDZ 3.0 is circulariteit. Deze pijler beschrijft het geheel van instroom, gebruik en uitstroom van materialen. Circulariteit wordt gemeten op basis van de totale afvalproductie in een sector. In 2018 is er een afvalstroom gemeten van ongeveer 328.000 ton in de gehele zorgsector. Meer recente cijfers zijn niet beschikbaar⁴.

We hebben geen controle over de dataverzameling en zijn afhankelijk van de data die worden aangeleverd door zorgaanbieders.

---

⁴ Deze data is afkomstig van Gupta, De brondata die Gupta heeft geanalyseerd omvat de Milieubarometer via het Milieu Platform Zorg, CBS en de Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen. Er is echter geen informatie beschikbaar over de specifieke analysemethoden die Gupta heeft gebruikt. Er zit enige onzekerheid in deze cijfers door de oorsprong van de gebruikte data en doordat de analysemethode onbekend is.

Vitaliteit en gezondheid van medewerkers (S1)

Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking met strategie en businessmodel

Als we het hebben over de vitaliteit en gezondheid van medewerkers binnen Menzis dan bedoelen we de fysieke en mentale gezondheid. We zetten vanuit onze missie al geruime tijd in op het ondersteunen van vitaliteit, én daarmee dus ook leefkracht. Dat doen we voor de eigen medewerkers en (in sommige gevallen ook) voor uitzendkrachten en ingehuurd personeel. Vitaliteit en gezondheid draagt bij aan de leefkracht van medewerkers en is belangrijk voor een gezonde werk-privébalans. Dat is, in de context van een 'maatschappelijke organisatie' in de zorg, een belangrijke doelstelling.

Wanneer we het hebben over eigen medewerkers, bedoelen we het aantal medewerkers dat op een bepaalde peildatum een arbeidsovereenkomst met Menzis heeft. Als dit ook geldt voor uitzendkrachten en ingehuurd personeel, wordt dit specifiek vermeld.

De manier waarop wij uitvoering geven aan wettelijke verplichtingen en het versterken van leefkracht is van toepassing op alle medewerkers die bij Menzis in dienst zijn en alle werkplekken (thuis en de kantoorlocaties). De wettelijke verplichtingen gelden in sommige gevallen ook voor medewerkers die niet in loondienst zijn, zoals uitzendkrachten en andere ingehuurde krachten. Die wettelijke verplichtingen gelden vooral op het gebied van arbeidsomstandigheden. Daar zijn wij ook verantwoordelijk voor als het gaat om het welzijn van deze medewerkers.

Het thema vitaliteit en gezondheid speelt in de eigen bedrijfsvoering. Wij zijn bij de materiële impact betrokken via onze eigen activiteiten. Daarbij hebben we de volgende positieve impact en risico gedefinieerd:

- Impact: Vanuit de missie en intrinsieke motivatie van Menzis dragen we bij aan de vitaliteit van medewerkers door hen te ondersteunen bij het op peil houden van hun mentale en fysieke gezondheid en (werk)geluk. Dit doen wij voor onze medewerkers met initiatieven gericht op een goede werkdruk en een fijne werk-privébalans. Wij zullen dit verder toelichten bij 'acties'.
- Risico: Door onvoldoende in te zetten op de vitaliteit en gezondheid van medewerkers voelen medewerkers zich minder goed, zijn ze minder productief en is er sprake van meer ziekteverzuim. Ook leidt het tot problemen met het behoud en aantrekken van medewerkers (in een reeds krappe arbeidsmarkt).

De impact en het risico staan in verbinding met de strategie van Menzis onder pijler 4 'het vergroten van de wendbaarheid van de organisatie en de medewerkers'. In deze strategie houdt doel 4 direct verband met de geïdentificeerde impacts voor het personeel: flexibele medewerkers en een flexibele organisatie zorgen ervoor dat benodigde aanpassingen sneller en makkelijker gerealiseerd kunnen worden dan zonder die flexibiliteit. De verwachte tijdshorizon van de impact en het risico is continu.

Beleid

Binnen Menzis is er een reeks aan beleidsmaatregelen, waarin vitaliteit en gezondheid als belangrijke factoren worden meegenomen. Het belangrijkste beleid op dit punt is het (wettelijk verplichte) Arbobeleid, waarvan het verzuimbeleid deel uitmaakt. Dit Arbo- en verzuimbeleid lichten we hieronder toe. Voor het thema vitaliteit en gezondheid is er binnen onze organisatie geen sprake van een algemeen, overkoepelend beleid.

Beide beleidsstukken worden periodiek gemonitord door de afdeling Mens en Organisatie (MenO) en continu door de in het beleid genoemde betrokkenen. De DR is verantwoordelijk. Ze zijn beschikbaar gesteld op intranet. Voor beide beleidsstukken zijn geen overwegingen van belangen van de belangrijkste belanghebbenden meegenomen.

Arbobeleid

Belangrijkste inhoud van beleid en relatie tot IRO's Het doel van het Arbobeleid is om duurzame inzetbaarheid en verhoogde productiviteit te bevorderen. Dit beleid bevat zowel de procedurele aspecten, alsmede alle inhoudelijke aspecten van het Arbobeleid. In een Risicoinventarisatie en –evaluatie (RI&E) worden de risico's die de aard van de arbeid met zich meebrengt op het gebied van veiligheid en gezondheid van werknemers in kaart gebracht. Onderdeel van de RI&E is een Plan van Aanpak, waarin de maatregelen worden beschreven die genomen zullen worden om de risico's te ondervangen. In het beleid wordt ook uitgelegd welke uitgangspunten Menzis hanteert op onderliggend beleid, zoals het Psychosociale arbeidsbelastingbeleid (PSA). Als onderdeel hiervan wordt jaarlijks een medewerkersonderzoek gehouden met vragen over onder andere werkdruk, omgangsvormen en inhoud van het werk. Door de resultaten per team te clusteren, kunnen gerichte interventies worden ingezet.

Daarnaast maakt het rookbeleid deel uit van het Arbobeleid. Roken is niet toegestaan op de Menzis terreinen, waardoor medewerkers verder moeten lopen voor hun rookpauze. Hierdoor ontmoedigen we het roken, wat bijdraagt aan een betere gezondheid.

Het beleid faciliteert ook hybride werken, waardoor medewerkers thuis kunnen werken wanneer zij dat wensen, terwijl de verbinding met de werkgever en collega's zo goed mogelijk wordt behouden. Een belangrijk onderdeel in het Arbobeleid is weggelegd voor preventie, waarin is beschreven hoe Menzis gezond gedrag stimuleert.

Reikwijdte Het Arbobeleid geldt voor alle binnen Menzis werkzame personen, waarbij sommige bepalingen alleen gelden voor medewerkers van Menzis. Zo is het verzuimbeleid en de leefkrachtscan alleen voor eigen medewerkers, terwijl het rookbeleid en de mogelijkheid om hybride te werken ook voor uitzendkrachten of ingehuurde medewerkers geldt.

Indien van toepassing, externe standaarden of toezeggingen Arbeidsomstandighedenwet

---

Verzuimbeleid

Belangrijkste inhoud van beleid en relatie tot IRO's	In het verzuimbeleid is vastgelegd hoe Menzis omgaat met de wettelijke verplichtingen van verzuim en verzuimbegeleiding (doel van het document) en hoe Menzis medewerkers ondersteunt en stimuleert om de inzetbaarheid te vergroten om daarmee de leefkracht te versterken. Belangrijkste onderdeel van het verzuimbeleid is het verzuimprotocol met daarin opgenomen alle rechten en plichten van partijen en het stappenplan bij ziekte. Hoewel het verzuimbeleid bijna volledig bestaat uit de (uitwerking van) wettelijke verplichtingen, staan daarnaast ook sommige 'Menzis-eigen' bepalingen, bijvoorbeeld dat we met medewerkers die meer dan drie keer per jaar verzuimen het gesprek aangaan over hun verzuim. Doel hiervan is langdurige uitval te voorkomen.
Reikwijdte	Het beleid geldt voor alle medewerkers van Menzis.
Indien van toepassing, externe standaarden of toezeggingen	Arbodsomstandighedenwet, titel 10 van boek 7 BW

Ook de sabbaticalregeling en het arbeidsvoorwaardenkeuzesysteem uit de cao hebben als doel om de vitaliteit van eigen medewerkers te ondersteunen door een betere werk-privébalans te creëren. Daarnaast bieden we eigen medewerkers de mogelijkheid om verlof bij te kopen, op kosten van Menzis tot een bepaald bedrag een uitgave te doen ter verbetering van de eigen leefkracht en op een fiscaal aantrekkelijke manier een fiets te kopen en/of een fitnessabonnement af te sluiten.

Processen om met eigen medewerkers en werknemersvertegenwoordigers te overleggen over impacts

Bij Menzis voeren we rechtstreeks overleg met medewerkers via periodieke overleggen met de OR. Dit overleg vindt minimaal 6x per jaar plaats, waarbij thema's, zoals vitaliteit en gezondheid op de agenda geagendeerd kunnen worden. De OR heeft instemmingsrecht over besluiten, zoals het contracteren van een externe Arbodienst, de periodieke RI&E en de organisatie van preventietaken. Bij adviesaanvragen kan de OR gebruik maken van achterbanraadpleging. Naast de formele betrokkenheid van de OR kent de OR de Commissie Sociaal Beleid, waarin periodiek, regulier overleg plaatsvindt met MenO over onder meer vraagstukken op het gebied van Arbo- en verzuimbeleid. De ambtelijk secretaris van de OR is verantwoordelijk voor het laten plaatsvinden van de overleggen.

Eind 2024 is de actualisatie van het Arbobeleid als instemmingsaanvraag naar de OR gegaan. De reactie en besluitvorming volgen in 2025. Zoals gebruikelijk zal de OR schriftelijk reageren en eventuele punten ter aanscherping of aanpassing meegeven. Op basis hiervan neemt de DR een schriftelijk uitvoeringsbesluit, waarin de punten van de OR worden geadresseerd. Naast dit formele traject is in de Commissie Sociaal Beleid in 2024 de leefkrachtscan (opzet en uitkomsten) geagendeerd en besproken. Tot slot is er jaarlijks een gesprek tussen de externe arbodienst en Menzis, waaraan ook een delegatie van de OR deelneemt. Tijdens dit gesprek worden onder andere de cijfers rondom inzetbaarheid en verzuim gedeeld en besproken.

Een ander proces om met medewerkers te overleggen, is het medewerkersonderzoek. Jaarlijks (of desgewenst vaker) ontvangen medewerkers een enquête over het algehele beleid binnen de organisatie, specifieke elementen uit het beleid (bijvoorbeeld thuiswerken) en het welzijn van de medewerkers. Tot slot worden bij grote(re) veranderingen ad hoc overleggen gevoerd met betrokkenen. Onderling voeren leidinggevenden en medewerkers met elkaar *'Het Goede Gesprek'*, hebben collega's werkoverleggen en zijn er in lijn met het agile werken vele afstemmingsmomenten over de inhoud van het werk. De inhoud van *'Het Goede Gesprek'* is bestemd voor de leidinggevende en de medewerker. Op die inhoud worden geen centrale analyses gedaan. Wel wordt gemonitord hoe vaak deze gesprekken worden vastgelegd.

Bij Menzis hebben we momenteel geen Global Framework Agreement (GFA) of andere formele overeenkomsten met werknemersvertegenwoordigers met betrekking tot de mensenrechten van onze medewerkers.

Impactherstel en klachtenkanalen voor medewerkers

Medewerkers kunnen met vragen of opmerkingen terecht bij de collega's van de MenO-servicedesk, hun leidinggevende, HR business partner of (wanneer het niet alleen hun eigen positie betreft) de OR. Daarnaast hebben we bij Menzis vertrouwenspersonen (zowel intern als extern) en regelingen waar iedereen die voor Menzis werkzaam is een beroep op kan doen, zoals de *'Regeling onderzoek en afhandeling incidenten integriteit'* en de *'Regeling melden van een misstand'*. Deze regelingen lichten we verder toe in hoofdstuk G1.

Indien het om een klacht over ongewenste omgangsvormen gaat, dan kan een medewerker die bij Menzis in dienst is zich wenden tot de Klachtencommissie. Gaat het om beloningsvraagstukken of consequenties die samenhangen met een specifieke situatie, dan kunnen klachten/bezwaren ook ingediend worden bij de Commissie Sociaal Plan, de Commissie Functiewaardering of (op grond van de cao) of de Permanente Commissie. Medewerkers kunnen de contactpersonen en regelingen vinden op het intranet van Menzis.

Er is geen systematische monitoring van het klachtenproces. Per casus volgt een advies of reactie naar de organisatie (i.c. RvB), waarna opvolging plaatsvindt.

Wij evalueren niet of medewerkers bekend zijn met de hierboven beschreven klachtenprocedure of vertrouwen hebben in deze procedure. Wel is in het medewerkersonderzoek de volgende vraag opgenomen: *'Ik weet waar ik terecht kan op het moment dat ik te maken heb met ongewenst gedrag.'*

Acties

Menzis beschikt over een uitgebreid standaardrepertoire aan acties die ieder jaar doorlopend worden ingezet om een positieve bijdrage te leveren aan de mentale en fysieke vitaliteit en gezondheid en het werkgevoel van onze medewerkers. Hiermee streven we ernaar het risico op ziekteverzuim te verminderen en onze medewerkers te behouden.

Bij Menzis vinden we het belangrijk dat degenen die werkzaamheden voor Menzis verrichten dat in een goede werkomgeving kunnen doen, ongeacht of dat thuis is of op kantoor. Voor de thuissituatie stellen we een budget ter beschikking voor thuiswerkfaciliteiten en kan men een bureau en/of bureaustoel van Menzis krijgen. Op iedere kantoorlocatie is een koffiebar aanwezig en bieden we gratis fruit aan.

Op ons intranet is een pagina beschikbaar met uitleg en tips over gezondheid en vitaliteit. Deze 'leefkrachtsite' behandelt maandelijks een ander thema. De zorgverzekering voor eigen medewerkers (dus niet voor ingehuurd personeel of uitzendkrachten) biedt een extra aanbod op het gebied van fysiotherapie en leefstijladvies. Daarnaast beschikken we over een jaarlijks budget ter verbetering van de vitaliteit van onze medewerkers. Dit budget wordt onder andere gebruikt voor het aanbieden van de griepvaccinatie en de kosten van de Sterk-in-je-werk-weken. Het doel van deze weken is mede om vitaliteit te stimuleren van iedereen die voor Menzis werkt.

In de zomer van 2024 kregen de eigen medewerkers de gelegenheid om deel te nemen aan een leefkrachtscan. Feitelijk is dit een uitgebreid Periodiek Medisch Onderzoek (PMO), bestaande uit een uitgebreide vragenlijst vooraf, een lichamelijke onderzoek en een gesprek met een vitaliteitscoach.

Tot slot is er vanaf oktober 2024 een nieuwe cao van kracht voor de duur van twee jaar. Hierin is onder andere het recht op het opnemen van mantelzorgverlof uitgebreid en is er specifieke aandacht voor vrouwengezondheid.

In aanvulling op deze doorlopende activiteiten is in 2024 één extra activiteit ingezet die de vitaliteit en gezondheid van medewerkers positief kan beïnvloeden. Deze activiteit hebben we in onderstaande tabel samengevat.

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten	Onderzoek hybride werken: De uitvoering van een verdiepend onderzoek naar de ervaringen rondom hybride werken. Dit is een breed onderzoek, waarin ook de gezondheidsaspecten en ervaringen rondom het hybride werken worden bevestigd. Het is een eenmalig onderzoek. We nemen hieraan deel, omdat uit ons jaarlijkse medewerkersonderzoek in 2024 een groot verschil bleek tussen de tevredenheid van onze medewerkers over het thuiswerken respectievelijk het op kantoor werken.
Reikwijdte van acties	Eigen medewerkers Menzis
Tijdshorizon	Kwartaal 4 2024 - kwartaal 1 2025
Doelstelling	Er is geen doelstelling gekoppeld aan deze actie, omdat het onderzoek een verdiepend onderzoek is naar de achtergronden van het grote verschil in waardering tussen het thuiswerken en het op kantoor werken. De resultaten van dit onderzoek kunnen mogelijk leiden tot vervolgacties. Afhankelijk van deze vervolgacties zal worden bepaald of er doelstellingen aan verbonden worden.

De effectiviteit van deze acties wordt per geval bekeken. Zo worden de uitkomsten van de leefkrachtscan en het onderzoek naar hybride werken op Menzis-niveau geëvalueerd. Deze uitkomsten zijn input voor vervolgacties. Het proces om risico's gerelateerd aan onze medewerkers te beheersen, is in 2024 onderdeel van het algemeen risicomanagementproces.

Doelstellingen

Bij Menzis hebben we drie termijngeladen en resultaatgerichte doelen geformuleerd, waarvan er twee op het gebied van ziekteverzuim (gezondheid) en één meer thuis hoort bij het thema 'vitaliteit'. Deze doelstellingen passen bij de doelstellingen van het Arbo- en verzuimbeleid om inzetbaarheid, productiviteit en leefkracht te vergroten.

Inzetbaarheidspercentage (ziekteverzuim)

Meetbare doelstelling	Het inzetbaarheidspercentage voor 2024 is hoger dan 95,3%.
Reikwijdte	De doelstelling heeft betrekking op de inzetbaarheid van de eigen medewerkers van Menzis.
Toepassingsperiode	De doelstelling heeft betrekking op kalenderjaar 2024.
Methodologie en aannames	Deze doelstelling is bepaald op basis van de monitoring die Menzis al jaren uitvoert op het verzuim en hetgeen uit een benchmark naar voren is gekomen. Er zijn geen aanvullende aannames gedaan.
Hoe zijn belanghebbenden betrokken bij het vaststellen van de doelstelling	Er zijn geen belanghebbenden betrokken bij het vaststellen van de doelstelling.
Prestaties	94,24%

De verzuimfrequentie (ziekteverzuim)

Meetbare doelstelling	De verzuimfrequentie voor 2024 is < 1.
Reikwijdte	De doelstelling heeft betrekking op de inzetbaarheid van de eigen medewerkers van Menzis.
Toepassingsperiode	De doelstelling heeft betrekking op kalenderjaar 2024.
Methodologie en aannames	Deze doelstelling is bepaald op basis van de monitoring die Menzis al jaren uitvoert op het verzuim en hetgeen uit een benchmark naar voren is gekomen. Een lage verzuimfrequentie is een sterke indicatie voor een hoge vitaliteit en een goede gezondheid. Er zijn geen aanvullende aannames gedaan.
Hoe zijn belanghebbenden betrokken bij het vaststellen van de doelstelling	Er zijn geen belanghebbenden betrokken bij het vaststellen van de doelstelling.
Prestaties	0,7

Omdat beide doelstellingen worden beïnvloed door van externe factoren (bijvoorbeeld griepgolf en thuissituatie) en medische factoren die buiten de invloedssfeer van Menzis liggen, is het slechts in beperkte mate mogelijk om op deze cijfers te sturen. Daarom stellen wij geen basisjaar vast.

Vitaliteit

Meetbare doelstelling	De score in het medewerkersonderzoek op de stellingen <i>'ik ervaar een goede balans tussen werk en privé'</i> en <i>'op mijn werk voel ik me fit en energiek'</i> is gemiddeld minimaal een 7. Het gaat om een absoluut cijfer.
Reikwijdte	De doelstelling heeft betrekking op alle eigen medewerkers en uitzendkrachten, die bij aanvang van de onderzoeksperiode minimaal drie maanden werkzaam zijn.
Basiswaarde	7,4
Basisjaar	2024
Toepassingsperiode	De doelstelling heeft betrekking op kalenderjaar 2024.
Methodologie en aannames	Het gemiddelde cijfer is gebaseerd op basis van de eigen ervaringen van Menzis. Er zijn geen aanvullende aannames gedaan.
Hoe zijn belanghebbenden betrokken bij het vaststellen van de doelstelling	Er zijn geen belanghebbenden betrokken bij het vaststellen van de doelstelling.
Prestaties	In 2024 is het medewerkersonderzoek uitgevoerd in de periode van 8 tot en met 22 april 2024. 1.157 medewerkers hebben meegedaan (87,3% van het totaal aantal ondervraagde medewerkers). Op de stelling <i>'ik ervaar een goede balans tussen werk en privé'</i> scoorde Menzis een 7,6. Op de stelling <i>'op mijn werk voel ik me fit en energiek'</i> scoorde Menzis een 7,1, wat tot een gemiddelde van (afgerond) een 7,4 leidt.

Informatie over de medewerkers

In deze paragraaf geven wij inzicht in de kenmerken van de medewerkers die in dienst zijn van Menzis. In onderstaande tabellen hebben we de splitsing tussen mannen en vrouwen (c.q. niet-mannen) in aantallen (head count) weergegeven, dus niet in fte.

Gender:	Aantal eigen medewerkers
Man	523
Vrouw (c.q. niet-man)	763
Overig	0
Niet gerapporteerd	0
Werknemers totaal	1.286

2024				
Man:	Vrouw (c.q. niet-man):	Overig:	Niet-vermeld:	Totaal:
Aantal medewerkers (totale aantal)				
523	763	o	o	1.286
Aantal vaste medewerkers (totale aantal)				
487	694	o	o	1.181
Aantal tijdelijke medewerkers (totale aantal)				
36	69	o	o	105
Aantal oproepkrachten (totale aantal)				
o	o	o	o	o

2024			
Locatie Enschede:	Locatie Groningen:	Locatie Wageningen:	Totaal
Aantal medewerkers (totale aantal)			
473	386	427	1.286
Aantal vaste medewerkers (totale aantal)			
432	347	402	1.181
Aantal tijdelijke medewerkers (totale aantal)			
41	39	25	105
Aantal oproepkrachten (totale aantal)			
o	o	o	o

Gegevens personeel over heel 2024:	Aantal medewerkers:	Percentage:
Totale personeelsverloop medewerkers (vrijwillig, ontslag, pensioen, overlijden)	140	10,8 %

Alle eigen werknemers, uitzendkrachten en ingehuurd medewerkers zijn geregistreerd in een personeelsinformatiesysteem. Met deze rapportage, die opgevraagd wordt door Beheer MenO, is er inzicht in alle geregistreerde medewerkers, hun geslacht, standplaats en aard van het dienstverband (bepaalde of onbepaalde tijd). Deze rapportage uit het systeem is voorgeprogrammeerd op de juiste instellingen voor deze rapportage. Bij de wijze van berekenen hebben we geen gebruik gemaakt van aannames en zijn er geen tekortkomingen.

Ook elke medewerker die in 2024 bij Menzis in dienst was, maar dit op enig moment in 2024 niet meer was, hebben we in dezelfde analyse - en dus rapportage - meegenomen.

Aanvullend op bovenstaande rapportage van het aantal medewerkers werkzaam per einde van het boekjaar is in de toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2024 het gemiddelde aantal fte inclusief uitsplitsing per waardeestroom opgenomen.

Het uitgangspunt binnen Menzis is dat een medewerker eerst voor bepaalde tijd wordt aangenomen, zodat beide partijen kunnen bezien of de samenwerking succesvol verloopt. Zo ja, dan wordt - indien er verder geen bijzondere omstandigheden zijn - de arbeidsovereenkomst na afloop van de looptijd omgezet naar een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

Cao-dekkingsgraad en sociale dialoog

Menzis is een organisatie die uitsluitend vanuit Nederland werkzaam is. We hebben geen bedrijfslocaties buiten Nederland, waardoor uitsluitend de Nederlandse wetgeving (boek 7 BW, WOR, Arbowetgeving etc.) relevant is, alsmede de op Nederland betrekking hebbende Europese regelgeving (EVRM). Daarnaast passen we de cao (cao voor de zorgverzekeraars) toe.

De onderstaande tabel toont het percentage medewerkers onder de cao en het aantal medewerkers vertegenwoordigd door werknemersvertegenwoordigers.

Collectieve onderhandeling en sociale dialoog over 2024:	Percentage:
Percentage van het aantal eigen medewerkers dat onder een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) valt	100%
Percentage van het aantal eigen medewerkers dat vertegenwoordigd wordt door werknemersvertegenwoordigers*	100%

* Gezien de aanwezigheid van een OR binnen Menzis, worden alle medewerkers vertegenwoordigd door een werknemersvertegenwoordiging.

Werkomstandigheden in de zorg (S2)

Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking met strategie en businessmodel

De druk op zorgpersoneel is hoog door een krappe arbeidsmarkt en een hoog ziekteverzuim. Voldoende capaciteit is essentieel om aan de zorgplicht te voldoen. De huidige werkwijze binnen het zorgstelsel biedt niet die benodigde capaciteit. Bij Menzis zetten we in op duurzame transformatie van de zorg om de werkdruk te verlagen en zorgprocessen efficiënter en digitaal te maken.

In dit hoofdstuk spreken we over zorgpersoneel binnen de Zvw. Mocht het gaan over zorgpersoneel Wlz, dan noemen we dat specifiek.

Vanuit de DMA blijkt dat het thema '*werkomstandigheden in de zorg*' speelt bij zorgaanbieders waarbij wij zorg inkopen. We hebben de volgende impacts gedefinieerd:

- **Positief:** Door in te zetten op duurzame transformatie van de zorg, met als doel werkdruk verlagen en zorgprocessen efficiënter inrichten en verder digitaliseren, dragen we vanuit Menzis bij aan het toekomstbestendig organiseren van zorg.
- **Negatief:** Als in koper van zorg en door de spanning die ontstaat door de prijsdruk op de zorgkosten, hebben we vanuit Menzis invloed op de werkomstandigheden in de zorg.

Door de toenemende zorgvraag zonder een gelijktijdig stijgend aanbod van zorgpersoneel (onder andere vanwege de ervaren hoge werkdruk) is de verwachting dat de werkdruk en arbeidsmarktcrapte steeds verder toeneemt. Hierdoor komt de zorgplicht onder druk te staan. Uitval van zorgpersoneel wordt opgevangen door duurdere invalkrachten. Daarnaast kan uitstel van zorg leiden tot een grotere zorgbehoefte, waardoor de zorgkosten nog verder oplopen.

De impact van de werkomstandigheden in de zorg staat in verbinding met de strategie van Menzis onder de pijler '*regie in de regio*' en met de zorginkoop zoals beschreven in ons businessmodel. De beschreven impacts en risico's tonen aan dat er een zekere afhankelijkheid is van zorgpersoneel en dat dit thema invloed heeft op onze zorginkoop en daarnaast ook het thema 'toegang tot zorg' beïnvloedt. Via het IZA, dat effect heeft op ons eigen zorginkoopbeleid, werken we aan dit thema. Meer informatie hierover wordt gerapporteerd onder de hoofdstukken '*beleid*' en '*acties*'.

De verwachte tijdshorizon van de impact is middellang tot lange termijn.

De doelgroepen die impact ondervinden, zijn medewerkers die werkzaam zijn bij Zvw zorgaanbieders waarmee Menzis aan duurzame transformatieprojecten samenwerkt. Dit omvat zowel Personeel in Loondienst (PIL) en Personeel Niet in Loondienst (PNIL) bij de zorgaanbieders, zoals onderaannemers. Hoger opwaarts in de waardeketen hebben we ook te maken met personeel bij leveranciers en producenten. Echter, wij focussen ons eerst op zorgaanbieders en nemen we dit personeel niet mee in de rapportage. We erkennen dat er knelpunten kunnen zijn bij deze partijen en streven ernaar in volgende rapportages hier nader op in te gaan.

Zorgpersoneel kan vanwege bepaalde kenmerken bijzonder kwetsbaar zijn voor negatieve gevolgen van de werkomstandigheden. Op dit moment is er nog geen diepgaande analyse uitgevoerd om deze groepen te definiëren. In de komende periode zullen we daarom, samen met ZN, een specifiekere definitie van groepen die bijzonder kwetsbaar zijn voor deze negatieve gevolgen nader uitwerken.

Als Menzis erkennen we de negatieve impact binnen werkomstandigheden in de toeleveringsketen in de zorg in Nederland.

Op dit moment hebben we vanuit Menzis nog geen specifieke doelgroepen (werknemers) met bijzondere kenmerken, contexten of activiteiten geïdentificeerd, die een groter risico lopen om schade te ondervinden.

We hebben geen materiële risico's en kansen geïdentificeerd, die specifiek van toepassing zijn op bepaalde doelgroepen (werknemers). Alle geïdentificeerde risico's en kansen zijn van algemene aard en van invloed op alle werknemers in de waardeketen.

Beleid

Omdat 'werkomstandigheden in de zorg' een nieuw thema is voor Menzis, hebben we nog geen specifiek beleid ontwikkeld. We zijn echter toegewijd aan het Integraal Zorgakkoord (IZA), waarin afspraken over dit thema zijn opgenomen. Het IZA wordt hieronder verder toegelicht. Daarnaast werken we aan initiatieven om onnodige zorg te voorkomen.

Belangrijkste inhoud van beleid en relatie tot IRO's	In het IZA hebben partijen afspraken gemaakt met betrekking tot de inzet van PNIL. Deze afspraken zijn gericht op het bevorderen van goed werkgeverschap en het aantrekkelijker maken van loondienst, mede gericht op het reduceren van de werkdruk bij personeel in loondienst. Zorginkopers streven naar het verlagen van de administratieve regeldruk, en arbeidsbesparende zorg via digitalisering en innovatie. De implementatie van het IZA wordt geregeld door middel van specifieke beleidsstukken.
Monitoringproces van beleid	Beleid wordt door beleidsmedewerksters geschreven. Er zijn geen richtlijnen hoe monitoring plaats moet vinden.
Reikwijdte	Het IZA heeft betrekking op al het personeel werkzaam bij Nederlandse zorgaanbieders.
Verantwoordelijkheid (hoogste niveau binnen de organisatie)	De Raad van Bestuur van Menzis is verantwoordelijk voor de implementatie van het IZA en het naleven van de afspraken in de organisatie.
Indien van toepassing, overwegingen van belangrijkste belanghebbenden.	Het IZA is samengesteld in overleg met alle partijen in het zorgveld onder regie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), waarbij de belangen van personeel in de waardeketen werkzaam bij Nederlandse zorgaanbieders zijn meegenomen.
Indien van toepassing, beschikbaarheid van beleid voor belanghebbenden.	Het IZA is publiekelijk beschikbaar via de internetpagina's van de Rijksoverheid.

Voor personeel dat werkzaam is bij Nederlandse zorgaanbieders bestaat er geen risico op kinderarbeid of op gedwongen arbeid. De bestaande Nederlandse wetgeving biedt brede bescherming aan personeel in de waardeketen, die in Nederland werken, tegen schendingen van mensenrechten. Om deze reden hebben we geen aanvullend mensenrechtenbeleid gericht op zorgpersoneel en doen wij geen aanvullende toezeggingen op het gebied van mensenrechten. Er zijn geen processen om de naleving van internationale richtlijnen (UN guiding principles (UNGP's) of OESO-richtlijnen) te monitoren.

Processen om met zorgpersoneel te overleggen over impacts

Zorgpersoneel wordt bij het opstellen van het IZA en cao-afspraken vertegenwoordigd via de beroepsverenigingen (onder andere V&VN), brancheverenigingen en vakbonden. Overleg vindt indirect plaats met vertegenwoordiging. Branchepartijen bestaan uit meerdere veldpartijen en vormen daarom voldoende afspiegeling van de sector en biedt voldoende inzicht in de waardeketen. Actielijnen uit het IZA die betrekking hebben op de arbeidsmarkt worden eveneens in samenspraak met de beroeps- en branchevereniging uitgewerkt. De exacte frequentie van deze overleggen kan verschillen per organisatie en situatie. Vaak worden er ook tussentijdse bijeenkomsten georganiseerd om de voortgang te bespreken en eventuele knelpunten aan te pakken.

De RvB is verantwoordelijk dat deze uitkomsten van de overleggen landen binnen Menzis. Dit doen zij onder andere door hun verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen van een visie op lange termijn waardecreatie en het bepalen van een daarbij passende strategie. Bij deze ontwikkelingen wordt aandacht besteed aan verschillende aspecten, waaronder kansen en risico's en de belangen van stakeholders, waar het bovengenoemde overleg onder valt.

We hebben nog geen kanalen/processen ingericht om in overleg te gaan met zorgpersoneel.

Herstelprocessen voor negatieve impacts en kanalen voor zorgpersoneel om zorgen kenbaar te maken

Er is geen sprake van dat we vanuit Menzis voor de negatieve impact herstelprocessen verzorgen, omdat in Nederland sprake is van een goed ontwikkelde wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsomstandigheden en toezicht op deze wet- en regelgeving. We hebben geen kanalen vastgesteld om zorgen, door zorgpersoneel geuit, kenbaar te maken.

Acties

Binnen ZN-verband worden een aantal acties uitgezet om bij te dragen aan het thema werkomstandigheden in de zorg. In onderstaande tabel hebben we de acties van ZN beschreven.

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten

Ten behoeve van het verminderen van de regeldruk toetsen de zorgverzekeraars alle nieuwe regelgeving aan het uitgangspunt '*zinnig en radicaal simpel*'. Zinnig is wat bijdraagt aan betaalbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van zorg. Radicaal simpel betekent dat we voor de professional zo eenvoudig mogelijke oplossingen kiezen, die bijdragen aan professionele autonomie, vakmanschap en werkplezier.

In het kader van arbeidsbesparende zorg maken zorgverzekeraars in de zorginkoopcontracten met zorgaanbieders inhoudelijk passende afspraken over het aanbod en de inzet van gebruiksvriendelijke hybride zorg. En maken zij afspraken over hoe de benodigde transformatie wordt gerealiseerd.

Zorgverzekeraars streven naar verbetering van de arbeidsmarkt. Ze lobbyen voor landelijk beleid om de arbeidsmarkt (tekorten) te bevorderen en nemen actief deel aan landelijke programma's en overlegstructuren, zoals binnen de huisartsenzorg bij het Actieplan Werkdruk in de ANW. Daarnaast normeren ze via gezamenlijke inkoopvoorwaarden en stimuleren ze het onderling delen van goede initiatieven, zodat deze initiatieven onder de aandacht kunnen worden gebracht van hun contractpartners.

Reikwijdte van acties	Al het personeel werkzaam bij of ingehuurd door Nederlandse zorgaanbieders.
Tijdshorizon	Middellange termijn (1-5 jaar).
Indien van toepassing: huidige en toekomstige toegewezen financiële en andere middelen.	De implementatie van bovenstaande acties vereisen geen significante en additionele operationele uitgaven en/of kapitaaluitgaven en worden bekostigd uit de reguliere bedrijfsvoering.
Doelstelling	Er is geen doelstelling aan deze actie gekoppeld, omdat het een nieuw thema betreft dat ook door ZN wordt opgepakt. Er is nog geen inzicht in het tijdspad waarin een doelstelling voor deze actie geformuleerd kan worden.

Aanvullend hebben we vanuit Menzis acties opgezet voor het behalen van positieve impacts voor zorgpersoneel. Een voorbeeld van een actie is de Pilot ESS in Twente. Hier hebben we de ambitie om de werkdruk te verlagen en het doorverwijzen van patiënten naar de juiste zorgaanbieder. Gezondheid, veiligheid en welzijn van zorgpersoneel wordt beïnvloed door vele aspecten, waardoor het niet mogelijk is om de effectiviteit van de genoemde acties te beoordelen. Het proces om knelpunten te identificeren en te bepalen welke maatregelen nodig en passend zijn, bestaat uit overleg met beroepsverenigingen, brancheverenigingen en vakbonden onder regie van het ministerie van VWS om knelpunten en acties te identificeren. De maatregelen zijn vormgegeven in het IZA.

Zoals eerder genoemd, is dit thema nieuw voor ons. Daarom hebben wij voor dit jaar geen specifieke maatregelen of acties geïmplementeerd om te voorkomen dat onze eigen werkwijzen materiële negatieve impacts op zorgpersoneel in de waardeketen veroorzaken, of daaraan bijdragen.

Er worden transformatiemiddelen (van grote omvang, honderden miljoenen euro's) vanuit het IZA door zorgverzekeraars aan zorgaanbieders beschikbaar gesteld, die benut kunnen worden om het IZA uit te voeren. Daarmee kan de noodzakelijke zorgtransformatie naar arbeidsbesparende, passende zorg te gerealiseerd en/of versneld worden. Naast het IZA doen we vanuit Menzis momenteel geen aanvullende financiële bijdrage, maar we blijven ons wel inzetten voor andere vormen van ondersteuning.

Zoals benoemd hebben we geen mensenrechtenbeleid aanvullend op de Nederlandse wetgeving, gericht op zorgpersoneel en doen wij geen aanvullende toezeggingen op het gebied van mensenrechten. Wel gaan wij onderzoeken hoe wij kunnen verklaren over signalen en mogelijke meldingen van mensenrechtproblemen en -incidenten met betrekking tot het zorgpersoneel dat in de waardeketen werkzaam is bij zorgaanbieders in Nederland.

Doelstellingen

Omdat dit een nieuw thema is voor ons, hebben we voor 2024 geen doelstellingen geformuleerd. We committeren ons aan de toekomstige doelstellingen die binnen ZN-verband worden vastgesteld. We hebben nog geen zicht op het tijdspad waarin deze doelstellingen geformuleerd kunnen worden.

Toegang tot zorg (S4)

Dit hoofdstuk bestaat uit drie subhoofdstukken: Toegang tot zorg, toegang tot diensten (Zvw) en toegang tot diensten (Wlz).

Toegang tot zorg (S4a)

Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking met strategie en businessmodel

Toegang tot zorg betreft primair de invulling van onze zorgplicht via het maken van inkoopafspraken met zorgaanbieders. Daarnaast betreft het ook de duurzame verandering in het zorgveld om de juiste zorg op de juiste plek te realiseren. Onze focus ligt hierbij op het toegankelijk houden van de zorg en op het samen slimmer organiseren van zorg. We sturen in het zorgveld op het voldoen aan onze zorgplicht.

Volgens de Zvw is iedereen die in Nederland woont of werkt, verplicht een basiszorgverzekering af te sluiten. Iedereen die een basisverzekering heeft afgesloten, is automatisch verzekerd van langdurige zorg. We definiëren zorggebruikers als alle personen die in Nederland wonen of werken en gebruik maken van de zorginfrastructuur en -faciliteiten. Binnen deze groep van zorggebruikers verstaan wij onder verzekerden de personen in Nederland die een zorgverzekering bij Menzis hebben afgesloten. Menzis is marktleider in de provincie Groningen en grote delen van Gelderland en Overijssel. De marktleider wordt bepaald door het aantal verzekerden per gemeente. Menzis Zorgkantoor regelt de langdurige zorg voor iedereen in de regio's Groningen, Twente of Arnhem. Onder de Wlz-zorggebruiker verstaan wij: personen, wonend in de zorgregio's Arnhem, Groningen en Twente, met een (toekomstige) Wlz-indicatie of hun vertegenwoordigers (bijvoorbeeld naasten, mantelzorgers, curatoren of bewindvoerders). Dit zijn zowel Wlz-zorggebruikers met zorg in natura (ZIN) als personen met een persoonsgebonden budget (pgb).

Vanuit de DMA blijkt dat het thema 'toegang tot zorg' thema speelt bij verzekerden, inwoners van de regio's, samenleving en bij de zorginkoop aan de zorgaanbiederskant.

We hebben twee positieve effecten geïdentificeerd, die voortkomen uit inspanningen om de zorg te verbeteren:

- Door regie te pakken en daadwerkelijke transformatie van het zorglandschap te realiseren, wordt duurzaam toegankelijke zorg voor onze verzekerden en de inwoners in de Menzis-regio's gewaarborgd;
- Door zorg van hoge kwaliteit in te kopen, kunnen verzekerden en Wlz-zorggebruikers rekenen op de best mogelijke zorg op het moment dat het nodig is.

Vanuit Menzis werken we aan een gezonder Nederland en toekomstbestendige zorg voor iedereen. Om de zorg voor onze verzekerden in de Zvw en de inwoners die zorg vanuit Wlz ontvangen van hoge kwaliteit, toegankelijk en betaalbaar te houden, zetten we in op zorgtransformatie. Dit omvat onder andere zorginnovatie, gegevensuitwisseling, regionale focus, regionale samenwerkingsverbanden, transformatieplannen voor passende zorg en langer thuis wonen.

We richten het zorginkoopbeleid voor de Zvw en de inkoop voor de Wlz hierop in. Daarnaast hebben we langdurige samenwerkingsverbanden en zijn we betrokken bij het IZA, WOZO en GALA. Onze ambitie om wachttijden te verkorten, is nauw verbonden met het inkoopbeleid. Dit beleid lichten we verder toe in het onderdeel 'Beleid'.

Echter, er is ook een risico verbonden aan deze transformatie. Als de veranderingen in het zorgveld niet voldoende worden doorgevoerd, kunnen we vanuit Menzis mogelijk niet voldoen aan onze zorgplicht. Dit zou onze rol als zorgverzekeraar onder druk kunnen zetten en kan zelfs leiden tot represailles van toezichthouders. Door te focussen op passende zorg, het transformeren naar duurzame en toegankelijke zorg, wordt er minder (onnodige) zorg verleend. Dat leidt tot betere toegankelijkheid en minder zorgkosten (afvlakking van de premiestijging en beschikbaarheid van zorg).

De genoemde impacts en risico's zijn verbonden met onze strategie onder pijler 'Regie in de regio' en ons bedrijfsmodel. Toegang tot zorg is een belangrijk thema, omdat dit primair betrekking heeft op de invulling van onze zorgplicht. We blijven ons inzetten voor duurzaam toegankelijke zorg door de zorg slimmer te organiseren en wachttijden te verkorten. Dit doen we onder andere door het bevorderen van digitale zorg en zorginnovaties. Daarnaast blijven we nauw samenwerken met zorgaanbieders, gemeenten en andere partners om passende zorg te bieden. Dit helpt om de zorg toegankelijk te houden voor alle inwoners, vooral in onze zorgkantoorregio's.

De verwachte tijdshorizon van de impacts en risico's is continu.

Wij bieden geen producten aan die schadelijk zijn voor de mens. Het recht op privacy, bescherming van persoonsgegevens en non-discriminatie wordt gewaarborgd voor zorggebruikers van zowel de verzekerden als Wlz-zorggebruiker. Dit houdt in dat we persoonlijke gegevens veilig bewaren en dat we iedereen gelijk behandelen, ongeacht hun achtergrond. Daarnaast hebben verzekerden en Wlz-zorggebruikers toegang tot nauwkeurige en toegankelijke informatie over de producten en diensten die zij gebruiken. Dit omvat bijvoorbeeld medische voorlichting en medicatie-handleidingen, zodat zij weloverwogen beslissingen kunnen nemen over hun gezondheid en medicatiegebruik.

Mensen met een verminderde gezondheid, beperkte gezondheidsvaardigheden, een lage sociaaleconomische status (SES)/financieel kwetsbaren, taalbarrière of digitaal niet vaardig en ouderen, zijn bijzonder kwetsbaar voor de impact van marketing- en verkoopstrategieën. In de komende periode zullen we in ZN-verband een duidelijkere definitie uitwerken van groepen die bijzonder kwetsbaar zijn voor de negatieve gevolgen van marketing- en verkoopstrategieën van zorgverzekeraars.

Beleid

Het ministerie van VWS is verantwoordelijk voor het vaststellen van het landelijke beleid in wet- en regelgeving met betrekking tot de zorg. De volgende wet- en regelgeving schetst het kader van het zorginkoopbeleid van Menzis, die de materiële impacts en risico beheersen.

De Zvw is een belangrijke wet, die verschillende elementen omvat om de toegang van de zorg te waarborgen. De Zvw omvat onder andere zorgplicht. Als zorgverzekeraar hebben wij de verplichting om zorg binnen een redelijke tijd en afstand beschikbaar te stellen aan verzekerden wanneer/zolang zij zorg nodig hebben. Ook de mensen die geen zorgverzekering betalen, zijn verzekerd en hebben toegang tot zorg. Daarnaast biedt de zorgtoeslag een compensatie voor de zorgpremie voor huishoudens met kleine beurzen, waarmee tevens de toegankelijkheid van de zorg wordt gewaarborgd.

Op basis van de Wlz heeft iedere verzekerde met een indicatiestelling recht op langdurige zorg. De indicatiestelling wordt geborgd door het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Daarnaast heeft Menzis, als zorgkantoor, een zorgplicht vanuit de Wlz. Dit betekent dat Menzis verantwoordelijk is voor het inkopen van voldoende en verantwoorde zorg voor verzekerden binnen hun regio.

Naast de wet- en regelgeving worden er ook periodiek convenanten en programma's gesloten tussen de overheid, zorgverzekeraars en andere betrokken partijen. Deze akkoorden (IZA en GALA en WOZO) dienen om aanvullende afspraken te maken over kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van de zorg binnen zowel de Zvw als de Wlz. 13 partijen hebben het IZA ondertekend.

De uitwerking van het landelijke beleid en de afspraken in wet- en regelgeving, akkoorden en programma's zijn opgenomen in ons zorginkoopbeleid. Dit beleid bepaalt hoe wij de zorg organiseren en welke zorg wij vergoeden en onder welke voorwaarden. Dit beleidsstuk lichten we nader toe in onderstaande tabellen.

Zvw

Belangrijkste inhoud van beleid en relatie tot IRO's

Ons inkoopbeleid Zvw staat in het teken van samenwerken aan toekomstbestendige zorg door zorgtransformatie te bevorderen. We zetten ons in om de zorg voor onze verzekerden van hoge kwaliteit, toegankelijk en betaalbaar te houden en door het slimmer organiseren van de zorg draagt dat bij aan de kostenbeheersing. We streven naar een zorgsysteem van de toekomst, in lijn met het IZA.

De belangrijkste onderdelen van het beleid die aansluiten op dit thema zijn:

- Toegankelijke en betaalbare zorg:
We streven ernaar de zorgkosten beheersbaar te houden en tegelijkertijd de kwaliteit van de zorg te waarborgen.
- Waardegerichte Zorg:
De zorg die we inkopen moet waarde toevoegen voor verzekerden. Dit houdt in dat de zorg meetbaar en wetenschappelijke onderbouwd moet zijn en dat de juiste prijs wordt betaald om de zorg betaalbaar te houden.

Monitoringproces van beleid

Contractmanagement is het middel om zowel het beleid als de effectiviteit ervan te monitoren. Deze onderwerpen worden momenteel voornamelijk besproken in afstemmingsoverleggen.

Reikwijdte	<p>Ons zorginkoopbeleid heeft een brede reikwijdte en omvat verschillende zorgsoorten en thema's.</p> <p>Zvw landelijk: Verschillende zorgsoorten waaronder huisartsenzorg, paramedische zorg, medische-specialistische zorg, geestelijke gezondheidszorg (GGZ), wijkverpleging en farmaceutische zorg.</p> <p>We sluiten specifieke zorgvormen uit die niet voldoen aan minimumeisen of niet bijdragen aan onze strategische doelen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorg die niet voldoet aan de stand van wetenschap en praktijk: Behandelingen die niet bewezen effectief zijn, komen niet in aanmerking voor vergoeding. • Onnodige of overbodige zorg: Zorg die als onnodig of overbodig wordt beschouwd, zoals niet-medisch noodzakelijke zorg of waarvoor goedkopere en even effectieve alternatieven beschikbaar zijn, wordt uitgesloten. • Specifieke behandelingen: Bepaalde behandelingen, zoals cosmetische ingrepen of alternatieve behandelingen die niet als medisch noodzakelijk worden beschouwd, worden uitgesloten als ze niet bijdragen aan onze strategische doelen. <p>Deze uitsluitingen helpen ons om de kwaliteit van de zorg te waarborgen en de zorgkosten beheersbaar te houden.</p>
Verantwoordelijkheid (hoogste niveau binnen de organisatie)	<p>De directeur Zorg & Gezondheid is eindverantwoordelijk binnen de Waardestroom Zorg en daarmee voor het zorginkoopbeleid. Het afdelingshoofd Zorgbeleid en Medisch Advies is verantwoordelijk voor de totstandkoming van het beleid.</p>
Externe standaarden of toezeggingen	<p>We geven invulling aan de eisen die de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ten aanzien van de zorgplicht van zorgverzekeraars heeft benoemd door verschillende maatregelen en initiatieven te implementeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wachtlijstbemiddeling: We bieden wachtlijstbemiddeling aan om verzekerden te helpen sneller toegang te krijgen tot zorg. • Regionale samenwerking: We werken nauw samen met regionale zorgaanbieders om de zorgvraag en het zorgaanbod beter op elkaar af te stemmen. • Proactieve zorginkoop: We voeren een proactief zorginkoopbeleid, waarbij duidelijke afspraken gemaakt worden met zorgaanbieders over de levering van zorg en monitoring van het naleven ervan.

-
- **Innovatieve zorgoplossingen:**
We stimuleren het gebruik van digitale zorgoplossingen om de zorg toegankelijker en efficiënter te maken. Dit helpt wachttijden te verkorten en de zorgkwaliteit te verbeteren.
  - **Transparantie en verantwoording:**
We zorgen voor transparantie in ons zorginkoopbeleid en leggen verantwoording af over de resultaten.
-

Overwegingen van belangrijkste belanghebbenden.

Door het afdelingshoofd Zorgbeleid en Medisch Advies en de directeur Zorg & Gezondheid worden de belangrijkste wijzigingen in het zorginkoopbeleid besproken met de Ledenraad van Coöperatie Menzis. Het advies van de Ledenraad wordt als stakeholder meegenomen in het uiteindelijk zorginkoopbeleid. Dit is terug te vinden in het verslag Verzekerdeninspraak zorginkoopbeleid.

Beschikbaarheid van beleid voor belanghebbenden.

Het nieuwe zorginkoopbeleid wordt officieel gepubliceerd op de website van Menzis. We informeren zorgaanbieders via e-mail, nieuwsbrieven en bijeenkomsten over de publicatie. Zorgaanbieders ontvangen gedetailleerde richtlijnen en criteria voor hun zorgsoort. Verzekerden van Menzis worden via de website, e-mail, nieuwsbrieven en sociale media op de hoogte gebracht. Ze kunnen ook via de klantenservice en de Menzis-app informatie opvragen over de impact van het nieuwe beleid.

Wlz

Belangrijkste inhoud van beleid en relatie tot IRO's

Het Wlz-inkoopbeleid is opgesteld vanuit het standpunt dat er voor iedereen betaalbare, toegankelijke langdurige zorg beschikbaar moet zijn als dit nodig is. Om dit te realiseren en de zorg de komende jaren betaalbaar en toegankelijk te houden is een transformatie noodzakelijk. Bij deze transformatie staat voor Menzis Zorgkantoor kwaliteit van leven en persoonsgerichte zorg voorop.

Voor het inkoopbeleid en de landelijke visie om te komen tot een passende, duurzame, toegankelijke en betaalbare Wlz én een andere kijk op de inzet van formele zorg worden de vier bewegingen uit het WOZO als uitgangspunt gebruikt:

- **Zelf als het kan:**
We zetten in op zelfredzaamheid door het bieden van de juiste zorg en ondersteuning. We geloven in een grotere zelfredzaamheid van de Wlz-zorggebruiker door uit te gaan van zijn eigen kracht en wat hij wél kan. En we geloven in een grotere rol van zijn netwerk. Daardoor is minder inzet van formele zorg nodig.
-

-
- Thuis als het kan:
We stimuleren de inzet van zorg in de thuisomgeving. We hebben een sterke voorkeur voor een Modulair Pakket Thuis (MPT) en een Volledig Pakket Thuis (VPT)
  - Digitaal als het kan:
We sturen op de inzet van digitale innovaties om de zorg te ondersteunen.
  - Passend zorgaanbod:
We organiseren een passend zorgaanbod voor complexe en kwetsbare doelgroepen. Ook voor de meest complexe doelgroepen moet de zorg toegankelijk blijven. Met als uitgangspunt regionaal en dicht bij de klant als het kan, gecentraliseerd en mogelijk verder weg als dat nodig is, om de kwaliteit en toegankelijkheid te borgen.

Om de hiervoor genoemde thema's te ondersteunen, hebben wij in ons inkoopbeleid aandacht voor vier thema's, waarvan twee betrekking hebben op het thema:

- Innovatie:
We ondersteunen zorgaanbieders bij innoveren. Wij streven ernaar om samen met zorgaanbieders de (organisatie van) zorg continu slimmer en efficiënter in te richten.
- Kwaliteit:
Centraal stellen van de mensen aan wie zorg wordt verleend door goede zorg en ondersteuning, die afgestemd is op hun behoeften en wensen, én die van hun naasten. Dit gebeurt binnen de grenzen van betaalbaarheid en toegankelijkheid, en met oog voor goede kwaliteit.

Om de toegang tot zorg voor alle doelgroepen mogelijk te maken heeft Menzis Zorgkantoor in haar inkoopbeleid modules opgenomen die een beweging stimuleren. De modules met een positieve impact op de toegang tot zorg zijn:

- Thuis als het kan:
Module om de opschaling van MPT en VPT te stimuleren. Zorgaanbieders krijgen een opslag als zij investeren in het opschalen van MPT en VPT-capaciteit.
- Module complexe doelgroepen:
Een module die zorgaanbieders stimuleert complexe doelgroepen zorg te bieden. Met deze module investeren wij in het zorgaanbod van complexe doelgroepen.

Monitoringproces van beleid	<p>De toegang tot zorg voor Wlz-zorggebruikers monitoren we op diverse wijzen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Senior) zorginkopers en regiomanagers bespreken in het periodiek overleg met zorgaanbieders de ingekochte zorg en hieraan gelieerde onderwerpen. Bij deze gesprekken komen standaard onder andere wachtlijsten, Early Warning Score (EWS) en kwaliteit van zorg aan bod. • We hebben een dashboard ingericht in SAS VA. Aan de hand hiervan kunnen we zorgaanbiedersdata monitoren • Het Zorgkantoor beheert wachtlijsten, die de toegang tot zorg inzichtelijk maken.
Reikwijdte	<p>Ons Wlz inkoopbeleid richt zich op drie Zorgkantoorregio's waar Menzis Zorgkantoor verantwoordelijk voor is: Twente, Arnhem en Groningen. Onder het inkoopbeleid vallen alle ZIN-leveringsvormen, die klanten met een Wlz-indicatie kunnen aanvragen: MPT, VPT, intramuraal.</p>
Verantwoordelijkheid (hoogste niveau binnen de organisatie)	<p>De directeur Zorg & Gezondheid is eindverantwoordelijk binnen de Waardestroom Zorg en daarmee voor het zorginkoopbeleid. Het afdelingshoofd Zorgkantoor is verantwoordelijk voor de totstandkoming van het beleid.</p>
Externe standaarden of toezeggingen	<p>Menzis Zorgkantoor voert de Wlz uit. Het Zorgkantoor doet dit op basis van de Wlz en de normen, zoals opgenomen in de Beleidsregel normenkader Wlz-uitvoerders opgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit (Nza).</p>
Overwegingen van belangrijkste belanghebbenden.	<p>Gedurende de looptijd van het inkoopbeleid bespreken we de uitvoering en het beleid met de zorgaanbieders waar Menzis Zorgkantoor zorg bij inkoop. Deze input wordt nemen we mee bij de evaluatie en totstandkoming van nieuw inkoopbeleid. Landelijk wordt via ZN de contouren en hoofdlijnen van het zorginkoopbeleid Wlz afgestemd. Daarna volgen regionale/Zorgkantoor specifieke aanpassingen/toevoegingen. Deze concepttekst wordt vervolgens in bijeenkomsten besproken met de zorgaanbieders.</p>
Beschikbaarheid van beleid voor belanghebbenden.	<p>Ons inkoopbeleid Wlz wordt officieel gepubliceerd op een vrij toegankelijke webpagina (Zorginkoop 2024-2026). De documenten zijn vrij toegankelijk en te gebruiken/lezen door mensen met een beperking.</p> <p>We informeren zorgaanbieders via e-mail, nieuwsbrieven en bijeenkomsten over de publicatie.</p>

We hebben geen overkoepelend mensenrechtenbeleid en wij kunnen daarom geen toezeggingen doen op het gebied van mensenrechten die relevant zijn voor verzekerden en Wlz-zorggebruikers. Er zijn geen processen om de naleving van internationale richtlijnen (UN guiding principles (UNGP's) of OESO-richtlijnen) te monitoren. We hebben momenteel geen beleid of processen om te toetsen aan de internationale richtlijnen. Hierdoor hebben wij geen inzicht in gevallen van niet-naleving van deze richtlijnen in onze downstream waardeketen. Wel gaan wij onderzoeken hoe wij kunnen verklaren over signalen en mogelijke meldingen van mensenrechtproblemen en – incidenten met betrekking tot verzekerden en/of Wlz-gebruikers.

Processen om met consumenten en eindgebruikers te overleggen over impacts

ZN onderhoudt regelmatig contact met officiële belangenbehartigers en vertegenwoordigers van zorggebruikers. Dit zorgt ervoor dat hun stem wordt gehoord en meegenomen in de besluitvorming. Ook wij onderhouden contact met de voor ons relevante belangenbehartigers en vertegenwoordiging van verzekerden en Wlz-zorggebruikers. We maken gebruik van verschillende belanghebbenden, zoals de Ledenraad, patiëntenverenigingen, klantpanels en klanttevredenheidsonderzoek. Op deze manier leren wij de behoeften en wensen van verzekerden en Wlz-zorggebruikers beter kennen en nemen we deze mee in onze propositie. De effectiviteit monitoren we niet.

Per kwartaal is er vanuit VWS een landelijk bestuurlijk overleg IZA, waarbij ZN aansluit. VWS is verantwoordelijk voor het organiseren van het landelijk bestuurlijk overleg en zorgt ervoor dat het overleg goed wordt georganiseerd en dat alle relevante partijen worden uitgenodigd. De RvB is verantwoordelijk dat de uitkomsten van dit overleg binnen de organisatie landen. De uitkomsten van het landelijk bestuurlijk overleg worden door ons meegenomen in onze beleidsvorming en besluitvormingsprocessen. Dit gebeurt door de bevindingen en aanbevelingen van het overleg te integreren in de strategische plannen en operationele activiteiten. Op deze manier gebruiken we de inzichten en feedback van het overleg om de zorgcontinuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren. Er is een proces ingericht voor verslaglegging, en er zijn mogelijkheden om stappen toe te voegen die de effectiviteit monitoren. Komend jaar zullen we deze mogelijkheden onderzoeken.

Om inzicht te krijgen in de standpunten van kwetsbare groepen, is het belangrijk om deze groepen eerst in kaart te brengen. Hiervoor willen we gebruik maken van de toekomstige resultaten van het eerdergenoemde onderzoek van ZN naar kwetsbare groepen. Dit onderzoek vormt het startpunt voor het benaderen van deze personen en het verkrijgen van inzicht in hun standpunten.

Acties

Onze kerntaak betreft het borgen van de toegang tot zorg voor onze verzekerden, die zorg behoeven en het bewaken van de kosten. Daarnaast hebben we de afgelopen jaren in de regio's samengewerkt aan de regiobeelden, waarin de belangrijkste gegevens en knelpunten met betrekking tot (toekomstige) zorgvraag, gezondheidsontwikkeling en het zorgaanbod van de betreffende regio's zijn benoemd. Door middel van regioplannen en transformatieplannen geven we uitvoering aan de opgestelde regiobeelden om de toegang tot zorg te versterken.

We ondernemen verschillende acties om invulling te geven aan de overkoepelende thema's van het IZA die betrekking hebben op de 'toegang tot zorg', waaronder:

- **Passende zorg:**
We stimuleren waardegedreven zorg, die samen met en rondom de patiënt wordt georganiseerd.
We richten ons op zorg op de juiste plek en leggen de nadruk op gezondheid in plaats van ziekte.
- **Regionale samenwerking:**
We ondersteunen regionale netwerken en samenwerkingen om zorg beter af te stemmen op de behoefte van de lokale bevolking. Dit omvat ook samenwerking in de acute zorg.
- **Versterking organisatie eerstelijnszorg:**
We investeren in de eerstelijnszorg, zoals huisartsen en wijkverpleging om de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg te verbeteren.
- **Gezond leven en preventie:**
We zetten in op preventie en het bevorderen van een gezonde leefstijl, onder andere door te investeren in gezondheidsvaardigheden en zelfzorg.
- **Digitalisering en gegevensuitwisseling:**
We ondersteunen de digitalisering van zorgprocessen en de veilige uitwisseling van gegevens om de efficiëntie en de kwaliteit van zorg te verbeteren.
- **Contractering:**
We maken afspraken met zorgaanbieders om de zorg toegankelijk, betaalbaar en van hoge kwaliteit te houden. Wij evalueren regelmatig om de zorgcontinuïteit te waarborgen en zijn bezig met het verzamelen van resultaten die deze inspanningen verder zullen ondersteunen.

Met deze onderdelen geven we invulling aan onze zorgplicht, waarbij we ons maximaal inspannen om de zorg toegankelijk te houden. De uitvoering van de in IZA genoemde acties en transformatieplannen door de zorgverzekeraars en zorgkantoren en de andere IZA-partijen gezamenlijk heeft een landelijk resultaat. Deze acties hebben tot doel het verbeteren van toekomstbestendige zorg voor verzekerden en Wlz-zorggebruikers. We kunnen hierover echter geen concrete resultaten benoemen, omdat we afhankelijk zijn van zorgaanbieders. De zorginkoop richt zich op alle sectoren binnen de gezondheidszorg en zorgaanbieders in onze kerngebieden om toekomstbestendige zorg voor de verzekerden en Wlz-zorggebruikers die zorg behoeven te borgen.

De onderdelen hebben dezelfde looptijd als het IZA dat loopt van 2023 tot en met 2026. Er zijn echter al plannen om het akkoord uit te breiden met aanvullende afspraken voor de periode 2026 tot en met 2028.

De uitvoering van de bovengenoemde acties vereist vanuit Menzis geen aanzienlijke en additionele operationele of kapitaaluitgaven, boven op de middelen die beschikbaar zijn gesteld door het IZA. Het proces om specifieke risico's gerelateerd aan verzekerden en/ of Wlz-zorggebruikers te beheersen, is in 2024 onderdeel van het algemene risicomanagementproces.

Door middel van het zorginkoopbeleid verdiepen we als zorgverzekeraar per zorgsoort hoe aan de toegankelijkheid van zorg voor onze verzekerden wordt gewerkt. Tijdens het zorginkoopproces staat het vervullen van de zorgplicht centraal en gedurende het jaar monitoren we of aan de zorgplicht wordt voldaan. Dit is een jaarlijks proces waarin ook wordt geëvalueerd en verbeteringen worden doorgevoerd.

Wanneer niet aan de zorgplicht lijkt te worden voldaan, behouden we ons het recht voor om dit te herstellen met (extra) bij contracteren van zorgaanbieders of op een andere manier zorg in te kopen. Het risico (compliance en reputatie) van het niet voldoen aan de zorgplicht wordt daarmee gemitigeerd.

Desondanks zijn er uitdagingen en is er problematiek in het zorgstelsel, waarin de zorgverzekeraar opereert. Bijvoorbeeld schaarste op de arbeidsmarkt, dat kan ertoe leiden dat bepaalde doelstellingen niet worden gehaald, buiten de inspanningen van de individuele zorgverzekeraar om. Materieel thema *'werkomstandigheden in de zorg'* schetst de wijze waarop we hiermee omgaan.

Doelstellingen

Voor het rapportagejaar 2024 hebben we geen doelstellingen vastgesteld. Dit thema wordt met ZN opgepakt en gezien capaciteit en tijd is de keuze gemaakt om voor het jaar 2024 te rapporteren op beleid en acties. We zijn voornemens om in 2025 een start te maken met het formuleren van de doelstellingen. De doelstellingen zullen we in lijn met het interne jaarplan en de zorginkoopstrategie formuleren.

Toegang tot diensten (S4b)

Toegang tot diensten betreft de totale klantervaring van onze verzekerden en inwoners bij het gebruik van onze Zvw- en Wlz-producten en aanvullende dienstverlening, zoals cliëntondersteuning en de ondersteuning bij gezondheid. Hierbij staat het compleet, juist en transparant informeren van de verzekerden over onze producten en voorwaarden en de inwoners van onze Wlz-regio's over onze diensten en regelgeving voorop.

We maken onderscheid tussen de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz). Voor beide wetten wordt op een autonome manier beleid geschreven en worden acties uitgevoerd.

Toegang tot diensten Zvw

Dit hoofdstuk richt zich op de Zvw.

Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking met strategie en businessmodel

Vanuit de DMA blijkt dat dit thema speelt onder onze verzekerden/ in de samenleving. We hebben de volgende positieve en negatieve impacts gedefinieerd:

- **Negatief:**
Verdere digitalisering verlaagt de toegankelijkheid voor Nederlanders met beperkte digitale vaardigheid, in het bijzonder als dit ook gepaard gaat met laaggeletterdheid
- **Positief:**
Onze impact op verzekerden en hun vertrouwen door eerlijk en transparant informatie en advies te geven over verzekeringsproducten en onze voorwaarden, alsook optimale klantbediening met als uitgangspunt persoonlijk relevant op het juiste moment op de juiste plek

We kennen het volgende risico en de volgende kans:

- **Risico:**
Verzekerden ontvangen onvoldoende of onjuiste informatie ten aanzien van hun verzekering. Hierdoor neemt de tevredenheid van verzekerden af en stappen zij eventueel over naar een andere verzekeraar.
- **Kans:**
Door het gebruik van data en het verder digitaliseren van de verzekeringsreis en het verder innoveren van de zorg- en gezondheidsreis kunnen wij inspelen op de veranderende behoeftes van onze verzekerden. Hierdoor zijn verzekerden tevredener over ons als zorgverzekeraar, wat leidt tot behoud van verzekerden, een goede reputatie en het aantrekken van nieuwe verzekerden.

De negatieve- en positieve impacts en het risico staan in verbinding met onze strategie onder pijler 'Continu verbeteren van proposities en dienstverlening'. De impacts beïnvloeden (de kwaliteit van) onze dienstverlening en daarmee de tevredenheid van onze verzekerden: hoe beter onze dienstverlening aansluit op de behoeften van onze verzekerden, hoe tevredener zij zijn. Onze klantbediening stelt ons er daarbij toe in staat om in contact te komen met onze verzekerden en waardevolle feedback en inzichten te verzamelen. Toegankelijkheid van onze diensten, maar ook eerlijke en transparante informatie en advies zijn hierbij essentiële onderdelen. De verwachte tijdshorizon van de impact is continu.

We bieden onze leden eerlijke en transparante informatie door vergoedingen en verzekeringsvoorwaarden duidelijk te communiceren via onze website en mail naar bestaande verzekerden. Voor advies over onze verzekeringsproducten kunnen verzekerden terecht bij onze klantenservice medewerkers, die voldoen aan de Wft-zorgplicht (Wet op financieel toezicht). Hiermee hopen wij onze verzekerden te helpen een weloverwogen keuze te maken voor hun verzekering.

De toegang tot en beschikbaarheid van informatie draagt bij aan de klantbeleving. Als verzekerden geen of moeizaam toegang hebben tot informatie schaadt dat de klantbeleving. Een negatieve klantbeleving kan leiden tot onjuiste of onvolledige informatie bij de verzekerden, waardoor verkeerde keuzes gemaakt kunnen worden en dit onze reputatie schade toebrengt. Door het gebruik van data en innoveren van de zorg- en gezondheidsreis kunnen we inspelen op de veranderende behoeftes van onze verzekerden. Daarmee richten we ons op het verbeteren van de klanttevredenheid en reputatie en het aantrekken van nieuwe verzekerden.

Binnen de IRO's zijn geen specifieke aanvullende groepen die negatief beïnvloed worden door onze dienstverlening. Wel bestaat er in relatie tot de kans de mogelijkheid dat minder digitaalvaardige gebruikers niet kunnen profiteren van de verdergaande digitale innovaties in de zorg- en gezondheidsreis. Deze mogelijkheid baseren wij op de wijze van voorkeurscorrespondentie van onze verzekerden. Van verzekerden die 'niet-digitaal' hebben aangegeven achten wij de kans aanwezig dat zij mogelijk minder toegang hebben tot digitale middelen en daarmee mogelijk minder profiteren van de verder gaande digitale innovaties.

Beleid

Op dit moment hebben we geen beleid op dit thema. In 2025 werken we hieraan met als targetdatum voor het vaststellen van het beleid eind kwartaal twee van 2025. Er zijn drie functieprofielen opgesteld om zorg te dragen voor beleidsontwikkeling op dit thema. Dit zijn de Senior Experience en Loyalty Marketeer, Senior-Adviseur klant en de Adviseur klant. Bij het opstellen van dit beleid nemen we diverse wetgevingen, richtlijnen en verdragen in acht. Bij het opstellen van het beleid betrekken we geen verzekerden.

Processen om met consumenten en eindgebruikers te overleggen over impacts

Er vindt zowel rechtstreeks als indirect overleg plaats met verzekerden en/of vertegenwoordigingen daarvan. Voortvloeiend uit de wet Verzekerdenvloed hebben onze verzekerden invloed op het klantcommunicatiebeleid. In deze wet vinden de klantenpanels van de merken van Menzis hun oorsprong. Daarnaast is er een Ledenraad, die geconsulteerd wordt en maken wij gebruik van zowel continu als ad-hoc klantonderzoek.

- Het klantenpanel bestaat uit verzekerden die zich hebben aangemeld om deel te nemen aan klantonderzoeken. Het klantenpanel zetten we expliciet in voor toetsing van ons communicatiebeleid, waarbij getoetst wordt op relevantie en begrijpelijkheid van de communicatie. Concrete afspraken over de frequentie van deze inzet hebben we niet gemaakt. Het klantenpanel wordt ingezet op verzoeken uit de organisatie. De experience en loyalty marketeers zijn verantwoordelijk voor de monitoring en borging van de inzet van het klantenpanel voor alle merken van Menzis. De inzet van het klantenpanel wordt tweemaal per jaar geëvalueerd door de werkgroep verzekerdeninvloed. Deze werkgroep bestaat uit een drietal leden van de Ledenraad, en een zorgexpert en een experience en loyalty marketeer vanuit Menzis.

- De Ledenraad is een vertegenwoordiging van verzekerden en heeft een aantal formele taken, die zijn vastgelegd in de statuten van de Coöperatie Menzis U.A., het Inspraakreglement Verzekerden en het Kiesreglement. De Ledenraad (of een delegatie daarvan) overlegt zes keer per jaar met onze Raad van Bestuur. Tijdens deze vergaderingen wordt input opgehaald voor diverse beleidsonderwerpen. Afhankelijk van de input worden aanpassingen gemaakt op beleid en strategie. De secretaris van de Ledenraad heeft verantwoordelijkheid om het overleg te laten plaatsvinden. Afhankelijk van het onderwerp van het overleg worden de uitkomsten meegenomen richting beleid. De secretaris van de Ledenraad bewaakt acties en faciliteert de terugkoppeling en uitkomsten van de dialoog. Eens per twee jaar wordt geëvalueerd hoe het proces van de Ledenraad verloopt en wat de effectiviteit van de dialoog is.
- Ook maken we in onze dienstverlening gebruik van input via continue monitoringsonderzoeken, die uitgevoerd worden onder verzekerden, namelijk de klanttevredenheidsonderzoeken transactionele Net Promotor Score (tNPS) en de relationele variant (rNPS).
- De tNPS wordt doorlopend uitgevraagd bij een willekeurige selectie van verzekerden, die contact hebben gehad met de afdeling Service, telefonisch of via de chat. De rNPS wordt maandelijks uitgevraagd bij willekeurige verzekerden, ongeacht recente ervaring of contact. Deze onderzoeken geven de teams inzichten, die gebruikt worden om prioritering te bepalen en verbeteringen te initiëren. Na wijzigingen in de dienstverlening kan de impact op de verzekerden worden geëvalueerd door een herhaling van het onderzoek. Afhankelijk van het kanaal waar de onderzoeken plaatsvinden is de verantwoordelijkheid belegd bij de afdelingshoofd KCC, Adviseurs Klant, Performance Marketeer en Experience en Loyalty Marketeers.

Voor het verkrijgen van inzicht in de standpunten van de kwetsbare groepen verwijzen wij naar *'Toegang tot Zorg S4a, processen om met consumenten en eindgebruikers te overleggen over impacts'*.

Herstelprocessen voor negatieve impacts en kanalen voor consumenten en eindgebruikers om zorgen kenbaar te maken

Wij hebben momenteel geen specifiek herstelproces ingericht voor verzekerden met beperkte digitale vaardigheid. Met ons algemeen klachtenproces hopen we voor nu de negatieve impact te ondervangen omdat dit proces ook telefonisch te bereiken is. Menzis heeft een klachtenproces waarmee verzekerden zorgen kenbaar kunnen maken. Bij een klacht zoeken we naar een passende oplossing.

Verzekerden kunnen een klacht indienen via een online formulier op de website (Menzis, Anderzorg), een telefonisch gesprek met de klantenservice (Menzis, Anderzorg) of chat op de website (VinkVink). Deze processen worden intern beheerd door het team Klachten en Verhaal. Als de klacht is afgehandeld wordt via een NPS-onderzoek geëvalueerd of het geboden herstel effectief is. Mocht de verzekerde het geboden herstel ontoereikend vinden, kan hij of zij zich wenden tot de rechtbank of de Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ). Die optie wordt duidelijk en zichtbaar vermeld bij de afhandeling van de klacht. De binnengekomen probleempunten evalueren we maandelijks en delen we met relevante belanghebbenden in de organisatie. Hierbij worden proactief oplossingen voorgesteld door de afdeling Klachten. Het gaat hier om alle binnengekomen probleempunten, waaronder ook de probleempunten gerelateerd aan beschreven IRO's.

In onze algemene inkoopwaarden stellen wij de eis dat de zorgaanbieder beschikt over een klachtenprocedure en hanteert daartoe een reglement voor klachtbehandeling dat voldoet aan de wettelijke eisen (conform Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz)). De zorgaanbieder informeert de verzekerde over het bestaan van deze klachtenregeling. Zorgaanbieders moeten vanaf 2017 bij wet binnen zes weken reageren op ingediende klachten. Daarnaast zijn er in de wet andere herstelprocessen ingericht voor negatieve impact op verzekerden.

We evalueren onze klachtenprocedure niet met verzekerden. Er is daarmee geen inzage in de mate waarin zij op de hoogte zijn van en vertrouwen hebben in deze processen. Wel vindt afstemming plaats met de Ombudsman (onderdeel van de SKGZ) om het proces en de samenwerking te evalueren. Consumenten die gebruikmaken van deze structuren en processen worden niet expliciet beschermd tegen represailles, maar worden expliciet verwezen naar te ondernemen vervolgstappen bij onvoldoende herstel van de impact.

Acties

Van geplande en opgezette acties zijn wij nagegaan welke gekoppeld kunnen worden aan de door ons geïdentificeerde IRO's. We verwachten komend jaar meer acties te kunnen rapporteren gericht op deze IRO's aan de hand van beleid dat wordt vastgesteld in 2025. Met betrekking tot de tweede impact '*Impact van Menzis op de juiste plek*' zijn onderstaande acties aan de orde:

Actie en verwachte uitkomst	Inzetten van interactieve, gepersonaliseerde video's bij het samenstellen van een zorgverzekering bij Menzis. Deze video kent vooralsnog twee varianten: een video die te raadplegen is via de Menzis website en een andere via de Menzis MijnOmgeving. Verwachte uitkomst: een transparant en eerlijk advies aan consument en eindgebruiker over de voor hen benodigde dekking. Het advies verkregen via de video in de Menzis MijnOmgeving omvat daarbij een vergelijking met de huidige E verzekering wat het advies individueel en persoonlijk maakt. Bij de adviezen is geen winstoogmerk aan de orde: het advies komt de consument of eindgebruiker ten goede.
Reikwijdte van acties	De video die te raadplegen is via de Menzis website is toegankelijk voor alle consumenten en verzekerden. De variant die te raadplegen is via de Menzis MijnOmgeving is alleen toegankelijk voor Menzis verzekerden.
Tijdshorizon	In de campagne van 2024/2025 is de video getest en ingezet. Aan de hand van toekomstige testresultaten evalueren we in 2025 hoe de functionaliteit wordt ingezet in 2025/2026.
Monitoring effectiviteit	De effectiviteit wordt niet gemonitord. Het is moeilijk om een eerlijk en transparant advies te meten. We houden echter wel bij hoe vaak de video's worden bekeken, hoe vaak er wordt doorgelikt en wat de gegeven adviezen zijn.
Actie en verwachte uitkomst	Spreekuur bij gemeentes in kerngebieden ter verschaffing van informatie en het bieden van persoonlijke ondersteuning en advies bij het samenstellen en afsluiten van een gemeentepolis. Verwachte uitkomst: een persoonlijk, transparant en eerlijk advies voor consument en eindgebruiker over de voor hen benodigde dekking.

Reikwijdte van acties	De spreekuren zijn toegankelijk voor inwoners van betreffende gemeente die in aanmerking komen voor of al gebruik maken van een gemeentepolis bij Menzis.
Tijdshorizon	De spreekuren worden gedurende de overstapperiode, namelijk een week na bekendmaking van de premie in november tot en met 31 december, gehouden bij gecontracteerde gemeenten die deze polis aanbieden aan hun inwoners.
Monitoring effectiviteit	De effectiviteit wordt niet gemonitord. De verwachte uitkomst is lastig te monitoren, omdat het resultaat geen kwantitatieve uitkomst is, maar een kwalitatieve.
Actie en verwachte uitkomst	<p>Realisatie van een <i>tandcodechecker</i>, een digitale tool waarmee verzekerden informatie kunnen verkrijgen over de voor hen relevante vergoeding(en) bij een tandartsbehandeling.</p> <p>Verwachte uitkomst:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vergrote toegankelijkheid tot informatie over mogelijke vergoedingen van tandartsbehandelingen. Verzekerden kunnen nu zelf, op elk gewenst moment, vanaf elke locatie, de mogelijke vergoeding berekenen. • Meer consistentie betreffende de informatie over mogelijke vergoedingen voor tandartsbehandelingen. Via de tool heeft elke consument of eindgebruiker toegang tot dezelfde informatie en uniforme wijze van berekenen. <p>Let op: de tool betreft vooralsnog uitsluitend Menzis en Anderzorg.</p>
Reikwijdte van acties	De tool is voor alle consumenten en verzekerden te raadplegen via de website van Menzis en Anderzorg.
Tijdshorizon	Het product hebben we voor beide merken in 2024 toegevoegd en is daarmee structureel onderdeel van de dienstverlening.
Monitoring effectiviteit	De effectiviteit wordt niet gemonitord. De verwachte uitkomsten zijn moeilijk te monitoren. Er wordt wel tevredenheid en feedback uitgevraagd via een digitale vragenlijst wat eventueel kan leiden tot acties en/of optimalisaties.
Actie en verwachte uitkomst	<p>Aanschaf en inzet van camper/ mobiele kantoor om consumenten en verzekerden de mogelijkheid te bieden tot persoonlijk, face-to-face contact voor advies en vragen.</p> <p>Verwachte uitkomst: een persoonlijk, transparant en eerlijk advies voor consumenten en verzekerden. Daarbij hopen we mensen te bereiken die we anders misschien niet met ons in contact zouden komen.</p>
Reikwijdte van acties	Minstens eens per week bezoeken van consumenten en verzekerden in kerngebieden.

Tijdshorizon	De camper is in 2024 aangeschaft. In oktober 2024 is het bezoek aan steden gestart. De actie wordt voortgezet in 2025.
Monitoring effectiviteit	De effectiviteit wordt niet gemonitord. De verwachte uitkomsten zijn moeilijk te monitoren. Wel leggen we het bezoek van onze verzekerden vastgelegd in CRM-systeem om inzage te krijgen in hoeveel verzekerden we bereiken met de actie.

De implementatie van bovenstaande acties worden uitgevoerd vanuit de reguliere bedrijfsvoering en vereisen geen aanvullende operationele uitgaven en/of kapitaaluitgaven. Het proces om risico's gerelateerd aan onze verzekerden te beheersen, is in 2024 onderdeel van het algemeen risicomanagementproces.

Momenteel zijn er geen geplande acties om negatieve impacts te voorkomen, te verminderen of te herstellen. Ook hebben we geen initiatieven opgezet die positief bijdragen aan sociale uitkomsten voor verzekerden. We hebben momenteel geen geplande of lopende maatregelen om risico's en kansen met betrekking tot onze verzekerden aan te pakken. Dit komt omdat we momenteel bezig zijn met het ontwikkelen van een nieuw beleid dat in 2025 gereed zal zijn.

Aangezien de CSRD sinds 2024 van kracht is, hebben we vooralsnog geen kader en proces ingericht om te identificeren welke acties nodig en passend zijn als reactie op impact op consumenten en verzekerden. Naast de huidige klachtenprocedure hebben we ook nog geen kader en proces ingericht om herstel te bieden of te faciliteren bij materiële negatieve impacts op consumenten en verzekerden.

Wij leven de Wet marktordening gezondheidszorg (artikel 40) na. Zo worden consumenten en verzekerden op verschillende manieren beschermend tegen negatieve impacts. In lijn met deze wet geven wij eerlijk en transparant informatie en advies over onze producten en diensten. Dit nemen wij mee in onze productontwerpen, maar ook in onze marketing- en verkoopstrategieën. Zo mogen onze producten en diensten niet misleidend zijn en onze reclames geen onwaarheden vertellen. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) houdt hier toezicht op.

Het digitaal maken van onze diensten beïnvloedt de toegang tot deze diensten en heeft daarmee impact op onze consumenten en verzekerden. Met de start van het CSRD in 2024 ligt voor ons de focus op welke impacts wij willen zien en belangrijk vinden. Zo hebben wij twee vastgesteld die bovenaan in deze verslaglegging zijn benoemd. Op deze impacts sturen wij nog niet: ze zijn immers niet vastgesteld. Daarom is ook de manier waarop wij hierop willen gaan sturen nog niet (formeel) vastgelegd. In 2025 wordt het beleid op klantbediening geformuleerd. Vanuit dit beleid verwachten wij ons te kunnen gaan richten op de wijze waarop wij sturen op de impacts die wij zien.

Doelstellingen

Voor het rapportagejaar 2024 zijn nog geen doelstellingen vastgesteld. De reden hiervoor is dat het beleid in 2025 wordt geformuleerd. Na vaststelling van het klantbeleid worden in het jaar van vaststelling (2025) voorbereidingen getroffen voor het formuleren van doelstellingen met bijbehorende uitkomst- of resultaatindicator(en) om het gewenste resultaat te meten.

Toegang tot diensten Wlz

De Wlz wordt uitgevoerd door Stichting Zorgkantoor Menzis (hierna: Menzis Zorgkantoor). De teksten in dit hoofdstuk hebben alleen betrekking op 'toegang tot diensten' voor de Wlz.

Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking met strategie en businessmodel

Vanuit de DMA blijkt dat dit thema voor de Wlz speelt bij inwoners van de zorgkantoorregio's. We hebben de volgende positieve impact gedefinieerd:

- De positieve impact van Menzis door het bemiddelen van inwoners in de Menzis-zorgkantoorregio's naar een passende zorgaanbieder wanneer dit gewenst is en cliëntondersteuning met vragen rondom het regelen en de uitvoering van de langdurige zorg.

Deze impact sluit aan op de strategische thema's van Menzis, in het specifiek de strategische pijler 'Continu verbeteren van proposities en dienstverlening'. De impact staat in verbinding met de strategie van Menzis in de hierboven genoemde pijler. De verwachte tijdshorizon van de impact is middellange termijn.

Menzis Zorgkantoor heeft de wettelijke plicht om ervoor te zorgen dat (toekomstige) Wlz-zorggebruikers relevante informatie hebben bij het maken van keuzes tot hun Wlz-zorg, waaronder de mogelijkheid tot zorgbemiddeling. Dit geldt zowel voor de periode vóór als tijdens de zorgverlening. Daarom moet de klantbediening en informatievoorziening van het zorgkantoor op orde zijn: informatie moet gemakkelijk vindbaar, begrijpelijk, juist en volledig zijn. Wij dragen hieraan bij door bijvoorbeeld de website te verbeteren en andere acties, zoals toegelicht in onderdeel 'Acties'.

Beleid

Tot op heden was er geen beleid voor klantbediening aanwezig, omdat klant gerelateerde inspanningen als integraal onderdeel van onze taak als Zorgkantoor werden beschouwd. Wij zijn voornemens dat uiterlijk 2026 Menzis Zorgkantoor een klantbeleid heeft vastgesteld dat richtlijnen en kaders biedt voor beslissingen, acties en doelen. Dit beleid gaat zich richten op het stroomlijnen van de activiteiten waar het zorgkantoor Wlz-zorggebruikers bij betreft met als doel klantinput beter te benutten, voor zowel de klantbediening, informatievoorziening als voor de ontwikkeling van het inkoopbeleid.

Processen om met consumenten en eindgebruikers te overleggen over impacts

Menzis Zorgkantoor kent verschillende manieren om Wlz-zorggebruikers mee te nemen in haar beslissingen en activiteiten. Er vindt zowel rechtstreeks als indirect overleg plaats met Wlz-zorggebruikers en/of vertegenwoordigingen, zoals onafhankelijk cliëntondersteuners (OCO's). De Klantexperts Wlz zijn verantwoordelijk voor het organiseren van deze overleggen en voor de opvolging van de uitkomsten hiervan. De uitkomsten worden door de Klantexperts gebruikt om processen te evalueren in het kader van dienstverlening en input voor nieuw vorm te geven beleid te vergaren, signalen en/of knelpunten vanuit de praktijk te inventariseren en kennis en informatie te delen.

Voor het verkrijgen van inzicht in de standpunten van de kwetsbare groepen verwijzen wij naar 'Toegang tot Zorg S4a, processen om met consumenten en eindgebruikers te overleggen over impacts'.

Klantpanels

Menzis Zorgkantoor kent twee klantenpanels: een panel met een selectie van leden van cliëntenraden van gecontracteerde zorgaanbieders (drie keer per jaar) en een panel van klanten die gebruikmaken van een pgb (twee keer per jaar). Deze panels worden ingezet om input te leveren op thema's van het Zorgkantoor (voorgenomen plannen, bestaande processen en/of beleid). Het afgelopen jaar is het cliëntenraadpanel geëvalueerd middels het uitsturen van een (online) vragenlijst naar de deelnemers. De uitkomsten gaven aan dat het panel nog niet voldeed aan de verwachtingen van de deelnemers. Als verbeterpunt kwam naar voren dat de digitale vorm voor een belemmering zorgt voor goede uitwisseling tussen de leden. Daarom is besloten in 2024 een van de panels fysiek te laten plaatsvinden. Daarnaast is uitgevraagd over welke thema's de panels in gesprek willen. Deze uitkomsten zijn meegenomen in het vaststellen van de thema's voor 2024. De praktische zaken (tijdstop, duur) werden positief geëvalueerd. Het pgb-panel is het afgelopen jaar niet geëvalueerd, maar het Zorgkantoor is voornemens om een evaluatie over de bijeenkomsten van 2024 uit te voeren.

Bijeenkomsten onafhankelijk cliëntondersteuners

Personen met een indicatie voor de Wlz kunnen een beroep doen op cliëntondersteuning. De cliëntondersteuning is erop gericht om de positie van de klant te versterken. De klant kan hierdoor weloverwogen keuzes maken en weet wat de (on)mogelijkheden zijn van de Wlz. Cliëntondersteuning is een onderdeel van de wettelijke zorgplicht die het Zorgkantoor voor Wlz-zorggebruikers heeft. Om de samenwerking te verstevigen tussen Menzis Zorgkantoor en OCO's organiseert het Zorgkantoor bijeenkomsten. Deze vinden twee keer per jaar plaats, zowel online als fysiek, met als doel een duidelijkere focus op trends, ontwikkelingen en belemmeringen die zich voordoen in de verschillende regio's. Op die manier kan het gesprek in de regiobijeenkomsten beter gevoerd worden. Als steekproef is een bijeenkomst met de onafhankelijk cliëntondersteuners geëvalueerd door middel van het uitsturen van een vragenlijst. De uitkomsten worden meegenomen om toekomstige bijeenkomsten te verbeteren.

Klanttevredenheidsonderzoeken

Menzis Zorgkantoor maakt in haar dienstverlening gebruik van input via continue klanttevredenheidsonderzoeken (KTO's). Het KTO wordt gebruikt als maatstaf voor de kwaliteit van dienstverlening. Deze onderzoeken geven teams met klantcontact inzichten, die gebruikt worden om de prioritering te bepalen en verbeteringen te initiëren. Het KTO wordt jaarlijks intern en met de betrokken belanghebbenden geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie dienen ter optimalisatie van het KTO.

Herstelprocessen voor negatieve impacts en kanalen voor consumenten en eindgebruikers om zorgen kenbaar te maken

Als een Wlz-zorggebruiker een klacht heeft over Menzis Zorgkantoor kan de klant deze telefonisch, per e-mail of per post indienen. Binnen het Zorgkantoor is een proces 'afhandelen klachten en bezwaar Wlz' ingericht. Het Zorgkantoor houdt zich hierbij aan de wettelijke regels voor de zorgvuldige afhandeling van klachten. De afdeling klacht en bezwaar maakt gebruik van CRM-systeem, waar de statussen worden gemonitord. Zo monitoren we of we voldoen aan de afhandeltermijnen die wettelijk zijn bepaald. Wlz-zorggebruikers die een klacht of bezwaar hebben ingediend worden persoonlijk gesproken.

Als een Wlz-zorggebruiker het niet eens is met het antwoord op zijn klacht, kan hij deze binnen een jaar voorleggen aan de Nationale Ombudsman. Menzis Zorgkantoor evalueert haar klachtenprocedure niet met eindgebruikers. Wel vindt gezamenlijk met andere zorgkantoren afstemming plaats met de Ombudsman (onderdeel van de SKGZ) om het proces te evalueren. Wlz-zorggebruikers die gebruikmaken van deze structuren en processen worden niet expliciet beschermd tegen represailles, maar worden expliciet gewezen naar te ondernemen vervolgstappen bij onvoldoende herstel van de impact.

Menzis Zorgkantoor sluit ter vervulling van de zorgplicht overeenkomsten met zorgaanbieders. De algemene voorwaarden hiervoor zijn eisen waar zorgaanbieders op het moment van inschrijven én gedurende de uitvoering van de overeenkomst aan moeten voldoen. Onderdeel hiervan is de eis dat de zorgaanbieder beschikt over een eigen vastgelegde klachtenregeling en -beleid dat voldoet aan de Wkkgz. Dit is opgenomen in het Regionaal Inkoopbeleid 2024-2026, publicatiedatum 1 juni 2023. Op deze manier draagt het Zorgkantoor zorg voor de beschikbaarheidsstelling van deze procedures bij gecontracteerde zorgaanbieders.

Acties

Er zijn acties uitgevoerd zonder een specifiek beleid op dit thema in 2024, waarvan een aantal doorlopen in 2025 (zie onderstaande tabel). Daarnaast zijn acties geformuleerd voor 2025 op dit thema. Deze acties zijn gericht op Wlz-zorggebruikers.

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten	<p>Implementatie van de visie op cliëntondersteuning 2024. Menzis Zorgkantoor is gestart met de implementatie van een landelijke visie vanuit het ministerie van VWS. Hiervoor is een pilot opgericht voor de klantgroep met een specifiek zorgprofiel (4VV)⁵. Deze pilot is in 2024 afgerond. Op basis van ervaringen van Wlz-zorggebruikers en medewerkers zijn verbeteracties opgesteld om de werkwijze door te ontwikkelen naar andere zorgprofielen in 2025. Deze acties omvatten onder andere het opleiden van medewerkers en het aanpassen van de informatievoorziening om de Wlz-zorggebruiker meer handvatten te geven bij het regelen van Wlz- zorg. Dit draagt bij aan het bemiddelen van onze Wlz-zorggebruikers naar een passende zorgaanbieder.</p>
	<p>Verwachte uitkomst: cliëntondersteuning is een belangrijke functie ter versterking van de eigen regie van Wlz-zorggebruikers, zodat zij weloverwogen keuzes kunnen maken over hun zorg. Zorgkantoren behandelen zelf vragen om onnodige doorverwijzingen naar OCO-aanbieders te voorkomen.</p>
Tijdshorizon	2024 t/m kwartaal 4 2025

⁵ [Zorgprofiel | De Wlz | Regelhulp - Ministerie van VWS](#)

Belangrijkste acties in rapportagejaar genomen en gepland en verwachte uitkomsten	<p>Het uniformeren en de leesbaarheid vergroten van de informatie naar Wlz-zorggebruikers.</p> <p>We maken brieven en mailsjablonen begrijpelijker met als doel dat Wlz-zorggebruikers gemakkelijker en beter de informatie begrijpen, om hen te ondersteunen met het regelen van hun langdurige zorg. Dit doen we door de teksten en opmaak van de communicatie te verbeteren, en hier interne processen op aan te passen. De uitkomsten zijn getoetst aan Wlz-zorggebruikers door middel van onderzoek, dat plaatsvond in week 50 en 51 van 2024.</p> <p>Verwachte uitkomsten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teksten in brieven en mailsjablonen zijn begrijpelijker én op B1 leesniveau geschreven. • Teksten in brieven en mailsjablonen sluiten beter aan bij de situatie van de Wlz-zorggebruiker.
MDR-A 68c. Tijdshorizon	<p>Kwartaal 3 2024 met doorloop 2025. In kwartaal 1 worden de eerste brieven opgeleverd, waarna de planning voor de volgende batch wordt vastgesteld.</p>

De implementatie van bovenstaande acties worden uitgevoerd vanuit de reguliere bedrijfsvoering en vereisen geen aanvullende operationele uitgaven en/of kapitaaluitgaven.

Naast bovengenoemde acties heeft Menzis Zorgkantoor initiatieven opgezet om positief bij te dragen aan de toegang tot onze diensten voor Wlz-zorggebruikers. In 2025 zal het Zorgkantoor werken aan een uitwerking van de klant(wacht)reis om inzicht te krijgen in de knelpunten en klantbehoeften ten aanzien van wachttijden voor passende zorg. Door deze klantreis te documenteren en te verrijken met kwantitatieve en kwalitatieve data - zoals interacties, beleving en ervaringen van de Wlz-zorggebruiker - worden de belangrijkste knelpunten en behoeften duidelijk. Op basis hiervan kunnen verbeteracties worden geïmplementeerd om de klantreis te verbeteren, zodat (toekomstige) Wlz-zorggebruikers beter worden bediend en bemiddeld naar passende zorg.

Daarnaast is het Zorgkantoor voornemens haar website te verbeteren om deze toegankelijker te maken voor (toekomstige) Wlz-zorggebruikers, en een website te realiseren voor (toekomstige) Wlz-zorggebruikers met begrijpelijke en volledige informatie. Hierdoor kunnen (toekomstige) Wlz-zorggebruikers weloverwogen keuzes maken tussen verschillende leveringsvormen en pakketten (ZIN-pgb), informatie vinden over cliëntondersteuning, geïnformeerd worden over wijzigingen voor het beheren van het pgb en gegidst worden naar contactgegevens. Ook werkt het Zorgkantoor aan de digitalisering van de pgb-aanvraag om de eigen regie van de pgb-houder te vergroten.

De wijze waarop de effectiviteit van deze toekomstige acties wordt gemonitord, zal in de komende periode nader worden uitgewerkt. Daarnaast bepalen wij voor de toekomstige acties of en waar in het proces Wlz-zorggebruikers worden betrokken.

De voortgang van de acties wordt door de verantwoordelijke teams binnen het Zorgkantoor gemonitord op effectiviteit. De Waardestroom Zorg, waar het Zorgkantoor onder valt, monitort en evalueert de voortgang in kwartaalbijeenkomsten. De acties worden vanuit reguliere bedrijfsvoering uitgevoerd. De uitvoering van deze acties valt onder de verantwoordelijkheid van reeds aangestelde functionarissen.

Doelstellingen

Voor het rapportagejaar 2024 hebben we nog geen doelstellingen vastgesteld. De reden hiervoor is omdat het beleid pas in 2025 geformuleerd zal worden. Na vaststelling van het klantbeleid treffen we in het jaar van vaststelling (2025) voorbereidingen voor het formuleren van doelstellingen met bijbehorende uitkomst- of resultaatindicator(en) om het gewenste resultaat te kunnen meten.

Integriteit en bedrijfsethiek (G1)

Integriteit en bedrijfsethiek betreft het op een eerlijke, betrouwbare en transparante manier zakendoen tussen Menzis en onze ketenpartners en/of uitbestedingspartners. Integriteit is het handelen in het belang van Menzis en haar verzekerden. Bedrijfsethiek heeft betrekking op de manier waarop wij eerlijk en transparant, zakendoen en omgaan met de belangen van al onze belanghebbenden.

Vanuit de DMA blijkt dat dit thema in onze eigen organisatie speelt. We hebben de volgende positieve impact gedefinieerd:

- De impact die bedrijfsethiek (zoals anti-corruptie en anti-fraude) en eerlijke praktijken (zoals compliance en transparantie) hebben op het vertrouwen van alle belanghebbenden waar Menzis een verantwoordelijkheid voor draagt: onze verzekerden, de maatschappij en ketenpartners.

Wij onderkennen het volgende risico:

- In het geval van een integriteitskwesitie bij ons of een ketenpartij leidt dit tot reputatieschade en mogelijk boetes/sancties vanuit de toezichthouder en afname van het vertrouwen in Menzis.

De impact staat in verbinding met de strategie van Menzis onder de pijler Menzis financieel, gezond, duurzaam en 'in control'. De verwachte tijdshorizon van de impact is continu.

De rol van bestuurs- leidinggevende en toezichthoudende organen

De RvC, RvB, DR en het MLT vervullen in hun dagelijkse doen en laten een voorbeeldrol voor wat betreft het tonen van zakelijk gedrag, zoals omschreven in de Gedragscode Coöperatie Menzis (hierna ook te noemen: de Gedragscode). De leden van de RvC en de RvB hebben via de respectievelijke reglementen heldere afspraken gemaakt over aspecten van zakelijk gedrag, zoals het voorkomen van potentiële belangenverstremming en het melden van nevenactiviteiten. Deze reglementen worden periodiek geëvalueerd en geactualiseerd.

De deskundigheid in zakelijk gedrag wordt meegewogen bij de werving en aanstelling van de genoemde organen. De deskundigheid wordt onder andere beoordeeld op basis van curriculum vitae, waarin werkervaring en achtergrond worden vermeld. Na de aanstelling vindt er geen periodieke toetsing plaats. Echter, alle medewerkers en leden van de RvC dienen periodiek verplichte Permanente Educatie (PE) - modules te doorlopen, waarbij onder meer het thema integriteit en privacy actueel wordt gehouden en getoetst. Indien er kennis ontbreekt, kunnen de betreffende afdelingen met de benodigde expertise assisteren. Daarnaast hebben we het beleid 'permanente geschiktheid (mede)beleidsbepalers' die toeziet op een trainings- en opleidingsprogramma van de RvC en de RvB.

Beleid

Waarden die we binnenshuis leidend laten zijn voor ons gedrag laten we ook buitenshuis zichtbaar zijn in hoe wij ons gedragen. Dit vormt de kern van de Gedragscode, en hiermee onze geloofwaardigheid. De Gedragscode wordt in onderstaande tabel verder toegelicht.

Het bevorderen van de gewenste gedragingen en cultuur binnen Menzis wordt onder andere gerealiseerd door onze kernwaarden en het leiderschapmodel expliciet op te nemen in het format van de gesprekscyclus (Het Goede Gesprek). Daarnaast worden specifieke vragen opgenomen in het jaarlijkse medewerkersonderzoek, bijvoorbeeld of men het afgelopen jaar te maken heeft gehad met ongewenst gedrag van collega's of klanten of hoe men de interne samenwerking ervaart. Tot slot is het verplicht om permanente PE-modules te volgen in het kader van integriteit.

Belangrijkste inhoud van beleid en relatie tot IRO's	<p>De Gedragscode van Menzis biedt een leidraad voor het gedrag en de interacties binnen de organisatie. Het document benadrukt het belang van integriteit, normen en waarden, en bevordert open gesprekken over gedrag en feedback. De Gedragscode ondersteunt de drie kernwaarden van Menzis: Resultaatgericht, Menselijk en Vooruitstrevend. Daarnaast onderstreept het de noodzaak van naleving van wet- en regelgeving en het zorgvuldig omgaan met gevoelige gegevens. De Gedragscode is zowel intern als extern van toepassing, waarbij consistentie in gedrag binnen en buiten de organisatie wordt nagestreefd.</p> <p>Jaarlijks wordt beoordeeld of de Gedragscode geactualiseerd dient te worden. De vaststelling van beleid en sturing in de organisatie is belegd in de 1e lijn: bij de RvB, directieleden en alle leidinggevenden. Wijzigingen worden door de DR vastgesteld en gecommuniceerd aan de RvC-leden, OR, leidinggevenden en medewerkers.</p>
Monitoringproces van beleid	De monitoring van de actualisatie van het beleid is belegd bij de 1 ^e lijn.
Reikwijdte	De Gedragscode is van kracht voor iedereen die voor of bij Menzis werkt.
Verantwoordelijkheid (hoogste niveau binnen de organisatie)	De RvB is verantwoordelijk voor de Gedragscode en ziet toe op naleving ervan.
Externe standaarden of toezeggingen	<p>De Gedragscode voldoet aan de geldende wetgeving, in het bijzonder de gedragsregels van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Daarnaast is de Gedragscode in lijn met de Gedragscode van Zorgverzekeraars Nederland opgesteld.</p>
Overwegingen van de belangrijkste belanghebbenden.	<p>Voor de Gedragscode zijn onze medewerkers een belangrijke stakeholder. Door middel van een interne uitvraag wordt input opgehaald bij de OR ten aanzien van de volledige Gedragscode. De opgehaalde input wordt vervolgens meegenomen in de periodieke actualisatie van de Gedragscode. Na vaststelling door de DR wordt de aangepaste Gedragscode gedeeld met de OR (de OR heeft geen instemmingsrecht op grond van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR)).</p> <p>In de actualisatie van 2024 heeft geen afstemming met de OR plaatsgevonden in verband met de minimale aanpassingen in de nieuwe gedragscode.</p>

Beschikbaarheid van beleid voor belanghebbenden.

De Gedragscode is gepubliceerd op de Menzis website en maakt deel uit van de governance informatie. Voor medewerkers is de Gedragscode, inclusief praktische toepassingen en regelingen die bij het integriteitsbeleid horen, beschikbaar op het intranet.

Voor misstanden of integriteitsincidenten hebben we meldpunten ingericht voor zowel interne als externe belanghebbenden. De regelingen voor het melden van een misstand hebben we nader toegelicht in *'preventie en opsporing van corruptie of omkoping'*. De meldingen die in 2024 zijn ontvangen, rapporteren we onder het onderdeel *'Incidenten van corruptie of omkoping'*.

Bij Menzis zorgen we ervoor dat een melder van een misstand, contactpersonen, leden van het onderzoeksteam, adviseurs in hun functie bij of rechtspositie jegens Menzis kunnen rekenen op rechtsbescherming. Men heeft recht op:

- Bescherming tegen benadeling in hun functie of rechtspositie;
- Omkering van de bewijslast in gerechtelijke procedures, waarbij Menzis moet bewijzen dat er geen benadeling is;
- Vrijwaring van gerechtelijke procedures voor melders die te goeder trouw handelen;
- Bescherming tijdens het onderzoek voor zowel de melder als degene tegen wie de melding is gedaan.

Binnen Menzis geldt het Beleid verplichte permanente educatie. Dit houdt in dat (nieuwe) werknemers een training krijgen, aangevuld met herhalingstrainingen op het gebied van Integriteit, Privacy en Informatiebeveiliging.

Bij Menzis passen we bij het aanstellen van medewerkers en tijdens het dienstverband de Regeling Pre-employment en In-employment Screening toe. Deze regeling maakt gebruik van een model dat functies indeelt in risicoklassen op basis van zeven criteria. De criteria richten zich op de integriteit van (potentiële) medewerkers, niet expliciet op corruptie of omkoping. Beschikking/beheer over geld en tekenbevoegdheid kunnen echter wel hiermee in verband worden gebracht. Omdat de regeling vele rollen screent op integriteit in het algemeen, is er geen specifiek inzicht in de functies die het meest blootstaan aan corruptie en omkoping.

Preventie en opsporing van corruptie of omkoping

We hebben geen specifieke procedures ingevoerd om beschuldigingen of incidenten van corruptie en omkoping te voorkomen, te detecteren en aan te pakken. Het risicoprofiel en de context van Menzis als zorgverzekeraar geeft hiertoe geen aanleiding. De governancestructuur en het integriteitsbeleid dragen bij aan de beheersing. We hebben een procedure voor het melden van een integriteitsincident of misstand. (Vermoedens van) Een integriteitsincident omtrent corruptie of omkoping kunnen via deze weg gemeld worden.

Wanneer een medewerker een (vermoeden van) misstand wil melden, kan dit intern bij een van onze contactpersonen. De melding kan schriftelijk of mondeling worden gedaan. De contactpersoon registreert de melding schriftelijk en de melder ontvangt een kopie ter goedkeuring en ondertekening. De RvB wordt binnen 7 dagen geïnformeerd en beoordeelt de melding binnen 6 weken. Indien nodig kan de melder ook rechtstreeks contact opnemen met de RvC, die binnen 6 weken een beoordeling geeft.

Bij een (vermoeden van) integriteitsincident meldt een medewerker dit aan de leidinggevende of direct aan de Compliance officer van afdeling Risk & Compliance. De leidinggevende meldt het incident aan de Compliance officer en binnen een week wordt beoordeeld of het een potentieel incident betreft dat de integriteit van de organisatie raakt. Indien dit het geval is, wordt een compliance onderzoek uitgevoerd.

Onderzoek naar een integriteitsincident of een misstand wordt altijd uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau of intern door de Compliance officer. Hierdoor is de onafhankelijkheid geborgd en staat onderzoek altijd los van het management.

Ieder kwartaal wordt in de 1^e lijnsrapportage verantwoording afgelegd aan de RvC en DR over de beheersing van het integriteitsrisico, zoals de awareness vanuit de permanente educatie.

De informatie over deze procedures en regelingen, inclusief stroomschema's van de meldpunten, zijn te vinden op het intranet. Daarnaast worden deze procedures uitgelicht in de verplichte trainingen, zoals de e-learning integriteit en PE. Deze procedures zijn opgenomen in het Beleid verplichte permanente educatie (PE) dat van toepassing is op alle medewerkers van Menzis, inclusief de leden van de RvB.

Wij bieden geen training aan die zich expliciet richt op anti-corruptie en anti-omkoping. Echter, (nieuwe) medewerkers zijn verplicht om de training 'Integriteit' te volgen met een onderdeel gericht op belangenverstrengeling. Medewerkers leren over de afspraken over het aanvaarden van nevenfuncties, geschenken en uitnodigingen.

Het percentage risicovolle functies dat door opleidingsprogramma's wordt bestreken, is voor dit rapportagejaar niet beschikbaar. In 2025 zal een begin worden gemaakt met het vastleggen van de definitie, scope en berekeningsmethode.

Incidenten van corruptie of omkoping

Zoals eerder benoemd hebben we geen specifieke procedures ingevoerd om beschuldigingen of incidenten van corruptie of omkoping te detecteren. Via de eerdergenoemde procedures bij het onderzoek naar een vermoeden van een integriteitsincident of een misstand kunnen deze wel aan het licht komen.

In de onderstaande tabel is aangegeven hoeveel incidenten er in het jaar 2024 door Compliance zijn vastgesteld, onderverdeeld naar de reden van melding:

Aantal incidenten vastgesteld door EC R&C ⁶	2024
Integriteitsincident	2
Misstand	0

De gerapporteerde meldingen kunnen ook meldingen zijn over incidenten binnen de eigen organisatie en tussen eigen medewerkers, zoals bedoeld in artikel 103a van ESRS S1-17. In verband met de privacy kunnen we niet aangeven om wat voor meldingen dit gaat.

---

⁶ De KPI wordt berekend door de meldingen per categorie (integriteitsmeldingen en misstanden) op te tellen. In de metriek doen we geen aannames. De metriek wordt alleen door de accountant gevalideerd.

In het rapportagejaar zijn geen aanvullende maatregelen opgesteld, die bijdragen aan het bereiken van de eerdergenoemde impact en risico. De reden hiervoor is dat de meldingen bij Compliance geen aanleiding gaven tot het ondernemen van maatregelen.

We hebben geen veroordelingen en/ of geldboeten voor inbreuken op wetgeving tegen corruptie en omkoping over dit rapportagejaar opgelegd gekregen.

Politieke invloed en lobbyactiviteiten

Vanuit Menzis vinden er geen lobbyactiviteiten plaats. Via brancheorganisatie Zorgverzekeraars Nederland vindt bestuurlijk overleg plaats met het ministerie van VWS en toezichthouders, waaronder De Nederlandsche Bank (DNB), de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), de Autoriteit Consument en Markt (ACM) en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) over actuele thema's die spelen op het gebied van de voor ons relevante wet- en regelgeving en toezichtonderwerpen. Denk bijvoorbeeld aan de vernieuwing van de landelijke Zorgakkoorden met alle betrokken belanghebbenden uit het zorgveld en de impact van het aanpassen van de hoogte van het verplicht eigen risico door kabinet Schoof.

Er is geen sprake van (in)directe politieke bijdragen, financieel en/of in natura en hiervoor is geen specifieke verantwoordelijke toezichthouder aangesteld.

Ook zijn er geen leden van de RvC, de RvB, de overige leden van de DR en de overige leidinggevenden die in 2024 of in de voorafgaande twee jaren (2023 en 2022) voor hun benoeming een vergelijkbare functie hebben bekleed binnen overheidsdiensten en/of toezichthouders.

Menzis staat niet ingeschreven in het EU-transparantieregister of een ander register.

Bijlagen

Begrippen en afkortingen

CO ₂ e	Koolstofdioxide-equivalent
Decarbonisatiehefbomen	Geaggregeerde soorten klimaatmitigerende maatregelen zoals energie- efficiëntie, elektrificatie, overschakeling naar andere brandstoffen, gebruik van hernieuwbare energie, productwijzigingen en decarbonisatie van de toeleveringsketen die aansluiten bij de specifieke maatregelen van ondernemingen.
Eumedion	Eumedion is een corporate governance forum
UNPRI	United Nations Principles for Responsible Investment
VBDO	Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling
IMVO	Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
RvC	Raad van Commissarissen
RvB	Raad van Bestuur
MLT	Menzis Leiderschapsteam
DR	Directieraad
IRO's	Impacts, risico's en kansen
DMA	Dubbele Materialiteitsanalyse
Zvw	Zorgverzekeringswet
Wlz	Wet langdurige zorg
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
EVZ	Expertisecentrum Verduurzaming Zorg
M en O	Afdeling Mens en Organisatie
OR	Ondernemingsraad
RI&E	Risicoinventarisatie en –evaluatie
ORSA	Own Risk and Solvency Assessment
PIL	Persoon in loondienst
PNIL	Persoon niet in loondienst
IZA	Integraal Zorgakkoord
ZIN	Zorg in natura
PGB	Persoonsgebonden budget
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
MPT	Modulair Pakket Thuis
VPT	Volledig Pakket Thuis
Wft	Wet op financieel toezicht
tNPS	Transactionele Net Promotor Score
rNPS	Relationele variant
OCO's	Onafhankelijk cliëntondersteuners

KTO's	Klanttevredenheidsonderzoeken
PE	Permanente Educatie
DNB	Nederlandsche Bank
NZa	De Nederlandse Zorgautoriteit
ACM	Autoriteit Consument en Markt
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
GDDZ 3.0	Green Deal Samen Werken aan Duurzame Zorg 3.0

Openbaarmakingsvereisten en opname door verwijzing

		Hoofdstuk
ESRS 2 Algemene toelichtingen		
BP-1	Algemene grondslag voor het opstellen van duurzaamheidsverklaringen	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Grondslag voor het opstellen van informatie Jaarrekening > Overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving
BP-2	Rapportage over specifieke omstandigheden	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Grondslag voor het opstellen van informatie
GOV-1	De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen
GOV-2	Informatie verschaft aan en omgang met duurzaamheidsthema's door bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen van de onderneming	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Informatie verschaft aan en omgang met duurzaamheidsthema's door bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen van de onderneming
GOV-3	Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen
GOV-4	Due-diligenceverklaring	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Due-diligenceverklaring Duurzaamheidsverklaring > Bijlage: Due-diligenceverklaring
GOV-5	Risicobeheersing en interne controles voor duurzaamheidsrapportage	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Risicobeheersing en interne controles voor duurzaamheidsverklaring
SMB-1	Strategie, businessmodel en waardeketen	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Strategie Verslag van de Raad van Bestuur > Profiel > Missie, visie, kernwaarden en strategie
SBM-2	Belangen en opvattingen van stakeholders	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Belangen en opvattingen van belanghebbenden

SMB-3	Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel
IRO-1	Beschrijving van de processen om materiële impacts, risico's en kansen in kaart te brengen en te analyseren	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Beschrijving van de processen om materiële impacts, risico's en kansen in kaart te brengen en te analyseren
IRO-2	Rapportage-eisen in ESRS opgenomen in de duurzaamheidsverklaring van de onderneming	Duurzaamheidsverklaring > Bijlagen > Openbaarmakingsvereisten en opname door verwijzing

		Hoofdstuk
E1 Klimaatverandering		
ESRS 2 GOV-3	Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen
E1-1	Transitieplan voor klimaatmitigatie	Duurzaamheidsverklaring > Klimaatverandering > Transitieplan voor klimaatmitigatie
ESRS 2 SBM-3	Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel	Duurzaamheidsverklaring > Klimaatverandering > Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel
ESRS 2 IRO-1	Beschrijving van de processen om materiële klimaatimpacts, -risico's en -kansen in kaart te brengen en te analyseren	Duurzaamheidsverklaring > Klimaatverandering > Beschrijving van de processen om materiële klimaatimpacts, -risico's en -kansen in kaart te brengen en te analyseren
E1-2	Beleid ten aanzien van klimaatmitigatie en klimaatadaptatie	Duurzaamheidsverklaring > Klimaatverandering > Beleid
E1-3	Maatregelen en middelen wat betreft beleid ten aanzien van klimaatverandering	Duurzaamheidsverklaring > Klimaatverandering > Acties
E1-4	Doelen inzake klimaatmitigatie en klimaatadaptatie	Duurzaamheidsverklaring > Klimaatverandering > Doelstellingen
E1-5	Energieverbruik en energiemix	Niet materieel bevonden
E1-6	Bruto scope 1-, 2-, 3-emissies en totale broeikasgasemissies	Duurzaamheidsverklaring > Klimaatverandering > de CO2-afdruk van Menzis
E1-7	Broeikasgasverwijderingen en projecten voor broeikasgasmitigatie gefinancierd uit carbon credits	Duurzaamheidsverklaring > Klimaatverandering > Carbon credits
E1-8	Interne koolstofbeprijzing	Niet materieel bevonden

E1-9	Beoogde financiële effecten van materiële fysieke en transitierisico's en potentiële klimaatkansen	Niet materieel bevonden
------	--	-------------------------

		Hoofdstuk
E2 waterverontreiniging		
ESRS 2 IRO-1	Beschrijving van de processen om materiële verontreinigingsimpacts, -risico's en -kansen in kaart te brengen en te analyseren	Duurzaamheidsverklaring > Waterverontreiniging > Impact-, risico- en kansenmanagement
E2-1	Beleid ten aanzien van verontreiniging	Duurzaamheidsverklaring > Waterverontreiniging > Beleid
E2-2	Maatregelen en middelen wat betreft verontreiniging	Duurzaamheidsverklaring > Waterverontreiniging > Acties
E2-3	Doelen wat betreft verontreiniging	Duurzaamheidsverklaring > Waterverontreiniging > Doelstellingen
E2-4	Verontreiniging van lucht, water en bodem	Niet materieel bevonden
E2-5	Zorgwekkende stoffen en zeer zorgwekkende stoffen	Niet materieel bevonden
E2-6	Beoogde financiële effecten van impacts, risico's en kansen wat betreft verontreiniging	Niet materieel bevonden

		Hoofdstuk
E5 Circulair materiaal gebruik en afval		
ESRS 2 IRO-1	Beschrijving van de processen om voor materiaalgebruik en circulaire economie materiële impacts, risico's en kansen in kaart te brengen en te analyseren	Duurzaamheidsverklaring > Circulair materiaal gebruik en afval > Impact-, risico- en kansenmanagement
E5-1	Beleid ten aanzien van materiaalgebruik en circulaire economie	Duurzaamheidsverklaring > Circulair materiaal gebruik en afval > Beleid
E5-2	Beleid en middelen inzake materiaalgebruik en circulaire economie	Duurzaamheidsverklaring > Circulair materiaal gebruik en afval > Acties
E5-3	Doelen wat betreft materiaalgebruik en circulaire economie	Duurzaamheidsverklaring > Circulair materiaal gebruik en afval > Doelstellingen
E5-4	Materiaalinstromen	Duurzaamheidsverklaring > Circulair materiaal gebruik en afval > Materiaalinstromen
E5-5	Materiaaluitstromen	Niet materieel bevonden
E5-6	Beoogde financiële effecten van impacts, risico's en kansen wat betreft materiaalgebruik en circulaire economie	Niet materieel bevonden

		Hoofdstuk
S1 Eigen personeel		
ESRS 2 SBM 2	Belangen en opvattingen van belanghebbenden	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Belangen en opvattingen van belanghebbenden
ESRS 2 SBM 2	Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel	Duurzaamheidsverklaring > Vitaliteit en gezondheid van medewerkers > Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking met strategie en businessmodel
S1-1	Beleid ten aanzien van eigen personeel	Duurzaamheidsverklaring > Vitaliteit en gezondheid van medewerkers > Beleid
S1-2	Processen om met eigen medewerkers en werknemersvertegenwoordigers te overleggen over impacts	Duurzaamheidsverklaring > Vitaliteit en gezondheid van medewerkers > Processen om met eigen medewerkers en werknemersvertegenwoordigers te overleggen over impacts
S1-3	Herstelprocessen voor negatieve impacts en kanalen voor eigen werknemers om zorgen kenbaar te maken	Duurzaamheidsverklaring > Vitaliteit en gezondheid van medewerkers > Impactherstel en klachtenkanalen voor medewerkers Duurzaamheidsverklaring > Integriteit en bedrijfsethiek > Incidenten van corruptie of omkoping
S1-4	Acteren op materiële impacts op eigen personeel, en benaderingen om wat eigen personeel betreft materiële risico's te mitigeren en materiële kansen te benutten, en de effectiviteit van die maatregelen	Duurzaamheidsverklaring > Vitaliteit en gezondheid van medewerkers > Acties
S1-5	Doelen wat betreft het beheersen van materiële negatieve impacts, het bevorderen van positieve impacts en het beheersen van materiële risico's en kansen	Duurzaamheidsverklaring > Vitaliteit en gezondheid van medewerkers > Doelstellingen
S1-6	Kenmerken van de werknemers van de onderneming	Duurzaamheidsverklaring > Vitaliteit en gezondheid van medewerkers > Informatie over de medewerkers
S1-7	Kenmerken van medewerkers niet in loondienst onder het eigen personeel van de onderneming	Niet materieel bevonden
S1-8	Cao-dekkingsgraad en sociale dialoog	Duurzaamheidsverklaring > Vitaliteit en gezondheid van medewerkers > Cao-dekkingsgraad en sociale dialoog
S1-9	Diversiteitsmaatstaven	Niet materieel bevonden
S1-10	Leefbare lonen	Niet materieel bevonden
S1-11	Sociale bescherming	Niet materieel bevonden

S1-12	Mensen met een beperking	Niet materieel bevonden
S1-13	Maatstaven voor opleiding en ontwikkeling van vaardigheden	Niet materieel bevonden
S1-14	Veiligheids- en gezondheidsmaatstaven	Niet materieel bevonden
S1-15	Maatstaven voor werk-privébalans	Niet materieel bevonden
S1-16	Beloningsmaatstaven (loonkloof en totale beloning)	Niet materieel bevonden
S1-17	Incidenten, klachten en ernstige impacts op het gebied van mensenrechten	Niet materieel bevonden

		Hoofdstuk
S2 Werknemers in de waardeketen		
ESRS 2 SBM 2	Belangen en opvattingen van belanghebbenden	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Belangen en opvattingen van belanghebbenden
ESRS 2 SMB 3	Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel	Duurzaamheidsverklaring > Werkomstandigheden in de zorg > Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking met strategie en businessmodel
S2-1	Beleid ten aanzien van werknemers in de waardeketen	Duurzaamheidsverklaring > Werkomstandigheden in de zorg > Beleid
S2-2	Processen om met werknemers in de waardeketen te overleggen over impacts	Duurzaamheidsverklaring > Werkomstandigheden in de zorg > Processen om met zorgpersoneel te overleggen over impacts
S2-3	Herstelprocessen voor negatieve impacts en kanalen voor werknemers in de waardeketen om zorgen kenbaar te maken	Duurzaamheidsverklaring > Werkomstandigheden in de zorg > Herstelprocessen voor negatieve impacts en kanalen voor zorgpersoneel om zorgen kenbaar te maken
S2-4	Acteren op materiële impacts op werknemers in de waardeketen, en benaderingen om wat betreft werknemers in de waardeketen materiële risico's te beheersen en materiële kansen te benutten, en de effectiviteit van die maatregelen	Duurzaamheidsverklaring > Werkomstandigheden in de zorg > Acties
S2-5	Doelen wat betreft het beheersen van materiële negatieve impacts, het bevorderen van positieve impacts en het beheersen van materiële risico's en kansen	Duurzaamheidsverklaring > Werkomstandigheden in de zorg > Doelstellingen

		Hoofdstuk
S4 Consumenten en eindgebruikers		
ESRS 2 SBM 2	Belangen en opvattingen van belanghebbenden	Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Belangen en opvattingen van belanghebbenden
ESRS 2 SMB 3	Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel	Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot zorg (S4a) > Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking met strategie en businessmodel Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) > Toegang tot diensten Zvw > Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking met strategie en businessmodel Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) > Toegang tot diensten Wlz > Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking met strategie en businessmodel
S4-1	Beleid ten aanzien van consumenten en eindgebruikers	Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot zorg (S4a) > beleid Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) > Toegang tot diensten Zvw > beleid Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) > Toegang tot diensten Wlz > beleid
S4-2	Processen om met te overleggen over impacts	Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot zorg (S4a) > Processen om met consumenten en eindgebruikers te overleggen over impacts Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) > Toegang tot diensten Zvw > Processen om met consumenten en eindgebruikers te overleggen over impacts

		Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) >Toegang tot diensten Wlz > Processen om met consumenten en eindgebruikers te overleggen over impacts
S4-3	Herstelprocessen voor negatieve impacts en kanalen om zorgen kenbaar te maken	Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) >Toegang tot diensten Zvw > Herstelprocessen voor negatieve impacts en kanalen voor consumenten en eindgebruikers om zorgen kenbaar te maken Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) >Toegang tot diensten Wlz > Herstelprocessen voor negatieve impacts en kanalen voor consumenten en eindgebruikers om zorgen kenbaar te maken
S4-4	Acteren op materiële impacts op werknemers in de waardeketen, en benaderingen om wat betreft werknemers in de waardeketen materiële risico's te beheersen en materiële kansen te benutten, en de effectiviteit van die maatregelen	Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot zorg (S4a) > Acties Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) >Toegang tot diensten Zvw > Acties Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) >Toegang tot diensten Wlz > Doelstellingen
S4-5	Doelen wat betreft het beheersen van materiële negatieve impacts, het bevorderen van positieve impacts en het beheersen van materiële risico's en kansen	Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot zorg (S4a) > Doelstellingen Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) >Toegang tot diensten Zvw > Doelstellingen Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) >Toegang tot diensten Wlz > Doelstellingen

		Hoofdstuk
G1 Zakelijk gedrag		
ESRS 2 GOV-1	De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichhoudende organen	Duurzaamheidsverklaring > Integriteit en bedrijfsethiek > De rol van bestuurs- leidinggevende en toezichhoudende organen
G1-1	Beleid ten aanzien van zakelijk gedrag en bedrijfscultuur	Duurzaamheidsverklaring > Integriteit en bedrijfsethiek > Beleid
G1-2	Beheer van relaties met leveranciers	Niet materieel bevonden
G1-3	Preventie en opsporing van corruptie of omkoping	Duurzaamheidsverklaring > Integriteit en bedrijfsethiek > Preventie en opsporing van corruptie of omkoping
G1-4	Bevestigde incidenten van corruptie of omkoping	Duurzaamheidsverklaring > Integriteit en bedrijfsethiek > Incidenten van corruptie of omkoping
G1-5	Politieke invloed en lobbyactiviteiten	Duurzaamheidsverklaring > Integriteit en bedrijfsethiek > Politieke invloed en lobbyactiviteiten
G1-6	Betalingspraktijken	Niet materieel bevonden

Due-diligenceverklaring

Stap van het due-diligenceproces	Thema	Locatie in Duurzaamheidsverklaring
1. Integratie van due diligence in governance, strategie en businessmodel		Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Informatie verschaft aan en omgang met duurzaamheidsthema's door bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen van de onderneming Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel
2. Betrekken van getroffen belanghebbenden		Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Belangen en opvattingen van belanghebbenden
3. Inzicht in en beoordeling van negatieve impact op mens en milieu		Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel
		Duurzaamheidsverklaring > Algemene toelichtingen > Beschrijving van de processen om materiële impacts, risico's en kansen in kaart te brengen en te analyseren
4. Maatregelen tegen negatieve impact op mens en milieu	Klimaatverandering	Duurzaamheidsverklaring > Klimaatverandering > Acties
	Waterverontreiniging	Duurzaamheidsverklaring > Waterverontreiniging > Acties
	Circulair materiaal gebruik en afval	Duurzaamheidsverklaring > Circulair materiaal gebruik en afval > Acties
	Werkomstandigheden in de zorg	Duurzaamheidsverklaring > Werkomstandigheden in de zorg > Acties
	Toegang tot diensten Zvw	Duurzaamheidsverklaring > Toegang tot zorg > Toegang tot diensten (S4b) > Toegang tot diensten Zvw > Acties

5. Monitoren van de effectiviteit van inspanningen	Klimaatverandering	Niet in scope voor verslag 2024
	Waterverontreiniging	
	Circulair materiaal gebruik en afval	
	Werkomstandigheden in de zorg	
	Toegang tot diensten Zwv	

Definities van alle meetwaarden

ESRS 2	
KPI	Definitie
Aantal uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders	<p>Het totaal aantal uitvoerende bestuurders is gelijk aan het aantal uitvoerende bestuurders zoals geregistreerd bij de Kamer van Koophandel.</p> <p>Menzis heeft een dualistisch bestuursmodel dat bestaat uit een Raad van Bestuur en een Raad van Commissarissen. Derhalve is er geen sprake van niet-uitvoerende bestuurders.</p>
Percentage naar gender van bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen	<p>Deze KPI betreft het percentage naar gender en betreft de volgende gremia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Raad van Commissarissen Raad van Bestuur Directieraad Menzis Leiderschapsteam <p>Menzis kiest ervoor om de categorieën vrouwen, non-binair en onbekend af te zetten tegen de categorie mannen.</p>
Percentage onafhankelijke commissarissen in de Raad van Commissarissen	<p>Het percentage onafhankelijke commissarissen in de Raad van Commissarissen, zoals gerapporteerd in het verslag van de Raad van Commissarissen.</p>
Percentage variabele beloningen afhankelijk van duurzaamheidsdoelen en/of -impacts	<p>Het percentage variabele beloningen van bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen dat afhankelijk is van duurzaamheidsdoelen en/of -impacts is gebaseerd op beleid en reglementen. Dit betreft de volgende gremia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Raad van Commissarissen Raad van Bestuur Directieraad Menzis Leiderschapsteam
Totale opbrengst uit de sector fossiele brandstoffen	<p>Het totaal belegd vermogen in de sector fossiele brandstoffen inclusief een uitsplitsing naar opbrengsten uit kolen, olie, gas en op de taxonomie afgestemde activiteiten met betrekking tot fossiel gas.</p> <p>Deze indicator heeft alleen betrekking op de beleggingsportefeuille van Menzis waarbij per posite is beoordeeld of deze actief is in de sector fossiele brandstoffen en in welke categorie deze actief is. Bij de beoordeling wordt gebruik gemaakt van een externe rapportage.</p> <p>De marktwaarden die gebruikt zijn voor deze berekening zijn gebaseerd op Solvency-II waardes.</p>

Totale opbrengst uit de vervaardiging van chemische producten.	<p>Het totaal belegd vermogen dat betrekking heeft op de vervaardiging van chemische producten.</p> <p>Deze indicator heeft alleen betrekking op de beleggingsportefeuille van Menzis waarbij per positie is beoordeeld of deze betrekking heeft op de vervaardiging van chemische producten. Bij de beoordeling wordt gebruik gemaakt van een externe rapportage.</p> <p>De marktwaarden die gebruikt zijn voor deze berekening zijn gebaseerd op Solvency-II waardes.</p>
Totale opbrengsten uit de vervaardiging van controversiële wapens.	Het totaal belegd vermogen dat betrekking heeft op de vervaardiging van controversiële wapens. Deze indicator heeft alleen betrekking op de beleggingsportefeuille van Menzis waarbij een zerotolerancebeleid geldt zoals beschreven in het beleid met betrekking tot onze beleggingen.
Totale opbrengst uit de teelt en productie van tabak.	Het totaal belegd vermogen dat betrekking heeft op de teelt en productie van tabak. Deze indicator heeft alleen betrekking op de beleggingsportefeuille van Menzis waarbij een zerotolerancebeleid geldt zoals beschreven in het beleid met betrekking tot onze beleggingen.

E1 Emissies	
KPI	Definitie
Scope 1	
Scope 1	<p>Scope 1 emissies zijn gerapporteerd op basis van het Greenhouse Gas (GHG) Protocol en omvatten alle directe emissies van broeikasgas door Menzis: koolstofdioxide (tCO_{2e}).</p> <p>Onder deze categorie vallen de volgende subcategorieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emissies afkomstig van de verbranding van aardgas gebruikt voor de verwarming van onze kantoren; • Emissies afkomstig van benzine en diesel gebruikt in geleasede/gehuurde/gedeelde bedrijfsauto's. <p>Voor het vaststellen van de CO₂-emissies maken we gebruik van CO₂-factoren van de Milieubarometer.</p>
Scope 2	
Scope 2 Locatie- & marktgebaseerd	<p>Scope 2 emissies zijn gerapporteerd op basis van het GHG Protocol en omvatten indirecte GHG-emissies van de opwekking van elektriciteit ingekocht en gebruikt door Menzis. Onder deze categorie vallen de volgende subcategorieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingekochte elektriciteit voor onze kantoorlocaties en datacenters; • Elektriciteit verbruikt voor het opladen van ons elektrisch wagenpark. <p>Voor het vaststellen van de emissies maken we gebruik van de CO₂-factoren van de Milieubarometer.</p>

	<p>Bij het vaststellen van de <i>locatiegebaseerde</i> emissies hebben we geen rekening gehouden met de contractuele afspraken voor de kantoorlocaties en de overeenkomst van de gehuurde datacenters.</p> <p>Voor de <i>marktgebaseerde</i> emissies hebben we wel rekening gehouden met de contractueel afgesproken Garantie van Oorsprong voor de door ons verbruikte energie op onze kantoorlocaties en de overeenkomst van de gehuurde datacenters. De emissies van de elektrische leaseauto's hebben we vastgesteld op de totaal geladen elektriciteit buiten de kantoorlocaties en we hebben gerekend met dezelfde emissiefactor als voor de <i>locatiegebaseerde</i> emissies.</p>
Scope 3	
Scope 3 - algemeen	Scope 3 emissies worden gerapporteerd op basis van het GHG Protocol en omvatten de materiële en relevantie scope 3-categorieën, zoals in dit verslag opgenomen. De scope 3 emissies bestaan grotendeels uit emissies uit ingekochte zorg, waarvan de berekening gebaseerd is op secundaire data.
Categorie 1 - Gekochte goederen en diensten	<p>Onder de scope 3 emissies van deze categorie vallen de volgende subcategorieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingekochte zorg; • Niet-zorg gerelateerde inkoop. <p>Een uitwerking van de berekeningsmethode van <i>ingekochte zorg</i> is opgenomen in de bijlagen 'Methode en aannames berekening CO₂-uitstoot zorginkoop'.</p> <p>De CO₂ uitstoot van de niet-zorg gerelateerde inkoop is ingeschat door middel van een spend-based methode gebaseerd op de Exiobase database. Voor de top 100 leveranciers op basis van de uitgaven is per leverancier een emissiefactor bepaald. Voor de overige uitgaven is de gemiddelde CO₂-emissiefactor van de top 100 leveranciers gebruikt om de CO₂-uitstoot van deze leveranciers te schatten.</p>
Categorie 6 – Zakelijk verkeer	<p>Onder de scope 3 emissies van deze categorie vallen de volgende subcategorieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vliegreisafstanden gerapporteerd via de leverancier; • Het gebruik van openbaar vervoer voor zakelijke reizen door middel van de beschikbare NS-Businesscard of via het intern systeem gedeclareerde OV kosten; • Gereden kilometers voor zakelijke doeleinden door privéauto's, gerapporteerd via het interne declaratiesysteem. <p>Voor het vaststellen van de CO₂-emissies wordt gebruik gemaakt van CO₂-factoren van de Milieubarometer. Omdat bij het gebruik van het openbaar vervoer de reiskosten worden gedeclareerd, worden deze omgerekend naar aantal kilometer op basis van een gemiddeld OV tarief van €0,14 cent per kilometer.</p>

Categorie 7 - Woon-werkverkeer	<p>Onder de scope 3 emissies van deze categorie vallen de volgende subcategorieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gereden kilometers voor woon-werkverkeer door privéauto's, gerapporteerd via het interne declaratiesysteem; • De gereisde kilometers voor woon-werkverkeer met het openbaar vervoer, gerapporteerd via het interne declaratiesysteem. <p>Voor het vaststellen van de CO₂-emissies hebben we gebruik gemaakt van CO₂-factoren van de Milieubarometer. Omdat bij het gebruik van het openbaar vervoer de reiskosten worden gedeclareerd, worden deze omgerekend naar aantal kilometer op basis van een gemiddeld OV tarief van €0,14 cent per kilometer.</p>
Categorie 15 – Beleggingen	<p>De berekening voor de CO₂-uitstoot van de beleggingsportefeuille is uitgesplitst naar beleggingscategorie.</p> <p>Voor de berekening van de CO₂-uitstoot van aandelen en bedrijfsobligaties wordt gebruik gemaakt van een module van een externe dataprovider. Uit deze module volgt een gespecificeerde CO₂-uitstoot rapportage, gebaseerd op beleggingsgegevens van Menzis.</p> <p>Voor de berekening van de CO₂-uitstoot van <i>staatsobligaties</i> rapporteren we de CO₂-uitstoot op <i>portefeuilleniveau</i>, waarbij gebruik wordt gemaakt van de ESG-risicomonitor opgesteld door de fiduciair beheerder. De belangrijkste emissies worden weergegeven in een ESG-risicorapport.</p> <p>Voor <i>beleggingen in Nederlandse woninghypotheken</i> wordt gebruik gemaakt van CO₂-uitstoot die door de vermogensbeheerder van het Nederlandse woninghypotheekfonds.</p>
Totale CO₂- emissies	
Totale CO ₂ - emissie locatiegebaseerd	De totale locatiegebaseerde CO ₂ - emissie wordt berekend door de totale scope 1, totale scope 2 locatiegebaseerd en de totale scope 3 bij elkaar op te tellen.
Totale CO ₂ - emissie marktgebaseerd	De totale marktgebaseerde CO ₂ - emissie wordt berekend door de totale scope 1, totale scope 2 marktgebaseerd en de totale scope 3 bij elkaar op te tellen.
CO₂-intensiteit	
CO ₂ -intensiteit	De broeikasgas intensiteit wordt berekend door de totale scope 1, 2 en 3 (marktgebaseerde & locatiegebaseerde) emissies te delen door de totale opbrengsten.

	<p>De totale opbrengsten is de som van onderstaande posten in de jaarrekening:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdienste premies en bijdragen eigen rekening (€7.067,9 miljoen); • Overige technische baten eigen rekening (€1,5 miljoen); • Opbrengsten uit beleggingen (€80,0 miljoen) • Niet gerealiseerde winst uit beleggingen (€113,3 miljoen) • Andere baten (€53,0 miljoen)
CO2-credits	
CO2-credits	<p>Menzis koopt gas in van de gasleverancier en heeft contactueel afgesproken dat hiervoor ook CO2-credits (Gold Standard carbon credits) worden ingekocht.</p> <p>Het aantal CO2-credits dat wordt weggeschreven is evenredig aan de CO2-uitstoot ten gevolge van het gasverbruik.</p>

Overzicht van niet gerapporteerde Scope 3-emissie categorieën	
Scope 3 categorie	Rationeel
Categorie 2 – Kapitaal goederen	Deze emissies worden gerapporteerd onder categorie 1
Categorie 3 – Brandstof- en energieactiviteiten	Deze emissies worden gerapporteerd onder categorie 1 en 2
Categorie 4 – Upstream transport en distributie	Deze emissies worden niet opgenomen doordat de bijdrage aan het totaal zeer gering is.
Categorie 5 – Afval van activiteiten	Deze emissies worden niet opgenomen doordat de bijdrage aan het totaal zeer gering is.
Categorie 8 – Upstream geleasede activa	Deze emissies worden gerapporteerd onder categorie 1
Categorie 9 – Downstream vervoer en distributie	Niet relevant voor Menzis
Categorie 10 – Verwerking van verkochte producten	Niet relevant voor Menzis
Categorie 11 – Gebruik van verkochte producten	Niet relevant voor Menzis
Categorie 12 – Verwerking van verkochte producten aan het eind van hun levensduur	Niet relevant voor Menzis
Categorie 13 – Downstream geleasede activa	Niet relevant voor Menzis
Categorie 14 – Franchise ondernemingen	Niet relevant voor Menzis

S1 Eigen personeel	
KPI	Definitie
Totaal aantal eigen medewerkers ultimo rapportageperiode	Totaal aantal eigen medewerkers ultimo rapportageperiode, uitgesplitst naar gender (man en vrouw (c.q. niet-man)), contracttype (vast en tijdelijk) en locatie (Enschede, Groningen en Wageningen).

	<p>Om de privacy van eigen werknemers met een geslacht anders dan mannelijk of vrouwelijk te waarborgen, zullen wij enkel cijfers in de categorie 'overig' rapporteren indien dit meer dan 10 werknemers betreft. Aangezien dit aantal in het huidig boekjaar minder dan 10 bedraagt, zijn deze medewerkers opgenomen in de categorie 'Vrouw (c.q. niet-man)'.</p> <p>Met eigen medewerkers bedoelen we medewerkers in loondienst die een arbeidsovereenkomst met Menzis heeft op een bepaalde peildatum.</p>
Totaal aantal eigen medewerkers dat Menzis heeft verlaten in de rapportageperiode	<p>Totaal aantal eigen medewerkers dat in de rapportageperiode uit dienst is getreden vanwege:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opzegging door werknemer; • Ontslag door werkgever (inclusief beëindiging met wederzijds goedvinden). Dit betreft onder andere medewerkers die ziek uit dienst treden, ontslag tijdens proefperiode en ontslag wegens boventalligheid; • Pensionering; • Overlijden tijdens dienstverband; of • Aflopen dienstverband voor bepaalde tijd.
Percentage personeelsverloop in de rapportageperiode	Het percentage personeelsverloop wordt berekend door het totaal aantal eigen medewerkers dat Menzis in de rapportageperiode heeft verlaten af te zetten tegen het gemiddelde aantal eigen medewerkers in de rapportageperiode.
Totaal aantal medewerkers niet in loondienst ultimo rapportageperiode	Totaal aantal medewerkers niet in loondienst ultimo rapportageperiode betreft medewerkers werkzaam als 'interimmer' of 'uitzendkracht'.
Aanwezigheid van een cao en het percentage eigen medewerkers dat wordt gedekt door een cao	Voor alle eigen medewerkers geldt dat zij onder de 'Cao voor de Zorgverzekeraars' vallen, welke publiekelijk beschikbaar is op de website van Zorgverzekeraars Nederland. Tevens is in elke arbeidsovereenkomst opgenomen dat de cao voor Zorgverzekeraars van toepassing is. Derhalve wordt een percentage van 100% in het duurzaamheidsverklaring gerapporteerd.
Percentage eigen medewerkers dat medewerkersvertegenwoordigers heeft	Op grond van artikel 2 van de Wet op de ondernemingsraden is Menzis gehouden een ondernemingsraad in te stellen voor de vertegenwoordiging van de 'in de onderneming werkzame personen'. Dit omvat onder meer de eigen medewerkers. Derhalve wordt een percentage van 100% in het duurzaamheidsverklaring gerapporteerd.
Verzuimfrequentie	De verzuimfrequentie geeft aan hoe vaak eigen medewerkers zich gemiddeld per periode ziekmelden. Het totaal aantal verzuimmeldingen in de periode wordt gedeeld door het aantal eigen medewerkers in de periode.

	Bij de berekening van de KPI Verzuimfrequentie worden enkel ziekmeldingen met een startdatum in de rapportageperiode in ogenschouw genomen. Andere redenen voor afwezigheid, zoals zwangerschap, doktersbezoek of een begrafenis, worden niet geclassificeerd als een verzuimmelding.
Inzetbaarheidspercentage	Het inzetbaarheidspercentage betreft de volledige inzetbaarheid (100%) minus het voortschrijdend verzuim. Het voortschrijdend verzuim is het gemiddelde verzuim van alle eigen medewerkers over de afgelopen 12 maanden. Vervolgens wordt het voortschrijdend verzuim op totaalniveau berekend als het gemiddelde van het voortschrijdend verzuim op medewerkersniveau. De berekening van de KPI Inzetbaarheidspercentage ziet enkel toe op de inzetbaarheid minus verzuim wegens ziekmeldingen. Andere redenen voor afwezigheid, zoals zwangerschap, doktersbezoek of een begrafenis, worden niet geclassificeerd als een verzuim.
Leefkracht en werkbalans	De vragen <i>'Ik ervaar een goede balans tussen werk en privé'</i> en <i>'In mijn werk voel ik me fit en energiek'</i> in het medewerkersonderzoek geven een indicatie over de leefkracht en werkbalans van de eigen medewerkers en uitzendkrachten die meer dan 3 maanden werkzaam zijn voor Coöperatie Menzis. Met uitzondering van de boventalligen vallen alle eigen medewerkers en uitzendkrachten, die bij aanvang van de onderzoeksperiode minimaal drie maanden werkzaam zijn voor Coöperatie Menzis in de scope van het medewerkersonderzoek. Interimmers en gepensioneerden zijn niet in scope.

G1 Zakelijk gedrag	
KPI	Definitie
Aantal incidenten vastgesteld door EC R&C	Deze KPI betreft het aantal door Compliance vastgestelde misstanden en integriteitsincidenten. Onder een <i>integriteitsincident</i> wordt verstaan: schending van de gedragsregels van Menzis of van een interne regeling op het gebied van integriteit en/ of een (dreigende) schending van externe wet- en regelgeving, waardoor er (ernstig) gevaar ontstaat voor de integere bedrijfsvoering en/of reputatie van Menzis. Onder een <i>misstand</i> wordt verstaan: een ernstige situatie binnen Menzis waarbij het maatschappelijk belang in geding is door schending van wettelijke voorschriften of interne regels, of er sprake is van gevaren voor de volksgezondheid, veiligheid van personen, milieu, of het goed functioneren van Menzis.

Methode en aannames berekening CO₂-uitstoot Zorginkoop

Menzis heeft de CO₂-uitstootfactor per bestede euro gekoppeld aan de financiële gegevens per zorgtype, zoals aangegeven voor de risicoverevening van de basisverzekering. Hiervoor zijn de lasten 2023 zoals opgenomen in de kwartaalstaat van het 2e kwartaal 2024 gehanteerd. De emissiefactoren voor de aanvullende verzekeringen en de Wlz-zorg gefinancierd via het zorgkantoor zijn afgeleid uit de emissiefactoren van de basisverzekering en op basis van de financiële gegevens gebruikt voor de eigen ramingen (aanvullende verzekering) of financiële gegevens zoals gebruikt voor het verdeelmodel 2023 (Wlz) is de uitstoot berekend.

De ESRS vereist dat we voor het eerst onze scope 3-emissies in kaart brengen. Voor een zorgverzekeraar komt een zeer groot deel hiervan uit het zorgverleningsproces aan onze verzekerden, de zorginkoop. Door de diversiteit in het zorgveld en de beperkte beschikbaarheid van data moesten we schattingen en aannames gebruiken om onze scope 3-emissies van deze zorginkoop te bepalen. Met de invoering van de CSRD zal naar verwachting de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van scope 3-emissies toenemen. Hierdoor kunnen we onze CO₂-uitstoot in de toekomst nauwkeuriger bepalen en monitoren. Hierna is beschreven op welke wijze wij onze scope 3-emissies van de zorginkoop hebben bepaald.

De emissie per zorgsoort is berekend op basis van de geraamde zorgkosten per zorgsoort. Voor zowel de basisverzekering zonder verevening over 2022 als de Wlz betreffen dit de geraamde zorgkosten over 2022 die zorgverzekeraars periodiek aanleveren aan het zorginstituut. De landelijke zorguitgaven voor de aanvullende verzekering komen uit de zorguitgaventabel van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De CO₂-uitstoot van de zorginkoop is waar mogelijk opgesplitst in de scope 1, 2 en 3 van de zorgorganisaties waar het zorg inkoop. De emissiefactoren van de aanvullende verzekering en de WLZ zijn afgeleid uit de emissiefactoren voor de basisverzekering per zorgsoort, waarbij op basis van de indeling van de zorgsoorten in de basisverzekering een aansluiting is gemaakt met de zorgsoorten onder de aanvullende verzekering en de WLZ. Emissiefactoren voor zorginkoop zijn op één van de onderstaande manieren bepaald, afhankelijk van de beschikbaarheid van gedetailleerde informatie. In alle gevallen zijn de factoren gebaseerd op financiële gegevens (emissie per inkoop-euro). Door de diversiteit in het zorgveld is een andere eenheid voor het samenvatten van ingekochte zorg vooralsnog niet mogelijk.

- CO₂-emissiefactoren berekenen op basis van nationale zorgkosten: Deze methode kan worden toegepast wanneer zowel een algemene footprint als omzetcijfers van de sector beschikbaar zijn. Dit geldt voor zorgvormen zoals huisartsenzorg en MDZ, verpleging en verzorging, medisch specialistische zorg, geneeskundige geestelijke gezondheidszorg en GRZ-ELV-GZSP. Deze methodiek sluit aan bij de wijze waarop de PCAF-standaard rekent. Voor de huisartsenzorg en MDZ zijn de scope 1 en 2 emissies van de zorgverleners op basis van de Milieubarometer benchmark Huisartsenpraktijken bepaald als een gemiddelde uitstoot per fte, en geëxtrapolerd naar de hele sector op basis van CBS-data, waarbij op basis van praktijkervaring binnen Milieuplatform Zorgsector (MPZ) de aanname is gedaan dat 1 fte huisarts overeenkomt met 2 fte praktijklokaal. Voor de verpleging en verzorging en de medisch specialistische zorg zijn de in september 2022 gepubliceerde gegevens uit de EVZ-sectorrapportage verduurzaming scope 1 (directe) en scope 2 (indirecte) emissies gebruikt. De scope 1 en 2 emissies betreffen hierbij de uitstoot door het energieverbruik van het zorgvastgoed. De scope 3 in de huisartsenzorg en MDZ, verpleging en verzorging, geneeskundige geestelijke gezondheidszorg en GRZ-ELV-GZSP is niet bekend. Er is voor deze zorgsoorten een multiplier van 2,3 uit de caresector (verpleging en verzorging) gebruikt om de volledige voetafdruk te berekenen. Deze multiplier is bepaald op basis van de in 2019 gepubliceerde totale voetafdrukken (inclusief scope 3) van twee care organisaties. In de bepaling van deze multiplier is de uitstoot van het eigen wagenpark niet meegenomen,

voor de huisartsenzorg en de GGZ en gehandicaptenzorg is de uitstoot van het zakelijke verkeer op basis van data uit de Milieubarometer wel meegenomen. Voor de medisch specialistische zorg is voor het bepalen van de scope 3 een multiplier van 3,8 gehanteerd, deze is bepaald op basis van de gepubliceerde footprint van UMC Utrecht gepubliceerd in 2021 en het EMC gepubliceerd in 2024. Het aantal actuele footprint-rapportages vanuit de sector, waarop de gebruikte multiplier voor scope 3 kan worden gebaseerd, is momenteel nog zeer beperkt. Om deze onzekerheid te verminderen, is meer gedetailleerde informatie uit de zorgsector nodig.

- CO₂-emissiefactoren berekenen op basis van gegevens van individuele bedrijven: Deze methode kan worden gebruikt als we de footprint van meerdere bedrijven in de sector kennen. De gemiddelde waarde per euro wordt bepaald door de totale footprint te delen door de gecombineerde omzet van die bedrijven. Dit geldt specifiek voor farmaceutische zorg. De CO₂-emissiefactor is bepaald op basis van de gemiddelde uitstoot per euro omzet van vier farmaceutische bedrijven over 2021 (Astrazeneca) of 2022 (GSK, Merck & co en Sanofi).

- CO₂-emissiefactoren berekenen op basis van schattingen: Voor sectoren met onvoldoende data zijn emissiefactoren geschat aan de hand van eerder berekende emissiefactoren of gegevens uit andere databanken (zoals DEFRA). Deze methode is van toepassing op mondzorg, verloskunde, paramedische zorg, hulpmiddelen, ziekenvervoer, kraamzorg en diverse andere zorgkosten (inclusief grensoverschrijdende zorg). De emissiefactor voor mondzorg is gelijkgesteld aan die van medisch specialistische zorg. Voor verloskunde en paramedische zorg is de emissiefactor gelijkgesteld aan die van huisartsenzorg en MDZ. De emissiefactor voor hulpmiddelenzorg en kraamzorg is afkomstig uit DEFRA 2019, specifiek 'therapeutic appliances and equipment' respectievelijk 'domestic services and household services'. Voor ziekenvervoer is de CO₂-emissiefactor bepaald op basis van gegevens uit het Sectorkompas ambulancezorg 2022, informatie van RAV Hollands Midden en aanvullende berekeningen. De emissiefactor voor diverse andere zorgkosten is vastgesteld door een gewogen gemiddelde van emissiefactoren van andere zorgsoorten te gebruiken. Aangezien dit de eerste berekening is van dergelijke cijfers voor de Nederlandse zorgsector, zijn internationale gegevens (DEFRA 2019) ter validatie gebruikt en omgerekend naar euro's in 2022 om vergelijkbaarheid met de berekende emissiefactoren te faciliteren.

De volgende emissiefactoren per zorgsoort zijn voor de basisverzekering over 2022 berekend:

Nr	Segment	CO2e totaal	CO2e scope 1 en 2	CO2e scope 3	Rekenwijze
1	Huisartsenzorg en MDZ	0,016	0,007	0,009	1
2	Farmaceutische zorg	0,242	0,0291	0,212	2
3	Verpleging en verzorging	0,054	0,024	0,03	1
4	Mondzorg	0,142	0,0373	0,105	3
5	Verloskundige zorg	0,016	0,007	0,009	3
6	Medisch specialistische zorg	0,142	0,037	0,105	1
7	Paramedische zorg	0,016	0,007	0,009	3
8	Hulpmiddelenzorg	0,134	n.b.	n.b.	3
9	Ziekenvervoer	0,046	0,024	0,021	3
10	Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg	0,054	0,024	0,03	1
11	GRZ, ELV en GZSP15	0,054	0,024	0,03	1
12	Kraamzorg	0,047	n.b.	n.b.	3
13	Diverse overige zorgkosten	0,096	0,027	0,065	3
14	Grensoverschrijdende zorg	0,096	0,027	0,065	3

De emissiefactoren die zijn berekend op basis van de omzetcijfers van 2022 gelden uitsluitend voor dat specifieke jaar. Voor gebruik in 2023 zijn deze factoren aangepast voor inflatie, waarbij een CPI-mutatiepercentage van 3,8% is toegepast.

Menzis heeft de CO₂-uitstootfactor per bestede euro gekoppeld aan de financiële gegevens per zorgtype, zoals aangegeven voor de risicoverevening van de basisverzekering. De financiële lasten voor 2023 zijn ontleend aan de kostenverzamelstaat zoals opgenomen in de kwartaalstaat van het tweede kwartaal van 2024. Voor aanvullende verzekeringen zijn de kostenramingen per zorgsoort voor 2023 uit onze administratie gebruikt. Voor de Wlz-zorg gefinancierd via het zorgkantoor zijn de kosten voor 2023 per zorgsoort gebaseerd op het verdeelmodel 2023.

Voor de emissie van de zorginkoop door Menzis is besloten deze onder categorie 1 Ingekochte goederen en diensten te presenteren. Het uitgangspunt is dat zorgverzekeraars gezondheidszorg inkopen, waarbij zij enigszins invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlenende partijen. Dit gebeurt doordat bij het afsluiten van inkoopcontracten eisen gesteld kunnen worden aan de leverancier en tevens (gedeeltelijk) bepaald kan worden welke zorgsoorten wel, niet, of slechts gedeeltelijk vergoed worden.

Bij zorgorganisaties zijn directe en indirecte biogene CO₂-emissies geïdentificeerd. Directe biogene emissies komen vrij bij verbranding van biodiesel in voertuigen van zorgorganisaties. Indirecte biogene emissies komen vrij in de productieketen van ingekochte voeding, bij verbranding van biodiesel in voertuigen van leveranciers en bij de productie van elektriciteit op basis van biomassa. Biogene CO₂-emissies worden heden nog niet goed gemeten en er zijn nog geen biogene emissiefactoren beschikbaar. De directe biogene emissies waar de zorgorganisatie de meeste invloed op hebben zijn klein ten opzichte van de fossiele CO₂-emissies van zorgorganisaties.

Andere broeikasgassen dan CO₂ in de zorgsector betreffen anesthesiegassen en (in veel mindere mate) koudemiddelen. De impact hiervan is meegenomen in de scope 3 CO₂-factoren van zorginkoop, maar niet apart benoemd omdat het aandeel kleiner is dan 0,5% binnen de footprint van een ziekenhuis. Fossiele emissies van CO₂ in productieketens van biomassa (zoals van ingekochte biodiesel) door zorgorganisaties zijn meegenomen in de CO₂-factoren van zorginkoop.

Datakwaliteit berekening CO2-uitstoot beleggingen

De CO2-uitstoot van onze beleggingen, exclusief de CO2-uitstoot van onze beleggingen in geldmarktfondsen, worden in het hoofdstuk “Klimaatverandering (E1)” gerapporteerd onder ‘scope 3.15 Beleggingen’. Voor de berekening van de CO2-uitstoot van beleggingen worden verschillende databronnen gebruikt. Deze bronnen worden per beleggingscategorie beschreven, waarbij ook de kwaliteit van de gebruikte data per categorie wordt toegelicht.

Gebruikte data

Voor de berekening van de CO2 maken we onderscheid in vijf verschillende beleggingscategorieën waarvoor verschillende bronnen zijn gebruikt om de CO2-uitstoot te berekenen:

- De CO2-uitstoot van onze beleggingen in aandelen is berekend met behulp van data via onze externe data-provider;
- De CO2-uitstoot van onze beleggingen in bedrijfsobligaties is berekend met behulp van data via onze externe data-provider;
- De CO2-uitstoot van staatsobligaties is gebaseerd op de ESG-risicomonitor geleverd door onze fiduciair beheerder GSAM.
- De CO2-uitstoot van de belegging in het Nederlandse Woninghypothekenfonds is gebaseerd op de ESG-rapportage van de manager, en;
- De CO2-uitstoot van onze beleggingen in het BNP geldmarktfonds en het GSAM geldmarktmandaat valt buiten de scope van de totale KPI.

Data kwaliteitsscore per beleggingscategorie

Hoogwaardige data is niet altijd beschikbaar voor elke beleggingscategorie. De door PCAF ontwikkelde datakwaliteitsscorekaart biedt inzicht in de betrouwbaarheid van de gebruikte data voor het meten van de CO2-voetafdruk van beleggingen. Deze scorekaart hanteert een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 staat voor de meest betrouwbare data en 5 voor de minst betrouwbare data.

	CO2 Voetafdruk Wereldwijde Aandelen (%)	CO2 Voetafdruk Bedrijfsobligaties (%)	CO2 Voetafdruk Staatsobligaties (%)	CO2 Voetafdruk Nederlandse Woninghypotheken (%)
Score 1	83%	27%		
Score 2	5%			
Score 3				79,4%
Score 4				20,2%
Score 5	12%	73%	100%	0,4%
Totaal	100%	100%	100%	100%

De dekkingsgraad is 88% voor de CO2-voetafdrukgegevens voor de beleggingen in Wereldwijde Aandelen. Van deze gegevens wordt 83% gerapporteerd door de bedrijven zelf en 5% betreft niet-geverifieerde uitstoot. Voor 12% van de bedrijven in de Wereldwijde Aandelenportefeuille zijn geen gegevens beschikbaar. Voor de berekening van de voetafdruk van deze groep is het gemiddelde genomen van de 88% bedrijven waarvoor wel gegevens beschikbaar zijn.

De dekkinggraad is 27% voor de CO₂-voetafdrukgegevens voor de beleggingen in Bedrijfsobligaties. Van deze gegevens wordt 27% gerapporteerd door de bedrijven zelf. Voor 73% van de bedrijven in de Bedrijfsobligatieportefeuille zijn geen gegevens beschikbaar. Voor de berekening van de CO₂-voetafdruk van deze bedrijven is het gemiddelde genomen van de 27% bedrijven waarvoor wel gegevens beschikbaar zijn.

De betrouwbaarheid van de data voor de Staatsobligatieportefeuille hebben wij niet kunnen vaststellen. Daarom is 100% aan score 5 toegekend.

Voor 79,4% van de woningen in de Nederlandse woninghypothekenportefeuille is het energieverbruik geschat op basis van het vloeroppervlak en de officiële energie labels van de woningen. Voor 20,2% is het geschatte energieverbruik gebaseerd op bouwtype en locatie-specifieke statistische gegevens. Voor de resterende 0,4% is het energieverbruik gebaseerd op locatie-specifieke statistische gegevens en het aantal gefinancierde gebouwen.

Verlagen van de LR, RvC en OR

Verslag van de Ledenraad

Over de Ledenraad

Iedereen die verzekerd is bij Coöperatie Menzis U.A. is automatisch lid van de coöperatie. Aan het hoofd van de coöperatie staat de Ledenraad, het hoogste orgaan. Dit is een groep mensen die samen een stem geeft aan alle leden. En deze stem wordt gehoord: de Ledenraad heeft een belangrijke rol, die mede de strategische koers van de coöperatie bepaalt.

De Ledenraad toetst de visie, strategie en realisatie van beleid aan de werkelijkheid van alle dag en maakt signalen uit de praktijk bespreekbaar. De Ledenraad brengt de buitenwereld naar binnen, waardoor de coöperatie van meerwaarde kan zijn. Daarnaast heeft de Ledenraad een aantal formele bevoegdheden, waaronder het vaststellen van de jaarrekening van Coöperatie Menzis U.A., het goedkeuren van statutenwijzigingen en het (her)benoemen van leden van de Raad van Commissarissen (RvC).

Behandelde onderwerpen tijdens Ledenraadbijeenkomsten in 2024

In 2024 zijn de volgende onderwerpen en adviezen besproken tijdens de (fysieke en digitale) bijeenkomsten:

Extra Ledenraad januari	Tweede bijeenkomst van het inwerkprogramma, waarin de Ledenraad een toelichting ontving op de rol van een Ledenraadslid
Ledenraad februari	Zorginkoopbeleid 2025 en evaluatie campagne 2023/2024
Ledenraad maart	Jaarrekening 2023
Ledenraad mei	Hulp bij betalen, Kaderbrief 2025 en duurzaamheid
Werkbezoek Ledenraad juni	Medisch Spectrum Twente: telemonitoring thuis, rondleidingen onder meer in de OK en medische technologie bij operaties
Ledenraad september	Preventie, Kaderbrief 2025 en herbenoeming commissaris
Ledenraad november	Toelichting op strategische uitgangspunten, totstandkoming premie, productontwikkelingen, premiecommunicatie en campagne 2024/2025
Ledenraad december	Zorginkoopbeleid 2026, herbenoeming commissaris, huishoudelijk reglement Ledenraad en afscheid voorzitter RvC

Wet verzekerdenvloed Zvw

Coöperatie Menzis hecht veel waarde aan verzekerdenvloed. Als Ledenraad brengen we de buitenwereld binnen door contact te houden met de mensen die we vertegenwoordigen. Om de inspraak van de Ledenraad en verzekerden te versterken, is in 2020 samen met ons het Inspraakreglement Verzekerden opgesteld. Dit reglement volgt uit de Wet verzekerdenvloed Zvw. Met deze wet is de ledenbetrokkenheid, en in het bijzonder de rol van de Ledenraad, geformaliseerd en geïntensiveerd ten aanzien van de inspraak van verzekerden op het zorginkoopbeleid en het communicatiebeleid van de zorgverzekeraar. Daarnaast hebben we adviesrecht gekregen over het jaarlijkse zorginkoopbeleid en instemmingsrecht op het Inspraakreglement Verzekerden.

In de Ledenraadbijeenkomst van februari 2024 hebben we een toelichting ontvangen over de stand van zaken rondom de Zorgcontractering 2024 en het voorgenomen Zorginkoopbeleid 2025: in het bijzonder op de thema's zorginkoopstrategie en gegevensuitwisseling. In de Ledenraadbijeenkomst van december 2024 is, in subsessies, input geleverd voor het Zorginkoopbeleid 2026. Met name werd ingezoomd op de thema's bevorderen van zelfredzaamheid en beste wachtlijstmanagement.

Inspraakreglement Verzekerden

We zijn tevreden over hoe bij Menzis invulling wordt gegeven aan de Wet verzekerdenvloed Zvw en hiervan afgeleid het Inspraakreglement Verzekerden. Dit reglement maakt ledeninvloed zichtbaar op het gebied van het klantcommunicatie- en zorginkoopbeleid. Het voornemen is om het reglement in 2025/2026 te herijken.

Klantpanel

Ook in 2024 zijn leden uitgenodigd om via een klantpanel met Coöperatie Menzis mee te denken. Met het klantpanel krijgen leden de mogelijkheid om invloed uit te oefenen. Via de websites (menzis.nl/denkme, anderzorg.nl/denkme en vinkvink.nl/denkme) kunnen leden zich aanmelden voor het klantpanel. Inmiddels nemen al ruim 2.400 leden deel.

De leden van de Commissie verzekerdenvloed hebben uitleg ontvangen over de samenstelling van de klantpanels en de onderzoeken die in 2024 zijn uitgevoerd. Er is nog altijd groei van het aantal deelnemers aan de klantpanels waarneembaar. Het voornemen is om, in het kader van betrokkenheid, in het eerste kwartaal van 2025 alle deelnemers aan de klantpanels aan te schrijven.

Werkbezoek

De Ledenraad, Directieraad en Raad van Commissarissen hebben op 14 juni 2024 een bezoek gebracht aan het Medisch Spectrum Twente (MST) in Enschede. Coöperatie Menzis is als grootste zorgverzekeraar in de regio sterk verbonden met Twente en het MST is een belangrijke samenwerkingspartner. Naast een rondleiding was er veel ruimte voor inhoud, in het bijzonder over innovatie die helpt om de zorg in de toekomst beschikbaar te houden.

Paul Haseloop, Ledenraadslid sinds 1 januari 2024:

"Als je niet dagelijks met zorg bezig bent, sta je niet stil bij de grote ontwikkelingen. Dus ik vond het bijzonder om meegenomen te worden in de technologische innovaties bij het MST. We hebben veel gezien, van slimme digitale zorgoplossingen bij mensen thuis tot een bezoek aan een operatiekamer met een operatierobot. Erg leuk, leerzaam en indrukwekkend!"

Huishoudelijk reglement Ledenraad

In 2022 heeft de Ledenraad, op eigen verzoek, een zelfevaluatie uitgevoerd. Deze evaluatie spitste zich toe op de rol, het functioneren en de omvang van de Ledenraad. Op basis van een vragenlijst en gehouden sessies volgde het Zelfevaluatierapport Ledenraad. Eind 2022 zijn de in het rapport opgenomen adviezen met de Ledenraad besproken en over een groot aantal adviezen is destijds een besluit genomen. In 2023 werd verder invulling gegeven aan de adviezen en werden enkele adviezen nader vormgegeven.

Dit heeft onder meer geleid tot een nadere conceptuitwerking van de 'Handreiking ongewenste omgangsvormen' en de omvang van de Ledenraad. Er is voor gekozen om het gesprek over het aanpassen van de omvang van de Ledenraad uit te stellen. De discussie over het aantal Ledenraadsleden is nog niet afgerond en besloten is het punt verder op te pakken in de zittingsperiode 2024 - 2028.

De 'Handreiking ongewenste omgangsvormen' is in het kader van de 'afdwingbaarheid' van de opgenomen sancties omgezet naar een formeel Huishoudelijk reglement Ledenraad dat met instemming van de Ledenraad vastgesteld, gewijzigd en ingetrokken moet worden. In de Ledenraadbijeenkomst van december 2024 hebben wij dit reglement vastgesteld en het treedt vanaf 1 januari 2025 in werking.

MenzisFonds

Samen met maatschappelijke organisaties wil Coöperatie Menzis werken aan meer leefkracht en slimmere zorg. Op initiatief van de Ledenraad werd daarom in 2018 gestart met het MenzisFonds. Verenigingen, stichtingen en andere organisaties met een kleinschalig zorg- of leefkrachtig project kunnen een beroep doen op het MenzisFonds.

Hartverwarmend, daarmee zijn de uitreikingen van het MenzisFonds het best samen te vatten. Ook in 2024 hebben prachtige projecten een bijdrage gekregen, zoals een zwemclub om mensen fit te houden na een oncologische behandeling, een speltheek voor kinderen die in armoede leven en lotgenotenweekenden voor mensen met MS.

Belangrijkste uitgangspunt om een financiële bijdrage te ontvangen, is dat het project de leefkracht van mensen versterkt. De projecten dragen bij aan de leefkracht van mensen in wijken en dorpen. Het zijn maatschappelijke en kleinschalige initiatieven van betrokken inwoners, die het initiatief nemen om anderen te helpen. De uitreikingen van de MenzisFonds-bijdragen vonden plaats op de Menzis-kantoren in Groningen, Wageningen en Enschede met als resultaat veel blije en vrolijke gezichten. In de regio's zit veel creativiteit, enthousiasme en betrokkenheid. De projecten helpen mensen bij extra beweging, gezonde voeding, mentale fitheid of een schone leefomgeving. En dat zorgt weer voor meer leefkracht.

In totaal werden 120 projecten ingestuurd, zowel landelijke projecten als projecten uit de regio's Achterhoek, Midden, Groningen en Twente. Daarvan voldeden er 98 aan de voorwaarden en die zijn beoordeeld door een commissie bestaande uit Ledenraadsleden. De best scorende projecten hebben een financiële bijdrage ontvangen. Naast 11 landelijke initiatieven gaat het onder meer om 8 initiatieven in de Achterhoek, 15 in Twente, 20 in Groningen en 10 in Midden. Het zijn projecten ingebracht door zowel leden van Menzis als niet-leden.

Birgit Muijsenberg, Ledenraadslid sinds 2016:

“Deze projecten maken écht het verschil. De organisaties achter de initiatieven weten wat er speelt en waar de behoefte ligt in de regio. Hun projecten zijn kleinschalig en laagdrempelig, en kunnen zo een wezenlijke bijdrage leveren aan de samenleving. Als Ledenraad zijn we er trots op dat we hen met het MenzisFonds verder kunnen helpen.”

(Her)benoeming Raad van Commissarissen

Conform de procedure voor de (her)benoeming van leden voor de RvC wordt de Ledenraad in een tijdig stadium betrokken bij de werving en selectie van een commissaris. Hierdoor kunnen we een goede bijdrage leveren aan de (her)selectie van de gewenste kandidaat.

De RvC heeft in 2024 mevrouw Cuppen voorgedragen voor herbenoeming als lid van de RvC bij Coöperatie Menzis. In mei 2024 heeft een afvaardiging van de Ledenraad in het kader van deze herbenoeming een gesprek gevoerd met mevrouw Cuppen. Dit heeft geleid tot herbenoeming voor de periode van 1 januari 2025 tot 1 januari 2029.

De heer Rinsema is door de RvC eveneens bij de Ledenraad voorgedragen voor herbenoeming. Zijn herbenoeming betrof een termijn van één jaar. In september 2024 heeft een delegatie van de Ledenraad met de heer Rinsema een gesprek gevoerd in het kader van zijn herbenoeming. In de Ledenraadbijeenkomst van 10 december 2024 hebben we de heer Rinsema herbenoemd voor de periode van 1 januari 2025 tot 1 januari 2026.

Ook heeft in 2024 een delegatie van de Ledenraad in het kader van de werving en selectie van een voorzitter voor de RvC gesprekken gevoerd met kandidaat-commissarissen. Op 6 februari heeft de Ledenraad de heer Fidder benoemd tot nieuwe voorzitter van de RvC van Menzis. Met zijn uitgebreide ervaring in zowel de cure- als caresector, zijn bedrijfskundige expertise, zijn sterke netwerk en het feit dat hij de wereld van de zorgverzekeraars goed kent, heeft de Ledenraad er het volste vertrouwen in dat hij deze rol met verve zal vervullen. We kijken uit naar de samenwerking en wensen hem veel succes.

Tot slot heeft eind 2024 een gesprek plaatsgevonden tussen mevrouw Becker, lid RvC, en een afvaardiging vanuit de Ledenraad in het kader van haar voorgenoemen herbenoeming per 1 april 2025. Deze staat geagendeerd in het eerste kwartaal van 2025.

Masterclass Zorg & Verzekeringen Zorgverzekeraars Nederland

In september 2024 heeft Zorgverzekeraars Nederland een masterclass georganiseerd voor Ledenraadsliden van zorgverzekeraars. Leden van onze Ledenraad hebben deelgenomen aan deze masterclass. Het doel van de masterclass is om Ledenraadsliden meer kennis en inzicht te geven in het functioneren van de zorgverzekeringsbranche, het zorgstelsel in Nederland en de rol en positie van de zorgverzekeraar daarin. Dat draagt bij aan de kwaliteit en professionaliteit van het werk van Ledenraden. Daarbij gaat het niet alleen om overdracht van theoretische kennis, maar is er ook aandacht voor de praktijk bij zorgverzekeraars zelf en is er ruimte voor onderlinge discussie en uitwisseling van ervaringen.

Samad Belmahi, Ledenraadslid per 1 januari 2024:

“De bijeenkomst was zeer interessant, vooral omdat je ook andere leden spreekt. We hebben de achtergrond en plannen van het nieuwe kabinet op het gebied van zorg besproken. Er was veel ruimte voor inbreng van de deelnemers uit de dagelijkse praktijk.”

Gemeenschappelijke bijeenkomst Ledenraden zorgverzekeraars

Voor de Covid-19 periode vond er jaarlijks een gezamenlijke bijeenkomst voor Ledenraden van zorgverzekeraars plaats. Deze bijeenkomsten hadden als doel om de Ledenraden van de zorgverzekeraars met elkaar in contact te brengen en om, aan de hand van een actueel thema, met elkaar in gesprek te gaan. Hoewel deze bijeenkomsten sinds de Covid-19-periode even stil hebben gelegen, is in 2024 de draad weer opgepakt: op 16 oktober 2024 vond een gezamenlijke bijeenkomst plaats.

De organisatie hiervan was in handen van de Ledenraad van VGZ en het thema van de bijeenkomst was burgerparticipatie in de zorg & voorzorgcirkels, en politieke ontwikkelingen. De afvaardiging vanuit de Menzis Ledenraad bestond uit vier Ledenraadsleden.

Duurzaam beleggen

In november 2024 zijn we uitgenodigd om deel te nemen aan de Menzis Vermogensbeheer materialiteitsenquête. Aan de hand van een materialiteitsanalyse van de beleggingen wordt in kaart gebracht welke onderwerpen volgens interne en externe stakeholders het meest relevant én het meest impactvol zijn, en daarmee relevant zijn voor het duurzaam beleggen beleid. De enquête biedt daarmee voor Menzis waardevolle informatie voor het verder verduurzamen van het beleggingsbeleid en de beleggingsportefeuille.

In een aparte sessie zijn vervolgens, door medewerkers van het Expertise centrum Treasury & Vermogensbeheer, de uitkomsten van de materialiteitsenquête toegelicht en hierover is met ons in gesprek gegaan. Ook werden de laatste ontwikkelingen op het gebied van duurzaam beleggen gedeeld.

Woord van dank Peter van Lieshout

Na negen jaar heeft Peter van Lieshout afscheid genomen als voorzitter van de Raad van Commissarissen, maar ook als technisch voorzitter van de Ledenraad. De Ledenraad heeft bewondering voor de wijze waarop hij de bijeenkomsten heeft voorgezeten: altijd aanwezig en goed voorbereid, duidelijk, maar vriendelijk en ruimte biedend voor het stellen van vragen en het geven van antwoorden en, zeker niet onbelangrijk, altijd op tijd afsluiten. Dat maakte dat de bijeenkomsten een prettig, ontspannen verloop hadden met aandacht voor ieders inbreng. Wij danken Peter van harte.

De Ledenraad

Wageningen, 27 maart 2025

Verslag van de Raad van Commissarissen

Over de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen (hierna: RvC) houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur (hierna: RvB) van Coöperatie Menzis en op de algemene gang van zaken binnen de coöperatie en de ondernemingen die daaraan verbonden zijn. Het toezicht is gericht op de strategie, leiding en organisatie, het vermogensbeheer, het uitoefenen van de bestuurstaken en de manier waarop Coöperatie Menzis zich richt op maatschappelijke en sociale belangen. De RvC staat de RvB met raad ter zijde en is haar kritische gesprekspartner. Daartoe spreekt de RvC in reguliere vergaderingen met de RvB en onderhoudt de RvC (tijdens bijeenkomsten) contact met leden van de Ledenraad, de Directieraad, de Ondernemingsraad, medewerkers, de accountant en spelers in het zorgveld.

Belangrijkste onderwerpen in 2024

In 2024 kwamen veel onderwerpen aan bod binnen de RvC. Zo is zeer regelmatig stil gestaan bij de uitwerking van de coöperatiestrategie en de ontwikkelingen op het gebied van de zorgtransformatie. Daarbij is veel aandacht geweest voor de zorgplicht die Menzis heeft en de bespreking van het project om de toegankelijkheid van zorg (wachtlijden) in de Menzis regio's verder te verbeteren en te versterken. Daarnaast heeft in 2024 de implementatie van nieuwe (Europese) wet- en regelgeving zoals DORA en de CSRD veelvuldig op de agenda gestaan van de RvC. Verder is net zoals elk jaar uitgebreid stil gestaan bij de vaststelling van de premies en producten voor 2025 en is ook de jaarlijkse beoordeling van de RvB met de nodige zorgvuldigheid uitgevoerd.

Coöperatiestrategie

In 2024 heeft een verdere concretisering plaatsgevonden van de uitwerking van de coöperatiestrategie door het formuleren van twee concrete ambities in relatie tot het wachtlijstmanagement en de relevantie van Menzis als zorgverzekeraar voor haar leden. De RvC is van mening dat de RvB samen met de andere leden van de Directieraad de juiste stappen zet om de resultaten te realiseren om als zorgverzekeraar en zorgkantoor voorop te gaan bij het bevorderen van duurzaam toegankelijke zorg en gezondheid. In dat kader vindt de RvC het van belang dat Coöperatie Menzis haar strategie permanent toetst aan de marktontwikkelingen en ontwikkelingen binnen het zorgstelsel. In 2024 zijn daarom twee concrete ambities geformuleerd in het licht van de geboekte resultaten, de geleerde lessen en de verworven inzichten uit analyses. De RvC is betrokken en kritisch klankbord geweest bij de bespreking van de analyses die hebben geleid tot de nieuw geformuleerde twee ambities. De RvC is van mening dat de strategische keuzes en de huidige positie van Coöperatie Menzis perspectief en stabiliteit bieden om de doelstellingen en uitdagingen binnen het zorgstelsel aan te gaan en te realiseren.

Zorgtransformatie en toegankelijkheid van zorg

De zorgtransformatie staat al enkele jaren hoog op de agenda van de besprekingen tussen de RvC en RvB. In 2024 zijn onderwerpen als wachtlijden, toegankelijkheid van zorg en de rol die Coöperatie Menzis daarin heeft nadrukkelijk onderwerp van gesprek geweest in de gesprekken tussen de RvC en RvB. De RvC kijkt kritisch mee naar de zorgplicht en de rol die Coöperatie Menzis heeft in de zorgtransformatie en de toegankelijkheid van zorg en op welke wijze Coöperatie Menzis hier invulling aan geeft. Daarbij is veelvuldig gesproken over het project 'Toegankelijkheid Zorg' in het kader van de verbetering van de wachtlijden in de Menzis regio's.

Het interne programma dat door Menzis is doorlopen en de acties die zijn opgevolgd om te kunnen voldoen aan de door NZa opgelegde aanwijzing inzake overtreding van artikel 11 van de Zvw zijn besproken met de RvC. Dit onderwerp blijft ook het komend jaar een belangrijk onderwerp van gesprek tussen de RvC en RvB, waarbij met name aandacht zal zijn voor inbedding van de genomen in acties in de reguliere processen en controles.

Implementatie nieuwe wet- en regelgeving

In 2024 is veel aandacht geweest voor de implementatie van nieuwe wet- en regelgeving binnen Coöperatie Menzis U.A. Zo ook in de gesprekken tussen de RvC en RvB. De inwerkingtreding van onder meer de Digital Operational Resilience Act (DORA) per 17 januari 2025 en het voor rapportagejaar 2024 toepassen van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) vraagt veel capaciteit en inzet van de organisatie in 2024. De RvC is continu op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en voortgang op het gebied van de implementatie van zowel DORA als het toepassen van de CSRD voor verslagjaar 2024. Daarnaast zijn ook kennissessies gehouden waarbij de RvC (en RvB) nader in kennis zijn gesteld over de nieuwe wetgeving en wat als gevolg hiervan verwacht wordt van de RvC (en RvB) in het kader van hun rol en verantwoordelijkheden. De RvC is positief over de procesmatige wijze waarop Coöperatie Menzis U.A. de implementatie van deze nieuwe wet- en regelgeving heeft aangepakt en inhoudelijk vorm heeft gegeven en ziet de verdere integratie in de organisatie met vertrouwen tegemoet.

Premies en producten

Na afloop van de overstapperiode 2023-2024 en in het licht van de ontwikkelingen op de zorgverzekeringsmarkt heeft de RvB in 2024 geconcludeerd dat focus op een goede kostprijs en daarmee kritisch blijven kijken naar bedrijfskosten en scherpte in de zorginkoop onverminderd van belang blijven onder meer om een scherpe premie te kunnen stellen. In diverse gesprekken met de RvC is deze conclusie aan de orde geweest en de RvC deelt deze conclusie. In de daarop volgende gesprekken tussen de RvB en RvC in het najaar van 2024 is daarbij uitgebreid stil gestaan bij de (te verwachten) dynamiek op de zorgverzekeringsmarkt. Deze uitgebreide gesprekken hebben er toe geleid dat de RvC goed zicht had op de inhoudelijke afwegingen die door de RvB zijn gemaakt bij de premievaststelling voor 2025. Naar de mening van de RvC is een goede reflectie uitgevoerd op de overstapperiode en de ontwikkelingen op de zorgverzekeringsmarkt en zijn binnen Coöperatie Menzis de acties en vastgestelde premieposities weloverwogen gemaakt met verdere versterking van de Coöperatie Menzis-identiteit.

Wijzigingen RvC

In 2024 heeft er geen wijziging plaatsgevonden in de samenstelling van de RvC. De RvC heeft in 2024, op grond van artikel 23.5 van de statuten van Coöperatie Menzis U.A. en artikel 4.1.3 van het Reglement RvC Menzis, besloten tot de voordracht voor herbenoeming van twee leden van de RvC van Coöperatie Menzis U.A. Het betreft mevrouw Cuppen voor de periode van 1 januari 2025 tot 1 januari 2029 en de heer Rinsema voor de periode van 1 januari 2025 tot 1 januari 2026. Op 12 september 2024 en 10 december 2024 heeft de Ledenraad van Coöperatie Menzis U.A. respectievelijk mevrouw Cuppen en de heer Rinsema herbenoemd in hun functie als lid van Coöperatie Menzis U.A. voor de hiervoor genoemde periodes.

Reden voor de herbenoeming van de heer Rinsema na een periode van acht jaar, is gelegen in het feit dat de kennis en expertise van de heer Rinsema op het gebied van onder meer IT, digitale transformaties, strategie en leiderschap, in combinatie met de kennis van de organisatie vanuit de afgelopen termijnen, van cruciaal belang is voor Menzis in het kader van de continuïteit en gegeven de onderhanden zijnde wervingsprocedure voor een nieuwe voorzitter van de RvC in 2024. Ten tijde van het besluit was nog geen duidelijkheid over het profiel van de beoogd nieuwe voorzitter RvC. Met de benoeming van een nieuwe voorzitter voor de RvC ontstaat ook de mogelijkheid om een passend (aanvullend op de nieuwe voorzitter) functieprofiel op te stellen en de wervingsprocedure op te starten in 2025.

In februari 2025 is de heer Fidder benoemd tot voorzitter van de RvC. De heer Fidder is een zeer ervaren bestuurder in de zorg en zijn gedrevenheid, kennis en kunde maken hem bijzonder gekwalificeerd voor de functie van voorzitter RvC bij Coöperatie Menzis U.A. De RvC dankt daarnaast de heer Van Lieshout voor zijn jarenlange inzet als voorzitter van de Raad van Commissarissen. De heer Van Lieshout heeft een zeer belangrijke rol gespeeld in de koers van Menzis met een sterke verbinding binnen Menzis, met de Ledenraad en andere stakeholders.

Commissiewerkzaamheden in 2024

Audit, Risk en Compliance commissie

De vergaderingen van de Audit, Risk en Compliance commissie (ARC commissie) vonden circa twee weken voorafgaand aan de opvolgende RvC vergadering plaats. De voorzitter van de ARC commissie had voorafgaand aan elke vergadering contact met de CFRO, het Expertise Centrum Lead Internal Audit, het Expertise Centrum Lead Risk & Compliance en de externe accountant (KPMG) om belangrijke actuele ontwikkelingen bilateraal door te nemen en signalen te bespreken. Bij elke vergadering waren de sleutelfunctiehouders Risk & Compliance en Internal Audit aanwezig. De sleutelfunctiehouder Actuariële Functie is bij relevante onderwerpen ook aanwezig geweest. Daarnaast is de externe accountant op uitnodiging diverse keren aanwezig geweest, waarbij op constructief kritische wijze het gesprek is gevoerd.

In de ARC commissie zijn belangrijke thema's op het gebied van risicobeheersing, premiestelling en zorgkostenontwikkeling voorbereid en besproken. Er is regelmatig gesproken over privacy risico's en het mitigeren daarvan. Ook is gesproken over de volwassenheid van het risk & control framework waarbij geconstateerd is dat de volwassenheid binnen de hele organisatie verder is toegenomen. De commissie vergaderde verder over onder andere de interne controle, de financiële verslaglegging, en de managementrapportage en controle door de externe accountant.

In 2024 is daarnaast in de vergadering van de ARC commissie veelvuldig stil gestaan bij de zorgplicht en de voortgang op het project 'Toegankelijkheid Zorg' in dat kader. Ook is gesproken over de werking van de in 2023 ingevoerde verbeteringen om de informatievoorziening en informatiebeveiliging toekomstbestendig te maken. De voortgang op de implementatie van zowel DORA als de CSRD hebben daarnaast de nodige aandacht in de ARC commissie gehad. Verder zijn onderwerpen als de beleggingen, het voorbereidend crisisplan en het fiscale beleid aan bod geweest in de ARC commissie vergaderingen in 2024.

Tot slot zijn diverse governance-aspecten uitvoerig besproken. Zo is stilgestaan bij het functioneren van de sleutelfuncties (Actuarieel, Compliance, Risicomanagement en Internal Audit) aan de hand van de door hen opgestelde charters, rapporten en (zelf)evaluaties. De ARC commissie is tevreden over het functioneren van de sleutelfuncties en de ontwikkeling die de sleutelfuncties maken.

Selectie-, Benoeming- en Remuneratie commissie

Voor de Selectie-, Benoeming-, en Remuneratiecommissie (hierna: SBR commissie) is de werving van een nieuwe voorzitter voor de RvC een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden geweest. Daarnaast heeft de SBR commissie de procedure tot voordracht voor herbenoeming van de twee RvC leden van de Coöperatie Menzis U.A. aan de Ledenraad, mevrouw Cuppen en de heer Rinsema, voorbereid.

Ten aanzien van alle hiervoor genoemde procedures, kijkt de SBR commissie terug op een goed proces, waarbij de overige commissarissen, de Directieraad en ook de Ledenraad en Ondernemingsraad conform de van toepassing zijnde statutaire en reglementaire bepalingen op zeer constructieve en prettige wijze betrokken zijn geweest.

De SBR commissie heeft in 2024 een gesprek gevoerd met de kandidaat directeur Zorg & Gezondheid als onderdeel van de sollicitatieprocedure. De betreffende kandidaat, de heer Jansen, is vervolgens gestart in zijn functie als directeur Zorg & Gezondheid per 1 april 2024.

De SBR commissie bereidde de besluitvorming van de RvC voor met betrekking tot het beloningsbeleid van Coöperatie Menzis en de beloning van de topfunctionarissen. De SBR commissie stelde vast dat de beloning van de commissarissen, de bestuurders en de overige topfunctionarissen van Coöperatie Menzis ook in 2024 voldoet aan de normen van de Wet Normering Topinkomens (WNT). Coöperatie Menzis kent een gematigd beloningsbeleid voor de top. Conform het eerder vastgestelde en door de Ledenraad goedgekeurde beloningsbeleid vindt jaarlijks een indexatie plaats op geleide van de vastgestelde indexatie voor de geldende WNT-norm. Per 1 januari 2024 is het nieuwe WNT-maximum geïndexeerd met 3,85% (en verhoogd naar € 327.000). Conform dit beleid heeft, op voorstel van de SBR commissie, de RvC besloten de beloning van de bestuurders en de commissarissen te indexeren met hetzelfde percentage. Tot slot voerde de SBR commissie in 2024 het reguliere jaargesprek met de CEO en CFRO.

Toezichthouders

De RvC is gedurende het gehele jaar goed op de hoogte gehouden van de verschillende periodieke en reguliere onderzoeken door de diverse toezichthouders, ook voor wat betreft het project 'Toegankelijkheid Zorg' ter verbetering van de wachttijden in de Menzis regio's en vanuit de zorgplicht die Menzis heeft.

Verder heeft de RvC in 2024 een gesprek gevoerd met toezichthouder DNB. Tijdens dit gesprek zijn actuele ontwikkelingen besproken op het gebied van governance en zijn onderwerpen als Artificial Intelligence (AI) en de toename van (rule-based) wet- en regelgeving als DORA en de CSRD besproken.

Samenwerken

In 2024 hebben (bijna) alle vergaderingen en andere bijeenkomsten met de RvC fysiek plaats kunnen vinden, hetgeen heeft bijgedragen aan een goede samenwerking binnen de RvC.

Naast de reguliere contacten met de RvB spreekt de RvC ook met enige regelmaat met andere leden van de Directieraad, bijvoorbeeld wanneer zij een bijdrage leverden aan een RvC-vergadering en bij gezamenlijke educatiebijeenkomsten. Ook heeft de RvC gedurende het gehele jaar diverse keren met de Ondernemingsraad en de Ledenraad gesproken. Het contact met al deze gremia verloopt constructief en wordt wederzijds gewaardeerd.

Zelfevaluatie

Tijdens de zelfevaluatie van de RvC in het voorjaar 2024 is stilgestaan bij het functioneren van de RvC.

De RvC heeft geconstateerd dat zij de rollen van werkgever, toezichthouder en klankbord adequaat vervult. Tegelijkertijd heeft de RvC geconstateerd dat zij verdere scherpere kan aanbrengen in haar rol als toezichthouder en meer agenderend en sturend kan zijn om zo gericht in dialoog te kunnen treden met de RvB over vragen of eventuele zorgpunten.

De RvC is daarnaast van mening dat zij op juiste wijze aandacht heeft besteed aan de financiële en strategische onderwerpen in het afgelopen jaar, de juiste thema's heeft besproken en voldoende zicht houdt op de onderwerpen die spelen binnen de organisatie. Er is veel aandacht geweest voor de implementatie van de coöperatiestrategie en de transformatie van de organisatie naar wendbaar werken, die ook de komende tijd nog nauw gevolgd zullen worden door de RvC. Daarbij is geconstateerd dat de RvC voldoende aandacht wil blijven houden voor de ontwikkelingen die spelen op het gebied van zorg(transformatie), toegankelijkheid van zorg en de rol die Coöperatie Menzis hierin neemt.

Verder is tijdens de zelfevaluatie ook gekeken naar de samenstelling van de RvC. De RvC kent voor nu een adequate mix van kennis, ervaring en achtergrond, die passend is bij de Menzis-organisatie en gegeven de rol die de RvC moet vervullen. Daarbij is tevens gekeken naar het rooster van aftreden. De huidige passende samenstelling van de RvC, gelet op de onderhanden zijnde wervingsprocedure voor een nieuwe voorzitter van de RvC in 2024, heeft de RvC mede doen besluiten tot het voornemen om de heer Rinsema voor herbenoeming in zijn functie als lid RvC voor de periode van één jaar voor te dragen aan de Ledenraad.

Tot slot heeft de RvC gekeken naar hoe de ondersteunende commissies, alsmede de voorzitter en vicevoorzitter, functioneren. De RvC is content over de rolvulling van de (vice-)voorzitter en het functioneren van de commissies.

Deskundigheidsbevordering

Met het doorlopende training- en opleidingsprogramma zorgt de RvC voor voldoende kennis van Coöperatie Menzis en de omgeving om zo taken adequaat te kunnen uitvoeren. In 2024 zijn vier uitgebreide bijeenkomsten georganiseerd gericht op deskundigheidsbevordering van de RvC waarbij ook externe sprekers zijn uitgenodigd. De volgende onderwerpen zijn daarbij aan bod geweest in 2024:

- De toekomst van de zorgverzekeringsmarkt
- Artificial Intelligence
- CSRD en DORA
- Ontwikkelingen in de GGZ
- Zorgplicht en wachtlijsten in de Wlz

Samenstelling

De samenstelling van de RvC is in 2024 als volgt:

Naam	Functie	Commissie	Datum benoeming	Datum herbenoeming	Datum aftreden
Peter van Lieshout	Voorzitter RvC	Lid SBR commissie	1-1-2016	1-1-2020 1-1-2024	1-1-2025
Michel Verwoest	Vicevoorzitter RvC*	Lid ARC commissie	1-4-2023		1-4-2027 (herbenoembaar)
Resi Becker	Lid	Voorzitter SBR commissie	1-4-2021		1-4-2025 (herbenoembaar)
Tanja Cuppen	Lid	Voorzitter ARC commissie	1-1-2021	1-1-2025	1-1-2029
Theo Rinsema	Lid*		1-1-2017	1-1-2021 1-1-2025	1-1-2026
Fedde Scheele	Lid	Lid ARC commissie	1-1-2018	1-1-2022	1-1-2026

* Vanaf 1 mei 2024 is de heer Verwoest vicevoorzitter van de RvC. Tot 1 mei 2024 is de heer Rinsema vicevoorzitter van de RvC geweest.

Alle commissarissen zijn onafhankelijk conform de geschiktheidseisen van toezichthouders DNB en NZa. Nevenfuncties van de leden van de RvC worden vooraf gemeld aan de RvC en zijn hieronder vermeld. Het aantal en de aard van de nevenfuncties van iedere commissaris zijn zodanig dat een goede taakvervulling is gewaarborgd.

Dhr. prof. dr. P.A.H. (Peter) van Lieshout – voorzitter

- Voorzitter RvC
  - Lid RvC
  - Voorzitter RvT
  - Voorzitter RvT
  - Voorzitter RvT
  - Voorzitter RvT
  - Voorzitter Breed Beraad
  - Hoogleraar Theorie van de Zorg
  - Vrijgevestigd bestuursadviseur
- Woningbouwcorporatie Havensteder
  - Berenschot
  - Taalcentrum Almere
  - Speciaal Onderwijs Almere
  - Passend Onderwijs Almere
  - Stichting Kennisnet (vanaf 1 maart 2024)
  - Onderwijs/Jeugd Almere
  - Universiteit Utrecht

Dhr. T. (Theo) Rinsema (vicevoorzitter tot 1 mei 2024)

- Directeur
  - Voorzitter en niet-uitvoerende bestuurder
  - Voorzitter RvC
  - Lid RvT
  - Lid RvC
  - Niet-uitvoerend bestuurder
- Shift Patrol
  - Fellowmind Holding AB (te Zweden)
  - Ilionx
  - Make-a-Wish Foundation
  - Olympia Uitzendbureau B.V.
  - Ortec Finance B.V.

Dhr. M.H. (Michel) Verwoest (vicevoorzitter vanaf 1 mei 2024)

- Voorzitter RvB Coöperatie TVM
- Voorzitter RvB TVM Verzekeringen

Mw. ir. M.T.J.Y. (Resi) Becker

- CEO Essent N.V.
- Bestuurslid Energie-Nederland
- Bestuurslid Prinses Máxima Centrum Foundation
- Lid RvC Havenbedrijf Amsterdam (vanaf 1 juni 2024)

Mw. drs. T.J.A.M. (Tanja) Cuppen

- Lid Executive Board / CRO ABN AMRO (tot 24 april 2024)
- Dijkgraaf Waterschap Rivierenland (vanaf 1 december 2024)
- Lid Adviescommissie Maatwerkafspraken Verduurzaming Industrie
- Lid RvT Stichting Wateratelier (vanaf 1 april 2024)

Dhr. prof. dr. F. (Fedde) Scheele

- Gynaecoloog OLVG (tot 1 oktober 2024)
- Decaan Academisch Centrum Universiteit van Amsterdam en VU
Tandheelkunde Amsterdam (ACTA) (vanaf 1 oktober 2024)
- Hoogleraar Beta faculteit VU en Amsterdam UMC
- Commissielid Commissie Zingeving van ZonMw
- Commissielid Commissie Implementatie Science Practitioner
Fellowship van ZonMw
- Commissielid Commissie Implementatie kennis en innovatie
passende zorg van ZonMw
- Deelproject interprofessioneel leren FMS (tot 1 oktober 2024)
- Decaan Leerhuis OLVG (tot 1 oktober 2024)
- Bestuurslid Stichting BOLS

Overlegmomenten en besproken onderwerpen in 2024

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de bijeenkomsten van de RvC en de aanwezigheid van de commissarissen. De RvC heeft ook vier bijeenkomsten gehad als onderdeel van het doorlopend training- en opleidingsprogramma, twee vergaderingen met de OR en vier Ledenraadvergaderingen bijgewoond.

Naam	RvC ¹	ARC commissie ²	SBR commissie
Peter van Lieshout	6/6	-	4/4
Theo Rinsema	6/6	-	
Fedde Scheele	6/6	5/5	-
Tanja Cuppen	6/6	5/5	-
Resi Becker	6/6	-	4/4
Michel Verwoest	6/6	5/5	
Presentie	100%	100%	100%

1 De externe accountant heeft 2 van deze vergaderingen deels bijgewoond.

2 De externe accountant heeft 3 van deze vergaderingen deels bijgewoond.

Tijdens de vergaderingen heeft de RvC formele documenten en besluiten besproken en goedgekeurd. De belangrijkste zijn:

- Menzis Kwartaalrapportage Q4 2023 en Q1, Q2 en Q3 2024
- Kwartaalrapportage Risk & Compliance Q4 2023 en Q1, Q2 en Q3 2024
- Kwartaalrapportage Internal Audit Q4 2023 en Q1, Q2 en Q3 2024
- Jaarrekening 2023 van de Coöperatie Menzis U.A. met bijbehorende controleverklaring
- Financieel verslag 2023
- Accountantsverslag KPMG 2023
- Managementletter KPMG 2024
- Actuariële Functie rapport 2023
- Internal Audit Functie Zelftoets 2023
- Zelfevaluatie Risicomanagement- en Compliance Functie 2023
- Risicobereidheidsverklaring 2024
- Kapitaalbeleid 2024
- Controleplan jaarrekeningen 2024 KPMG
- Rapport ORSA 2023
- Premies 2025
- Charter Internal Audit 2025
- Audit Plan Internal Audit 2025
- Jaarplan 2025
- Begroting 2025
- Remuneratierapport 2023
- Beloning voor bestuurders 2025
- Nieuwe (en herbenoeming van) nevenfuncties van RvC leden

De Raad van Commissarissen
Wageningen, 27 maart 2025

Verslag van de Ondernemingsraad

Over de Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) van Coöperatie Menzis bestaat uit vijftien medewerkers uit alle geledingen. De OR krijgt ondersteuning - op organisatorisch, beleidsmatig, inhoudelijk en administratief gebied - van een ambtelijk secretaris.

Terugblik op 2024

Campagne

Het jaar begon met een positieve campagne 2023/2024, waarin Menzis deed wat het moest doen: de negatieve spiraal stoppen. Voor het eerst in jaren hebben we in de campagne een (klein) positief resultaat geboekt in het aantal leden en schreven we ook financieel weer zwarte cijfers. Ook het Menzis-merk deed het goed en onze klantwaardering steeg bij alle merken.

Bezetting OR

We hebben in 2024 door langdurige afwezigheid van een aantal leden een tijdelijke onderbezetting gekend. Dit heeft geleid tot een verhoogde werkdruk voor de overgebleven leden. De impact van deze onderbezetting op de effectiviteit en besluitvorming binnen Menzis is beperkt gebleven.

Platformdag 2024

Op 10 september 2024 hebben we de Platformdag voor de Ondernemingsraden van Zorgverzekeraars georganiseerd. Deze dag bood voor alle deelnemers een waardevolle gelegenheid om kennis en ervaringen uit te wisselen en te netwerken. Ook is er gediscussieerd over actuele thema's en uitdagingen, en zijn *best practices* voor gemeenschappelijke problemen binnen onze zorgverzekeringssector gedeeld.

Focuspunten 2024

Als OR hadden we drie speerpunten voor 2024 geformuleerd. Deze speerpunten concentreerden zich op drie grote thema's.

Uitvoering strategie

Het uitvoeren van een strategie is een cruciale stap voor het succes van Menzis. De concrete uitvoering van de strategie en het vertalen van de strategische doelen naar concrete acties en plannen is een regelmatig terugkerend gespreksonderwerp geweest met de Raad van Bestuur. Een gedragen strategie betekent dat de strategie breed wordt ondersteund binnen de organisatie. Dit vereist effectieve communicatie en actieve betrokkenheid van alle medewerkers.

Evaluatie van de wendbare organisatie

Vanaf 1 april 2023 is de nieuwe wendbare organisatie formeel gestart. Uitgangspunt is dat de veranderingen leiden tot een wendbaardere organisatie, waarin de strategische doelen beter en/of sneller gerealiseerd worden. Vanuit de OR hebben we in 2024, samen met de Raad van Bestuur, veel aandacht besteedt aan de uitkomsten van het medewerkersonderzoek (MO) en het al dan niet inlossen van gedane beloftes en signalen vanuit de medewerkers over de wendbare organisatie. In de reguliere commissie-overleggen is de verandering naar een wendbare organisatie een continu gespreksonderwerp geweest.

Verbinding met Menzis

De verbinding tussen de medewerkers en Menzis is essentieel voor het succes en de groei van de organisatie. Menzis streeft ernaar om een werkomgeving te creëren, waarin medewerkers zich gewaardeerd en betrokken voelen. Na de Covid-19-periode is Menzis overgegaan naar hybride werken. Menzis biedt uitgebreide thuiswerkfaciliteiten en ondersteunt medewerkers met de benodigde technologie en middelen om effectief vanuit huis te kunnen werken. Dit draagt bij aan een betere werk-privébalans en verhoogt de tevredenheid en productiviteit van medewerkers. Tegelijkertijd blijft zichtbaarheid op kantoor belangrijk. Regelmatige aanwezigheid op kantoor helpt bij het versterken van de teamdynamiek en samenwerking. Menzis moedigt medewerkers aan om een balans te vinden tussen thuiswerken en kantoorwerk, zodat zowel de voordelen van flexibiliteit als de voordelen van persoonlijke interactie ervaren kunnen worden. Om bovenstaande te benadrukken zijn wij hierover regelmatig in gesprek geweest met de Raad van Bestuur.

Adviesaanvragen en instemmingsverzoeken

Naast de focuspunten hebben we vanuit de Wet op de Ondernemingsraden (WOR) aandacht besteed aan diverse adviesaanvragen, zoals de herinrichtingen binnen de Waardestroom Zorg, Waardestroom Zorg en gezondheidsreis, Business Control, de herinrichting van de financiële functies bij Zorg en de externe uitbesteding van Facility Management. Tot slot hebben we instemmingsverzoeken behandeld voor het verwerken van data gegenereerd door toegangspoortjes, de urenregistratie Internal Audit, vervanging van het werkplekreserveringssysteem Mapiq, verruimde openings- en werktijden gedurende de campagne, de privacy inzake Logging en Monitoring en de actualisatie Regeling Pre-employment screening (PES) & In-employment screening (IES).

Blik op 2025

Naast de reguliere behandeling van adviesaanvragen en instemmingsverzoeken blijven we aandacht hebben voor de 'wendbare organisatie', het versterken van de verbinding tussen Menzis en haar werknemers, de uitvoering van de strategie en hybride werken.

De Ondernemingsraad

Wageningen, 27 maart 2025

Jaarrekeningen

Geconsolideerde jaarrekening 2024

Coöperatie Menzis U.A.

Geconsolideerde balans per 31 december 2024

(na bestemming van het resultaat; in duizenden euro's)			
ACTIVA		2024	2023
Immateriële vaste activa	1		
Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom		0	0
		<u>0</u>	<u>0</u>
Beleggingen	2		
Terreinen en gebouwen		2.878	6.788
Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen		386	40
Overige financiële beleggingen		<u>1.840.860</u>	<u>1.649.289</u>
		1.844.124	1.656.117
Vorderingen	3		
Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers		93.977	97.815
Vordering op Zorginstituut Nederland		837.688	727.328
Overige vorderingen		<u>48.605</u>	<u>92.824</u>
		980.270	917.967
Overige activa	4		
Materiële vaste activa		5.554	9.022
Liquide middelen		<u>170.150</u>	<u>377.419</u>
		175.704	386.441
Overlopende activa	5		
Lopende rente en huur		1.610	2.983
Overige overlopende activa		<u>5.255</u>	<u>5.610</u>
		6.865	8.593
Afgeleide financiële instrumenten	6		
		0	7.558
Totaal activa		3.006.963	2.976.676

PASSIVA		2024	2023
Eigen vermogen	7		
Wettelijke reserves		5.373	4.452
Statutaire reserves		13.627	13.371
Overige reserves		<u>1.656.646</u>	<u>1.577.974</u>
		1.675.646	1.595.797
Technische voorzieningen	8		
Voor niet verdiende premies en lopende risico's		67.650	27.864
Voor te betalen schaden		<u>881.550</u>	<u>900.578</u>
		949.200	928.442
Voorzieningen	9		
Voor pensioenen		127	440
Overige voorzieningen		<u>16.275</u>	<u>19.534</u>
		16.402	19.974
Schulden	10		
Schulden uit directe verzekering		321.133	398.125
Schulden aan Zorginstituut Nederland		3.384	2.190
Overige schulden		<u>34.800</u>	<u>29.735</u>
		359.317	430.050
Overlopende passiva	11	1.673	2.413
Afgeleide financiële instrumenten	6	4.725	0
Totaal passiva		3.006.963	2.976.676

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2024

(in duizenden euro's)			
		2024	2023
TECHNISCHE REKENING SCHADEVERZEKERING	12		
Verdiende premies en bijdragen eigen rekening	13		
Bruto premies		3.097.906	2.982.399
Bijdrage uit Zorgverzekeringsfonds en Algemene Kassen		4.044.383	3.605.275
Uitgaande herverzekeringspremies		-34.618	-16.801
		<u>7.107.671</u>	<u>6.570.873</u>
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies en lopende risico's, bruto		-39.786	38.630
		<u>-39.786</u>	<u>38.630</u>
		7.067.885	6.609.503
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	14	4.550	13.795
Overige technische baten eigen rekening	15	1.470	1.626
Schaden eigen rekening	16		
Bruto schaden		-7.062.625	-6.941.605
Aandeel herverzekeraars		38.646	25.970
		<u>-7.023.979</u>	<u>-6.915.635</u>
Wijziging voorziening voor te betalen schaden, bruto		57.482	599.049
		<u>57.482</u>	<u>599.049</u>
		-6.966.497	-6.316.586
Bedrijfskosten	17		
Acquisitiekosten		-17.839	-19.615
Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen		-127.234	-131.502
		<u>-145.073</u>	<u>-151.117</u>
Overige technische lasten eigen rekening	15	-610	-6.688
Resultaat technische rekening schadeverzekering (transporteren)		-38.275	150.533

(in duizenden euro's)			
		2024	2023
NIET-TECHNISCHE REKENING			
Resultaat technische rekening schadeverzekering		-38.275	150.533
Opbrengsten uit beleggingen	18		
Opbrengst uit niet op netto vermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen		3	0
Opbrengst uit terreinen en gebouwen		2.940	7.789
Opbrengst uit overige beleggingen		35.862	36.129
Gerealiseerde winst op beleggingen		<u>41.231</u>	<u>16.265</u>
Niet gerealiseerde winst op beleggingen		113.284	117.176
Beleggingslasten			
Beheerskosten en rentelasten		-4.786	-4.387
Waardevermindering van beleggingen		-27.974	-7.377
Gerealiseerd verlies op beleggingen		<u>-4.907</u>	<u>-16.578</u>
Niet gerealiseerd verlies op beleggingen		-42.975	-43.598
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening		-4.550	-13.795
Andere baten	19	53.046	51.847
Andere lasten	20	-43.050	-43.679
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		<u>79.849</u>	<u>250.325</u>
Resultaat na belastingen		79.849	250.325

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2024

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

(in duizenden euro's)

		2024	2023
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat na belasting		79.849	250.325
Correcties voor :			
Vermeerdering technische voorziening eigen rekening	8	20.758	-500.012
Mutaties van de voorzieningen	9	-3.572	-3.632
Afschrijving (im)materiële vaste activa	3	1.946	4.696
Mutatie kortlopende schulden en overlopende passiva	10, 11	-71.473	51.612
Mutatie vorderingen en overlopende activa	3, 5	-60.575	51.606
Ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen en afgeleide financiële instrumenten	2, 6	-58.018	-80.136
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-91.085	-225.541
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten			
Investerings en aankopen			
- Beleggingen in terreinen en gebouwen en in aandelen	2	-105.823	-90.054
- Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen		-351	0
- Overige beleggingen	2	-4.031.228	-2.945.265
- Afgeleide financiële instrumenten	6	-15.691	-7.398
- (Im)materiële vaste activa	1, 4	-2.943	-2.369
		-4.156.036	-3.045.086
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen			
- Beleggingen in terreinen en gebouwen en in aandelen	2	147.706	114.007
- Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen	2	5	0
- Overige beleggingen *)	2	3.908.317	3.007.781
- (Im)materiële vaste activa	1, 4	4.465	3.739
		4.060.493	3.125.527
Waardeveranderingen overige financiële beleggingen *)	2	-20.641	7.713
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		-116.184	88.154
Mutatie liquide middelen		-207.269	-137.387
Beginstand liquide middelen		377.419	514.806
Mutatie liquide middelen		-207.269	-137.387
Eindstand liquide middelen	4	170.150	377.419

*) De waardeveranderingen overige financiële beleggingen betreft de gerealiseerde winst op overige financiële beleggingen. Deze is tevens opgenomen onder de verkopen overige beleggingen.

Overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving

Activiteiten

Coöperatie Menzis U.A. (KvK-nummer 02065142), kantoorhoudende aan de Lawickse Allee 130, 6709 DZ Wageningen en statutair gevestigd te Wageningen heeft als kernactiviteiten:

1. de uitvoering als zorgverzekeraar van de verplichte verzekering tegen ziektekosten, voortvloeiend uit de Zorgverzekeringswet (Zvw);
2. de uitvoering als Zorgkantoor en als uitvoeringsorgaan van de Wet langdurige zorg (Wlz) voor de instellingen die gevestigd zijn in de regio's Groningen, Arnhem en Twente;
3. het verzekeren van aanvullende ziektekostenrisico's, die niet door de verplichte wettelijke verzekering tegen ziektekosten worden gedekt;
4. naast zorgverzekeringen biedt Menzis ook dienstverlening aan, zoals zorgadvies;
5. het beheer, het bestuur en financiering van de met de groep verbonden ondernemingen.

Groepsverhoudingen

In de geconsolideerde jaarrekening van Coöperatie Menzis U.A. zijn de volgende entiteiten voor 100% meegeconsolideerd, als onderdeel van de Menzis groep:

<u>Entiteit</u>	<u>Statutaire zetel</u>
• Coöperatie Menzis U.A. bestaande uit:	
• Menzis Zorgverzekeraar N.V.	Wageningen
• Anderzorg N.V.	Wageningen
• Menzis N.V.	Wageningen
• Stichting Beleggingen Menzis	Wageningen
• Coöperatie Beheerder Beleggingen Menzis U.A.	Wageningen
• Stichting Zorgkantoor Menzis	Wageningen
• Stichting MenzisFonds	Wageningen
• Stichting Menzis Beheer bestaande uit:	
• Menzis Holding B.V. bestaande uit:	
▪ Menzis Participaties B.V.*	Wageningen
▪ Menzis Leefkracht B.V.	Wageningen
▪ Menzis Bemiddeling B.V.	Wageningen
▪ Stichting de Groene Sector	Wageningen
▪ Stichting Beter Verzekerd	Wageningen
▪ Stichting Leefkracht	Wageningen

Coöperatie Menzis U.A. wordt als hoofd van de groep aangemerkt.

* Per 1 januari 2025 is de naam Menzis Participaties B.V. gewijzigd in Menzis Zorginnovaties B.V.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatiegrondslagen

In de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van de tot de Menzis groep behorende groepsmaatschappijen per 31 december van het boekjaar. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waar door de Menzis groep beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend en er sprake is van een groepsmaatschappij vanwege bestuurlijke eenheid. De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop beslissende zeggenschap op de groepsmaatschappij is verkregen.

De groepsmaatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats vanaf de datum dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. Deelnemingen waarop geen overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend (geassocieerde deelnemingen) worden niet betrokken in de consolidatie. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld. Alle onderlinge verhoudingen en transacties worden in de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening geëlimineerd.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Menzis groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering.

Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Menzis groep.

Toepassing artikel 2:402 BW

De financiële gegevens Coöperatie Menzis U.A. (enkelvoudig) zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de enkelvoudige winst-en-verliesrekening conform artikel 2:402 BW slechts het aandeel in het resultaat van vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook een natuurlijk persoon of juridische entiteit met beleidsbepalende invloed over de verslaggevende entiteit wordt als verbonden partij aangemerkt. Een verbonden partij heeft de mogelijkheid om significante invloed uit te oefenen op het financiële of operationele beleid van de andere partij. Als verbonden partijen zijn te onderscheiden de verschillende dochterondernemingen binnen de groepsconsolidatie Coöperatie Menzis U.A. Als natuurlijke personen zijn dit de leden van de Raad van Commissarissen, de Raad van Bestuur, de directeurs van de waardestromen en de gedefinieerde sleutelfunctionarissen of nauwe verwanten van deze natuurlijke personen. Sleutelfunctionarissen zijn medewerkers die op basis van hun functie of werkzaamheden het risicoprofiel van de verslaggevende entiteit materieel kunnen beïnvloeden.

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Alle transacties met verbonden partijen worden gerealiseerd op marktconforme basis, tegen voorwaarden die vergelijkbaar zijn voor transacties met derden.

Transacties met verbonden partijen als natuurlijke personen

De natuurlijke personen, zoals bedoeld onder de definitie van verbonden partijen, genieten een renummeratie zoals vermeld in de beloningsparagraaf in de jaarrekening van Coöperatie Menzis U.A. Naast deze bezoldiging kunnen zij op vrijwillige basis, onder marktconforme voorwaarden, een zorgverzekering afsluiten bij één van de gevoerde labels voor zorgverzekeringen bij de werkgeverscollectiviteit.

Transacties met verbonden partijen als dochterondernemingen

De dochterondernemingen binnen de groep gaan op regelmatige basis transacties met elkaar aan voor de reguliere uitvoering van hun activiteiten. De verrekening van onderlinge transacties worden periodiek verwerkt via interne rekeningcourant verhoudingen. Op maandelijkse basis vindt vereffening plaats, waardoor over deze saldi geen renteverrekening hoeft te worden toegepast. Voor de dochterondernemingen worden de volgende materiële transacties uitgevoerd:

Bedrijfskosten

De beheerskosten worden grotendeels geadministreerd in Menzis Zorgverzekeraar N.V. en worden naar de desbetreffende entiteiten doorbelast op basis van het principe 'at arms length'. Hierin begrepen zijn de kosten voor huur van de bedrijfspanden.

Leningen

Binnen de groep kunnen leningen worden verstrekt, waarbij de rente op leningen marktconform is.

Ontvangsten premie en uitbetaling zorgkosten

De premiegelden en uitbetaling van zorgkosten voor de aanvullende verzekeringen worden ontvangen en uitbetaald via de basisverzekeraars.

Overige transacties

Menzis Zorgverzekeraar N.V. neemt diensten af voor haar werknemers, voor de personeelscollectiviteit voor zorgverzekeringen en gezondheidsmanagement ter bevordering van vitale medewerkers. Op groepsniveau betreffen dit géén materiële transacties.

Algemene grondslagen

Algemene grondslagen geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, inclusief de specifieke voorschriften van Afdeling 15 voor verzekeringsbedrijven, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor grote en middelgrote rechtspersonen en de Wet Normering Topinkomens.

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders wordt aangegeven.

Continuïteit

Als onderdeel van het opstellen van de jaarrekening is de continuïteitsveronderstelling voor de komende 12 maanden beoordeeld. Op basis van de huidige financiële positie (waaronder de solvabiliteitspositie en het kunnen beschikken over voldoende liquiditeiten voor de bedrijfsvoering) zijn geen significante continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Derhalve is de jaarrekening opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Omrekening van vreemde valuta

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende contante wisselkoersen. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwikkeling van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta's, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening in de periode waarin zij zich voordoen.

Niet-monetaire activa en verplichtingen in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar de functionele valuta omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

Operationele leasing

Bij de Menzis groep is sprake van leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (Wnt) worden de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector gevolgd voor de entiteiten die kwalificeren als Wnt-instellingen. Deze wet is tevens het normenkader bij het opmaken van de jaarrekening. Voor de entiteiten die niet kwalificeren als Wnt-instellingen worden de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW gevolgd.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen, gebaseerd op de economische levensduur of tegen lagere marktwaarde. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen indien de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan. De kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom, waaronder software anders dan intern gegenereerde activa, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur met een maximum van 3 jaar.

Beleggingen

Terreinen en gebouwen

De waardering van (overige) terreinen, gebouwen en installaties vindt plaats tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum aanwezig zijn.

Indien er op balansdatum indicaties bestaan dat de realiseerbare waarde duurzaam lager zal zijn dan de boekwaarde vindt een bijzondere waardevermindering plaats. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De bepaling van de realiseerbare waarde vindt tenminste eens per jaar plaats door onafhankelijke en ter zake kundige taxateurs.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor immateriële vaste activa, terreinen en gebouwen, materiële vaste activa en deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor

het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroom genererende eenheid geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen

Deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de onderneming in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering.

Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Als resultaat wordt in aanmerking genomen het in het verslagjaar gedeclareerde dividend van de deelneming, waarbij niet in contanten uitgekeerde dividenden worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen), gekochte leningen en obligaties, verstrekte leningen en overige vorderingen, investeringen in eigenvermogensinstrumenten, overige financiële verplichtingen en derivaten.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen. In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met de economische kenmerken en risico's van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Bij de entiteit is geen sprake van in contract opgenomen financiële instrumenten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Overige vorderingen

Verstekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardevermindervingsverliezen worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Saldering in de balans

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

- De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.
- De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.
- De derivaten bestaan uit valutatermijncontracten en futures. De valutatermijncontracten worden gewaardeerd met de forward valutakoersen gebaseerd op de WM Reuters 4 PM close. Indien er geen forward koers aanwezig is voor exact dezelfde looptijd als het valutatermijncontract, dan wordt de forward valuta koers geïnterpoleerd bepaald. De valuta koers wordt geïnterpoleerd per looptijd van het valutatermijncontract gebruikmakend van een berekende valuta koers per looptijdsegment. De futures worden gewaardeerd op marktprijs (Bloomberg futures close prijs).

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Overige vorderingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering worden collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken. Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de onderneming historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen en de stijging van het aantal betalingsachterstanden in de portefeuille. De uitkomsten worden bijgesteld als de ondernemingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

De boekwaarde van vorderingen wordt verminderd met de voorziening voor dubieuze vorderingen. Vorderingen die niet incasseerbaar zijn worden afgeboekt van de voorziening. Toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Overige financiële beleggingen

De aandelen (waaronder ook de, niet direct opeisbare, beleggingen in de zorg die we doen om te kunnen bijdragen aan innovaties in de zorgsector), kortlopende vastrentende waardepapieren en obligaties zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde per ultimo boekjaar. De marktwaarde is gelijk aan de beurswaarde.

De belegging in het Euro geldmarktfonds wordt gewaardeerd tegen de marktwaarde, waarbij opgelopen rente is inbegrepen.

De belegging in het hypotheekfonds wordt gewaardeerd tegen de reële waarde berekend met het Discounted Cash Flow (DCF) model. Hiertoe wordt het verwachte kasstroomprofiel van elke individuele hypotheek vastgesteld op basis van de rentevaste looptijd, de hypotheekrente, het aflossingsprofiel en verwachte vervroegde aflossingen als gevolg van demografische factoren.

Gerealiseerde rendementen, niet-gerealiseerde koersverschillen, (nog te) ontvangen couponrente, dividenden en interest onder aftrek van betaalde administratie- en beheerskosten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Langlopende vorderingen

De onder de overige financiële beleggingen opgenomen langlopende vorderingen omvatten vorderingen uit hypothecaire leningen en andere verstrekte leningen. Deze langlopende vorderingen zijn gewaardeerd tegen aflossingswaarde, rekening houdend met een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers

De vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid. Bij de bepaling van de voorziening voor vorderingen op verzekeringsnemers is rekening gehouden met de regeling wanbetalers.

Vorderingen op Zorginstituut Nederland

De rekening-courant verhouding met het Zorginstituut Nederland (ZiNL) betreft het per saldo te vorderen bedrag c.q. schuld tegen geamortiseerde kostprijs van de te verrekenen bedragen uit hoofde van de Zvw en de Wlz.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met lineair bepaalde afschrijving op basis van de geschatte economische levensduur, dan wel lagere realiseerbare waarde. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen. De eventueel nog resterende boekwaarde van de component die is vervangen, wordt daarbij ineens ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden bij banken. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Afgeleide financiële instrumenten

In de beleggingsportefeuille wordt gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) in de vorm van valutatermijncontracten en futures. Derivaten worden bij eerste opname in de balans opgenomen tegen reële waarde, de vervolgwaaarding van afgeleide financiële instrumenten ('derivaten') is afhankelijk van het feit of het onderliggende van het derivaat beursgenoteerd is of niet. Indien het onderliggende beursgenoteerd is, dan wordt het derivaat tegen reële waarde opgenomen. Indien het onderliggende niet-beursgenoteerd is, wordt het derivaat tegen kostprijs of lagere marktwaarde opgenomen.

De per balansdatum uitstaande valutatermijncontracten en de futures worden gewaardeerd tegen reële waarde en onder de afgeleide financiële instrumenten op de balans gepresenteerd. De waardeverandering van de derivaten worden in de winst-en-verliesrekening onder de opbrengst uit overige beleggingen verantwoord.

Eigen vermogen

Wettelijke reserves

De wettelijke reserves bestaan uit dat deel van het eigen vermogen waarover de bestuurders van de rechtspersonen op grond van wettelijke regelingen niet vrijelijk kunnen beschikken. De wettelijke reserve betreft de wettelijke reserve uitvoering Wlz. Het resultaat behaald met de uitvoering van de Wlz (en in eerdere jaren met de uitvoering van de AWBZ) wordt onder de wettelijke reserve Wlz verantwoord. Deze vermogenscomponent hangt rechtstreeks samen met de wettelijke taken van het zorgkantoor in het kader van de uitvoering Wlz. De wettelijke reserve bedraagt maximaal 20% van het beheerskostenbudget van het betreffende jaar.

Statutaire reserves

De statutaire reserve betreft het voormalig Burchtfonds van Stichting De Burcht. Het Burchtfonds betreft het in de statuten van Menzis Zorgverzekeraar N.V. genoemde afgescheiden vermogen dat apart wordt beheerd. Het Burchtfonds dient primair ter dekking van arbeidsrechtelijke verplichtingen die Menzis is aangegaan of zal aangaan met haar (oud) werknemers.

Overige reserves

Onder de overige reserves zijn tevens opgenomen de reserveringen van ingehouden winsten voor Menzis Zorgverzekeraar N.V., Anderzorg N.V. en Menzis N.V. Ingevolge de statutaire bepalingen kunnen deze deelnemingen behaalde winsten slechts uitkeren mits zij geschiedt aan een instelling ten bate van de volksgezondheid (artikel 5, eerste lid, onderdeel e van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969).

Technische voorzieningen

Voor niet verdiende premies en lopende risico's

De voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's omvat het voorcalculatorische negatieve resultaat tussen de verwachte voordelen van het jaar, volgend op het boekjaar en de onvermijdbare kosten om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. De onvermijdbare kosten zijn de kosten die tenminste moeten worden gemaakt om van de overeenkomst af te komen, zijnde de laagste van enerzijds de kosten bij het voldoen aan de verplichtingen en anderzijds de vergoedingen of boetes bij het niet voldoen aan de verplichtingen. Deze voorziening wordt berekend op basis van schattingen van toekomstige schadelasten, verdiende premies, vereveningsbijdragen en bedrijfskosten. Ook wordt er rekening gehouden met de verwachte in- en uitstroom van verzekerden. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde, gezien de looptijd van de voorziening (korter dan één jaar).

Voor te betalen schaden

De voorziening voor nog te betalen schaden betreft de kosten van nog uit te keren vergoedingen van behandelingen van verzekerden welke zijn gestart vóór balansdatum. De voorziening is opgebouwd uit een schatting van de na balansdatum nog te ontvangen declaraties en verminderd met de aan zorgverleners

verstrekke kortlopende voorschotten en voorschotten voor reeds verrichte, nog niet gedeclareerde zorgverrichtingen en de verwachte opbrengsten van verhaal. De voorziening voor nog te betalen schaden heeft een overwegend kortlopend karakter en is gevormd op basis van ervaringscijfers verkregen uit statistische gegevens over 2024 en eerdere jaren. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Een belangrijk deel van de voorziening heeft betrekking op DBC/DOT-declaraties van ziekenhuizen. De DOT-systematiek brengt met zich mee dat laat inzicht bestaat in de werkelijke kosten, doordat DOT's lang openstaan, maar verantwoord moeten worden op de openingsdatum. Bij het opstellen van de jaarrekening moet derhalve gewerkt worden met schattingen van de kosten van Medisch Specialistische Zorg. Bij de schatting van de kosten van ziekenhuizen wordt rekening gehouden met de inkoopplafonds die Coöperatie Menzis U.A. met de ziekenhuizen heeft afgesproken. Door de toepassing van een inkoopplafond is de omvang van de door de zorgverlener in een jaar te declareren kosten gemaximeerd. Eventuele overschrijdingen van het inkoopplafond worden in het volgende jaar verrekend en zijn verantwoord onder de vorderingen op zorgverleners.

De voorziening voor te betalen schaden bevat een voorziening voor schadeafhandelingskosten inzake de per balansdatum nog lopende schaden. Deze wordt bepaald op basis van de integrale kosten van de afhandeling van de ziektekostendeclaraties.

Voorzieningen

Algemeen

De voorzieningen hebben betrekking op risico's ter zake van te verwachten verplichtingen en verliezen, die samenhangen met de bedrijfsvoering en op in volgende boekjaren te maken kosten, die hun oorsprong vinden in het boekjaar of in een voorafgaand boekjaar.

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde, tenzij anders vermeld.

Voor pensioenen

De voorziening voor pensioenen betreft de voorziening voor uitkeringsverplichtingen aan (oud) werknemers (VUT) en is gevormd ter voldoening van structurele verplichtingen uit hoofde van collectieve regelingen zoals opgenomen in de Cao voor de Zorgverzekeraars. Waardering vindt plaats tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn om de verplichtingen af te wikkelen en zijn, voor zover relevant, gebaseerd op actuariële grondslagen. De voorziening heeft een overwegend kortlopend karakter.

Overige voorzieningen

Ziektekostenvoorziening

De voorziening ziektekosten voor (oud)medewerkers en hun gezinsleden betreft de toegezegde verplichting als werkgever tot het doen van een werkgeversbijdrage in de ziektekosten. De hoogte van de bijdrage en de voorwaarden om ervoor in aanmerking te komen zijn opgenomen in de collectieve ziektekostenregeling Menzis én in een set individuele afspraken, die in het verleden zijn gemaakt met oud-medewerkers. Waardering vindt plaats tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn om de verplichtingen af te wikkelen en zijn, voor zover relevant, gebaseerd op actuariële grondslagen. De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Jubileumvoorziening

De voorziening jubilea betreft de voorziening voor verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband in verband met een jubileum zoals opgenomen in de Cao voor de Zorgverzekeraars. Waardering vindt plaats tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn om de verplichtingen af te wikkelen en zijn, voor zover relevant, gebaseerd op actuariële grondslagen. De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Wachtgeldvoorziening

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van verplichtingen aan medewerkers in verband met de in de CAO opgenomen wachtgeldregeling. De wachtgeldregeling is alleen van toepassing op medewerkers die voor 1 januari 1995 in dienst zijn getreden. Deze voorziening wordt tegen contante waarde opgenomen gebaseerd op actuariële grondslagen en heeft een overwegend middellang lopend karakter.

Reorganisatievoorziening

In deze voorzieningen zijn de kosten verantwoord die als gevolg van de reorganisatie noodzakelijk zijn en niet in verband staan met de doorlopende activiteiten. De reorganisatievoorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde en heeft een overwegend kortlopend karakter.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen hebben betrekking op risico's ter zake van te verwachten verplichtingen en verliezen die samenhangen met de bedrijfsvoering en op in volgende boekjaren te maken kosten die hun oorsprong vinden in het boekjaar of in een voorafgaand boekjaar.

In de overige voorzieningen is een voorziening opgenomen voor de te maken kosten voor de afwikkeling van de Wlz van het huidige jaar, waarbij werkzaamheden in het nieuwe jaar worden uitgevoerd. De voorziening heeft betrekking op verplichtingen met een looptijd overwegend korter dan één jaar en wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tussen de datum van het opmaken en de datum van het vaststellen van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening indien dit onontbeerlijk is voor het inzicht. Gebeurtenissen die blijken na het vaststellen van de jaarrekening worden niet verwerkt in de jaarrekening. Als echter blijkt dat de jaarrekening door deze gebeurtenissen in ernstige mate tekortschiet in het geven van inzicht, worden de gebeurtenissen onverwijld gemeld aan de leden en wordt ter zake een mededeling gedeponneerd bij het Handelsregister.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gewaardeerde onder vlottende activa opgenomen effecten.

Verdiende premies en bijdragen eigen rekening

De verdiende premies betreffen de aan verzekerden in rekening gebrachte bruto premies onder aftrek van kortingen uit hoofde van vrijwillig eigen risico en collectiviteitskortingen alsmede de premiebedragen die het Centraal Administratie Kantoor (CAK) vergoedt voor de verzekerden waarvan het CAK de incasso heeft overgenomen in het kader van de wanbetalersregeling.

De bijdragen van het ZiNL bestaan uit de ter beschikking gestelde budgetten voor verstrekkingen en beheerskosten inclusief de (landelijke) vereveningsbijdragen Zvw inzake schade en beheerskosten. Een zorgverzekeraar maakt voor zijn jaarrekening een zo goed mogelijke schatting van de vereveningsbijdragen van het ZiNL. De hoogte van de bedragen wordt bepaald door de meest recente correspondentie vanuit het ZiNL, gecorrigeerd met verwachte aanpassingen. In de schattingen zijn alle geschatte te verrekenen bedragen begrepen uit hoofde van ex-post compensatiemechanismen van de risicoverevening Zvw. Een definitieve afrekening op de exploitatie van 2024 is pas op zijn vroegst mogelijk in 2028.

Bij het opstellen van de jaarrekening wordt derhalve gewerkt met schattingen van de bijdragen die betrekking hebben op vooral de kosten ziekenhuis- en GGZ-zorg, waaronder de splitsing in vaste kosten, variabele kosten en de effecten van hoge kosten compensatie (HKC) en nacalculaties. Bij de bepaling van de vereveningsresultaten is tevens per verstrekings-categorie rekening gehouden met de gevolgen van de onzekerheden zoals genoemd in de paragraaf risico's en onzekerheden. Onder de bijdragen vereveningsfonds is tevens begrepen de bijstelling van de schattingen over voorgaande jaren.

De uitgaande herverzekeringpremie bestaat uit de afdracht aan het Zorgverzekeringsfonds in het kader van de HKC en de premie van de aan de Nederlandse Herverzekeringmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). De HKC houdt in dat de voor de schaden per verzekerde boven een bepaald normbedrag in een landelijke pool tussen zorgverzekeraars worden verevend.

Toegerekende Opbrengst uit Beleggingen

Omdat de beleggingen niet rechtstreeks kunnen worden toegewezen aan de schadeverzekering, worden de opbrengsten uit beleggingen toegerekend aan de schadeverzekering. De Toegerekende Opbrengst uit Beleggingen (TOB) is gebaseerd op de gemiddelde hoogte van de technische voorzieningen voor te betalen schaden verminderd met de voorschotten onder aftrek van de vorderingen op het ZiNL uit hoofde van de bijdragen uit het Zorgverzekeringsfonds van het huidig boekjaar, berekend tegen een gemiddeld 1-maands Euribor. Indien de Euribor negatief is zal geen toerekening plaats vinden. De toegerekende opbrengst uit beleggingen wordt toegepast door alle verzekeraars van Menzis.

Overige technische baten en lasten eigen rekening

Onder de overige technische baten en lasten worden de direct met het verzekeringsbedrijf samenhangende technische baten en lasten, welke niet onder de verdiende premie of schaden eigen rekening vallen, verantwoord.

Schaden eigen rekening

De schaden eigen rekening bestaan uit de bruto schaden onder aftrek van het aandeel herverzekeraar. Onder de bruto schaden worden de aan het boekjaar toe te rekenen schaden voortvloeiend uit de uitvoering van de Zvw verantwoord.

Als gevolg van de DBC-systematiek is de hoogte van de post medische zorg in ziekenhuizen met onzekerheid omgeven. Omdat bij het opmaken van de jaarrekening slechts een deel van de totale jaarlast gedeclareerd is en onbekend welk deel van het totaal dat is en er bovendien onzekerheden zijn met het bepalen van de nog te verrekenen over- of onderdekking van de instellingsbudgetten, is het moeilijk om een goede schatting van de totale kosten te maken. Het financiële risico wordt substantieel gemitigeerd als gevolg van contracteringsbepalingen en het risicovereveningssysteem.

De bruto schaden worden opgenomen inclusief schadeafhandelingskosten en onder aftrek van opbrengsten uit verhaal. De schadeafhandelingskosten betreffen de integrale kosten van de interne organisatorische eenheden, die belast zijn met de afhandeling van declaraties. De ingebrachte schaden voor de HKC zijn verantwoord onder het aandeel herverzekeraar.

De schaden eigen rekening bestaan uit de bruto schaden onder aftrek van het aandeel herverzekeraar. Onder de bruto schaden worden de aan het boekjaar toe te rekenen schaden voortvloeiend uit de uitvoering van de Zvw verantwoord.

Als gevolg van de DBC-systematiek is de hoogte van de post medische zorg in ziekenhuizen met onzekerheid omgeven. Omdat bij het opmaken van de jaarrekening slechts een deel van de totale jaarlast gedeclareerd is en onbekend welk deel van het totaal dat is en er bovendien onzekerheden zijn met het bepalen van de nog te verrekenen over- of onderdekking van de instellingsbudgetten, is het moeilijk om een goede schatting van de totale kosten te maken. Het financiële risico wordt substantieel gemitigeerd als gevolg van contracteringsbepalingen en het risicovereveningssysteem.

De bruto schaden worden opgenomen inclusief schadeafhandelingskosten en onder aftrek van opbrengsten uit verhaal. De schadeafhandelingskosten betreffen de integrale kosten van de interne organisatorische eenheden, die belast zijn met de afhandeling van declaraties. De ingebrachte schaden voor de HKC zijn verantwoord onder het aandeel herverzekeraar.

Bedrijfskosten uit gewone bedrijfsuitoefening

De bedrijfskosten betreffen alle kosten die betrekking hebben op de bedrijfsvoering van het boekjaar en zijn verdeeld over de categorieën acquisitie-, beheers-, personeels- en afschrijvingskosten. Onder de acquisitiekosten worden de kosten begrepen die middellijk of onmiddellijk samenhangen met het sluiten van verzekeringsovereenkomsten. Alle acquisitiekosten worden direct ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De beheerskosten worden geadministreerd in Menzis Zorgverzekeraar N.V. en worden naar de desbetreffende groepsentiteiten doorbelast op basis van het principe 'at arms length'.

Belastingen

Coöperatie Menzis U.A. is als zelfstandige juridische entiteit op grond van haar activiteiten belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting, zij is niet belastingplichtig voor de omzetbelasting.

Binnen de Menzis groep zijn een tweetal fiscale eenheden ingericht: een fiscale eenheid voor de omzetbelasting en een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting.

Tot de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting behoren per 31 december 2024 de volgende entiteiten:

- Menzis Holding B.V.
- Menzis Participaties B.V.
- Menzis Leefkracht B.V.
- Menzis Bemiddeling B.V.

Voor de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting, wordt de vennootschapsbelasting berekend over het resultaat voor belastingen van de fiscale eenheid tegen het geldende tarief, waarbij rekening wordt gehouden met fiscale faciliteiten. De eventueel verschuldigde vennootschapsbelasting wordt verantwoord in de jaarrekening. Aan de vennootschappen die deel uitmaken van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting, wordt vennootschapsbelasting doorbelast. De zorgverzekeraars maken gebruik van vrijstelling voor de vennootschapsbelasting.

Tot de fiscale eenheid voor de omzetbelasting behoren per 31 december 2024 de volgende entiteiten:

- Stichting Menzis Beheer
- Menzis Zorgverzekeraar N.V.
- Menzis N.V.
- Anderzorg N.V.
- Menzis Holding B.V.
- Menzis Leefkracht B.V.
- Menzis Bemiddeling B.V.
- Menzis Participaties B.V.
- Stichting MenzisFonds
- Stichting Zorgkantoor Menzis
- Menzis Vastrentend Besloten Beleggingsfonds
- Menzis Aandelen Besloten Beleggingsfonds
- Menzis Geldmarkt Besloten Beleggingsfonds

Binnen een fiscale eenheid omzetbelasting zijn alle gevoegde maatschappijen hoofdelijk aansprakelijk voor de omzetbelasting die door de fiscale eenheid omzetbelasting is verschuldigd en binnen een fiscale eenheid vennootschapsbelasting zijn alle dochtermaatschappijen hoofdelijk aansprakelijk voor de vennootschapsbelasting die door de fiscale eenheid is verschuldigd.

Coöperatie Menzis U.A. heeft voor het huidige boekjaar (2024) gebruik gemaakt van de tijdelijke verplichte vrijstelling om geen latente belastingen te verwerken die verband houden met Pijler 2-winstbelastingen en verstrekt de vereiste nieuwe toelichtingen in de toelichting op de winst-en-verliesrekening.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid is gemaakt tussen kasstromen uit operationele-, financierings-, en investerings- en beleggingsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Onder de kasstroom uit operationele activiteiten zijn de ontvangen premies, de betaalde schaden en kortingen opgenomen, alsmede de ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden. Daarnaast zijn hieronder de betaalde bedrijfs- en acquisitiekosten opgenomen en de betaalde belastingen. Kasstromen uit hoofde van aan- en verkopen van beleggingen en materiële en immateriële vaste activa zijn opgenomen onder de kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten. Onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten worden de ontvangsten uit hoofde van nieuw opgenomen langlopende schulden verantwoord alsmede de aflossingen op langlopende schulden. Kapitaalstortingen en terugbetalingen van kapitaal worden eveneens onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten opgenomen.

Risicoprofiel

SCR en risicocategorieën

Het vereiste eigen vermogen, ook wel de solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) genoemd, is een risicogebaseerde buffer die verzekeraars verplicht zijn aan te houden. Deze buffer is bedoeld om de continuïteit van de onderneming te waarborgen in geval van onverwachte verliezen. De SCR is afhankelijk van de risico's die op de balans staan. Dit betekent bijvoorbeeld dat (zorg)verzekeraars met risicovollere beleggingen, zoals aandelen, een hogere buffer moeten aanhouden dan (zorg)verzekeraars met beleggingen in minder risicovolle activa, zoals staatsobligaties.

Het beoogde zekerheidsniveau voor (zorg)verzekeraars is vastgesteld op 99,5% over een eenjarige horizon. Een Solvency II-ratio van 100% betekent dat Coöperatie Menzis dusdanig kapitaal heeft, dat we na een zware schok, die naar verwachting eens in de 200 jaar voorkomt, nog steeds in staat zijn om onze verplichtingen na te komen.

We hebben in ons kapitaalbeleid vastgelegd dat we met een grote mate van zekerheid te allen tijde aan onze verplichtingen willen voldoen, ook bij mogelijke tegenvallers. Daarom is voor Coöperatie Menzis een interne doelsolvabiliteit bepaald van 128% van de SCR, oftewel een buffer als extra weerstandsvermogen. Daarmee is dit voor de RvB het belangrijkste middel om de solvabiliteit te monitoren.

Voor de drie verzekeringsentiteiten van Coöperatie Menzis is eveneens een doelsolvabiliteit vastgesteld:

- Menzis Zorgverzekeraar N.V.: 120% van de SCR
- Menzis N.V.: 120% van de SCR
- Anderzorg N.V.: 125% van de SCR.

De doelsolvabiliteit van Anderzorg N.V. is hoger vastgesteld op basis van het risicoprofiel van Anderzorg N.V.

Ultimo boekjaar 2024 is de opbouw van het vermogen ter dekking van de SCR als volgt weer te geven:

Solvabiliteit (x € 1.000)	2024	2023
Groepsvermogen in geconsolideerde jaarrekening	1.675.647	1.595.799
Aanpassingen in waarderingsgrondslagen	53.344	60.119
Eigen vermogen SII	1.728.991	1.655.918
Vermogensbestanddelen niet ter dekking van de SCR	-19.000	-18.030
Vermogen ter dekking van de SCR	1.709.991	1.637.888

Risicocategorieën

Voor de berekening van de SCR hanteren we de standaardformule. De standaardformule is de Europees vastgestelde berekening voor het meten van risico's. In deze standaardformule zijn per risicocategorie parameters gedefinieerd op basis waarvan de totale SCR wordt berekend. Voor Coöperatie Menzis zijn vier risicocategorieën relevant voor de hoogte van de SCR:

- A. Verzekeringstechnisch risico
- B. Marktrisico
- C. Tegenpartijkredietrisico
- D. Operationeel risico

Daarnaast kennen we het liquiditeitsrisico, echter heeft dit risico geen invloed op de hoogte van de SCR. Liquiditeitsrisico is het risico dat een organisatie niet aan de financiële verplichtingen kan voldoen door een tekort aan liquide middelen. We accepteren een laag liquiditeitsrisico. Het liquiditeitsrisico beheersen we door maatregelen te nemen die het korte- en langetermijnliquiditeitsrisico monitoren, zoals het periodiek opstellen van een liquiditeitsprognose en het beleggen in met name beursgenoteerde effecten. Alle beleggingen, met uitzondering van de beleggingen in de zorg en Nederlandse woninghypotheken, zijn liquide en vrij verhandelbaar. We zijn in 2024 binnen de vooraf vastgestelde risicobereidheid van het liquiditeitsrisico gebleven.

Binnen de relevante risicocategorieën voor de SCR zijn subcategorieën gedefinieerd. Voor elk van de subcategorieën wordt een kapitaaleis berekend. De verschillende kapitaaleisen worden samengevoegd tot één enkele kapitaaleis (SCR). Hierbij houden we rekening met diversificatie-effecten binnen en tussen de risicocategorieën. De solvabiliteitseis voor Coöperatie Menzis bedraagt ultimo 2024 € 1.063,2 miljoen (2023: € 1.009,8 miljoen). De solvabiliteitsratio bedraagt ultimo 2024 161% (2023: 162%). In 2024 voldoen we hiermee aan de solvabiliteitseisen van de wetgever en aan de intern vastgestelde doelsolvabiliteit van 128%.

Beheersing van risicocategorieën

De beheersing van de (individuele) risicocategorieën lichten we hierna toe (zie ook paragraaf risicocategorieën van het Bestuursverslag van Coöperatie Menzis).

A. Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico definiëren we als het risico dat de huidige en toekomstige zorgkosten (inclusief uitvoeringskosten) die we voor onze verzekerden betalen onvoldoende gefinancierd kunnen worden vanuit de premie-inkomsten, bijdragen vanuit de overheid (vereveningsbijdragen) en de schadevoorziening. Deze risico's kunnen ontstaan tijdens het ontwikkelen en verkopen van zorgverzekeringen, het inkopen en contracteren van zorg en het uitbetalen en verrekenen van zorgkosten. Voor Coöperatie Menzis is dit het grootste risico.

Onder Solvency II onderscheiden wij drie subrisico's:

- o **Premierisico**

Het premierisico is het risico op verliezen door een ondeugdelijke prijsstelling. De verzekeringspremies en vereveningsbijdragen voor het eerste verzekeringsjaar moeten voldoende zijn om de zorgkosten (inclusief uitvoeringskosten) van dat jaar te dekken met inachtneming van de inzet van reserves.

In de zorgverzekeringsmarkt is de prijs één van de belangrijkste elementen waarmee geconcurrereerd wordt. Voor de coöperatie is een stabiele ontwikkeling van de premie een belangrijk uitgangspunt. We steken daarom veel energie in het beheersen van de kwaliteit van de zorg en in het beheersen van de hoogte van de zorgkosten. Daarnaast zetten we de afgelopen jaren telkens een deel van onze reserves in om de premie te dempen.

De verwachte zorgkosten en de te ontvangen risicovereveningsbijdrage zijn de belangrijkste elementen voor het vaststellen van de premie. Andere elementen zijn de verwachte beheerskosten en de kosten en baten vanwege het verplichte en vrijwillige eigen risico.

Door de grote bedragen die in de zorg omgaan, kunnen procentueel kleine afwijkingen al snel een behoorlijke impact hebben. Bij de basisverzekering hebben we bovendien te maken met een complex risicovereveningssysteem, waarvan de uitkomst pas na enkele jaren bekend is.

- o **Voorzieningenrisico**

Het voorzieningenrisico is het risico op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door inadequate aannames met betrekking tot de schadevoorziening.

De prognose van de zorgkosten is gebaseerd op declaraties uit het verleden, de ontwikkelingen die we hierin zien en op de afspraken die we met zorgaanbieders hebben gemaakt. De prognoses worden per schadejaar gemaakt op het niveau van zorgsoorten, zoals huisartsen of ziekenhuizen. Met name bij ziekenhuizen kan het lang duren voordat we declaraties ontvangen dan wel schadejaren worden afgerekend. Hierdoor bestaat er, vooral in de meest recente schadejaren, een behoorlijke mate van onzekerheid in de prognoses. Voor de aanvullende verzekeringen geldt dat de onzekerheid in de zorgkostenprognoses beperkter is. Dit komt voornamelijk doordat de declaraties hier sneller worden ontvangen.

- o **Catastroferisico**

Het catastroferisico is het risico dat als gevolg van concentratie van een groep verzekerden (in locatie en/of aard van verzekerde risico's), een bepaalde (externe) ontwikkeling of gebeurtenis, waaronder catastrofes en calamiteiten, leidt tot bovengemiddelde zorgkosten, waardoor onvoorziene verliezen optreden. Bij de aanvullende verzekering is hier, gezien de aard en omvang van de verstrekkingen, nauwelijks sprake van een risico. Bij de basisverzekering is dit risico wel aanwezig.

Beheersing

Het verzekeringstechnisch risico beheersen we door goede processen in de 1e lijn en adequate monitoring hierop vanuit de 2e lijn. Het premieproces voeren we jaarlijks uit in een projectgroep, waarin medewerkers participeren. De zorgkostenprognoses worden opgesteld door kwantitatieve specialisten in samenspraak met de verantwoordelijken voor de inkoop van de zorg.

Het catastroferisico beheersen we door de wettelijke regeling dat de overheid zorgverzekeraars compenseert in geval van een grote ramp en doordat we aangesloten zijn bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden (NHT).

Gevoeligheden

In onderstaande tabellen presenteren we de gevoeligheden voor het premierisico en het voorzieningenrisico. De gevoeligheid voor het premierisico geven we weer door het effect van een onderschatting van de reguliere zorgkosten van het komende jaar met 2%. De gevoeligheid voor het voorzieningenrisico geven we weer door het effect van een tekort van 1% in de verwachte reguliere schadelast.

o *Effect premierisico*

In geval de zorgkosten het komend jaar 2% hoger zouden blijken uit te vallen, dan zou de solvabiliteitsratio van 161% met 14 procentpunt afnemen naar een ratio van 147%.

	ratio voor	ratio na	effect op vermogen	effect op SCR
2% hogere schadelast 2025	161%	147%	-151.877	0

o *Effect voorzieningenrisico*

Als de hoogte van de schadelast over het afgelopen jaar met 1% toeneemt ten opzichte van de prognose, betekent dit een verlaging van het vermogen en een verhoging van de technische voorziening schade. Ook de SCR neemt toe; de solvabiliteitsratio neemt af van 161% naar 154%.

	ratio voor	ratio na	effect op vermogen	effect op SCR
Schadelast +1%	161%	154%	-63.677	6.651

Overig

De verzekeringstechnische risico's die samenhangen met de activiteiten van Coöperatie Menzis zijn ondergebracht in de zorgverzekeraarsentiteiten die behoren tot de coöperatie. Deze entiteiten staan onder toezicht van DNB en worden allen bestuurd door de RvB van Coöperatie Menzis.

B. Marktrisico

Het marktrisico betreft het risico op verliezen óf op ongunstige veranderingen in de financiële situatie als direct of indirect gevolg van schommelingen van de marktprijzen van activa, verplichtingen en financiële instrumenten.

Beleggingsbeleid

Het strategisch beleggingsbeleid van Coöperatie Menzis is in lijn met het *Prudent Person Principle*, één van de basisprincipes van Solvency II. Dat schrijft voor dat er belegd moet worden op de wijze, zoals een prudent persoon dat zou doen. We hanteren een behoudend beleggingsbeleid dat afgestemd is op de maatschappelijke rol die we als zorgverzekeraar hebben. Het *Prudent Person Principle* is hiermee leidend voor de beleggingsactiviteiten van Coöperatie Menzis. Het *Beleid Duurzaam Beleggen* geeft verder invulling aan de maatschappelijke rol en ESG-integratie binnen het beleggingsproces.

Het beleggingsbeleid is gericht op het leveren van een bijdrage aan de realisatie van het verlagen van de kostprijs voor onze leden. Dit doen we door het streven naar een duurzaam beleggingsresultaat dat een stabiele ontwikkeling in de tijd laat zien, gegeven de risicohouding en overige randvoorwaarden. Door middel van een periodieke ALM-studie analyseren en beoordelen we de balansdynamiek en verifiëren we, in lijn met het kapitaalbeleid, het marktrisicobudget ten opzichte van de doelsolvabiliteit. Afhankelijk van de uitkomsten van de ALM-studie herijken we eventueel het beleggingsbeleid, de strategische beleggingsmix en de beleggingsportefeuille. Met de uitkomsten van de ALM-studie bepalen we de optimale invulling van het marktrisicobudget, passend binnen de risicobereidheid voor het marktrisico. De marktrisico's mogen geen risico vormen voor het nakomen van de verplichting: het betalen van de zorgkosten

Menzis-portefeuille

Onze beleggingsportefeuille bestaat uit twee deelportefeuilles met ieder een eigen beleggingsstrategie:

- o **Rendementsportefeuille**

De Rendementsportefeuille belegt voor Coöperatie Menzis de doelsolvabiliteit (128% van SCR), of - indien lager - de aanwezige solvabiliteit. Deze portefeuille heeft tot doel een stabiele rendementsontwikkeling te behalen op de lange termijn. Dit betekent dat het risicoprofiel van deze deelportefeuille hoger is dan van de Liquiditeitsportefeuille.

De portefeuille bestaat naast de beursgenoteerde (liquide) beleggingscategorieën ook uit twee niet-beursgenoteerde beleggingscategorieën (illiquide) namelijk: 1) private Zorgbeleggingen en 2) Nederlandse Woning hypotheek.

- o **Liquiditeitsportefeuille**

De Liquiditeitsportefeuille belegt het restant van de belegbare middelen en het eventuele beschikbare vermogen boven de doelsolvabiliteit van 128%. Binnen de Liquiditeitsportefeuille staan liquiditeit en kapitaalbehoud voorop. Binnen deze randvoorwaarden wordt in geldmarktinstrumenten belegd om relatief risicovrij een rendement te genereren. De Liquiditeitsportefeuille kent geen rendementsdoelstelling. De Liquiditeitsportefeuille dient twee doelen: 1) het beschikbaar hebben van liquiditeit in het geval andere liquiditeitsbuffers ontoereikend zijn, voor het voldoen aan de zorgverzekeringsverplichtingen en 2) het repliceren van de rendement- en risicokarakteristieken van de technische voorzieningen van Coöperatie Menzis. Het risicoprofiel van deze deelportefeuille is daardoor defensief. Dat betekent: gericht op het behouden van het vermogen en zo min mogelijk beleggingsverlies maken.

De portefeuille die het best aan deze norm voldoet, bestaat voor 100% uit geldmarktbeleggingen. Het onderscheid tussen deze twee deelportefeuilles geeft een duidelijk beeld van de risico's van de beleggingen. Op basis van de Rendementsportefeuille en de Liquiditeitsportefeuille kunnen beleggingsportefeuilles worden samengesteld, die afgestemd zijn op de individuele entiteiten.

Risicotolerantie

De risicotolerantie wordt gewaarborgd door het monitoren en volgen van:

1. Een richtlijn voor het borgen van de gewenste omvang van het marktrisico
2. Een richtlijn voor het borgen van de gewenste omvang van het renterisico
3. Een richtlijn voor de omvang van de Rendementsportefeuille
4. Een richtlijn voor het borgen van de gewenste strategische beleggingsmix

De risicograad van de beleggingsportefeuille wordt periodiek getoetst op basis van bovenstaande vier richtlijnen en primair gestuurd op de omvang van het marktrisico.

Afwijkingen van de strategische beleggingsmix kunnen passief ontstaan door verschil in (autonome) waardemutaties tussen beleggingscategorieën. Aan dergelijke passieve afwijkingen is in het strategisch beleggingsbeleid een grens gesteld, die wordt gemonitord.

Voor het marktrisico onderscheiden we zes subrisico's:

o **Renterisico**

Renterisico is de gevoeligheid van de waardering van de vastrentende waarden en de technische voorzieningen voor veranderingen in de rentetermijnstructuur. We meten het renterisico van de beleggingsportefeuille (vastrentende waarden) met de Net Present Value (NPV) maatstaf. De gevoeligheden meten we met de modified duration. Modified duration is de gevoeligheid van de waarde van de portefeuille voor een 1%-punt verandering van de marktrente. Daarbij geldt dat bij een stijgende marktrente de waarde van de rentegevoelige beleggingen grotendeels daalt. De langlopende rentegevoelige beleggingen hebben een modified duration van circa 7,0 per 31 december 2024. De geldmarktbeleggingen kennen een korte looptijd en zijn daardoor minder gevoelig voor rentewijzigingen. De gevoeligheid van het renterisico op het vermogen en de SCR is in onderstaand overzicht opgenomen.

	ratio voor	ratio na	effect op vermogen	effect op SCR
verhoging rentecurve +1%	161%	163%	26.211	248
verlaging rentecurve -1%	161%	158%	-30.408	100

- **Aandelenrisico**

Het aandelenrisico is de gevoeligheid voor veranderingen in het niveau van de marktprijzen van aandelen. Met de beleggingen in de aandelenportefeuille nemen we bewust en beheerst dit risico met als doel het behalen op de langere termijn van extra rendement ten opzichte van de risicovrije rente, binnen de gestelde risiconormen. In onderstaand overzicht is de gevoeligheid voor het aandelenrisico weergegeven door de aandelenportefeuille met een daling van 40% te schokken. Het effect van een 40% daling van de aandelenportefeuille heeft een negatief gevolg voor de SCR-ratio, die dan daalt van 161% naar 150%.

	ratio voor	ratio na	effect op vermogen	effect op SCR
Effect waarde aandelen - 40%	161%	150%	-150.558	-25.960

- **Vastgoedrisico**

Vastgoedrisico is de gevoeligheid voor veranderingen in het niveau van de marktprijzen van vastgoed. We kennen alleen vastgoedrisico voor het vastgoed dat voor eigen gebruik dient. Als de waarde van het vastgoed vermindert met 40% betekent dit een verlaging van de SCR-ratio met 1 procentpunt naar 160%.

	ratio voor	ratio na	effect op vermogen	effect op SCR
Effect waarde vastgoed - 40%	161%	160%	-5.254	-450

- **Spreadrisico**

Het spreadrisico vloeit voort uit de gevoeligheid voor veranderingen in het kredietrisico boven de risicovrije rente. Hoe lager de kredietwaardigheid van de vastrentende waarden, hoe hoger het risico. Het effect is groter voor de langer lopende vastrentende waarden. In de beleggingsportefeuille heeft Coöperatie Menzis met name spreadrisico binnen de beleggingscategorie bedrijfsobligaties. De kredietwaardigheid wordt weergegeven met een krediet-rating afgegeven door rating bureaus, zoals Standard & Poors, Moody's en Fitch. Coöperatie Menzis beheerst het spreadrisico door eisen te stellen aan de kredietwaardigheid van de obligatieportefeuille.

De totale portefeuille vastrentende waarden (langlopend en kortlopende obligaties) kent per 31 december 2024 de volgende inrichting naar kredietrating:

Kredietrating (x € 1.000)	Staats- obligaties	Bedrijfs-obligaties	Totaal	%
AAA	101.900	14.712	116.611	9,94%
AA	200.438	172.401	372.839	31,78%
A	131.820	178.450	310.270	26,45%
BBB	223.136	149.628	372.764	31,78%
BB	0	578	578	0,05%
B	0	0	0	0,00%
N/C	0	0	0	0,00%
Totaal	657.294	515.769	1.173.062	100,00%

- **Valutarisico**

Valutarisico vloeit voort uit veranderingen in het niveau van valutakoersen. Valutarisico is alleen aanwezig in de Rendementsportefeuille. Om risicospreiding te realiseren, beleggen we wereldwijd. Hierdoor zijn beleggingen ook in andere valuta dan de Euro genoteerd. We hebben een valuta-afdekkingsbeleid dat geldt voor de gehele beleggingsportefeuille dat ieder jaar wordt geëvalueerd. Het afdekken van het valutarisico gebeurt via valutatermijncontracten (derivaten). In 2024 werden valutarisico's conform het strategisch beleggingsbeleid afgedekt. Over ongeveer 88,3% van de activa in portefeuille wordt geen valutarisico gelopen.

- **Concentratierisico**

Concentratierisico is het risico dat ontstaat door een gebrek aan diversificatie in de beleggingsportefeuille of door een sterke blootstelling aan het risico van wanbetaling van één enkele emittent of een groep van verbonden emittenten. De huidige beleggingsportefeuille is breed gespreid en bevat slechts enkele grote vastrentende waardenposities uitgegeven door Europese overheden.

Vastrentende waarden naar land (x € 1.000)	%	2024	2023
Italië	33,96%	223.137	211.015
Spanje	16,95%	111.437	129.199
Duitsland	12,96%	85.179	181.895
Frankrijk	12,41%	81.586	51.331
Finland	10,70%	70.362	3.529
Verenigd Koninkrijk	6,39%	42.024	39.238
Nederland	0,92%	6.029	77.536
Oostenrijk	0,63%	4.128	3.945
Zwitserland	0,40%	2.615	2.285
Europa	0,31%	2.053	1.151
Denemarken	0,28%	1.819	1.789
Zweden	0,23%	1.524	1.175
België	0,21%	1.394	2.654
Noorwegen	0,20%	1.330	1.209
Europa (supranationaal)	0,16%	1.019	400
Ierland	0,13%	875	870
Azië (supranationaal)	0,00%	0	522
Luxemburg	0,03%	184	194
Portugal	3,10%	20.382	0
Tjechië	0,03%	217	0
Totaal	100,00%	657.294	709.937

*Europa: dit betreffen vastrentende waarden die zijn uitgegeven door de Europese Unie.

Op basis van de RJ 290.916 worden diverse methodes gehanteerd om de reële waarde van de financiële beleggingen te bepalen:

- Categorie 1: reële waarde is afgeleid van beursgenoteerde marktprijzen;
- Categorie 2: reële waarde is afgeleid van onafhankelijke taxaties;
- Categorie 3: reële waarde is afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (NCW); of
- Categorie 4: reële waarde is afgeleid van een andere geschikte waarderingsmethodiek.

Onderstaande tabel laat per beleggingscategorie zien op basis van welke methode de balanswaarde is bepaald.

Levels (x € 1.000)	Staats-obligaties	Bedrijfs-obligaties	Aandelen	Nederlandse woninghypotheken	Euro geldmarktfonds	Totaal
Beursgenoteerde marktprijzen	657.294	515.769	347.929		200.599	1.721.591
Onafhankelijke taxaties						0
Netto-contante waardeberekening				90.849		90.849
Overige methode			27.860			27.860
Totaal	657.294	515.769	375.790	90.849	200.599	1.840.300

In de situatie dat het financiële instrument via een beurs wordt verhandeld, wordt deze gewaardeerd tegen de beursgenoteerde marktprijs. Dit geldt voor het merendeel van de financiële beleggingen, namelijk aandelen en staats- en bedrijfsobligaties. Voor de financiële instrumenten die niet via een beurs verhandelbaar zijn, worden andere methoden gehanteerd. Voor de Nederlandse woninghypotheken wordt de netto-contante-waarde-methode gebruikt voor het bepalen van de reële waarde. Voor de fondsbeleggingen in de Zorg (Zorgbeleggingen) wordt de waarde bepaald volgens de methode, zoals vastgelegd in de fondsvoorwaarden van de individuele beleggingsfondsen.

C. Tegenpartijkredietrisico

We lopen tegenpartijkredietrisico op verliezen óf op een ongunstige verandering in de financiële situatie als gevolg van schommelingen in de kredietwaardigheid van tegenpartijen, zoals zorgverleners, financiële instellingen, overheden, aan overheid gelieerde instellingen en verzekeren. Daarnaast lopen we dit risico over het vermogen dat we hebben belegd in een Nederlands Woninghypotheken-beleggingsfonds. We onderscheiden binnen het tegenpartijkredietrisico de volgende subcategorieën:

- **Zorgverlenersrisico**
Voor de toegankelijkheid van de zorg is het van belang dat zorgverleners voorschotten ontvangen. We willen vorderingen die niet door onderhanden werk worden gedekt (overschrijding van plafondbedragen, vorderingen uit hoofde van controles of geconstateerde fraude, opbrengstverrekening) zo snel mogelijk na ontstaan terugvorderen of verrekenen.

- **Financiële instellingen**
Het risico dat financiële instellingen tekortschieten in de betalingsverplichting, terwijl de transacties met die tegenpartij een positieve netto marktwaarde hebben. De daadwerkelijke omvang van de exposure is onzeker en wordt bepaald op het moment dat een tegenpartij betalingsverplichtingen niet nakomt. De bereidheid van de coöperatie om risico's te lopen bij financiële instellingen is beperkt, omdat het 100% afdekken van vorderingenrisico's voor financiële instellingen onmogelijk is. We hebben uit hoofde van de dagelijkse bedrijfsuitoefening en de beleggingsportefeuille posities bij respectievelijk de huisbankier en de custodian.
- **Verzekerdenrisico**
Vanuit solidariteitsoogpunt willen we dat zoveel mogelijk verzekerden de premie betalen. Het risico dat premievorderingen op verzekerden niet kunnen worden geïncasseerd, wordt deels beperkt doordat premieachterstanden van meer dan zes maanden worden overgedragen aan het CAK.

Met betrekking tot vorderingen op verzekeringnemers, zorgverleners en financiële instellingen dienen we kapitaal aan te houden. Bij een 100% hogere vorderingspositie op zorgverleners per 31 december 2024 (waarover tegenpartijkredietrisico wordt gelopen) neemt de SCR toe met € 0,9 miljoen. Op de solvabiliteitsratio van 161% heeft dit geen effect.

	ratio voor	ratio na	effect op vermogen	effect op SCR
Effect vorderingspositie zorgverleners + 100%	161%	161%	0	887

D. Operationeel risico

Een operationeel risico is zowel het risico van een (financieel) verlies door inadequate of falende interne processen, personeel, informatie of systemen, als ook inadequate (naleving van) uitbestedingen. We onderscheiden binnen het operationeel risico de volgende subcategorieën:

- **Procesrisico:**
Het risico van onvoldoende doelmatige en/of onvoldoende doeltreffende ketens en processen, inclusief (keten)samenwerking en het risico dat het proces niet tijdig, binnen de afgesproken begroting en met voldoende kwaliteit wordt uitgevoerd.
- **Personeelsrisico:**
Het risico van inadequate bedrijfsvoering door een tekort aan kwantitatief en/of kwalitatief personeel als gevolg van onder andere onvoldoende kennis of verzuim. Daarnaast het risico dat kritische bedrijfsinformatie en -kennis bij één of enkele medewerkers belegd is. En tot slot het risico dat resultaten niet of niet op een beheerste wijze behaald worden door incompetent management.

- **Modelrisico:**
Het risico dat data- en informatiemodellen verkeerde uitkomsten geven als gevolg van oversimplificering, fouten in een (financieel) model, verkeerd gebruik van een model en/of gebruik van een verkeerd model. Modelrisico treedt voornamelijk op om drie redenen:
  - Fundamentele fouten kunnen onnauwkeurige output opleveren ten opzichte van het doel van het ontwerp en het beoogde zakelijke gebruik.
  - Onjuist of oneigenlijk gebruik.
  - Onnauwkeurige of beschadigde data voor de input.

- **IT-*risico*:**
Het risico op verlies, misbruik of vernietiging van gegevens en/of informatiesystemen door aanvallen of malware (cyber dreiging), molest of verlies van apparatuur, of ontoereikende toegangsbeveiliging, waardoor systemen corrupt raken of uitvallen, of (persoons)gegevens worden geopenbaard. Daarnaast het risico dat de bedrijfsfuncties onvoldoende worden ondersteund met een betrouwbare en flexibele informatievoorziening door veroudering of verkeerde keuzes, waardoor de strategie niet kan worden verwezenlijkt of de IT-dienstverlening niet voldoet aan de eisen.

- **Continuïteitsrisico:**
Het risico dat de continuïteit van de (kritische) bedrijfsprocessen, of van heel de organisatie, in gevaar komt door (externe) gebeurtenissen.

- **Uitbestedingsrisico:**
Het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van (een deel van) de bedrijfsvoering van de organisatie wordt geschaad door tekortkomingen in uitbestede werkzaamheden of door derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel.

- **Integriteitsrisico:**
Het risico dat de integriteit van de organisatie (negatief) wordt beïnvloed, doordat medewerkers, bestuurders of toezichthouders van de organisatie wet- en regelgeving, maatschappelijke en/of door de organisatie opgestelde normen overtreden (niet integere, onethische gedragingen) en/of onvoldoende toezien op gedragingen van gecontracteerde partijen.

- **Compliance risico:**
Het risico dat de bedrijfsvoering/uitoefening niet voldoet aan wet- en regelgeving, als ook de eigen voorgeschreven beleidskaders, processen en procedures.

- **Omgevingsrisico:**
Het risico op een verslechtering van de marktpositie als gevolg van ongewenste ontwikkelingen en/of veranderingen in de politiek, maatschappij en bij zorgaanbieders, klanten, concurrenten en commerciële partners.

- **Fysiek risico:**
Het risico op schade aan eigendommen of een lagere productiviteit, of indirect tot vervolgebeurtenissen, zoals een verstoring van toeleveringsketens als gevolg van extreme gebeurtenissen als klimaatverandering (frequenter extreme weersomstandigheden en geleidelijke veranderingen in het klimaat, en milieuaantasting, zoals lucht-, water- en bodemvervuiling, watertekorten, biodiversiteitsverlies en ontbossing). Fysieke risico's worden aangemerkt als '*acuut*' wanneer ze voortvloeien uit extreme gebeurtenissen, zoals droogteperioden, overstromingen en stormen. Ze worden aangemerkt als '*chronisch*' wanneer ze voortvloeien uit voortschrijdende verschuivingen, zoals stijgende temperaturen, stijgende zeespiegels, watertekorten, verlies aan biodiversiteit en schaarste van hulpbronnen.
- **Juridisch risico:**
Het risico op sancties en verlies als gevolg van het niet naleven van formele afspraken (contracten), niet contractuele verplichtingen en wet- en regelgeving.

Onzekerheden in de zorgkosten en bijdragen

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien.

Niet-kostendekkende premie 2025

De voorziening voor (niet-verdiende premies en) lopende risico's omvat het voorcalculatorische negatieve resultaat tussen de verwachte voordelen van het jaar, volgend op het boekjaar en de onvermijdbare kosten om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. Deze niet-kostendekkende premie voorziening (hierna: NKP) wordt bepaald op basis van de beste schatting van de toekomstige schadelasten, verdiende premies, vereveningsbijdragen en toegerekende beleggingsopbrengsten en bedrijfskosten.

Onzekerheden door het risicovereveningssysteem

In de ex-ante budgetbepaling wordt door het Zorginstituut Nederland (ZiNL) op basis van gegevens uit het verleden een inschatting gemaakt van de te verwachten opbrengsten en kosten per zorgverzekeraar. De ramingen die daarmee samenhangen, zullen afwijken van de werkelijkheid. Afwijkingen zullen zich manifesteren in aantallen verzekerdenjaren per verdeelkenmerk en afwijkende normbedragen en drempelbedragen. Het risico is dan ook groot dat de werkelijke opbrengsten afwijken van lenteherberekening en andere tussentijdse informatie.

Vanaf 2023 is de macronacalculatie vervallen. Voor vereveningsjaar 2023 is voor de variabele zorgkosten een bandbreedteregeling op modelovereenkomstniveau van toepassing. De drempelwaarde voor deze bandbreedteregeling is +/- € 50 per verzekerde met een nacalculatie van 75% boven + € 50 en onder - € 50. Dit wordt toegepast op het gemiddelde vereveningsresultaat per verzekerde van modelovereenkomsten. Vanaf 2024 is voor de variabele zorgkosten geen bandbreedteregeling meer van toepassing.

Vanaf 2023 wordt het risico van de zorgverzekeraars inzake de GGZ gemitigeerd middels een klassieke bandbreedteregeling op het vereveningsresultaat GGZ. Voor een aantal vereveningskenmerken is sprake van (een vorm van) criteriumneutraliteit.

De regeling risicoverevening 2023 en 2024 is nog niet definitief en wordt naar verwachting in 2025 vastgesteld door het ministerie van VWS.

Bepaling resultaatseffect van de wettelijk eigen risico regeling

De impact van de wettelijk eigen risico rekening voor de jaren 2021 t/m 2023 is goed in te schatten. Het effect voor 2024 is nog onzeker.

Registratieproblemen hulpmiddelengegevens

In 2023 zijn de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en Zorginstituut Nederland (ZiNL) een onderzoek naar de hulpmiddelengegevens gestart. Dit heeft ertoe geleid dat de NZa zich eind 2023 op landelijk niveau heeft onthouden van een oordeel over de hulpmiddelengegevens 2022 en dat in 2024 uitstel is verleend voor de aanlevering van de hulpmiddelengegevens 2023.

Het ministerie van VWS heeft gezien de gesignaleerde registratieproblemen besloten om in het ex-ante model voor de risicoverevening 2024 het normbedrag van een vijftal HKG-klassen op nul te zetten. Zorgverzekeraars hebben in navolging hiervan onderling afspraken gemaakt over een private correctie 2024, om het verlies aan verevenende werking en de concurrentieverschillen die hierdoor tussen zorgverzekeraars ontstaan te neutraliseren. Voor de risicoverevening 2025 is het volledige HKG-kenmerk door het ministerie van VWS uit het ex-ante model gehaald en hebben zorgverzekeraars opnieuw een private correctie afgesproken.

In Zorgverzekeraars Nederland (ZN) verband wordt voor de toekomstige jaren gewerkt aan een structurele oplossing van de registratieproblemen hulpmiddelen. Parallel hieraan is in het afgelopen jaar nader onderzoek uitgevoerd naar de risicovereveningsjaren 2024 en 2023. Inmiddels is vastgesteld dat het beoogde herstel van de hulpmiddelengegevens 2022 en 2023 niet haalbaar is, daarom wordt mede in afstemming met VWS, NZa en ZiNL in ZN verband gezocht naar alternatieve oplossingen. Hierdoor is de impact op de risicovereveningsbijdrage 2024 en 2023 en daarmee op de jaarrekening 2024 op dit moment nog niet bekend. De huidige verwachting is dat de definitieve besluitvorming – waarvoor ook instemming van VWS, NZa en ZiNL benodigd is – op zijn vroegst in het tweede kwartaal van 2025 zal plaatsvinden.

Voor de oude jaren (risicovereveningsjaren 2022, 2021 en 2020) hebben zorgverzekeraars al een eerste, tweede voorlopige of definitieve vaststelling van het ZiNL ontvangen. NZa heeft in het jaarlijks onderzoek naar de risicoverevening voor de hulpmiddelengegevens die worden gebruikt bij deze vaststellingen het oordeel juist afgegeven. Er zijn op dit moment geen signalen dat de NZa voornemens is om haar eerder afgegeven oordelen in te trekken, waardoor geen financieel effect wordt verwacht.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2024

1. Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa	Kosten van verwerving ter zake van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendommen	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari			
Aanschafwaarde	2.422	2.422	4.077
Cumulatieve afschrijvingen	-2.422	-2.422	-4.058
	0	0	19
Mutaties:			
Desinvesteringen	-472	-472	-1.655
Afschrijving desinvesteringen	472	472	1.655
Afschrijvingen	0	0	-19
	0	0	-19
Stand per 31 december			
Aanschafwaarde	1.950	1.950	2.422
Cumulatieve afschrijvingen	-1.950	-1.950	-2.422
	0	0	0

De onder de kosten van verwerving ter zake concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendommen geactiveerde immateriële vaste activa betreffen de van derden aangekochte software. Het afschrijvingspercentage bedraagt per jaar 33,33%. Ultimo 2024 zijn de immateriële vaste activa volledig afgeschreven.

2. Beleggingen

Terreinen en gebouwen	Terreinen voor eigen gebruik	Bedrijfsgebouwen voor eigen gebruik	Overige terreinen en gebouwen	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari					
Aanschafwaarde	3.635	34.922	0	38.557	87.373
Cumulatieve afschrijvingen	0	-31.769	0	-31.769	-65.023
	3.635	3.153	0	6.788	22.350
Mutaties:					
Investeringen	0	12	336	348	52
Afschrijvingen	0	-402	-6	-408	-1.520
Desinvesteringen	-1.518	-21.162	0	-22.680	-48.868
Afschrijving desinvesteringen	0	18.830	0	18.830	34.774
Totaal mutaties	-1.518	-2.722	330	-3.910	-15.562
Stand per 31 december					
Aanschafwaarde	2.117	13.772	336	16.225	38.557
Cumulatieve afschrijvingen	0	-13.341	-6	-13.347	-31.769
	2.117	431	330	2.878	6.788

In 2024 is het terrein en bedrijfsgebouw in Wageningen verkocht. De netto-boekwaarde van het terrein op het moment van verkoop bedroeg € 1,5 miljoen en de netto-boekwaarde van het gebouw op het moment van verkoop bedroeg € 2,3 miljoen.

Eind 2024 is het resterende kantoorpand in Enschede getaxeerd en is de realiseerbare waarde bepaald door een onafhankelijk ter zake deskundige taxateur. Indien er op balansdatum indicaties bestaan dat de realiseerbare waarde duurzaam lager zal zijn dan de boekwaarde vindt een bijzondere waardevermindering plaats. De marktwaarde (realiseerbare waarde) van de terreinen en bedrijfsgebouwen inclusief installaties en verbouwingen bedraagt ultimo 2024 € 12,8 miljoen.

De afschrijvingspercentages bedragen per jaar:

Terreinen: 0%

Bedrijfsgebouwen: 3,33% - 4%

Overige gebouwen en terreinen: 3,33%

Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen	Andere deelnemingen	Vorderingen op andere deelnemingen	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari	40	0	40	40
Investerings	3	348	351	0
Desinvesteringen, Aflossing	-5	0	-5	0
Stand per 31 december	38	348	386	40

De andere deelnemingen bestaan uit kapitaalbelangen in Vecozo B.V. en Vektis C.V. waarbij géén invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend. In 2024 heeft een wijziging plaatsgevonden waarbij deelname van Menzis Participaties B.V. in Vetkis C.V. is geëindigd en Menzis Zorgverzekeraar N.V., Anderzorg N.V. en Stichting Zorgkantoor Menzis ieder deelnemen met een belang van 2,86%. Daarnaast is in 2024 een lening verstrekt aan Vecozo B.V. van € 0,3 miljoen. Over de hoofdsom is schuldenaar een rente verschuldigd van 1,3% per jaar. Aflossing vindt plaats in 5 jaarlijkse termijnen vanaf 2026.

Overige financiële beleggingen	2024	2023
Beleggingen gewaardeerd tegen marktwaarde	1.840.300	1.648.969
Langlopende vorderingen	560	320
	1.840.860	1.649.289

Beleggingen gewaardeerd tegen marktwaarde	Aandelen, certificaten van aandelen, deelnemingsbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren	Obligaties en andere vastrentende Euro geldmarktfonds waardepapieren	Hypotheekfonds	Totaal 2024	Totaal 2023	
Stand per 1 januari	347.185	1.214.007	0	87.777	1.648.969	1.648.131
<i>Mutaties:</i>						
Aankopen	105.475	3.230.977	800.001	0	4.136.453	3.035.267
Verkopen	-143.448	-3.305.374	-602.933	0	-4.051.755	-3.107.694
Gerealiseerde winst	14.892	23.407	2.932	0	41.231	16.265
Ongerealiseerde winst	69.737	37.818	599	5.130	113.284	117.176
Gerealiseerd verlies	-1.180	-3.727	0	0	-4.907	-16.578
Ongerealiseerd verlies	-16.871	-24.046	0	-2.058	-42.975	-43.598
	<u>28.605</u>	<u>-40.945</u>	<u>200.599</u>	<u>3.072</u>	<u>191.331</u>	<u>838</u>
Stand per 31 december	375.790	1.173.062	200.599	90.849	1.840.300	1.648.969
Aanschafwaarde per 31 december	294.019	1.168.524	200.000	96.001	1.758.544	1.637.532

Menzis heeft drie Besloten Beleggingsfondsen, namelijk: Menzis Geldmarkt Besloten Beleggingsfonds, Menzis Vastrentend Besloten beleggingsfonds en Menzis Aandelen Besloten beleggingsfonds. In deze Besloten Beleggingsfondsen participeren alleen Menzis entiteiten. Er wordt via deze beleggingsfondsen respectievelijk belegd in geldmarktinstrumenten, staatsobligaties, aandelen, bedrijfsobligaties, een beleggingsfonds voor Nederlandse Woninghypotheken, beleggingsfondsen voor Zorgbeleggingen en in derivaten, conform een van tevoren vastgelegd risicoprofiel. Daarnaast belegt Menzis Zorgverzekeraar, buiten het Menzis Geldmarkt Besloten Beleggingsfonds, in een separaat Euro geldmarktfonds.

Rente-, aandelenindex futures en valutatermijncontracten zijn toegestane derivaten die worden gebruikt uit hoofde van efficiënt portefeuillebeheer en voor het afdekken van bepaalde beleggingsrisico's.

De meeste beleggingen staan ter vrije beschikking, met uitzondering van de Zorgbeleggingen en de Nederlandse Woninghypotheken, gezamenlijk € 118,7 miljoen.

Langlopende vorderingen	Vorderingen uit hypothecaire leningen e.d.	Andere vorderingen uit leningen	Totaal 2024	Totaal 2023
Verstrekte leningen	320	3.520	3.840	3.669
Cumulatieve waardeverminderingen	0	-3.520	-3.520	-3.349
<i>Stand per 1 januari</i>	<i>320</i>	<i>0</i>	<i>320</i>	<i>320</i>
Opname	0	250	250	0
Aflossing	-10	0	-10	0
Bijzondere waardevermindering	0	-180	-180	-171
Lopende rente	0	180	180	171
<i>Mutaties in het boekjaar</i>	<i>-10</i>	<i>250</i>	<i>240</i>	<i>0</i>
Verstrekte leningen	310	3.950	4.260	3.840
Cumulatieve waardeverminderingen	0	-3.700	-3.700	-3.520
Stand per 31 december	310	250	560	320

De vorderingen uit hypothecaire leningen betreffen aan personeelsleden verstrekte hypothecaire leningen met woonhuizen als onderpand. De resterende vordering betreft een aflossingsvrije hypothecaire lening. Het gemiddeld rentepercentage is 1,8% per jaar (2023: 1,8%).

De andere vorderingen uit leningen hebben betrekking op leningen die verstrekt zijn aan Neokidney Holding B.V. en Stichting HUB Diagnostics. Over de hoofdsom is schuldenaar een rente verschuldigd van 5% per jaar. De verschuldigde rente wordt toegevoegd aan de hoofdsom op basis van samengestelde interest. Aflossings- en rentebetalingen worden gestart zodra schuldenaar geldstromen genereert. De leningen zijn, in verband met vermoedelijke oninbaarheid, afgewaardeerd naar nul. De bijzondere waardevermindering betreft de afwaardering van de lopende interest. De lopende rente betreft de interest boekjaar. Daarnaast is in 2024 een renteloze lening verstrekt met een looptijd van drie jaar voor de borging van continuïteit en herstructurering van huisartsenzorg.

3. Vorderingen

Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers	2024	2023
Bruto vorderingen op verzekeringsnemers	131.360	136.984
Voorziening vorderingen op verzekeringsnemers	-37.383	-39.169
	93.977	97.815

Op de vorderingen op verzekeringsnemers is een voorziening in verband met verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. De voorziening bedraagt het verschil tussen het nominale bedrag van de vorderingen op balansdatum en een schatting van de bedragen die uiteindelijk zullen worden ontvangen. De schatting is gebaseerd op historische betaalpatronen.

De vorderingen op verzekeringsnemers hebben een looptijd korter dan één jaar.

Vorderingen op Zorginstituut Nederland

Dit betreft de vorderingen inzake de uitvoering van de Zvw ad € 837,6 miljoen (2023: € 727,2 miljoen) en een vordering inzake de uitvoering van de Wlz ad € 0,1 miljoen (2023: € 0,1 miljoen).

De vorderingen op ZiNL inzake de uitvoering van de Zvw in 2024 ad € 837,6 miljoen hebben betrekking op vereveningsjaren die nog niet definitief zijn afgerekend. Deze verdeling naar vereveningsjaren is als volgt: 2024: € 759,3 miljoen, 2023: € -17,6 miljoen en € 95,9 miljoen op eerdere jaren.

Per ultimo 2023 (€ 727,2 miljoen) was de verdeling naar vereveningsjaren als volgt: 2023: € 680,3 miljoen, 2022: € -8,1 miljoen en € 55,0 miljoen op eerdere jaren.

De vereveningsjaren worden op drie momenten afgerekend, de eerste afrekening is in het volgend boekjaar (t+1), de tweede afrekening drie boekjaren later (t+3) en de definitieve afrekening vier boekjaren (t+4) later, waarbij de tweede afrekening nagenoeg gelijk is aan de definitieve afrekening.

Overige vorderingen

Overige vorderingen	2024	2023
Vordering op zorgaanbieders	33.000	73.814
Vorderingen beleggingen	10.110	8.641
Vordering CAK	0	3.842
Belastingen en sociale premies	1.109	946
Vordering PGB	406	622
Handelsdebiteuren	1.386	806
Kortlopende deel lening	100	0
Rekening courant derden	14	12
Overige	2.480	4.141
	48.605	92.824

De vordering op zorgaanbieders is afgenomen met € 40,8 miljoen ten opzichte van vorig jaar. Dit komt met name doordat de vorderingen voor schadejaar 2021 en ouder met betrekking tot de afrekeningen contractafspraken MSZ bijna volledig zijn afgerekend. Daarnaast zijn er nog geen afrekeningen voor het schadejaar 2022 verzonden.

Vorderingen beleggingen bestaan voornamelijk uit vorderingen op participanten in de beleggingsfondsen inzake aangegane transacties.

De overige vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

4. Overige activa

Materiële vaste activa	Verbouwingen en Installaties	Inventaris	Hardware	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari					
Aanschafwaarde	22.269	2.692	7.712	32.673	38.825
Cumulatieve afschrijvingen	-15.205	-1.571	-6.875	-23.651	-25.276
	7.064	1.121	837	9.022	13.549
<i>Mutaties:</i>					
Investerings	2.495	38	410	2.943	2.369
Desinvesterings	-14.180	-206	-1.156	-15.542	-8.521
Afschrijvingen	-1.029	-249	-668	-1.946	-3.157
Afschrijving desinvesterings	9.721	201	1.155	11.077	4.782
<i>Totaal mutaties</i>	-2.993	-216	-259	-3.468	-4.527
Stand per 31 december					
Aanschafwaarde	10.584	2.524	6.966	20.074	32.673
Cumulatieve afschrijvingen	-6.513	-1.619	-6.388	-14.520	-23.651
	4.071	905	578	5.554	9.022

In 2024 is het bedrijfsgebouw in Wageningen verkocht. De netto-boekwaarde van de verbouwingen, installaties, inventaris en hardware die onderdeel waren van het gebouw op het moment van verkoop bedroeg € 4,4 miljoen.

De afschrijvingspercentages bedragen per jaar:

Verbouwingen en installaties: 4% - 10%

Inventaris: 10%-20%

Hardware: 33,33%

Liquide middelen

Een bedrag van € 19 duizend (2023: € 37 duizend) staat niet ter vrije beschikking in verband met afgegeven bankgaranties.

5. Overlopende activa

Overlopende activa	2024	2023
Lopende rente en huur	1.610	2.983
Overige overlopende activa	5.255	5.610
	6.865	8.593

De overlopende activa hebben grotendeels een looptijd korter dan één jaar, een deel van 0,5 miljoen heeft een looptijd langer dan één jaar.

6. Afgeleide financiële instrumenten

De afgeleide financiële instrumenten (derivaten) betreffen valutatermijncontracten en futures. De valutatermijncontracten dienen ter afdekking van de valutarisico's in de beleggingsportefeuille en hebben een looptijd korter dan één jaar. De valutaderivaten hebben ultimo 2024 een actuele waarde van € -4,8 miljoen (2023: € 6,3 miljoen). Waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening onder de opbrengst uit overige beleggingen verantwoord. De onderliggende waarde die wordt afgedekt middels de valutatermijncontracten bedraagt ultimo 2024 € 412,6 miljoen (2023: € 374,4 miljoen) .

De future contracten betreffen aandelenindex futures en rente futures die worden gebruikt in het kader van efficiënt portefeuillebeheer. De aandelenindex futures worden bij met name stortingen/onttrekkingen gebruikt en de rente futures worden gebruikt om de duration aan te passen van de vastrentende waarden portefeuille. De aandelenindex futures hebben ultimo 2024 een actuele waarde van € -18 duizend (2023: € 29 duizend) en de rente futures een actuele waarde van € 0,1 miljoen (2023: € 1,3 miljoen).

Waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening onder de opbrengst uit overige beleggingen verantwoord. De onderliggende waarde van de aandelenindex futures bedraagt ultimo 2024 € 0,6 miljoen (2023: € 0,9 miljoen) en van de rente futures € 106,1 miljoen (2023: € 66,8 miljoen).

7. Eigen vermogen

	Wettelijke reserves	Statutaire reserves	Overige reserves	Totaal 2024
Stand per 1 januari	4.452	13.371	1.577.974	1.595.797
Resultaat boekjaar	921	256	78.672	79.849
Stand per 31 december	5.373	13.627	1.656.646	1.675.646

	Wettelijke reserves	Statutaire reserves	Overige reserves	Totaal 2023
Stand per 1 januari	4.317	13.547	1.327.608	1.345.472
Resultaat boekjaar	135	-140	250.330	250.325
Herrubricering	0	-36	36	0
Stand per 31 december	4.452	13.371	1.577.974	1.595.797

Het resultaat boekjaar betreft het geconsolideerde resultaat na belasting. Er hebben verder geen andere rechtstreekse mutaties op het eigen vermogen plaatsgevonden dan de toerekening van het onverdeelde resultaat aan de reserves.

Wettelijke reserves

De wettelijke reserves betreft de reserve ten behoeve van de uitvoering van de Wlz. De wettelijke reserve Wlz bedraagt maximaal 20% van het budget beheerskosten Wlz.

Statutaire reserves

De statutaire reserves betreft het voormalig burchtfonds van Stichting de Burcht van € 13,63 miljoen (2023: € 13,37 miljoen).

Overige reserves

Onder de overige reserves zijn tevens opgenomen de reserveringen van ingehouden winsten voor Menzis Zorgverzekeraar N.V., Anderzorg N.V. en Menzis N.V. Ingevolge de statutaire bepalingen kunnen deze deelnemingen behaalde winsten slechts uitkeren mits zij geschiedt aan een instelling ten bate van de volksgezondheid (artikel 5, eerste lid, onderdeel e van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969).

Voor de aansluiting van het geconsolideerd op het enkelvoudig eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting van de enkelvoudige jaarrekening

Solvabiliteit

Coöperatie Menzis U.A. loopt financieel risico over haar verzekeringsactiviteiten, op de beleggingen en uitstaande vorderingen en in de bedrijfsvoering. Om verliezen op te kunnen vangen houdt Coöperatie Menzis U.A. kapitaal aan. Menzis heeft hiervoor een kapitaalbeleid geformuleerd dat op alle verzekeringsentiteiten van de groep van toepassing is. In het kapitaalbeleid zijn doelen geformuleerd met betrekking tot de hoogte van het kapitaal, de doelsolvabiliteit, en zijn maatregelen beschreven die kunnen worden uitgevoerd als de werkelijke of verwachte solvabiliteit onder de norm zakt of boven een grenswaarde uitkomt.

De doelsolvabiliteit van Coöperatie Menzis U.A. bedraagt 128% van de wettelijk vereiste solvabiliteit. Wanneer de werkelijke solvabiliteitsratio lager dan de doelsolvabiliteit dreigt te komen, treedt het kapitaalbeleid in werking, waarbij verschillende herstelmaatregelen ingezet kunnen worden om de solvabiliteitspositie weer binnen de grenzen van de doelsolvabiliteit te brengen. De doelsolvabiliteit is hoger dan de wettelijk vereiste solvabiliteit om de kans dat het eigen vermogen onder het wettelijk minimum daalt zo beperkt mogelijk te houden. De marge is gebaseerd op evaluaties van de hierboven genoemde risico's en de mogelijke impact daarvan op de kapitaalpositie. Voor de impactanalyse wordt onder andere gebruik gemaakt van de jaarlijks uitgevoerde 'ORSA' (Own Risk and Solvency Assessment) en van ALM-studies. In de ORSA wordt nadrukkelijk meerdere jaren vooruitgekeken zodat rekening gehouden wordt met de onzekerheden in de toekomst. De uiteindelijke keuzes die hierin worden gemaakt zijn ondersteund door scenario- en impactanalyses. Deze zijn zo gekozen, dat de belangrijkste variabelen van het risicoprofiel van Menzis groep geraakt worden.

De vereiste solvabiliteit van Coöperatie Menzis U.A. op basis van Solvency II (de 'Solvency Capital Requirement', SCR) bedraagt per ultimo 2024 € 1.063,2 miljoen (2023: € 1.009,8 miljoen). De aanwezige solvabiliteit bedraagt € 1.709,9 miljoen (2023: € 1.637,8 miljoen), zodat de solvabiliteitsratio uitkomt op 161,0% (2023: 162,0%). Hiermee voldoet Menzis aan de wettelijke solvabiliteitseis.

Voor de toelichting op de solvabiliteit in deze jaarrekening is de waardering van het beschikbaar eigen vermogen op basis van Solvency II relevant. Deze is in onderstaand overzicht nader toegelicht.

Eigen Vermogen ter dekking SCR	Totaal 2024	Totaal 2023
Eigen vermogen op basis van BW2 Titel 9	1.675.646	1.595.797
Herwaardering Terreinen en gebouwen	6.188	7.049
Waardering technische voorziening op basis van best estimate - vorming risico marge	-5.800	-27.897
Vrijval voorziening "Niet kostendekkende premies	67.650	27.864
Vorming voorziening premierisico's	-15.209	41.732
Discontering en overige	516	11.371
Eigen vermogen per 31 december op basis van Solvency II	1.728.991	1.655.916
Niet beschikbaar ter dekking Solvency Capital Requirement	-19.000	-18.028
Beschikbaar eigen vermogen per 31 december ter dekking SCR	1.709.991	1.637.888

Enkele reserves binnen de Menzis groep staan niet vrijelijk ter beschikking. Deze zijn in mindering gebracht van het eigen vermogen dat dient ter dekking van de SCR.

Niet beschikbaar ter dekking Solvency Capital Requirement	Totaal 2024	Totaal 2023
Menzis Zorgverzekeraar N.V., Statutaire reserve	13.627	13.371
Stichting MenzisFonds, Eigen vermogen	0	205
Stichting Zorgkantoor Menzis, Wettelijke reserve	5.373	4.452
	19.000	18.028

Alle vermogensbestanddelen, behoudens de hierboven genoemde reserves ten bedrage van € 19,0 miljoen, worden als TIER-1 vermogen aangemerkt.

Opbouw van de Solvency Capital Requirement in miljoenen euro's	Totaal 2024	Totaal 2023
Marktrisico	212,6	198,6
Tegenpartijkrediet risico	21,7	30,3
Verzekeringstechnische risico	763,3	727,3
Diversificatie	-149,0	-146,5
Operationeel risico	214,6	200,1
Totaal Solvency Capital Requirement	1.063,2	1.009,8

8. Technische voorzieningen

Voor niet verdiende premies en lopende risico's	Niet kosten-dekkende premies	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari	27.864	27.864	66.493
Dotatie	67.650	67.650	27.864
Vrijval	-27.864	-27.864	-66.493
Stand per 31 december	67.650	67.650	27.864

De voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's omvat het voorcalculatorische negatieve resultaat tussen de verwachte premies van het jaar, volgend op het boekjaar en de onvermijdbare kosten om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. Deze voorziening wordt berekend op basis van schattingen van toekomstige schadelasten, verdiende premies, vereveningsbijdragen en bedrijfskosten.

Voor te betalen schaden	Te betalen schaden	Schadeafhandelingskosten	Voorschotten	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari	1.231.950	10.703	-342.075	900.578	1.361.961
Betaalde schade	-1.232.225	-10.625	0	-1.242.850	-1.625.068
Dotatie	1.175.125	10.242	0	1.185.367	1.026.024
Verstrekt/verrekend	0	0	38.455	38.455	137.661
Stand per 31 december	1.174.850	10.320	-303.620	881.550	900.578

De voorziening voor nog te betalen schaden betreft de kosten van nog uit te keren vergoedingen van behandelingen van verzekerden welke zijn gestart vóór balansdatum. De voorziening is opgebouwd uit een schatting van de na balansdatum nog te ontvangen declaraties en verminderd met de aan zorgverleners verstrekte kortlopende voorschotten en voorschotten voor reeds verrichte, nog niet gedeclareerde zorgverrichtingen en de verwachte opbrengsten van verhaal. De voorziening voor nog te betalen schaden heeft een overwegend kortlopend karakter en is gevormd op basis van ervaringscijfers verkregen uit statistische gegevens over 2024 en eerdere jaren. Er is zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve toereikendheidstoets uitgevoerd, waarbij is vastgesteld dat de technische voorziening toereikend is.

De voorziening voor te betalen schaden bevat een voorziening voor schadeafhandelingskosten inzake de per balansdatum nog lopende schaden. Deze wordt bepaald op basis van de kosten van de afhandeling van de ziektekostendeclaraties.

De voorschotten op ziekenhuizen zijn voorschotten die verzekeraars hebben moeten verstrekken ter compensatie van liquiditeitstekorten. De verstrekte voorschotten per instelling zijn maximaal gelijk aan de waarde van de verrichte zorg van instellingen verstrekt aan verzekerden van Menzis.

De voorziening neemt, ondanks een stijging van de zorgkosten in 2024, onder andere af doordat de nog te betalen zorgkosten afnemen door met name een snellere afwikkeling van de zorgkostendeclaraties uit voorgaande jaren.

g. Voorzieningen

Voor pensioenen	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari	440	1.357
Onttrekkingen	-304	-473
Vrijval	-10	-445
Rente mutatie voorzieningen	1	1
Stand per 31 december	127	440

De voorziening voor pensioenen betreft volledig de voorziening voor uitkeringsverplichtingen aan (oud) werknemers (VUT) en is gevormd ter voldoening van structurele verplichtingen uit hoofde van collectieve regelingen zoals opgenomen in de cao voor Zorgverzekeraars.

De voorziening is berekend op basis van de Solvency II risicovrije rentecurve van EIOPA per 31-12-2024.

Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 0,1 miljoen (2023: € 0,3 miljoen).

Het middellange deel (langer dan één jaar en korter dan vijf jaar) bedraagt € 0 miljoen (2023: € 0,1 miljoen).

Overige voorzieningen	Ziektekosten	Jubileum	Wachtgeld	Reorganisatie	Overige voorzieningen	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari	3.870	1.307	9.838	682	3.837	19.534	22.249
Onttrekkingen	-285	-198	-2.253	-583	-3.044	-6.363	-9.353
Dotatie	239	199	1.190	501	1.455	3.584	6.622
Vrijval	0	0	0	0	-663	-663	0
Rente mutatie voorzieningen	75	16	91	0	1	183	16
Stand per 31 december	3.899	1.324	8.866	600	1.586	16.275	19.534

De voorzieningen zijn berekend op basis van de Solvency II risicovrije rentecurve van EIOPA per 31-12-2024, met uitzondering van de kortlopende verplichtingen die deel uitmaken van de reorganisatievoorziening en de overige voorzieningen. Deze zijn gezien de korte looptijd gewaardeerd op nominale waarde.

In 2024 is de reorganisatievoorziening gesplitst in wachtgeld en reorganisatie i.v.m. de verschillende waarderingsgrondslagen.

	Ziektekosten	Jubileum	Wachtgeld	Reorganisatie	Overige voorzieningen	Totaal 2024	Totaal 2023
Kortlopend bedrag	260	191	2.183	600	1.486	4.720	6.811
Middellang lopend bedrag	893	460	5.448	0	78	6.879	7.602
Langlopend bedrag	2.746	673	1.235	0	22	4.676	5.121
	3.899	1.324	8.866	600	1.586	16.275	19.534

10. Schulden

Schulden uit directe verzekeringen

Dit betreffen schulden aan zorgverleners en verzekerden die direct voortvloeien uit hoofde van de Zvw.

Schulden aan Zorginstituut Nederland

Dit betreft een schuld inzake de Wlz van € 3,4 miljoen (2023: € 2,2 miljoen). In de af te dragen bedragen Wlz heeft € 0,1 miljoen (2023: € 0,2 miljoen) betrekking op reeds ontvangen bedragen en € 0,4 miljoen (2023: € 0,6 miljoen) op nog te ontvangen bedragen van pgb-budgethouders. Daarnaast heeft € 2,8 miljoen betrekking op nog te betalen budgetten voor beheerskosten waarvan €2,5 miljoen voor, de nog te verrekenen, overschrijding van de wettelijke reserve 2024.

Overige schulden

Overige schulden	2024	2023
Nog te betalen kosten	9.367	9.114
Handelscrediteuren	7.355	7.441
Nog te betalen vakantiedagen	6.066	5.753
Belastingen en sociale premies	2.708	2.409
Pensioenpremie	1.397	1.359
Schulden beleggingen	1.470	1.504
Overige	6.437	2.155
	34.800	29.735

De schulden beleggingen bestaan voornamelijk uit nog te betalen bedragen als gevolg van aangekochte beleggingen. De overige schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

11. Overlopende passiva

Overlopende passiva	2024	2023
Vooruitontvangen bedragen	1.673	2.413
	1.673	2.413

De overlopende passiva hebben een looptijd korter dan één jaar.

Niet in de balans opgenomen regelingen

Huurverplichtingen

Menzis Zorgverzekeraar N.V. en Stichting Menzis beheer hebben een gemiddelde jaarlijkse huurverplichting voor onroerende zaken van € 1 miljoen. De looptijd van de huurverplichtingen is gemiddeld 6,3 jaar. De totale huurverplichting voor de resterende looptijd bedraagt € 6,1 miljoen (2023: € 4,5 miljoen). Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 1,7 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 3,9 miljoen. Het gedeelte langer dan 5 jaar bedraagt € 0,6 miljoen.

Leaseverplichtingen

Menzis Zorgverzekeraar N.V. heeft een gemiddelde jaarlijkse leaseverplichting voor het wagenpark van € 0,9 miljoen. De looptijd van deze leaseovereenkomsten is gemiddeld 2,4 jaar. De totale leaseverplichting voor de resterende looptijd bedraagt € 2,1 miljoen (2023: € 0,9 miljoen). Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 0,7 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 1,4 miljoen.

Menzis Zorgverzekeraar N.V. heeft een gemiddelde jaarlijkse leaseverplichting voor ICT middelen en software van € 10,7 miljoen. De looptijd van deze leaseovereenkomsten is gemiddeld 1,6 jaar. De totale leaseverplichting voor de resterende looptijd bedraagt € 17,1 miljoen (2023: € 26,4 miljoen). Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 12,2 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 4,9 miljoen.

Bankgaranties

In verband met afgegeven bankgaranties bestaat nog een verplichting van € 19 duizend (2023: € 37 duizend).

Terrorismeschaden

Coöperatie Menzis U.A. is aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. De Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden biedt herverzekeringsdekking voor aanspraken tot maximaal € 1 miljard per kalenderjaar. Dit is de gecombineerde maximumcapaciteit. De eerste layer hiervan (tot € 200 miljoen) betreft een gepoolde capaciteit, opgebouwd door de aangesloten verzekeraars. Het aandeel van Coöperatie Menzis U.A. in deze eerste layer bedraagt voor 2025 € 6,9 miljoen (2024: € 7,0 miljoen). Dit is tevens het maximumbedrag dat Coöperatie Menzis U.A. in enig jaar als gevolg van terrorisme aan eigen risico draagt, ongeacht of de schade als gevolg van terrorisme haar eigen polishouders of die van andere, bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden aangesloten verzekeraars, treft.

Overige verplichtingen

Er zijn verplichtingen aangegaan voor sponsoring. Deze verplichtingen bedragen € 0,5 miljoen (2023: € 0,7 miljoen). De langstlopende verplichting kent een resterende looptijd tot en met 2027. Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 0,2 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 0,3 miljoen.

Daarnaast zijn er overige verplichtingen aangegaan. Deze verplichtingen bedragen € 10,4 miljoen (2023: € 0,1 miljoen). De langstlopende verplichting kent een resterende looptijd tot en met 2029. Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 2,3 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 8,1 miljoen.

Menzis investeert in de toekomst van de gezondheidszorg. Een deel van de aandelenportefeuille is aangewend voor beleggingen in de Nederlandse zorg. Coöperatie Menzis U.A. heeft zich hierbij gecommitteerd voor kapitaaldeelname in een twaalfstal fondsen. Per balansdatum bedraagt de resterende verplichting € 11,7 miljoen (2023: € 15,4 miljoen). De hiervoor benodigde middelen worden vrijgemaakt vanuit de bestaande aandelenbeleggingen. Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 3,6 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 7,2 miljoen. Het gedeelte langer dan vijf jaar bedraagt € 0,9 miljoen.

Vecozo B.V.

In de aandeelhoudersvergadering van Vecozo B.V. d.d. 5 september 2021 is besloten leningen te verstrekken aan Vecozo B.V. tot maximaal € 4,5 miljoen. Het aandeel van Menzis Participaties B.V. bedraagt € 0,8 miljoen. In 2024 heeft een betaling plaatsgevonden van € 0,4 miljoen.

Fiscale eenheid

Binnen Menzis maken bepaalde entiteiten deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting en vennootschapsbelasting. Binnen een fiscale eenheid omzetbelasting zijn alle gevoegde maatschappijen hoofdelijk aansprakelijk voor de omzetbelasting die door de fiscale eenheid omzetbelasting is verschuldigd en binnen een fiscale eenheid vennootschapsbelasting zijn alle dochtermaatschappijen hoofdelijk aansprakelijk voor de vennootschapsbelasting die door de fiscale eenheid is verschuldigd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum dan wel van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2024

12. Technische rekening schadeverzekering

De technische rekening schadeverzekering kan als volgt worden gespecificeerd:

Technische rekening schadeverzekering	ZVW	Aanvullend	Totaal 2024	Totaal 2023
Verdiende premies en bijdragen eigen rekening				
Bruto premies	2.645.261	452.645	3.097.906	2.982.399
Bijdrage uit Zorgverzekeringsfonds en Algemene Kassen	4.044.383	0	4.044.383	3.605.275
Uitgaande herverzekeringspremies	-34.618	0	-34.618	-16.801
Mutatie technische voorziening niet verdiende premies en lopende risico's	-39.786	0	-39.786	38.630
	6.615.240	452.645	7.067.885	6.609.503
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	3.818	732	4.550	13.795
Overige technische baten eigen rekening	1.468	2	1.470	1.626
Schaden eigen rekening				
Bruto schaden	-6.684.880	-377.745	-7.062.625	-6.941.605
Herverzekeringsschade	38.646	0	38.646	25.970
Mutatie technische voorziening schade en lopende uitkeringen	58.373	-891	57.482	599.049
	-6.587.861	-378.636	-6.966.497	-6.316.586
Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	-15.492	-2.347	-17.839	-19.615
Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen	-98.250	-28.984	-127.234	-131.502
	-113.742	-31.331	-145.073	-151.117
Overige technische lasten eigen rekening	-314	-296	-610	-6.688
Resultaat technische rekening schadeverzekering	-81.391	43.116	-38.275	150.533

13. Verdiende premies en bijdragen eigen rekening

Op de bruto premies is € 7,9 miljoen (2023: € 4,2 miljoen) in mindering gebracht in verband met het risico van oninbaarheid. Verzekerden zijn ingezet in Nederland of woonachtig in Nederland waardoor de omzet valt toe te rekenen aan Nederland.

De bruto premie basis- en aanvullende verzekeringen zijn toegenomen met € 115,5 miljoen als gevolg van een verhoging van de bruto premie, bij een nagenoeg gelijk gebleven aantal verzekerden. De premiestijging ten opzichte van 2023 van Menzis Basis bedraagt 3,9% (€ 1.695 > € 1.761) en Anderzorg 4,8% (€ 1.617 > € 1.695). In de stijging van de bruto premie is de afname van verstrekte kortingen van € 5,0 miljoen inbegrepen.

De bijdrage uit Zorgverzekeringsfonds en Algemene Kassen is toegenomen met € 439,1 miljoen. Dit komt met name door de hogere vereveningsbijdrage.

De mutatie technische voorziening niet verdiende premies en lopende risico's heeft betrekking op de vrijval van de in 2023 gevormde NKP voorziening ad € 27,9 miljoen en anderzijds de in 2024 gevormde NKP voorziening van € 67,7 miljoen in verband met de lager vastgestelde premie 2025 ten opzichte van de kostprijs van de premie.

14. Toegerekende opbrengst uit beleggingen

De Toegerekende Opbrengst uit Beleggingen (TOB) is gebaseerd op de gemiddelde hoogte van de technische voorzieningen voor te betalen schaden verminderd met de voorschotten onder aftrek van de vorderingen op het ZiNL uit hoofde van de bijdragen uit het Zorgverzekeringsfonds van het huidig boekjaar, berekend tegen een gemiddeld 1-maands Euribor. Indien de Euribor negatief is zal geen toerekening plaats vinden. De toegerekende opbrengst uit beleggingen wordt toegepast door alle verzekeraars van Menzis. Voor het jaar 2024 bedraagt het rekenpercentage 3,52% (2023: 3,33%).

15. Overige technische baten en lasten eigen rekening

Onder de overige technische baten en lasten worden verwerkt de direct met het verzekeringsbedrijf samenhangende technische baten en lasten welke niet onder de verdiende premie en bijdragen eigen rekening of schaden eigen rekening vallen.

Overige technische baten	2024	2023
Mutatie voorziening overige debiteuren	774	0
Overige technische baten	696	1.626
	1.470	1.626

Overige technische lasten	2024	2023
Coulance	13	22
Mutatie voorziening overige debiteuren	0	1.731
Formele materiële controle	14	2.746
Overige technische lasten	583	2.189
	610	6.688

16. Schaden eigen rekening

Onder de schaden eigen rekening van € 6.966,5 miljoen is € 20,7 miljoen (2023: € 15,9 miljoen) opgenomen aan betaalde schadeafwikkelingskosten.

De schaden eigen rekening van in totaal € 6.966,5 miljoen vallen € 649,9 miljoen hoger uit (2023: € 6.316,6 miljoen). De gemiddelde zorgkosten per verzekerde voor schadejaar 2024 zijn toegenomen met 9,2% ten opzichte van het schadejaar 2023 door de zorginflatie, toename van transformatiegelden, hogere instroom in de restitutiepolis van verzekerden met gemiddeld hogere zorgkosten en uitstroom van verzekerden met gemiddelde lagere zorgkosten.

Schaden uitloop

Het duurt meerdere jaren voordat een schadejaar definitief is afgewikkeld, waardoor in de jaren na boekjaar (t) onder meer als gevolg van correcties en herdeclaraties zogenaamde uitloopresultaten ontstaan.

In onderstaand overzicht is de uitloop van de bruto cumulatieve uitkeringen en (een schatting van) de bruto cumulatieve claims weergegeven.

Schatting bruto cumulatieve claims						
	2024	2023	2022	2021	2020	Totaal
Ultimo schadejaar	7.007.773	6.512.941	6.452.678	6.320.082	6.497.533	
Eén jaar later		6.454.382	6.378.651	6.260.285	6.537.050	
Twee jaar later			6.383.376	6.200.291	6.525.833	
Drie jaar later				6.220.261	6.501.930	
Vier jaar later					6.531.009	
Bruto cumulatieve uitkeringen						
	2024	2023	2022	2021	2020	Totaal
Ultimo schadejaar	5.810.755	5.314.300	4.783.078	4.629.578	4.728.237	
Eén jaar later		6.472.137	6.371.178	6.193.119	6.387.892	
Twee jaar later			6.379.401	6.226.344	6.460.435	
Drie jaar later				6.285.595	6.466.112	
Vier jaar later					6.474.063	
Te betalen schaden	1.197.018	-17.755	3.975	-65.334	56.946	1.174.850
Bij: Afhandelingskosten	9.533	166	18	18	585	10.320
Af: Voorschotten	-303.620					-303.620
Totaal Technische Voorziening voor te betalen schaden	902.931	-17.589	3.993	-65.316	57.531	881.550

17. Bedrijfskosten

Bedrijfskosten	2024	2023
Acquisitiekosten	17.839	19.615
Beheers- en personeelskosten, afschrijvingen bedrijfsmiddelen		
Personeelskosten	103.135	102.947
Beheerskosten	23.431	27.548
Afschrijvingen	668	1.007
	127.234	131.502
	145.073	151.117

Acquisitiekosten

Hieronder is € 9,0 miljoen (2023: € 8,9 miljoen) aan betaalde provisie opgenomen.

Personeelskosten

Personeelskosten	2024	2023
Lonen en salarissen	58.160	58.707
Pensioenlasten	11.002	10.733
Sociale lasten	8.852	8.711
Overige personeelskosten	25.121	24.796
	103.135	102.947

Voor de personeelskosten van niet verzekeringsactiviteiten wordt verwezen naar de toelichting bij de andere lasten.

Onder de *overige personeelskosten* zijn opgenomen de kosten voor inleen van personeel ad € 19,4 miljoen (2023: € 18,7 miljoen).

Het gemiddeld aantal medewerkers (fte) van de Menzis groep, allen werkzaam in Nederland, was in 2024: 1.217 fte (2023: 1.270 fte). De onderverdeling naar waardestromen is als volgt:

	2024	2023
Waardestroom Klant en Markt	345	355
Waardestroom Zorg- en Gezondheidsreis	72	63
Waardestroom Zorg	176	190
Waardestroom Informatievoorziening	276	276
Expertise Centra	195	227
Zorgkantoor	153	150
Totaal aantal fte's	1.217	1.261
Totaal gemiddelde aantal fte's	1.217	1.270

In 2023 is de organisatiestructuur per 1 april gewijzigd van clusters naar waardestromen. Het gemiddeld aantal fte tot 1 april 2023 was 1.298 en vanaf 1 april 2023 1.261.

Pensioenlasten

Menzis Zorgverzekeraar N.V. kent in 2024 een pensioenregeling. Het betreft een beschikbare premieregeling, waarvan de inhoud en de premieverdeling tussen de werkgever en de werknemers is overeengekomen in de CAO voor de Zorgverzekeraars. Op de pensioentoezeggingen worden, vanwege het karakter van de pensioenregeling (premieovereenkomst), geen toeslagen verleend. De pensioenregeling wordt uitgevoerd door SBZ Pensioen. SBZ is een pensioenfonds dat regelingen uitvoert voor medewerkers van organisaties die opereren op het terrein van de zorgverzekering of die daarmee zijn verwant en die zich hebben aangesloten bij SBZ. De wederzijdse verantwoordelijkheden, bevoegdheden, rechten en (financiële) plichten zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen Menzis en SBZ. Hieruit volgen geen aanvullende risico's waarvoor een voorziening op de balans moet worden opgenomen. In geval van een tekort bij SBZ heeft Menzis geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

De beleidsdekkingsgraad van SBZ bedraagt op 31 december 2024 op basis van de UFR-methode 120,3% (31 december 2023 122,4%).

De pensioenpremies over 2024 zijn ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Beloningsparagraaf

Wij voeren een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met onze strategie, risicobereidheid, doelstellingen en waarden. Hierbij wordt rekening gehouden met de langetermijnbelangen van de organisatie, de relevante (inter)nationale context en het maatschappelijk draagvlak.

Beloningsbeleid

Uitgangspunt is dat Menzis marktconform beloont binnen de geldende wettelijke regelingen. Dat wil zeggen dat het beloningsniveau gelijk is aan de mediaanbeloning van vergelijkbare functies in de referentiemarkt, voor zover passend binnen het voor de sector vastgestelde beloningsmaximum.

Om recht te doen aan het publieke karakter van de Menzis activiteiten en ook de privaat georganiseerde activiteiten binnen de complexe financiële sector is in de WNT met betrekking tot de beloning van topfunctionarissen gekozen voor een gemengde referentiemarkt. De referentiemarkt wordt bepaald door een gelijke weging van de (semi)publieke sector en de zakelijke (financiële) dienstverlening.

Het beloningsbeleid van Menzis kent geen regeling voor een variabele beloning. Het beleid omvat verder het volgende:

- Toepassing Cao voor de zorgverzekeraars. Voor de topfunctionarissen die boven Cao worden beloond, zijn de afspraken vastgelegd in een individuele overeenkomst;
- Secundaire personeelsregelingen conform de Menzis regelingen;
- Pensioenregeling conform de Cao (uitgevoerd door bedrijfstakpensioenfondsen SBZ Pensioen);
- Branche brede pensioenspaarregeling voor salarisdeel boven de inkomensgrens van € 137.800;
- Het beloningsniveau is gekoppeld aan de functiezwaarte volgens een erkend systeem van functiewaardering;
- Voor sleutelfunctionarissen (van de risicomanagement-, compliance-, interne audit en actuariële functie) geldt hetzelfde beloningsbeleid als voor overige medewerkers.

Het beloningsbeleid voor de gehele organisatie voldoet aan de verschillende wettelijke regelingen, waaronder de Wet op het financieel toezicht (Wft), Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (Wnt) en de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen (Wbfo).

Excedent-regeling pensioenen

Met ingang van 2024 is het maximum salaris waarover reguliere pensioenopbouw bij het pensioenfonds SBZ plaatsvindt gemaximeerd op € 137.800 per jaar. Voor dat deel van de salarissen dat uitstijgt boven de € 137.800 per jaar kan worden deelgenomen in een branche brede netto pensioenspaarregeling.

- De beloning 2024 van de commissarissen, bestuurders en overige topfunctionarissen in de zin van de Wnt van Menzis voldoet aan de Wnt-normen;
- Er geen sprake is van enige vorm van variabele beloning binnen Menzis;

Ontwikkelingen Wnt

Per 1 januari 2013 is de Wnt van kracht geworden. Dat betekent dat de beloning volgens uitgangspunten van Menzis, waar nodig, aan de bovenkant wordt begrensd door de maximum Wnt-norm in de zorgverzekeraarsbranche.

Vanaf de jaarrekening 2023 is het niet meer toegestaan om gebruik te maken van Uitvoeringsregeling WNT, Artikel 5c, door de Wnt te verantwoorden in de geconsolideerde jaarrekening van het hoofd van de groep Coöperatie Menzis U.A. De Wnt plichtige entiteiten; Menzis Zorgverzekeraar N.V., Anderzorg N.V. en Stichting Zorgkantoor Menzis moeten vanaf 2023 een eigen Wnt verantwoording opstellen.

Bezoldiging van bestuurders en commissarissen

Aan bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten als bedoeld in artikel 2:383 lid 1 BW, is de bezoldiging voor (oud) bestuurders voor 2024 een bedrag van € 811 duizend (2023: € 770 duizend). Dit bedrag is als volgt opgebouwd: € 649 duizend als periodiek betaalde beloningen en € 162 duizend als beloning betaalbaar op termijnen. De bezoldiging voor de (oud) commissarissen voor 2024 bedraagt € 209 duizend (2023: € 201 duizend). Dit bedrag is volledig toe te rekenen aan periodiek betaalde beloningen.

Beheerskosten

Beheerskosten	2024	2023
Automatiseringskosten	11.066	12.979
Huisvestingskosten	4.385	4.482
Kantoorkosten	214	1.424
Telefonie	1.011	1.395
Communicatie	76	34
Overige beheerskosten	6.679	7.234
	23.431	27.548

Onder de huisvestingskosten is € 1,8 miljoen (2023: € 4,1 miljoen) opgenomen voor huurlasten, waarvan de opbrengsten aan terreinen en gebouwen zijn toegerekend. De daaraan gerelateerde baten zijn verantwoord onder de opbrengst uit terreinen en gebouwen.

Onder de overige beheerskosten zijn tevens de accountantskosten opgenomen. Deze zijn als volgt samengesteld:

Accountantskosten	2024	2023
Onderzoek van de jaarrekening	1.251	1.246
Andere controleopdrachten	508	477
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
Andere niet-controlediensten	340	0
	2.099	1.723

De totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht.

18. Opbrengsten uit beleggingen

Resultaat beleggingen	2024	2023
Gerealiseerde winst op beleggingen	41.231	16.265
Gerealiseerd verlies op beleggingen	-4.907	-16.578
Totaal gerealiseerd resultaat	36.324	-313
Niet gerealiseerde winst op beleggingen	113.284	117.176
Niet gerealiseerd verlies op beleggingen	-42.975	-43.598
Totaal niet gerealiseerd resultaat	70.309	73.578
Opbrengst uit overige beleggingen	35.862	36.129
Waardevermindering van beleggingen	-27.974	-7.377
Beheerskosten en rentelasten	-4.786	-4.387
Totaal overige beleggingen	3.102	24.365
Totaal opbrengst beleggingsportefeuilles	109.735	97.630
Opbrengst uit niet op netto vermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen	3	0
Opbrengst uit terreinen en gebouwen	2.940	7.789
	112.678	105.419

Onder de opbrengst uit terreinen en gebouwen is € 1,8 miljoen opgenomen voor de aan terreinen en gebouwen toegerekende huuropbrengsten (2023: € 4,1 miljoen). De daaraan gerelateerde lasten zijn verantwoord onder de huisvestingskosten (huur).

Het resultaat beleggingen bestaat uit directe beleggingsopbrengsten, zoals ontvangen interest en ontvangen dividenden, alsmede de (on)gerealiseerde waarde mutaties van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). In het resultaat beleggingen is het (on)gerealiseerde valutaresultaat verwerkt van € -1,1 miljoen (2023: € -13,6 miljoen)

De 'waardevermindering van beleggingen' ten opzichte van 2023 wordt veroorzaakt door het (on)gerealiseerde verlies van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) dat in 2024 € -28,0 miljoen bedraagt (2023: € -7,4 miljoen). De opbrengsten van de afgeleide financiële instrumenten zijn verantwoord in de post 'Opbrengst uit overige beleggingen'.

Het gerealiseerde resultaat op beleggingen bedraagt in 2024 € 36,3 miljoen (2023: € -0,3 miljoen) en bestaat uit de gerealiseerde winsten en verliezen op de verkooptransacties vanuit de beleggingsportefeuille. Het ongerealiseerde resultaat op beleggingen bedraagt in 2024 € 70,3 miljoen (2023: € 73,6 miljoen) en bestaat uit de ongerealiseerde winsten en verliezen op de verkooptransacties vanuit de beleggingsportefeuille.

In de opbrengst uit terreinen en gebouwen is daarnaast een boekwinst inzake de verkoop van het terrein en bedrijfsgebouw in Wageningen opgenomen van € 1,0 miljoen. De totale boekwinst van de verkoop bedraagt € 2,1 miljoen. Het overige deel van de boekwinst is verantwoord onder de andere baten (19. Andere baten).

19. Andere baten

Andere baten	2024	2023
Bijdrage Beheerskosten	34.802	33.742
Bankrente	14.418	16.053
Rente leningen	1	1
Overige rente	198	116
Rente ZINL	1.180	852
Opbrengst niet-verzekeringsactiviteiten	346	363
Andere baten	2.101	720
	53.046	51.847

In de andere baten is een boekwinst inzake de verkoop van het bedrijfsgebouw in Wageningen opgenomen van € 1,1 miljoen. De totale boekwinst van de verkoop bedraagt € 2,1 miljoen. Het overige deel van de boekwinst is verantwoord onder de opbrengst uit terreinen en gebouwen (18. Opbrengsten uit beleggingen).

De bijdrage beheerskosten bestaan uit de bijdragen uit de ter beschikking gestelde budgetten voor beheerskosten voor de Wlz voor Stichting Zorgkantoor Menzis.

20. Andere lasten

Andere lasten	2024	2023
Personeelskosten	23.985	24.119
Rente toevoeging voorzieningen	183	15
Overige rente	1	0
Rente ZINL	4.871	3.901
Afschrijving gebouwen	402	1.519
Overige andere lasten	13.608	14.125
	43.050	43.679

Personeelskosten

De personeelskosten van de niet-verzekeraar zijn als volgt opgebouwd:

	2024	2023
Lonen en Salarissen	13.321	13.646
Pensioenlasten	2.520	2.518
Sociale lasten	2.026	2.038
Overige personeelskosten	6.118	5.917
	23.985	24.119

Het personeel is in loondienst bij Menzis Zorgverzekeraar N.V. De personeelskosten van de niet-verzekeraar betreft de kosten van personeelsleden die diensten verrichten voor Stichting Zorgkantoor Menzis. De onderverdeling van het gemiddelde aantal medewerkers, allen werkzaam in Nederland, wordt toegelicht bij onderdeel 17. Bedrijfskosten.

Pensioenlasten

Voor de toelichting op pensioenlasten van Menzis zorgverzekeraar N.V. wordt verwezen naar onderdeel 17. Bedrijfskosten. De pensioenpremies over 2024 zijn ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Onder de *overige personeelskosten* zijn opgenomen de kosten voor inleen van personeel (2024: € 4,4 miljoen; 2023: € 4,1 miljoen).

Onder de overige andere lasten zijn de kosten voor niet-verzekeringsactiviteiten opgenomen:

Kosten van niet verzekeringsactiviteiten	2024	2023
Huisvestingskosten	1.489	2.511
Projecten vanuit Stichting MenzisFonds	108	107
Automatiseringskosten	2.535	3.142
Projecten vanuit het Zorgkantoor	2.816	2.926
Kantoorkosten	53	309
Afschrijvingskosten op (im)materiële vaste activa	1.181	2.059
Kosten Telefonie	232	304
Overige	5.194	2.767
	13.608	14.125

21. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

Voor de fiscale eenheid Menzis Holding B.V. bestaan compensabele verliezen van € 7,3 miljoen. Vanwege de mate van onzekerheid over de mogelijk toekomstige realiseerbaarheid van deze compensabele verliezen, zijn deze op nihil gewaardeerd. In verband met deze compensabele verliezen is de verschuldigde belasting nihil.

Pijler 2-winstbelastingen

Vanaf 1 januari 2024 is de Wet minimumbelasting 2024 van kracht. Uit de toelichting bij de wet volgt dat zorgverzekeringsentiteiten als non-profitorganisatie vrijgesteld zijn als zij aan alle voorwaarden voldoen die de wet hieraan stelt. Eind 2023 zijn de statuten van Menzis Zorgverzekeraar N.V., Menzis N.V., Anderzorg N.V. en Stichting Zorgkantoor Menzis aangepast, zodat deze entiteiten aan alle voorwaarden voldoen om te kunnen kwalificeren als non-profitorganisatie.

Stichting Menzis Beheer en haar dochtervennootschappen vallen mogelijk wel onder de reikwijdte van de Wet minimumbelasting 2024. De eerste vijf jaar zullen zij gebruik maken van de mogelijkheid tot vermindering van bijheffing in de aanvangsfase, waardoor geen bijheffing zal plaatsvinden. Daarnaast zijn wij aan het onderzoeken of deze entiteiten gebruik kunnen maken van de vrijstelling voor ondergeschikte activiteiten.

Coöperatie Menzis is alleen in Nederland gevestigd, waardoor we niet in het buitenland door de Pijler 2-wetgeving worden geraakt.

In 2024 zijn geen latente belastingvorderingen en -verplichtingen opgenomen die verband houden met de Wet minimumbelasting 2024. Er is gebruik gemaakt van de verplichte uitzondering inzake de verwerking van latente belastingvorderingen en -verplichtingen die verband houden met Pijler 2-winstbelastingen

Resultaat na belastingen

Voor de aansluiting van het geconsolideerde op het enkelvoudige resultaat wordt verwezen naar de toelichting op het resultaat in de enkelvoudige jaarrekening.

Enkelvoudige jaarrekening 2024

Coöperatie Menzis U.A.

Enkelvoudige balans per 31 december 2024

(na bestemming van het resultaat; in duizenden euro's)			
ACTIVA		2024	2023
Beleggingen	1		
Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen		1.609.432	1.534.414
Overige activa	2		
Liquide middelen		26	112
Overlopende activa	3		
Lopende rente en huur		1	1
Totaal activa		1.609.459	1.534.527

PASSIVA		2024	2023
Eigen vermogen	4		
Overige reserves		1.609.459	1.533.482
Schulden	5		
Overige schulden		0	1.045
Totaal passiva		1.609.459	1.534.527

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2024

(in duizenden euro's)			
		2024	2023
NIET-TECHNISCHE REKENING			
Opbrengsten uit beleggingen	6		
Opbrengst uit deelnemingen		75.018	246.650
		75.018	246.650
Andere baten	7	1.004	3
Andere lasten	8	-45	-43
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		75.977	246.610
Resultaat na belastingen		75.977	246.610

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening

Algemeen

Voor de waarderingsgrondslagen wordt verwezen naar hetgeen onder de toelichting bij de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening is opgenomen.

Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen

Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen met invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid worden gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde of lagere bedrijfswaarde.

Deelnemingen waarbij geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid uitgeoefend wordt, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere markwaarde. Indien de waarde van een niet-geconsolideerde deelneming die op netto-vermogenswaarde wordt gewaardeerd negatief wordt, wordt voor het aandeel in die deelneming alleen een voorziening gevormd indien en voor zover in wordt gestaan voor de schulden van de deelneming of de feitelijke verplichting bestaat om de deelneming in staat te stellen aan haar verplichtingen te voldoen. Een voorziening wordt dan gevormd onder de overige voorzieningen. Indien er geen feitelijke verplichting bestaat, wordt de deelneming niet verder afgewaardeerd dan nihil.

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2024

1. Beleggingen

Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari	1.534.414	1.534.414	1.287.764
Resultaat deelneming	75.018	75.018	246.650
	75.018	75.018	246.650
Stand per 31 december	1.609.432	1.609.432	1.534.414

Deelnemingen in groepsmaatschappijen:

Entiteit	Gevestigd te	% belang	Waarderingsmethode
Menzis Zorgverzekeraar N.V.	Wageningen	100%	Netto-vermogenswaarde
Anderzorg N.V.	Wageningen	100%	Netto-vermogenswaarde
Menzis N.V.	Wageningen	100%	Netto-vermogenswaarde

2. Overige activa

De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

3. Overlopende activa

De overlopende activa betreft de lopende rente op liquide middelen.

4. Eigen vermogen

	Overige reserves	Totaal 2024
Stand per 1 januari	1.533.482	1.533.482
Resultaat boekjaar	75.977	75.977
Stand per 31 december	1.609.459	1.609.459

	Overige reserves	Totaal 2023
Stand per 1 januari	1.286.872	1.286.872
Resultaat boekjaar	246.610	246.610
Stand per 31 december	1.533.482	1.533.482

Er hebben geen andere rechtstreekse mutaties op het eigen vermogen plaatsgevonden dan de toerekening van het onverdeelde resultaat aan de reserves.

Het voorstel van de resultaatverdeling is als volgt verwerkt in de jaarrekening:

Voorstel bestemming van het resultaat	2024
Overige reserves	75.977
	75.977

Doordat de verschillende rechtspersonen van de Menzis groep geen juridische eenheid vormen is het eigen vermogen volgens de geconsolideerde jaarrekening niet gelijk aan het eigen vermogen volgens de enkelvoudige jaarrekening. Onderstaand de aansluiting van het enkelvoudig eigen vermogen met het geconsolideerd eigen vermogen:

Aansluiting enkelvoudig eigen vermogen op het geconsolideerd eigen vermogen	2024	2023
Coöperatie Menzis U.A.	1.609.459	1.533.482
Stichting Zorgkantoor Menzis	5.373	4.452
Stichting MenzisFonds	967	205
Stichting Menzis Beheer	59.847	56.813
Bijzondere waardevermindering Stichting HUB Diagnostics en Neokidney Holding B.V.	0	845
Geconsolideerd eigen vermogen	1.675.646	1.595.797

5. Schulden

Overige schulden

Langlopende schulden

Schulden langlopend	Schulden aan groepsmaatschappijen	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari	1.000	1.000	1.000
Aflossing	0	0	0
Overige mutaties	-1.000	-1.000	0
Stand per 31 december	0	0	1.000

Dit betrof een lening ontvangen van Stichting Menzis Beheer. De lening is in 2024 kwijtgescholden.

Kortlopende schulden

Overige schulden	2024	2023
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	43
Overige	0	2
	0	45

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

Niet in de balans opgenomen regelingen

Er zijn geen niet in de balans opgenomen regelingen.

Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2024

6. Opbrengsten uit beleggingen

Opbrengst uit deelnemingen	2024	2023
Menzis Zorgverzekeraar N.V.	48.824	177.289
Anderzorg N.V.	-28.217	14.035
Menzis N.V.	54.411	55.326
	75.018	246.650

7. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Andere baten	2024	2023
Bankrente	2	3
Andere baten	1.002	0
	1.004	3

Onder de andere baten is de kwijtschelding van de lening met Stichting Menzis Beheer ad. € 1,0 miljoen opgenomen.

8. Andere lasten

Andere lasten	2024	2023
Rente leningen	45	43
	45	43

Resultaat na belastingen

Doordat de verschillende rechtspersonen van Menzis groep geen juridische eenheid vormen is het resultaat volgens de geconsolideerde jaarrekening niet gelijk aan het resultaat volgens de enkelvoudige jaarrekening. Onderstaand de aansluiting van het enkelvoudig resultaat op het geconsolideerd resultaat.

Aansluiting enkelvoudig resultaat op het geconsolideerd resultaat	2024	2023
Coöperatie Menzis U.A.	959	-40
Menzis Zorgverzekeraar N.V.	48.824	177.289
Anderzorg N.V.	-28.217	14.035
Menzis N.V.	54.411	55.326
Enkelvoudig resultaat	75.977	246.610
Stichting Zorgkantoor Menzis	921	135
Stichting MenzisFonds	762	-124
Stichting Menzis Beheer	3.034	3.663
Bijzondere waardevermindering Stichting HUB Diagnostics en Neokidney Holding B.V.	-845	41
Geconsolideerd resultaat	79.849	250.325

Opgesteld en goedgekeurd te Wageningen op 27 maart 2025.

Raad van Bestuur:

Raad van Commissarissen:

De heer drs. W.J. Bos, CEO

De heer drs. J. Fidder, voorzitter

De heer drs. H.J. Sloots AAG, CFRO

De heer prof. dr. F. Scheele

Mevrouw ir. M.T.J.Y. Becker

Mevrouw drs. T.J.A.M. Cuppen MBA

De heer T. Rinsema

De heer M.H. Verwoest

Overige gegevens

Statutaire bepaling over de bestemming van het resultaat

De behaalde resultaten zijn toegevoegd aan de overige reserves met inachtneming van de wettelijke regelgeving. In de statuten is geen bestemming van het resultaat bepaald.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Voor de controleverklaring wordt verwezen naar een separate bijlage.

Assurance-rapport met beperkte mate van zekerheid van de onafhankelijke accountant over de duurzaamheidsverklaring

Voor het assurance-rapport met beperkte mate van zekerheid over de duurzaamheidsverklaring wordt verwezen naar een separate bijlage.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Ledenraad en de Raad van Commissarissen van Coöperatie Menzis U.A.

Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Coöperatie Menzis U.A. (hierna: Menzis) per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Menzis (de coöperatie) te Wageningen gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2024;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2024; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Menzis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie en onze bevindingen ten aanzien van continuïteit, fraude en het niet naleven van wet- en regelgevingen de kernpunten van onze controle moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Samenvatting

Materialiteit

- Materialiteit van EUR 58,9 miljoen (2023: EUR 56,2 miljoen)
- 3,5% van het eigen vermogen

Groepscontrole

- Wij hebben de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening van Menzis gecontroleerd met een audit coverage van 100% van zowel de verdiende premies en bijdragen eigen rekening als van het balanstotaal.

Risico van een afwijking van materieel belang vanwege risico's gerelateerd aan Fraude, NOCLAR en Continuïteit

- Frauderisico's : risico van doorbreken interne beheersing door het management en risico inzake opbrengstverantwoording (bijdragen Zorginstituut Nederland) geïdentificeerd en verder uitgewerkt in de sectie 'Controleaanpak risico van fraude en het niet naleven van wet- en regelgeving'.
- Risico's in verband met het niet naleven wet- en regelgeving (NOCLAR): geen rapporteerbare risico's van een afwijking van materieel belang vanwege NOCLAR geïdentificeerd.
- Continuïteitsrisico's: geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd.

Kernpunten

- De waardering van de technische voorziening voor te betalen schaden.
- De waardering van de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's (NKP-voorziening).
- De juistheid en volledigheid van de vordering op en de bijdrage van Zorginstituut Nederland (ZiNL).

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 58,9 miljoen (2023: EUR 56,2 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het eigen vermogen (circa 3,5%). Wij beschouwen het eigen vermogen als de meest geschikte benchmark, omdat hiervan ook de solvabiliteitsratio is afgeleid en deze ratio door de gebruikers van de jaarrekening als belangrijk kengetal wordt gezien voor de financiële positie van Menzis. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Raad van Commissarissen afgesproken dat wij tijdens onze controle niet-gecorrigeerde afwijkingen boven de EUR 2,9 miljoen aan hen rapporteren alsmede kleinere niet-gecorrigeerde afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

Menzis staat aan het hoofd van groepsonderdelen (hierna: 'Groep'). De financiële informatie van de Groep is opgenomen in de jaarrekening van Menzis.

Dit jaar hebben wij de herziene standaard voor groepscontroles toegepast in onze jaarrekeningcontrole. De herziene standaard benadrukt de rol en verantwoordelijkheden van de groepsaccountant. Ook bevat de herziene standaard nieuwe vereisten voor de identificatie en classificatie van de groepsonderdelen, de reikwijdte, en de opzet en uitvoering van controlewerkzaamheden binnen de Groep.

Wij hebben gedurende onze controle risico-inschattingswerkzaamheden uitgevoerd om te bepalen voor welke van de groepsonderdelen er een mogelijk risico op afwijkingen van materieel belang bestaat voor de jaarrekening van de Groep. Om adequaat in te spelen op deze ingeschatte risico's, hebben we controlewerkzaamheden gepland en uitgevoerd, hetzij op groepsonderdeelniveau hetzij op centraal niveau. Wij hebben drie groepsonderdelen geïdentificeerd met een risico op een afwijking van materieel belang. Deze groepsonderdelen hebben wij, als groepsaccountant, gecontroleerd. We hebben de uitvoeringsmaterialiteit voor de groepsonderdelen vastgesteld op basis van de omvang en het risicoprofiel van de betreffende onderdelen.

We hebben gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd voor 100% van de verdiende premies en bijdragen eigen rekening van de Groep en 98% van het balanstotaal van de Groep. Op groepsniveau hebben we het aggregatierisico in de overige financiële informatie beoordeeld en geconcludeerd dat de kans op een afwijking van materieel belang tot een aanvaardbaar laag niveau is gebracht.

Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze groepscontrole een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel. Door het uitvoeren van de bovengenoemde werkzaamheden hebben we voldoende en geschikte controle-informatie verkregen over de financiële informatie van de Groep om een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening als geheel.

Controleaanpak ten aanzien van risico's op fraude en het niet naleven van wet- en regelgeving

In het hoofdstuk Wet- en regelgeving en Fraudebeheersing van het verslag van de Raad van Bestuur beschrijft de Raad van Bestuur de procedures ten aanzien van het mitigeren van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving. De Raad van Commissarissen neemt deze beschrijving in beschouwing.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de bedrijfsomgeving van Menzis, en van het risicomanagement van Menzis met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, de klokkenluidersregeling, het incidentenregister en de procedures van Menzis om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving te onderzoeken.

Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen en bij andere relevante afdelingen, zoals Internal Audit, Juridische Zaken en Risk & Compliance en hebben wij correspondentie met relevante toezichthoudende autoriteiten en regelgevers in onze evaluatie betrokken. We hebben elementen van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen, waaronder het uitvoeren van een diepere analyse op het proces van de premietotstandkoming.

Op basis van onze risicoanalyse werkzaamheden hebben wij de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening in het geval van het niet-voldoen aan deze regelgeving:

- Zorgverzekeringswet (Zvw);
- Wet op financieel toezicht (Wft), inclusief de richtlijn Solvency II (2009/138/EC);
- Besluit prudentiële regels Wft (Bpr Wft);
- Algemene verordening gegevensbescherming.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden hebben wij de volgende risico's geïdentificeerd ten aanzien van fraude die relevant zijn voor onze controle, inclusief de relevante veronderstelde risico's vastgelegd in de controlestandaarden, en hebben hierop als volgt ingespeeld:

- **Doorbreken van interne beheersing door het management**

Risico:

- Het management is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijken te werken, zoals bijvoorbeeld schattingen ten aanzien van de technische voorzieningen.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd en, waar van toepassing, de effectieve werking getoetst van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van de risico's op fraude, zoals het identificeren van werkzaamheden met betrekking tot journaalposten en schattingen.
  - Als onderdeel van de beoordeling van het frauderisico hebben we een data-analyse uitgevoerd op de populatie journaalposten om te bepalen of risicovolle criteria voor het toetsen van toepassing zijn en hebben we significante schattingen alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management geëvalueerd, waaronder het uitvoeren van een retrospectieve beoordeling van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management met betrekking tot de technische voorzieningen die in de jaarrekening van het voorgaande boekjaar zijn opgenomen. Waar we onverwachte journaalposten of andere risico's identificeerden via onze data-analyse, hebben we aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om op elk geïdentificeerd risico in te spelen. Deze werkzaamheden omvatten ook het herleiden van transacties naar de broninformatie.

- **Opbrengstverantwoording bijdragen Zorginstituut Nederland**

Risico:

- Wij hebben een verschuivingsrisico tussen boekjaren voor de opbrengstverantwoording van de bijdragen Zorginstituut Nederland (ZiNL) onderkend en daarmee voor de hoogte van de verantwoorde bijdragen in de jaarrekening. Met name voor handmatige aanpassingen op de ontvangen opgaven van de verwachte bijdrage per boekjaar van ZiNL onderkennen wij een verhoogd risico.

Controleaanpak:

- Het toetsen van de interne controles zoals ingericht volgens het 'three lines of defence'-model op het tot stand komen van de vordering op en de bijdragen van Zorginstituut Nederland rekening houdend met de geldende wet- en regelgeving.
- Het afstemmen van de uitgangspunten en mutaties in bijdragen per budgetjaar met brieven inzake voorlopige en definitieve vaststellingen van bijdragen van Zorginstituut Nederland, de verzekerdengegevens van Menzis over 2024 en het analyseren en verklaren van afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren.
- Het narekenen van de bijdragen van Menzis op basis van de door Menzis gebruikte Excel-modellen, de gebruikte inputdata en het door Zorginstituut Nederland voorgeschreven formulairium.
- Het beoordelen van de sectorinformatie van Zorgverzekeraars Nederland ten opzichte van de door Menzis gehanteerde uitgangspunten/ontwikkelingen.

Onze evaluatie van uitgevoerde procedures ten aanzien van fraude hebben niet geleid tot een extra kernpunt van de controle. Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan de Raad van Bestuur en aan de Raad van Commissarissen.

Onze controlewerkzaamheden hebben niet geleid tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-nakomen van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

Controleaanpak continuïteit

Zoals toegelicht in het hoofdstuk Continuïteit van de jaarrekening heeft de Raad van Bestuur zijn continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling van de Raad van Bestuur te beoordelen omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsrisicoanalyse, inclusief de scenario's in de Own Risk Solvency Assessment (ORSA), door de Raad van Bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle kennis hebben en kennisnemen van de correspondentie met de toezichthouder;
- analyse van de financiële positie en de solvabiliteitsratio onder Solvency II ten opzichte van de door de Raad van Bestuur noodzakelijk geachte solvabiliteit, voorgaand boekjaar en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio op indicatoren die kunnen duiden op continuïteitsrisico's;

- het evalueren van de adequate weergave van de continuïteitsbeoordeling van het bestuur, waaronder de solvabiliteitsratio onder Solvency II en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio, zoals weergegeven in het hoofdstuk ‘Solvabiliteit, Continuïteit en Onzekerheden in de zorgkosten en bijdragen’ van de jaarrekening.

De resultaten van onze risicobeoordelingsprocedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

De waardering van de technische voorziening voor te betalen schade

Omschrijving

In de balans van Menzis is ultimo 2024 een technische voorziening voor te betalen schade van EUR 1.175 miljoen (2023: EUR 1.232 miljoen) verantwoord. Hiervan heeft een bedrag van EUR 891 miljoen betrekking op de voorzieningen waarop wij een significant risico hebben onderkend en dit betreft met name Medisch Specialistische Zorg (MSZ). Het bepalen van de technische voorziening voor te betalen schade door Menzis en daarmee samenhangende posten in de winst-en-verliesrekening is een complex en deels subjectief proces doordat over externe en interne ontwikkelingen schattingen moeten worden gemaakt en is daarom een kernpunt van onze controle. Menzis baseert de hoogte van de technische voorziening enerzijds op basis van historische declaratiepatronen en de verwachte ontwikkelingen daarin en anderzijds op de gemaakte contractafspraken met instellingen voor MSZ die grotendeels gemaximeerd worden door plafonds en aanneemsommen.

Menzis maakt aanvullende inschattingen voor de dure geneesmiddelen die in veel gevallen op nacalculatiebasis worden afgerekend. Verder maakt Menzis gebruik van publicaties van Zorgverzekeraars Nederland voor het inschatten van de ontwikkeling in de zorgkosten per schadejaar.

Het bovenbeschreven proces is complex en foutgevoelig, mede doordat het omvangrijke schattingsonzekerheden bevat. Het vraagt om inzicht in het verloop van de zorgconsumptie gedurende de afgelopen jaren alsmede de uitsplitsing naar de relevante componenten. De aanwezige risico's en de gevoeligheid van de gehanteerde uitgangspunten worden toegelicht op pagina's 200-201, 218-219 en 227.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- het toetsen van de interne controles zoals ingericht volgens het ‘three lines of defence’-model op de ontvangen schade declaraties;

- het evalueren van de gehanteerde reserveringsmethodiek per zorgsoort en de controle van de daarbij gehanteerde basisgegevens door de afrekeningen met de zorgverleners aan te sluiten op de ondertekende contracten, de afrekeningen oude jaren en de gefactureerde bedragen over oudere jaren;
- het analyseren van de afloop oude jaren met de afrekeningen van zorgverleners en kennisnemen van de analyses die door Menzis zijn opgesteld ten aanzien van de ontwikkeling van de zorgkosten per schadejaar uitgaande van shadedriehoeken en gemaakte contractafspraken met zorgverleners;
- het toetsen van de ervaringscijfers van Menzis aan de declaratiepatronen van zorgkostendeclaraties per soort verstrekking per schadejaar zoals gepubliceerd door Zorgverzekeraars Nederland;
- het tezamen met de actuariële specialisten van KPMG evalueren van de uitkomsten van de door de Actuariële Functie van Menzis uitgevoerde analyses (waaronder de toereikendheidstoets) op de voorziening te betalen schaden;
- het evalueren van de uitkomsten van de formele en materiële controles zoals die door Menzis worden uitgevoerd, inclusief de uitkomsten van de zelfonderzoeken en Horizontaal Toezicht van MSZ;
- het toetsen van de toereikendheid van de toelichting in de jaarrekening.

Onze observatie

Wij achten de door Menzis toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van de technische voorziening voor te betalen schaden aanvaardbaar en zijn van mening dat de technische voorziening voor te betalen schaden op een evenwichtige wijze is gewaardeerd. Tevens achten we de op pagina's 200-201, 218-2019 en 227 opgenomen toelichting toereikend.

De waardering van de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's (NKP-voorziening)

Omschrijving

De premies voor de basisverzekering voor 2025 zijn voorcalculatorisch niet-kostendekkend en daarom is een voorziening voor lopende risico's van EUR 68 miljoen (2023: EUR 28 miljoen) gevormd. De bepaling van de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's is complex en foutgevoelig, mede doordat deze omvangrijke schattingonzekerheden bevat en is daarom een kernpunt van onze controle. Er is sprake van schattingen als het gaat over de ontwikkelingen van de zorgkosten, beheerskosten en de gezondheidskenmerken van de nieuwe verzekerden wat relevant is om de hoogte van de bijdragen van Zorginstituut Nederland te kunnen inschatten.

Voor het bepalen van de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's heeft Menzis de begroting 2025 als uitgangspunt genomen, waarin onder andere schattingen zijn opgenomen voor de premies 2025, bijdragen van Zorginstituut Nederland voor 2025, de geschatte zorgkosten voor 2025 en de begrote beheerskosten voor 2025. Menzis heeft de voorziening herijkt op basis van de verzekerdenmutaties per 1 januari 2025 en overige relevante ontwikkelingen naar aanleiding van cijfers over het eerste kwartaal 2025.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de grondslagen zoals opgenomen op pagina 200 en de toelichting op de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's op pagina 227.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- het toetsen van de interne controles zoals ingericht volgens het 'three lines of defence'-model op het tot stand komen van de voorziening;
- het aansluiten van de gehanteerde basisgegevens zoals verzekerdenaantallen per 1 januari 2025 en premietabellen 2025 met de bronsystemen en de verwachte bijdragen op basis van de ex-ante brieven over 2025 van Zorginstituut Nederland;
- het aansluiten van de gehanteerde realisatie zorgkosten 2024, de extrapolatie hiervan naar 2025, aansluiting naar het inkoopkader en de begroting 2025. Wij hebben de gehanteerde methodieken, veronderstellingen en uitkomsten getoetst aan de hand van onze kennis van de ontwikkelingen bij Menzis en de verwachtingen gebaseerd op de ramingen voor 2025 van Zorgverzekeraars Nederland en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- het evalueren van de totstandkoming van het budget voor beheerskosten 2025 en het vaststellen dat de verslaggevingsvoorschriften ter bepaling van de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's op dit vlak zijn nageleefd;
- het controleren van de impact van de herijking verzekerdenaantallen op basis van de werkelijke verzekerdenaantallen per 1 januari 2025 op de waardering van de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's;
- het evalueren van de uitloop in 2024 van de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's ultimo 2023 (retrospectieve beoordeling) en vaststellen dat de hieruit verkregen inzichten zijn gehanteerd bij het bepalen van de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's ultimo 2024;
- het tezamen met de actuariële specialisten van KPMG evalueren van de uitkomsten van de door Menzis uitgevoerde analyses op de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's;
- het toetsen van de toereikendheid van de toelichting in de jaarrekening.

Onze observatie

Wij achten de door Menzis toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van de technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's aanvaardbaar en zijn van mening dat de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's evenwichtig is gewaardeerd. Tevens achten we de op pagina 200 en 227 opgenomen toelichting toereikend.

De juistheid en volledigheid van de vordering op en de bijdrage van Zorginstituut Nederland

Omschrijving

Menzis heeft over 2024 van Zorginstituut Nederland een bijdrage ontvangen van EUR 4.044 miljoen (2023: EUR 3.605 miljoen) uit het Zorgvereveningsfonds. Ultimo boekjaar leiden de nog af te rekenen bijdragen met het Zorgvereveningsfonds over de afgelopen jaren tot een vordering van EUR 838 miljoen (2023: EUR 727 miljoen). De berekening van de bijdragen van Zorginstituut Nederland bevat inschattingen van onzekere toekomstige uitkomsten over de afrekeningen en is daarom een kernpunt van onze controle.

Voor een nadere uitleg verwijzen wij naar de toelichting op de werking van het risicovereveningsmodel op de basisverzekering zoals opgenomen op pagina 218-219 van de jaarrekening, de toelichting op de Vordering op Zorginstituut Nederland op pagina 223 van de jaarrekening en de toelichting op de Verdiende premies en bijdragen eigen rekening op pagina 232-233 van de jaarrekening. Het proces van bepaling van de vereveningsbijdrage en de daarmee samenhangende significante vordering is complex en foutgevoelig mede omdat het omvangrijke schattingonzekerheden bevat, Menzis Excel modellen gebruikt voor de berekeningen en omdat het vraagt om inschattingen van het management en kennis van de uitgebreide wet- en regelgeving die verschillend is per jaarlaag.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- het toetsen van de interne controles zoals ingericht volgens het 'three lines of defence'-model op het tot stand komen van de vordering op en de bijdragen van Zorginstituut Nederland rekening houdend met de geldende wet- en regelgeving;
- het afstemmen van de uitgangspunten en mutaties in bijdragen per budgetjaar met brieven inzake voorlopige en definitieve vaststellingen van bijdragen van Zorginstituut Nederland, de verzekerdengegevens van Menzis over 2024 en het analyseren en verklaren van afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren;
- het narekenen van de bijdragen van Menzis op basis van de door Menzis gebruikte Excel-modellen, de gebruikte inputdata en het door Zorginstituut Nederland voorgeschreven formularium;
- het beoordelen van de sectorinformatie van Zorgverzekeraars Nederland ten opzichte van de door Menzis gehanteerde uitgangspunten/ontwikkelingen en berekende prudentie;
- het toetsen van de toereikendheid van de toelichting in de jaarrekening.

Onze observatie

Wij achten de door Menzis toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van de vordering op en de bijdragen van Zorginstituut Nederland aanvaardbaar en zijn van mening dat de vordering op en de bijdrage van Zorginstituut Nederland op een evenwichtige wijze zijn gewaardeerd en verantwoord. Tevens achten we de op pagina 218-219, 223, 232-233 opgenomen toelichting toereikend.

Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel jaarverslag andere informatie. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Daarbij is de Raad van Bestuur, onder toezicht van de Raad van Commissarissen, verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en niet naleving van wet- en regelgeving en het nemen van maatregelen om de gevolgen, voor zover mogelijk, ongedaan te maken en herhaling te voorkomen.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Raad van Bestuur afwegen of Menzis in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de Raad van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Raad van Bestuur het voornemen heeft om Menzis te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Raad van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of Menzis haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van Menzis.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een verdere beschrijving van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van de controle van de jaarrekening is opgenomen in de bijlage bij deze controleverklaring. Deze beschrijving vormt onderdeel van onze controleverklaring.

Utrecht, 27 maart 2025

KPMG Accountants N.V.

A.J.H. Reijns RA

Bijlage:

Beschrijving van onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Bijlage

Beschrijving van onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of Menzis haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de groepscontrole om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsonderdelen binnen de groep als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de groepscontrole zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met de Raad van Commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de Raad van Commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Assurance-rapport met beperkte mate van zekerheid van de onafhankelijke accountant over de duurzaamheidsverklaring 2024

Aan: de Ledenraad en de Raad van Commissarissen van Coöperatie Menzis U.A.

Onze conclusie

Wij hebben een assurance-opdracht met beperkte mate van zekerheid uitgevoerd over de (geconsolideerde) duurzaamheidsverklaring over 2024 van Coöperatie Menzis U.A. te Wageningen (hierna: de coöperatie). De duurzaamheidsverklaring inclusief de informatie opgenomen in het jaarverslag door middel van verwijzingen (hierna tezamen naar gerefereerd als: de duurzaamheidsverklaring).

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen assurance-informatie is ons niets gebleken op grond waarvan wij zouden moeten veronderstellen dat de duurzaamheidsverklaring niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten:

- is opgesteld in overeenstemming met de Europese standaarden voor duurzaamheidsrapportering (ESRS, European Sustainability Reporting Standards) zoals vastgesteld door de Europese Commissie en in overeenstemming met het door de coöperatie uitgevoerde dubbele-materialiteitsanalyseproces om de op grond van de ESRS gerapporteerde informatie vast te stellen; en
- voldoet aan de verslaggevingsvereisten op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening).

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid over de duurzaamheidsinformatie verricht volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3810N 'Assurance-opdrachten inzake duurzaamheidsverslaggeving'. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid over de duurzaamheidsverklaring'.

Wij zijn onafhankelijk van Coöperatie Menzis U.A. zoals vereist in de 'Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten' (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Benadrukking van bepaalde aangelegenheden

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel Grondslag voor het opstellen van informatie van de duurzaamheidsverklaring. In dit onderdeel wordt uiteengezet dat de duurzaamheidsverklaring is opgesteld in de context van nieuwe standaarden voor duurzaamheidsrapportering. Deze standaarden vereisen entiteit specifieke en tijdelijke interpretaties en het omgaan met inherente meet- of evaluatieonzekerheden.

We vestigen tevens de aandacht op het onderdeel Schattingen, aannames en verwijzingen van de duurzaamheidsverklaring waarin de kwantitatieve maatstaven en geldbedragen zijn geïdentificeerd die aan een hoge mate van meetonzekerheid onderhevig zijn en informatie is opgenomen over de bronnen van meetonzekerheid, alsmede de aannames, benaderingen en oordelen die de coöperatie bij het meten daarvan heeft gehanteerd in overeenstemming met de ESRS.

De vergelijkbaarheid van duurzaamheidsinformatie tussen entiteiten onderling en in de tijd kan beïnvloed worden door het ontbreken van historische duurzaamheidsinformatie in overeenstemming met de ESRS en door het ontbreken van geüniformeerde praktijken voor het opstellen, evalueren en meten van deze informatie. Dit biedt de mogelijkheid verscheidene – acceptabele – meettechnieken toe te passen, vooral in de eerste jaren.

We vestigen de aandacht op onderdeel Impact-, risico- en kansenmanagement van de duurzaamheidsverklaring. Hierin worden voorgenomen verbeteringen beschreven, waaronder het verankeren van de betrokkenheid van getroffen stakeholders in het doorlopende due-diligence- en dubbele-materialiteitsanalyseproces. Due diligence is een doorlopende praktijk die inspeelt op en aanleiding kan geven tot veranderingen in de strategie, het bedrijfsmodel, de activiteiten, de zakelijke relaties, de bedrijfsactiviteiten, en de inkoop- en verkoopcontext van de coöperatie. Het dubbele-materialiteitsanalyseproces kan op termijn worden beïnvloed door de nog vast te stellen sectorspecifieke standaarden. De duurzaamheidsverklaring bevat mogelijk niet elke impact, elk risico en elke kans of aanvullende entiteit specifieke informatie die elke individuele stakeholder(groep) belangrijk kan achten op basis van de eigen specifieke inschatting.

Onze conclusie is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheden.

Ter vergelijking opgenomen informatie niet onderzocht

Er zijn geen assurance-werkzaamheden met een redelijke of beperkte mate van zekerheid uitgevoerd op het volledige duurzaamheidsverslag van het voorgaande jaar. Als gevolg daarvan is de vergelijkende informatie in de duurzaamheidsverklaring en zijn de daarbij behorende toelichtingen over 2023 of jaren daarvoor niet onderworpen aan assurance-werkzaamheden met een redelijke of beperkte mate van zekerheid.

Onze conclusie is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Beperkingen in de reikwijdte van onze assurance-opdracht

Bij het rapporteren van prospectieve informatie in overeenstemming met de ESRS is de Raad van Bestuur van de coöperatie verplicht om de prospectieve informatie op te stellen op basis van openbaar gemaakte veronderstellingen over gebeurtenissen die zich in de toekomst kunnen voordoen en mogelijke toekomstige acties van de coöperatie. Het is waarschijnlijk dat de werkelijke uitkomst zal afwijken, aangezien de gebeurtenissen vaak niet plaatsvinden zoals voorzien. Prospectieve informatie heeft betrekking op gebeurtenissen en acties die zich nog niet hebben voorgedaan en zich wellicht ook nooit zullen voordoen. Wij geven geen zekerheid over de haalbaarheid van deze prospectieve informatie.

De verwijzingen naar externe bronnen of websites in de duurzaamheidsinformatie maken geen onderdeel uit van de duurzaamheidsinformatie binnen de reikwijdte van onze assurance-opdracht. Wij verstrekken daarom geen zekerheid over deze informatie.

Onze conclusie is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheden.

Verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de duurzaamheidsverklaring in overeenstemming met de ESRS inclusief het door de coöperatie uitgevoerde dubbele-materialiteitsanalyseproces als basis voor de duurzaamheidsverklaring en het rapporteren over materiële impacts, risico's en kansen in overeenstemming met de ESRS. Als onderdeel van het opstellen van de duurzaamheidsverklaring is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor het voldoen aan de verslaggevingsvereisten op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening).

De Raad van Bestuur is verder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht voor het opstellen van de duurzaamheidsverklaring zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het duurzaamheidsrapportageproces, waaronder het door de coöperatie uitgevoerde dubbele-materialiteitsanalyseproces.

Onze verantwoordelijkheden voor de assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid over de duurzaamheidsverklaring

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van de assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie.

Onze assurance-opdracht is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid om de plausibiliteit van de duurzaamheidsverklaring vast te stellen. De werkzaamheden variëren in aard en timing van, en zijn ook geringer in omvang, dan die bij een assurance-opdracht gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid is daarom ook aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een assurance-opdracht met een redelijke mate van zekerheid.

Wij passen de 'Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement' (NVKM) toe. Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsmanagement inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, assurance-standaarden en andere relevante wet- en regelgeving.

Onze assurance-opdracht bestond onder andere uit de volgende werkzaamheden:

- Het inwinnen van inlichtingen en uitvoeren van een omgevingsanalyse en het verkrijgen van inzicht in de relevante duurzaamheidsthema's en -kwesties, de kenmerken van de coöperatie, de activiteiten en de waardeketen, en de essentiële immateriële middelen, om het door de coöperatie uitgevoerde dubbele-materialiteitsanalyseproces te beoordelen als basis voor de duurzaamheidsverklaring en het rapporteren over alle materiële duurzaamheidsimpacts, -risico's en -kansen in overeenstemming met de ESRS.

- Via het inwinnen van inlichtingen het op hoofdlijnen inzicht verwerven in de interne beheersingsomgeving, de processen van de coöperatie voor het verzamelen en rapporteren van informatie over de coöperatie en de waardeketen, de informatiesystemen en het risico-inschattingsproces van de coöperatie relevant voor het opstellen van de duurzaamheidsverklaring, alsmede voor het identificeren van de activiteiten van de coöperatie, het bepalen van in aanmerking komende en afgestemde economische activiteiten en het opstellen van de rapportage vereist op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening), zonder het verkrijgen van assurance-informatie over de implementatie – of het toetsen van de effectiviteit – van de interne beheersingsmaatregelen.
- Het beoordelen van het door de coöperatie uitgevoerde dubbele-materialiteitsanalyseproces en het identificeren van gebieden in de duurzaamheidsverklaring, inclusief de toelichtingen vereist op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening), waar het waarschijnlijk is dat misleidende of onevenwichtige informatie of een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude of fouten zich kan voordoen ('geselecteerde toelichtingen'). Wij hebben verdere assurance-werkzaamheden opgezet en uitgevoerd die inspelen op deze risico-inschatting en die erop zijn gericht om in te schatten of de duurzaamheidsverklaring geen afwijkingen van materieel belang bevat.
- Het overwegen of de beschrijving door de Raad van Bestuur van het dubbele-materialiteitsanalyseproces in de duurzaamheidsverklaring consistent lijkt te zijn met het door de coöperatie uitgevoerde proces.
- Het beoordelen of de door de coöperatie gehanteerde methoden voor het ontwikkelen van schattingen passend zijn en consistent zijn toegepast voor geselecteerde toelichtingen. We hebben data en trends overwogen, echter omvatten onze werkzaamheden niet het toetsen van de gegevens waarop de schattingen zijn gebaseerd of het zelfstandig ontwikkelen van onze eigen schattingen voor het evalueren van de schattingen van de Raad van Bestuur.
- Het op basis van beperkte deelwaarnemingen analyseren van relevante interne en externe documentatie die voor de coöperatie beschikbaar is (inclusief publiek beschikbare informatie of informatie afkomstig van relaties in de waardeketen) voor geselecteerde toelichtingen.
- Het lezen van de andere informatie in het jaarverslag om eventuele van materieel belang zijnde inconsistenties met de duurzaamheidsverklaring te identificeren.
- Het overwegen of:
  1. de rapportage vereist op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening) voor elke milieudoelstelling aansluit op de onderliggende vastleggingen van de coöperatie; en consistent of samenhangend is met de duurzaamheidsverklaring;
  2. de rapportage vereist op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening) redelijk lijkt, in het bijzonder of de in aanmerking komende economische activiteiten voldoen aan de cumulatieve voorwaarden om te kwalificeren als afgestemd; en
  3. aan de technische screeningcriteria is voldaan, en of de gerapporteerde kritische prestatie-indicatoren zijn bepaald en berekend in overeenstemming met het Taxonomy reference framework zoals gedefinieerd in Appendix 1 Glossary of Terms van de CEAOB Guidelines on limited assurance on sustainability reporting zoals vastgesteld op 30 september 2024 en in overeenstemming met de verslaggevingsvereisten op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening), inclusief het verslagleggingsformaat waarin de activiteiten zijn gepresenteerd.

- Het overwegen van de algehele presentatie, structuur en de fundamentele kwalitatieve kenmerken van informatie (relevantie en getrouwe weergave: volledig, onpartijdig, neutraal en nauwkeurig) gerapporteerd in de duurzaamheidsverklaring, inclusief de rapportage vereist op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening).
- Het overwegen op basis van onze werkzaamheden ter verkrijging van een beperkte mate van zekerheid en de evaluatie van de verkregen assurance-informatie of de duurzaamheidsverklaring als geheel zonder afwijkingen van materieel belang is opgesteld in overeenstemming met de ESRS.

Utrecht, 27 maart 2025
KPMG Accountants N.V.

A.J.H. Reijns RA